

629

ZÁKON

ze dne 11. listopadu 2004

o zajištění právní pomoci v přeshraničních sporech v rámci Evropské unie

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Přeshraniční spor

(1) Přeshraničním sporem v rámci Evropské unie¹⁾ (dále jen „přeshraniční spor“) se pro účely tohoto zákona rozumí spor vyplývající z občanskoprávních nebo obchodních vztahů, jehož účastník má místo svého pobytu v jiném členském státě Evropské unie (dále jen „členský stát“), než ve kterém působí soud, který spor rozhoduje (dále jen „procesní soud“).

(2) Za řízení o přeshraničním sporu se považují též všechna řízení navazující na řízení o přeshraničním sporu podle odstavce 1, jimiž se pro účely tohoto zákona rozumí řízení o řádných nebo mimořádných opravných prostředcích, řízení o uznání rozhodnutí, řízení o prohlášení vykonatelnosti a řízení vykonávací nebo exekuční (dále jen „navazující řízení“).

(3) Pro určení, zda se jedná o přeshraniční spor podle odstavců 1 a 2, je rozhodující stav ke dni, kdy byla podána žádost o zajištění právní pomoci v přeshraničním sporu podle § 2 odst. 1 písm. b) nebo kdy Ministerstvu spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“) byla doručena žádost o zajištění právní pomoci v přeshraničním sporu podle § 9 odst. 1 písm. a).

(4) Ustanovení tohoto zákona se nepoužijí ve vztahu k Dánskému království.

Zajištění právní pomoci v přeshraničních sporech v případech, kdy procesním soudem je soud České republiky

§ 2

(1) Je-li procesním soudem soud České republiky, je právní pomoc v přeshraničním sporu zajišťována fyzické osobě, pokud

- a) má místo trvalého pobytu nebo se obvykle zdržuje na území jiného členského státu²⁾ než České republiky,
- b) podala procesnímu soudu sama nebo prostřednictvím k tomu příslušného orgánu členského státu (dále jen „příslušný orgán členského státu“) anebo prostřednictvím ministerstva žádost o zajištění právní pomoci v přeshraničním sporu podle vzoru, který stanoví prováděcí právní předpis,
- c) by její finanční a sociální poměry odůvodňovaly přiznat jí zcela nebo zčásti osvobození od soudních poplatků³⁾ a
- d) žádost o zajištění právní pomoci v přeshraničním sporu není zjevně bezdůvodná vzhledem k tomu, že jde o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva.

(2) Zjistí-li procesní soud, že se jedná o osobu splňující podmínky podle odstavce 1 (dále jen „zahraniční oprávněná osoba“), zajišťuje se jí právní pomoc v přeshraničním sporu způsobem uvedeným v § 3.

§ 3

(1) Zajištěním právní pomoci v přeshraničním sporu zahraniční oprávněné osobě se rozumí

- a) ustanovení zástupce v řízení před procesním soudem v souladu s příslušnými procesními předpisy,⁴⁾
- b) ustanovení tlumočnicka v řízení před procesním soudem v souladu s příslušnými procesními předpisy,⁵⁾
- c) osvobození od soudních poplatků a od placení zálohy na náklady důkazu v řízení před procesním soudem, které nastává právní mocí rozhodnutí procesního soudu podle § 4 odst. 3,
- d) pořízení překladu písemností, které byly v řízení před procesním soudem předloženy zahraniční oprávněnou osobou a které mají být podle roz-

¹⁾ Směrnice Rady 2003/8/ES ze dne 27. ledna 2003 o zpřístupnění spravedlnosti v přeshraničních sporech stanovením minimálních společných pravidel pro právní pomoc v těchto sporech.

²⁾ Čl. 59 nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o soudní příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech.

³⁾ § 138 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ § 30 a 31 zákona č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ § 18 zákona č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

hodnutí procesního soudu provedeny jako důkaz, z cizího jazyka, vyjma jazyka slovenského, do jazyka českého,

- e) náhrada nezbytných cestovních nákladů zahraniční oprávněné osoby vzniklých v souvislosti s její cestou z místa jejího trvalého pobytu nebo místa, kde se obvykle zdržuje v členském státu, do sídla procesního soudu, pokud je její přítomnost před procesním soudem z důvodů zajištění rovnosti účastníků nebo vzhledem ke složitosti věci podle rozhodnutí procesního soudu nezbytná.

(2) Náklady na právní pomoc podle odstavce 1 nese stát.

§ 4

(1) O žádosti zahraniční oprávněné osoby o zajištění právní pomoci v přeshraničním sporu rozhodne procesní soud usnesením bez zbytečného odkladu poté, co mu byla doručena.

(2) Nejsou-li splněny podmínky uvedené v § 2 odst. 1 písm. a), c) a d), nebo nejedná-li se o přeshraniční spor podle tohoto zákona (§ 1), procesní soud žádost o zajištění právní pomoci zamítne.

(3) Nezamítne-li procesní soud žádost o zajištění právní pomoci podle odstavce 2, rozhodne, že právní pomoc v přeshraničním sporu se zahraniční oprávněné osobě poskytne; toto rozhodnutí nemusí být odůvodněno a nejsou proti němu přípustné opravné prostředky.

§ 5

Rozhodnutí procesního soudu o tom, že právní pomoc se zahraniční oprávněné osobě poskytne, se vztahuje i na všechna navazující řízení (§ 1 odst. 2).

§ 6

(1) Procesní soud i bez návrhu rozhodne, že zahraniční oprávněná osoba je povinna nahradit státu zcela nebo zčásti náklady, které stát vynaložil na jí dosud poskytnutou právní pomoc podle § 3 odst. 1 písm. a), d) a e), pokud zjistí, že

- a) v době podání žádosti o zajištění této právní pomoci nebyla splněna podmínka pro její poskytnutí uvedená v § 2 odst. 1 písm. c) proto, že v žádosti zahraniční oprávněná osoba uvedla nepřesné nebo nesprávné údaje, nebo
- b) finanční a sociální poměry zahraniční oprávněné osoby se podstatně změnily, zejména v důsledku úspěchu v tomto přeshraničním sporu.

(2) Právní mocí rozhodnutí procesního soudu podle odstavce 1

- a) zaniká povinnost státu platit náklady na právní pomoc poskytnutou zahraniční oprávněné osobě podle § 3 odst. 1 písm. a), d) a e),

- b) zaniká osvobození od soudních poplatků podle § 3 odst. 1 písm. c).

(3) Procesním soudem příslušným k rozhodnutí podle odstavce 1 je soud, který rozhodl, že právní pomoc v přeshraničním sporu se zahraniční oprávněné osobě poskytne; pokud však probíhá některé z navazujících řízení, je příslušným k rozhodnutí podle odstavce 1 soud, před nímž probíhá takové navazující řízení.

(4) O povinnosti k náhradě nákladů podle odstavce 1 lze rozhodnout nejpozději do 3 let od právní moci posledního rozhodnutí v tomto přeshraničním sporu, včetně rozhodnutí v navazujícím řízení.

(5) Zahraniční oprávněná osoba je povinna oznámit bez odkladu skutečnosti uvedené v odstavci 1 procesnímu soudu podle odstavce 3.

(6) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije, pokud náklady na právní pomoc poskytnutou zahraniční oprávněné osobě podle § 3 odst. 1 písm. a), d) a e), které byly vynaloženy státem, byly nebo mají být státu uhrazeny z náhrady nákladů řízení přiznané státu podle § 7.

§ 7

(1) Splňuje-li zahraniční oprávněná osoba podmínky stanovené zvláštními právními předpisy pro přiznání náhrady nákladů řízení v přeshraničním sporu,⁶⁾ procesní soud rozhodne, že náhrada nákladů řízení se přiznává namísto zahraniční oprávněné osobě státu.

(2) Byla-li by náhrada nákladů řízení přiznaná státu podle odstavce 1 vyšší než náklady na právní pomoc poskytnutou zahraniční oprávněné osobě podle § 3 odst. 1 písm. a), d) a e), přizná se státu náhrada nákladů řízení pouze do jejich výše; zbylá část náhrady nákladů řízení se přizná zahraniční oprávněné osobě.

Zajištění právní pomoci v přeshraničních sporech v případech, kdy procesním soudem je soud jiného členského státu než České republiky

§ 8

Je-li procesním soudem soud jiného členského státu než České republiky, právní pomoc v přeshraničním sporu zajišťuje ministerstvo způsobem a za podmínky uvedené v § 9

⁶⁾ § 142 a následující zákona č. 99/1963 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

- a) státním občanům České republiky,⁷⁾ pokud mají na území České republiky místo trvalého pobytu nebo pokud se na území České republiky obvykle zdržují,⁸⁾
- b) cizincům, pokud na území České republiky v souladu se zvláštními právními předpisy⁹⁾ pobývají nepřetržitě po dobu delší 90 dnů, nebo
- c) cizincům, kterým byl udělen azyl na území České republiky,¹⁰⁾
- (dále jen „tuzemská oprávněná osoba“).

§ 9

(1) Ministerstvo je povinno

- a) přijímat žádosti tuzemských oprávněných osob o zajištění právní pomoci v přeshraničním sporu,
- b) předávat žádosti tuzemských oprávněných osob o zajištění právní pomoci v přeshraničním sporu do 15 dnů ode dne, kdy mu žádost došla, popřípadě ode dne, kdy byly podle odstavce 2 odstraněny její vady, příslušnému orgánu členského státu podle vzoru, který stanoví prováděcí právní předpis,
- c) potvrzovat tuzemským oprávněným osobám, že jejich žádost byla příslušnému orgánu členského státu předána.

(2) Ministerstvo je povinno poskytnout oprávněné tuzemské osobě potřebnou součinnost k tomu, aby žádost o zajištění právní pomoci splňovala všechny náležitosti stanovené právem příslušného členského státu; ministerstvo za tím účelem zejména poučí účastníka o tom, jakým způsobem a v jaké lhůtě má vady žádosti odstranit, a je-li to třeba, pořídí na náklad státu překlad žádosti a písemností, které k ní musejí být připojeny, do cizího jazyka.

(3) Tuzemské oprávněné osoby jsou povinny ministerstvu současně s podáním žádosti o zajištění právní pomoci v přeshraničním sporu sdělit, zda požádaly o zajištění právní pomoci v přeshraničním sporu přímo příslušný orgán jiného členského státu, který bude o žádosti rozhodovat v souladu s právem tohoto členského státu.

(4) Ministerstvo rozhodne, že se přijetí žádosti o zajištění právní pomoci v přeshraničním sporu zamítá a žádost vrátí, pokud

- a) žádost nebyla podána tuzemskou oprávněnou osobou,
- b) žádost se netýká přeshraničního sporu,
- c) žádost je zjevně bezdůvodná vzhledem k tomu, že jde o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva,
- d) tuzemská oprávněná osoba neodstranila vady žádosti ve lhůtě stanovené ministerstvem, nebo
- e) ji podala tuzemská oprávněná osoba, která již v této věci podala žádost přímo příslušnému orgánu jiného členského státu.

(5) Zamítnutím žádosti podle odstavce 4 písm. a) až d) není dotčeno právo tuzemské oprávněné osoby obrátit se se žádostí přímo na příslušný orgán jiného členského státu.

§ 10

Ministerstvo může rozhodnout, že tuzemská oprávněná osoba je povinna nahradit státu zcela nebo zčásti náklady na překlad žádosti o zajištění právní pomoci nebo písemností, které k ní musejí být připojeny, do cizího jazyka podle § 9 odst. 2, pokud byla žádost příslušným orgánem jiného členského státu zamítnuta nebo tento orgán rozhodl, že tuzemská oprávněná osoba je povinna nahradit zcela nebo zčásti náklady, které na dosud poskytnutou právní pomoc byly za ni vynaloženy; ministerstvo je tak oprávněno rozhodnout do tří let ode dne, kdy rozhodnutí příslušného orgánu členského státu nabylo právní moci.

Ustanovení společná

§ 11

(1) Na řízení ve věcech uvedených v § 4 až 7 se vztahuje občanský soudní řád, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Na řízení ve věcech uvedených v § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 4 a § 10 se vztahuje správní řád. Vyhovuje-li se žádosti tuzemské oprávněné osoby o přijetí žádosti o zajištění právní pomoci v přeshraničním sporu, rozhodnutí ve správním řízení se nevydává.

§ 12

Náhrady, které náležejí státu podle § 6 a 10, jsou příjmem státního rozpočtu.

⁷⁾ Zákon č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁾ Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁾ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

§ 13

Ustanovení zmocňovací

Ministerstvo stanoví vyhláškou vzor žádosti o zajištění právní pomoci v přeshraničních sporech podle § 2 odst. 1 písm. b) a vzor pro předávání žádosti o zajištění právní pomoci v přeshraničních sporech podle § 9 odst. 1 písm. b).

§ 14

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Zaorálek v. r.

Klaus v. r.

Gross v. r.

ZÁKON

ze dne 12. ledna 2000,

kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ**Změna občanského soudního řádu****Čl. I**

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákona č. 36/1967 Sb., zákona č. 158/1969 Sb., zákona č. 49/1973 Sb., zákona č. 20/1975 Sb., zákona č. 133/1982 Sb., zákona č. 180/1990 Sb., zákona č. 328/1991 Sb., zákona č. 519/1991 Sb., zákona č. 263/1992 Sb., zákona č. 24/1993 Sb., zákona č. 171/1993 Sb., zákona č. 117/1994 Sb., zákona č. 152/1994 Sb., zákona č. 216/1994 Sb., zákona č. 84/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 238/1995 Sb., zákona č. 247/1995 Sb., nálezů Ústavního soudu č. 31/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., nálezů Ústavního soudu č. 269/1996 Sb., zákona č. 202/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 91/1998 Sb., zákona č. 165/1998 Sb., zákona č. 326/1999 Sb., zákona č. 329/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., nálezů Ústavního soudu č. 2/2000 Sb., zákona č. 18/2000 Sb. a zákona č. 27/2000 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se slovo „spoluobčanů“ nahrazuje slovy „jiných osob“.
2. V § 2 se za slovy „právní věci“ čárka nahrazuje spojkou „a“, za slovem „dobrovolně“ se čárka nahrazuje středníkem a slova „a zaměřují svou činnost k tomu“ se nahrazují slovy „dbají přitom“.
3. V § 7 odst. 1 se za slova „rozhodují soudy“ vkládají slova „spory a jiné právní“, za slovem „rodinných“ se zrušuje čárka, slova „družstevních, jakož i“ se nahrazují spojkou „a“ a slova v závorce „(včetně vztahů podnikatelských a hospodářských)“ se zrušují.
4. § 9 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 39) až 53) zní:

„Příslušnost**§ 9**

- (1) Nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
- (2) Krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně
 - a) ve věcech ochrany osobnosti podle občanského zákoníku a ochrany proti uveřejňování informací, které jsou zneužitím svobody projevu, slova a tisku, popřípadě ochrany práv třetích osob podle právních předpisů o hromadných informačních prostředcích,
 - b) ve sporech vyplývajících z uplatňování práv a povinností podle právních předpisů o ochraně osobních údajů v informačních systémech,³⁹⁾
 - c) ve sporech o nárocích vycházejících z autorského zákona,⁴⁰⁾ o nárocích z ohrožení a porušení práv podle autorského zákona a o nárocích na vydání bezdůvodného obohacení získaného na úkor toho, komu svědčí práva podle autorského zákona,

- d) ve sporech o vzájemné vypořádání dávky důchodového pojištění a důchodového zabezpečení poskytnuté neprávem nebo ve vyšší výměře, než náležela, mezi zaměstnavatelem a příjemcem této dávky,
 - e) ve sporech mezi příslušným orgánem nemocenského pojištění a zaměstnavatelem o náhradu škody vzniklé nesprávným postupem při provádění nemocenského pojištění,
 - f) ve sporech o určení nezákonnosti stávky nebo výluky,
 - g) ve sporech o neplatnost skončení pracovního nebo služebního poměru podle § 18 odst. 2 zákona č. [451/1991 Sb.](#), kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky,
 - h) ve sporech týkajících se cizího státu nebo osob požívajících diplomatických imunit a výsad, jestliže tyto spory patří do pravomoci soudů České republiky,
 - i) v řízení o určení, zda návrh na registraci politické strany nebo politického hnutí nemá nedostatky, které by bránily jejich registraci.¹⁾
- (3) Krajské soudy dále rozhodují v obchodních věcech jako soudy prvního stupně
- a) ve věcech obchodního rejstříku, rejstříku obecně prospěšných společností a nadačního rejstříku,
 - b) ve statusových věcech obchodních společností, družstev a jiných právnických osob podle části první, druhé a čtvrté obchodního zákoníku,⁴¹⁾
 - c) ve věcech vyplývajících z právních vztahů, které souvisejí se zakládáním obchodních společností, družstev, obecně prospěšných společností, nadací a nadačních fondů,
 - d) v řízení o zrušení obecně prospěšné společnosti a její likvidaci a o jmenování jejího likvidátora,⁴²⁾
 - e) v řízení o zrušení nadace nebo nadačního fondu a jejich likvidaci, o jmenování likvidátora nadace nebo nadačního fondu a o jmenování nových členů správní rady nadace nebo nadačního fondu,⁴³⁾
 - f) v řízení o zrušení státního podniku a o jmenování a odvolání jeho likvidátora,⁴⁴⁾
 - g) ve sporech z právních vztahů mezi obchodními společnostmi (družstvy) a jejich zakladateli (společníky nebo členy), jakož i mezi společníky (členy nebo zakladateli) navzájem, jde-li o vztahy týkající se účasti na společnosti (členského vztahu v družstvu), o vztahy ze smluv, jimiž se převádí podíl společníka (členská práva a povinnosti), a o vztahy související se zvýšením základního jmění (přistoupením společníka nebo člena), není-li dána příslušnost podle písmena b),
 - h) ve sporech mezi obchodními společnostmi (družstvy) a jejich statutárními orgány, likvidátory nebo jinými orgány a ve sporech mezi společníky (členy) a statutárními orgány, likvidátory či jinými orgány, jde-li o vztahy týkající se výkonu funkce těchto orgánů,
 - i) ve sporech z právních vztahů mezi podnikatelem, obecně prospěšnou společností, nadací nebo nadačním fondem a správcem majetku patřícího do jejich konkursní podstaty, popřípadě nuceným správcem, který jim byl ustanoven,
 - j) ve sporech z právních vztahů mezi prokuristou a podnikatelem, který prokuru udělil, a byla-li prokura udělena více osobám, z právních vztahů mezi těmito osobami navzájem,
 - k) ve věcech ochrany hospodářské soutěže,⁴⁵⁾
 - l) ve sporech o ochranu práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním⁴⁶⁾ a z porušení nebo ohrožení práva na obchodní tajemství,⁴⁷⁾
 - m) ve věcech ochrany názvu a dobré pověsti právnické osoby,⁴⁸⁾
 - n) ve sporech z práv k obchodnímu jménu,⁴⁹⁾
 - o) ve sporech o nárocích vycházejících z průmyslového vlastnictví, o nárocích z ohrožení a porušení práv z průmyslového vlastnictví a o nárocích na vydání bezdůvodného obohacení získaného na úkor toho, komu svědčí práva z průmyslového vlastnictví,
 - p) ve sporech týkajících se směnek, šeků a jiných cenných papírů, derivátů a jiných hodnot, které jsou obchodovatelné na kapitálovém trhu,

- q) ve sporech z obchodů na komoditní burze,
- r) ve sporech z dalších obchodních závazkových vztahů, včetně sporů o náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení mezi podnikateli při jejich podnikatelské činnosti, s výjimkou sporů
1. ze smluv o úvěru,⁵⁰⁾ o běžném účtu⁵¹⁾ a o vkladovém účtu⁵²⁾ a z jejich zajištění; ustanovení písmena p) tím není dotčeno,
 2. o náhradu škody a o vydání bezdůvodného obohacení vzniklého v souvislosti se smlouvami uvedenými pod bodem 1 a jejich zajištění,
 3. o určení vlastnictví k nemovitostem a o neplatnost smlouvy o převodu vlastnictví k nemovitostem,
 4. o práva k cizím věcem,⁵³⁾
 5. týkajících se nájmu nemovitostí, bytů a nebytových prostor,
 6. o peněžité plnění, jestliže částka požadovaná žalobcem nepřevyšuje 100 000 Kč; k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží,
- s) ve věcech konkursu a vyrovnání,
- t) ve sporech vyvolaných konkursem nebo vyrovnáním, ledaže jde o vypořádání společného jmění nebo jiného majetku manželů,
- u) ve věcech kapitálového trhu.
- (4) Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) rozhoduje jako soud prvního stupně, stanoví-li tak zvláštní právní předpis.

³⁹⁾ Zákon č. [256/1992 Sb.](#), o ochraně osobních údajů v informačních systémech.

⁴⁰⁾ Zákon č. [35/1965 Sb.](#), o dílech literárních, vědeckých a uměleckých (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁴¹⁾ Zákon č. [513/1991 Sb.](#), obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁴²⁾ § 8 odst. 4 a 5, § 9 odst. 2 zákona č. [248/1995 Sb.](#), o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů.

⁴³⁾ § 7 odst. 3 až 5, § 9 odst. 2 a § 16 zákona č. [227/1997 Sb.](#), o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech).

⁴⁴⁾ § 6 odst. 4 a § 9 odst. 3 zákona č. [77/1997 Sb.](#), o státním podniku.

⁴⁵⁾ Zákon č. [63/1991 Sb.](#), o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁶⁾ § 44 a následující obchodního zákoníku.

⁴⁷⁾ § 17 a následující obchodního zákoníku.

⁴⁸⁾ § 19b zákona č. [40/1964 Sb.](#), občanský zákoník, ve znění zákona č. [509/1991 Sb.](#)

⁴⁹⁾ § 8 a následující obchodního zákoníku.

⁵⁰⁾ § 497 a následující obchodního zákoníku.

⁵¹⁾ § 708 a následující obchodního zákoníku.

⁵²⁾ § 716 a následující obchodního zákoníku.

⁵³⁾ § 151a a následující občanského zákoníku.“.

Dosavadní poznámky pod čarou č. 1a), 2) až 22), 24) až 32) a 32a) se zrušují.

5. Za § 9 se vkládá nový § 9a, který zní:

„§ 9a

K projednání žaloby podle § 91a jsou příslušné v prvním stupni okresní nebo krajské soudy podle toho, u kterého z těchto soudů probíhá v prvním stupni řízení o věci nebo právu, na něž si žalobce činí nárok.“.

6. V § 12 odst. 1 se do závorky za text „§ 14“ vkládá čárka a text „§ 15 odst. 2 a § 16a“.

7. V § 12 se na konci odstavce 3 doplňuje tato věta: „Účastníci mají právo se vyjádřit k tomu, kterému soudu má být věc přikázána, a v případě odstavce 2 též k důvodu, pro který by věc měla být přikázána.“.
8. V § 14 odstavec 1 zní:
„(1) Soudci a přísedící jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.“.
9. V § 14 odst. 2 se za slovo „kteří“ vkládají slova „projednávali nebo“.
10. V § 14 se doplňují odstavce 3 a 4, které znějí:
„(3) Z projednávání a rozhodnutí žaloby pro zmatečnost jsou vyloučeni také soudci, kteří žalobou napadené rozhodnutí vydali nebo věc projednávali.
(4) Důvodem k vyloučení soudce (přísedícího) nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce (přísedícího) v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.“.
11. § 15 zní:

„§ 15

(1) Jakmile se soudce nebo přísedící dozví o skutečnosti, pro kterou je vyloučen, oznámí ji neprodleně předsedovi soudu. V řízení lze zatím učinit jen takové úkony, které nesnesou odkladu.

(2) Předseda soudu určí podle rozvrhu práce místo soudce (přísedícího) uvedeného v odstavci 1 jiného soudce (přísedícího) nebo, týká-li se oznámení všech členů senátu, přikáže věc jinému senátu; není-li to možné, předloží věc k rozhodnutí podle § 12 odst. 1. Jde-li o vyloučení podle § 14 odst. 1 a předseda soudu má za to, že tu není důvod pochybovat o nepodjatosti soudce (přísedícího), předloží věc k rozhodnutí soudu uvedenému v § 16 odst. 1.“.

12. Za § 15 se vkládají nové § 15a a 15b, které znějí:

„§ 15a

(1) Účastníci mají právo vyjádřit se k osobám soudců a přísedících, kteří mají podle rozvrhu práce věc projednat a rozhodnout. O tom musí být soudem poučeni.

(2) Účastník je povinen námitku podjatosti soudce (přísedícího) uplatnit nejpozději při prvním jednání, kterého se zúčastnil soudce (přísedící), o jehož vyloučení jde; nevěděl-li v této době o důvodu vyloučení nebo vznikl-li tento důvod později, může námitku uplatnit do 15 dnů po té, co se o něm dozvěděl. Později může námitku podjatosti účastník uplatnit jen tehdy, jestliže nebyl soudem poučen o svém právu vyjádřit se k osobám soudců (přísedících).

(3) V námitce podjatosti musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uvedeno, proti kterému soudci (přísedícímu) směřuje, v čem je spatřován důvod pochybnosti o jeho nepodjatosti, popřípadě kdy se o něm účastník podávající námitku dozvěděl, a jakými důkazy může být prokázán.

§ 15b

(1) K rozhodnutí o námitce podjatosti soud věc předloží s vyjádřením dotčených soudců (přísedících) svému nadřízenému soudu. V řízení lze zatím učinit jen takové úkony, které nesnesou odkladu.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí, byla-li námitka uplatněna před nebo v průběhu jednání, při němž byla věc rozhodnuta, a má-li soud za to, že námitka není důvodná.

(3) Ustanovení odstavce 1 neplatí také tehdy, uplatnil-li účastník v námitce stejné okolnosti, o nichž bylo nadřízeným soudem (jiným senátem Nejvyššího soudu) již rozhodnuto, nebo je-li námitka zjevně opožděná.“.

13. § 16 zní:

„§ 16

(1) O tom, zda je soudce nebo přísedící vyloučen, rozhodne nadřízený soud v senátě. O vyloučení soudců Nejvyššího soudu rozhodne jiný senát téhož soudu.

(2) Opožděně podanou námitku (§ 15a odst. 2) soud uvedený v odstavci 1 odmítne.

(3) Dokazování k prokázání důvodu vyloučení soudce (přísedícího) provede soud uvedený v odstavci 1 buď sám nebo prostřednictvím dožádaného soudu. Neprovádí-li se dokazování, není třeba k rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 nařizovat jednání.“.

14. Za § 16 se vkládají nové § 16a a 16b, které znějí:

„§ 16a

(1) Jestliže bylo rozhodnuto, že soudce (přísedící) je vyloučen, předseda soudu podle rozvrhu práce určí místo něho jiného soudce (přísedícího) nebo, jestliže byli vyloučeni všichni členové senátu, přikáže věc jinému senátu; není-li to možné, předloží věc k rozhodnutí podle § 12 odst. 1.

(2) Bylo-li rozhodnutí odvolacím nebo dovolacím soudem anebo na základě žaloby pro zmatečnost zrušeno proto, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce (přísedící), nebo nařídili odvolací nebo dovolací soud, aby věc v dalším řízení projednal a rozhodl jiný senát (samosoudce), postupuje se obdobně podle odstavce 1.

§ 16b

Usnesení nadřízeného soudu podle § 16 odst. 1 a 2 je závazné pro soud a pro účastníky řízení; ustanovení § 205 odst. 2 písm. a), § 221 odst. 1 písm. b), § 229 odst. 1 písm. e) a § 242 odst. 3 věta druhá tím nejsou dotčena.“.

15. § 17 zní:

„§ 17

O tom, zda je vyloučen zapisovatel nebo jiný zaměstnanec soudu, jakož i znalec nebo tlumočník, rozhoduje předseda senátu; ustanovení § 14 odst. 1, § 15, § 15a odst. 1 a 3 a § 16 odst. 3 platí přiměřeně. Proti jeho usnesení není přípustný opravný prostředek.“.

16. Za § 17 se vkládá nový § 17a, který zní:

„§ 17a

(1) O vyloučení notáře z úkonů soudního komisaře rozhoduje soud, který notáře provedením úkonů soudního komisaře pověřil; ustanovení § 14 až 16a platí přiměřeně. Proti jeho usnesení není přípustný opravný prostředek.

(2) O vyloučení notářských koncipientů, notářských kandidátů nebo jiných zaměstnanců notáře rozhoduje soud, který pověřil notáře provedením úkonů soudního komisaře; postupuje přitom obdobně podle § 17.“.

17. V § 18 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který včetně poznámky pod čarou č. 54) zní:

„(2) Účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočníka účastníku, s nímž se nelze dorozumět jinak než znakovou řečí.⁵⁴⁾“

⁵⁴⁾ Zákon č. [155/1998 Sb.](#), o znakové řeči a o změně dalších zákonů.“

18. § 21 včetně poznámky pod čarou č. 55) zní:

„§ 21

(1) Za právnickou osobu jedná

- a) její statutární orgán; tvoří-li statutární orgán více fyzických osob, jedná za právnickou osobu jeho předseda, popřípadě jeho člen, který tím byl pověřen, nebo
- b) její zaměstnanec (člen), který tím byl statutárním orgánem pověřen, nebo
- c) vedoucí jejího odštěpného závodu nebo vedoucí jiné její organizační složky, o níž zákon stanoví, že se zapisuje do obchodního rejstříku, jde-li o věci týkající se tohoto závodu (složky), nebo
- d) její prokurista, může-li podle udělené prokury jednat samostatně.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nepoužije, stanoví-li tento nebo zvláštní zákon, že za právnickou osobu jedná jiné osoby.⁵⁵⁾

(3) Byla-li u právnické osoby zavedena nucená správa, jedná za ni nucený správce, který má podle zákona postavení jejího statutárního orgánu, popřípadě zaměstnanci právnické osoby, které tím nucený správce pověřil; jinak se postupuje podle odstavců 1 a 2.

(4) Za právnickou osobu nemůže jednat ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy právnické osoby.

(5) Každý, kdo jedná za právnickou osobu, musí své oprávnění prokázat. V téže věci může za právnickou osobu současně jednat jen jediná osoba.

⁵⁵⁾ Například § 72, § 131 odst. 2, § 131a, § 182 odst. 2, § 183 odst. 1 a § 199 obchodního zákoníku.“

19. Za § 21 se vkládají nové § 21a a 21b, které znějí:

„§ 21a

(1) Za stát před soudem vystupuje příslušný státní orgán.

(2) Příslušný státní orgán pověří svého zaměstnance nebo zaměstnance jiného státního orgánu, aby jménem státu jednal.

(3) Ustanovení § 21 odst. 4 a 5 platí obdobně.

§ 21b

(1) Za obec a za vyšší územně samosprávný celek jedná ten, kdo je podle zvláštního zákona oprávněn je zastupovat navenek, nebo jejich zaměstnanec, který tím byl touto osobou pověřen.

(2) Ustanovení § 21 odst. 4 a 5 platí obdobně.“

20. V § 22 se slova „Občan, který“ nahrazují slovy „Fyzická osoba, která“ a slovo „zastoupen“ se nahrazuje slovem „zastoupena“.

21. V § 23 se slova „soud rozhodnout, že ten, kdo“ nahrazují slovy „předseda senátu rozhodnout, že fyzická osoba, která“, slovo „zastoupen“ se nahrazuje slovem „zastoupena“ a slovo „mohl“ se nahrazuje slovem „mohla“.

22. V § 24 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který včetně poznámky pod čarou č. 56) zní:

„(2) V řízení, ve kterém jsou projednávány utajované skutečnosti chráněné zvláštním zákonem,⁵⁶⁾ mohou účastníky zastupovat jen fyzické osoby, které se prokáží osvědčením pro příslušný stupeň utajení těchto skutečností vydaným podle zvláštního zákona nebo které byly podle tohoto zákona poučeny (§ 40a odst. 1).

⁵⁶⁾ Zákon č. [148/1998 Sb.](#), o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“.

23. V § 25 odst. 1 věta druhá zní: „Advokátu lze udělit pouze plnou moc pro celé řízení (dále jen „procesní plná moc“).“.

24. V § 25 odstavec 2 zní:

„(2) Advokát je oprávněn dát se zastupovat jiným advokátem nebo, s výjimkou případů, v nichž je zastoupení advokátem podle tohoto zákona povinné, advokátním koncipientem nebo svým zaměstnancem jako dalším zástupcem.“.

25. V § 25 se odstavce 3 a 4 včetně poznámky pod čarou č. 33) zrušují.

26. Za § 25 se vkládá nový § 25a, který včetně poznámky pod čarou č. 57) zní:

„§ 25a

(1) Účastník si může zvolit zástupcem též notáře; notář může účastníka zastupovat jen v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními předpisy.⁵⁷⁾ Notáři lze udělit pouze procesní plnou moc.

(2) Notář je oprávněn dát se zastupovat jiným notářem a, s výjimkou případů, v nichž je zastoupení notářem podle tohoto zákona povinné, též notářským kandidátem nebo notářským koncipientem.

⁵⁷⁾ § 3 zákona č. [358/1992 Sb.](#), o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění zákona č. [30/2000 Sb.](#)“.

27. V § 26 odstavec 3 zní:

„(3) Převezme-li odborová organizace nebo Úřad zastoupení, jedná jejich jménem za zastoupeného osoba uvedená v § 21.“.

28. V § 27 odst. 1 věta první zní: „Účastník se může dát zastoupit také kteroukoliv fyzickou osobou, která má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu.“.

29. § 28 zní:

„§ 28

(1) Zástupci, jež si účastník zvolil, udělí písemně nebo ústně do protokolu procesní plnou moc nebo plnou moc jen pro určité úkony.

(2) Odvolání plné moci účastníkem nebo její výpověď zástupcem jsou vůči soudu účinné, jakmile mu byly účastníkem nebo zástupcem oznámeny; vůči jiným účastníkům řízení jsou účinné, jakmile jim byly oznámeny soudem.

(3) Zvolí-li si účastník jiného zástupce, platí, že tím také vypověděl plnou moc dosavadnímu zástupci.

(4) Podpisy na písemné plné moci, na odvolání plné moci nebo na její výpovědi musí být úředně ověřeny, jen stanoví-li to zákon nebo rozhodl-li tak předseda senátu.

(5) Ztratí-li zastoupený způsobilost být účastníkem řízení, popřípadě zemře-li nebo zanikne-li zástupce, plná moc zaniká.

(6) Nevyplývá-li z plné moci něco jiného, plná moc zaniká dnem právní moci rozhodnutí, kterým bylo skončeno řízení, pro něž byla udělena.“.

30. Za § 28 se vkládá nový § 28a, který zní:

„§ 28a

(1) Procesní plnou moc nelze omezit. Zástupce, jemuž byla tato plná moc udělena, je oprávněn ke všem úkonům, které může v řízení učinit účastník.

(2) Plná moc pro určité úkony opravňuje k zastupování jen při těch úkonech, které byly v plné moci výslovně uvedeny.“.

31. V § 29 odst. 1 věta první zní: „Není-li zastoupena fyzická osoba, která jako účastník řízení nemůže před soudem samostatně jednat, ustanoví jí předseda senátu opatrovníka, je-li tu nebezpečí z prodlení.“.

32. V § 29 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Opatrovníka ustanoví předseda senátu též právnické osobě, která jako účastník řízení nemůže před soudem vystupovat proto, že tu není osoba oprávněná za ni jednat nebo že je sporné, kdo je osobou oprávněnou za ni jednat (§ 21), je-li tu nebezpečí z prodlení.“.
Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

33. V § 29 odst. 3 se za slovo „poruchou“ vkládají slova „nebo z jiných zdravotních důvodů se nemůže nikoliv jen po přechodnou dobu účastnit řízení“.

34. V § 29 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Nerozhodl-li soud jinak, opatrovník ustanovený podle odstavců 1 až 3 vystupuje v řízení před soudem prvního stupně, v odvolacím a v dovolacím řízení.“.

35. V § 30 odst. 1 se slova „poplatků, může být na jeho žádost ustanoven“ nahrazují slovy „poplatků (§ 138), předseda senátu ustanoví na jeho žádost“.

36. V § 30 se na konci odstavce 1 doplňuje tato věta: „O tom, že může tuto žádost podat, je předseda senátu povinen účastníka poučit.“.

37. V § 30 odst. 2 se za slovo „účastníka“ vkládají slova „nebo jde-li o ustanovení zástupce pro řízení, v němž je povinné zastoupení advokátem (notářem)“.

38. V § 31 odst. 1 se slova „plné moci pro celé řízení, pokud nebyl ustanoven jen pro určité úkony“ nahrazují slovy „procesní plné moci“.

39. § 32 zní:

„§ 32

Společné ustanovení

(1) Každý, kdo v řízení vystupuje jako zástupce účastníka, popřípadě jako jeho další zástupce, musí své oprávnění doložit již při prvním úkonu, který ve věci učinil.

(2) Zástupcem účastníka nemůže být ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy zastoupeného.

(3) Povinnost soudu poskytnout účastníkovi potřebná poučení, výzvy nebo upozornění lze splnit i tím, že budou poskytnuty jeho zástupci; to neplatí, udělil-li účastník svému zástupci plnou moc jen pro určité úkony.“.

40. V § 35 odstavec 1 včetně poznámky pod čarou č. 58) zní:

„(1) Státní zastupitelství může vstoupit do zahájeného řízení ve věcech

- a) určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení,
- b) uložení výchovného opatření podle § 43 odst. 1 a 2 zákona o rodině,
- c) nařízení ústavní výchovy a prodloužení ústavní výchovy,
- d) pozastavení, omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti,
- e) způsobilosti k právním úkonům,
- f) prohlášení za mrtvého,
- g) vyslovení přípustnosti převzetí nebo držení v ústavu zdravotnické péče,
- h) umoření listin,
- i) obchodního rejstříku, rejstříku obecně prospěšných společností a nadačního rejstříku,
- j) některých otázek obchodních společností, družstev a jiných právnických osob (§ 200e).

Oprávnění státního zastupitelství, popřípadě nejvyššího státního zástupce podat návrh na zahájení řízení podle zvláštních předpisů⁵⁸⁾ tím není dotčeno.

⁵⁸⁾ Například § 21 a 29 zákona č. [2/1991 Sb.](#), o kolektivním vyjednávání, § 62 a 62a zákona č. [94/1963 Sb.](#), o rodině, ve znění zákona č. [91/1998 Sb.](#)“.

41. V § 35 odstavec 3 zní:

„(3) Ve věcech uvedených v odstavci 1 písm. b) až d) může státní zastupitelství podat ve veřejném zájmu návrh na zahájení řízení, nebylo-li zahájeno podle § 81 odst. 1 a 2 nebo na návrh jiného navrhovatele.“.

42. § 36 včetně nadpisu zní:

„Úkony soudu

§ 36

(1) V řízení před soudem jedná a rozhoduje senát nebo jediný soudce (samosoudce). Všichni členové senátu jsou si při rozhodování rovni.

(2) Rozvrh práce určí, který senát nebo který jediný soudce (samosoudce) věc projedná a rozhodne.“.

43. V § 36a odst. 3 se slova „s výjimkou případů uvedených v § 36b odst. 1“ zrušují.

44. § 36b až 36d znějí:

„§ 36b

Vrchní soudy jednájí a rozhodují v senátech.

§ 36c

Nejvyšší soud jedná a rozhoduje v senátech.

§ 36d

(1) Nestanoví-li zákon jinak, předseda senátu může ve věcech příslušejících senátu provádět jen takové úkony, jimiž se nerozhoduje ve věci.

(2) V případech, kdy podle zákona jedná a rozhoduje samosoudce, přísluší mu jak práva a povinnosti předsedy senátu, tak i práva, která jsou jinak vyhrazena pouze senátu.“.

45. V § 37 odstavec 1 zní:

„(1) Senát rozhoduje po poradě; kromě členů senátu a zapisovatele nesmí být nikdo jiný poradě přítomen.“.

46. V § 37 odst. 2 věta třetí zní: „Přisedící hlasují před soudci a mladší soudci (přisedící) před staršími, předseda senátu hlasuje poslední.“.

47. V § 38 odst. 2 se za slovem „rozhodnutí“ tečka nahrazuje čárkou a na konci textu odstavce se doplňují tato slova: „ledaže jde o usnesení, kterými se upravuje vedení řízení.“.

48. V § 38 odst. 3 se slova „notáře podle odstavce 1“ nahrazují slovy „notáře, které provedl jako soudní komisař,“.

49. V § 39 se na konci odstavce 1 doplňuje věta: „Dožádaným soudem je okresní soud.“.

50. V § 39 odst. 3 se středník nahrazuje tečkou a zbývající část věty za středníkem se zrušuje.

51. V § 40 odst. 1 větě druhé se spojka „a“ za slovem „přednesů“ nahrazuje čárkou, za kterou se vkládají slova „poučení poskytnutá účastníkům,“ a za slovo „rozhodnutí“ se vkládají slova „a vyjádření účastníků o tom, zda se vzdávají odvolání proti vyhlášenému rozhodnutí“.

52. V § 40 odst. 2 věty první a druhá znějí: „Protokol podepisuje předseda senátu a zapisovatel; nemůže-li předseda senátu protokol podepsat, podepíše jej za něho jiný člen senátu nebo jiný soudce, kterého určil předseda soudu. Byl-li uzavřen smír, dohoda o výchově a výživě nezletilého dítěte, dohoda o styku s nezletilým dítětem, dohoda o vypořádání dědictví, dohoda o přenechání předluženého dědictví k úhradě dluhů nebo došlo-li k uznání nároku (§ 153a odst. 1), podepisují protokol také účastníci smíru, rodiče, účastníci dohody o styku s nezletilým dítětem, účastníci dohod v dědickém řízení nebo žalovaný; nemohou-li číst a psát nebo z jiných důvodů protokol podepsat, uvede předseda senátu do protokolu kromě důvodu též, že úkon odpovídá jejich vůli, a příslušný záznam podepíše.“.

53. Za § 40 se vkládá nový § 40a, který zní:

„§ 40a

(1) V řízení, ve kterém jsou projednávány utajované skutečnosti chráněné zvláštním zákonem,⁵⁶⁾ je předseda senátu povinen přisedící, účastníky, osoby oprávněné za ně jednat (§ 21 až 21b), zástupce účastníků, znalce, tlumočníky, osoby uvedené v § 116 odst. 3 a další osoby, které se podle zákona musí zúčastnit řízení, předem poučit podle tohoto zvláštního zákona a o trestních následcích porušení tajnosti utajovaných skutečností. Provedené poučení se uvede v protokole. Podpisem protokolu se poučené osoby stávají osobami určenými v rozsahu potřeby k seznámení s utajovanou skutečností.

(2) Poučení podle odstavce 1 není třeba provést u těch, kteří se prokáží osvědčením pro příslušný stupeň utajení utajovaných skutečností vydaným podle zvláštního zákona.⁵⁶⁾

(3) O poučení podle odstavce 1 je předseda senátu povinen do 30 dnů písemně vyrozumět Národní bezpečnostní úřad.“.

54. Za § 41 se vkládají nové § 41a a 41b, které znějí:

„§ 41a

- (1) Nestanoví-li zákon jinak, může účastník učinit úkon jen výslovně.
- (2) K úkonu účastníka, který je vázán na splnění podmínky, se nepřihlíží.
- (3) Úkon může být odvolán, jen jestliže jeho odvolání dojde soudu nejpozději současně s tímto úkonem.

§ 41b

Dokud nebyl uzavřený smír, dohoda o výchově a výživě nezletilého dítěte, dohoda o styku s nezletilým dítětem, dohoda o vypořádání dědictví, dohoda o přenechání předluženého dědictví k úhradě dluhů nebo uznání nároku (§ 153a odst. 1), k nimž došlo do protokolu, podepsán také účastníky smíru, rodiči, účastníky dohody o styku s nezletilým dítětem, účastníky dohod v dědickém řízení nebo žalovaným, soud k těmto úkonům nepřihlíží.“.

55. V § 42 odst. 1 větě první se slova „protokolu nebo telegraficky“ nahrazují slovy „protokolu, telegraficky nebo telefaxem“.
56. V § 42 odst. 1 větě druhé se slovo „otcovství,“ nahrazuje slovy „rodičovství, o určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení,“.
57. V § 42 odst. 3 větě první se za slovem „originálu“ tečka nahrazuje čárkou a na konci textu věty se doplňují tato slova: „případně písemným podáním shodného znění.“.
58. V § 42 odst. 3 věta třetí zní: „Stanoví-li to předseda senátu, je účastník povinen soudu předložit originál (písemné podání shodného znění) i jiných podání učiněných telefaxem.“.
59. V § 42 odst. 4 se za větu první vkládá nová věta, která zní: „Je-li účastník zastoupen advokátem, může být podpis advokáta nahrazen otiskem podpisového razítka, jehož vzor byl uložen u soudu, kterému je podání určeno.“.
60. § 43 zní:

„§ 43

(1) Předseda senátu usnesením vyzve účastníka, aby bylo opraveno nebo doplněno podání, které neobsahuje všechny stanovené náležitosti nebo které je nesrozumitelné nebo neurčité. K opravě nebo doplnění podání určí lhůtu a účastníka poučí, jak je třeba opravu nebo doplnění provést.

(2) Není-li přes výzvu předsedy senátu podání řádně opraveno nebo doplněno a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat, soud usnesením podání, kterým se zahajuje řízení, odmítne. K ostatním podáním soud nepřihlíží, dokud nebudou řádně opravena nebo doplněna. O těchto následcích musí být účastník poučen.“.

61. V § 44 odstavec 2 zní:
„(2) Každému, kdo na tom má právní zájem nebo kdo pro to má vážné důvody, předseda senátu na žádost povolí, aby nahlédl do spisu a aby si z něho učinil výpisy nebo opisy, ledaže jde o spis, o němž právní předpisy stanoví, že jeho obsah musí zůstat utajen.“.
62. V § 44 se doplňuje odstavec 3, který zní:
„(3) Při povolování nahlížet do spisů je nutno učinit takové opatření, aby byla zachována tajnost utajovaných skutečností chráněných zvláštním zákonem.⁵⁶⁾“.

63. § 45 včetně nadpisu zní:

„Doručování

§ 45

Písemnost doručuje soud soudním doručovatelem nebo orgány justiční stráže, prostřednictvím držitele poštovní licence (dále jen „pošta“) nebo příslušného policejního orgánu a v případech stanovených zvláštními předpisy i prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti.“.

64. Za § 45 se vkládá nový § 45a, který zní:

„§ 45a

Do vlastních rukou se doručují písemnosti, u nichž tak stanoví zákon, a jiné písemnosti, nařídí-li to předseda senátu.“.

65. § 46 a 47 včetně poznámky pod čarou č. 59) znějí:

„§ 46

Doručování fyzickým osobám

(1) Fyzické osobě lze doručit písemnost v bytě, v místě podnikání, na pracovišti nebo kdekoli bude zastížena.

(2) Nebyl-li adresát zastížen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, doručí se jiné dospělé osobě bydlící v témže bytě nebo v témže domě, působící v témže místě podnikání anebo zaměstnané na témže pracovišti, je-li ochotna obstarat odevzdání písemnosti. Není-li možno ani takto doručit, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do tří dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

(3) Je-li podle odstavce 2 písemnost odevzdána účastníku, který má na věci protichůdný zájem, je doručení neúčinné.

(4) Nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastížen, ačkoli se v místě doručení zdržuje, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

(5) Není-li zjištěn opak, má se za to, že se adresát v místě doručení zdržoval.

(6) Písemnost se ukládá

- a) u okresního soudu, v jehož obvodu je místo doručení, nebo u soudu, který má sídlo v místě doručení, jestliže ji doručuje soudní doručovatel nebo orgán justiční stráže,
- b) u pošty, jestliže se doručuje prostřednictvím pošty.

§ 47

Doručování právnickým osobám

(1) Právnickým osobám se písemnost doručuje na adresu jejich sídla.⁵⁹⁾ Jestliže právnická osoba o to požádá, doručuje se jí písemnost na adresu, kterou sdělila soudu.

(2) Za právnickou osobu jsou oprávněny písemnost, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, převzít orgány a osoby uvedené v § 21 nebo její zaměstnanci (členové), kteří byli pověřeni přijímat písemnosti.

(3) Nebyl-li na adrese uvedené v odstavci 1 zastížen nikdo, kdo by byl oprávněn písemnost převzít, ačkoliv se právnická osoba v místě doručování zdržuje, písemnost se uloží a právnická osoba se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedla.

Nevyzvedne-li si zásilku ten, kdo je oprávněn písemnost převzít, do tří dnů nebo, jde-li o písemnost, která má být doručena do vlastních rukou, do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

(4) Nepodaří-li se písemnost doručit na adresu uvedenou v odstavci 1 proto, že se právnická osoba v místě doručování nezdržuje a jiná její adresa není soudu známa, písemnost určená této právnické osobě se doručí fyzické osobě, o níž je soudu podle obsahu spisu známo, že je oprávněna za ni před soudem jednat (§ 21); při tomto doručování se postupuje obdobně podle § 46. Jestliže písemnost nebyla doručena ani tímto způsobem a jestliže se nepodaří písemnost odevzdat právnické osobě ani při dalším pokusu o doručení na adresu jejího sídla uvedenou v obchodním či jiném rejstříku a jiná její adresa není soudu známa, považuje se den vrácení nedoručené zásilky soudu za den doručení, i když se o něm adresát nedozvěděl.

(5) Ustanovení § 46 odst. 5 a 6 platí obdobně.

⁵⁹⁾ § 2 odst. 3 obchodního zákoníku.“.

66. § 47a se zrušuje.

67. § 48 zní:

„§ 48

Doručování státním orgánům

(1) Písemnost určená státním orgánům se doručuje na adresu jejich sídla. Jestliže státní orgán o to požádá, doručuje se mu písemnost na adresu, kterou sdělil soudu.

(2) Za státní orgán jsou oprávněny písemnost, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, převzít osoby uvedené v § 21a odst. 2 nebo jeho zaměstnanci, kteří byli pověřeni přijímat písemnosti. Není-li jich, písemnost se odevzdá tomu, kdo je oprávněn za státní orgán jednat.“.

68. Za § 48 se vkládají nové § 48a až 48d, které včetně poznámek pod čarou č. 60) a 61) znějí:

„§ 48a

Doručování státu

(1) Písemnost určená státu se doručuje příslušnému státnímu orgánu na adresu jeho sídla. Jestliže státní orgán o to požádá, doručuje se mu písemnost na adresu, kterou sdělil soudu.

(2) Ustanovení § 48 odst. 2 platí obdobně.

§ 48b

Doručování advokátům

(1) Advokátům se písemnost doručuje na adresu jejich sídla.⁶⁰⁾ Jestliže advokát o to požádá, doručuje se mu písemnost na adresu, kterou sdělil soudu.

(2) Písemnost určenou advokátu, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, mohou přijmout také advokátní koncipienti nebo jiní jeho zaměstnanci. Vykonává-li advokacii společně s jinými advokáty, může být písemnost, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, odevzdána též těmto advokátům, jejich advokátním koncipientům nebo jiným jejich zaměstnancům. Jestliže advokát vykonává advokacii jako společník veřejné obchodní společnosti, mohou písemnost určenou advokátu, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, přijmout rovněž ostatní společníci této společnosti, advokátní koncipienti nebo jiní její zaměstnanci.

(3) Nebyl-li na adrese uvedené v odstavci 1 zastížen advokát ani jiná osoba, která by mohla písemnost převzít, písemnost se uloží a advokát se vhodným způsobem vyzve, aby si

písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si advokát nebo jiná oprávněná osoba zásilku do tří dnů nebo, jde-li o písemnost, která má být doručena do vlastních rukou, do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

(4) Ustanovení § 46 odst. 6 platí obdobně.

§ 48c

Doručování notářům

(1) Notářům se písemnost doručuje na adresu jejich kanceláře.⁶¹⁾ Jestliže notář o to požádá, doručuje se mu písemnost na adresu, kterou sdělil soudu.

(2) Písemnost určenou notáři, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, mohou přijmout také notářští koncipienti, notářští kandidáti nebo jiní jeho zaměstnanci. Vykonávali notář činnost notáře společně s jinými notáři, může být písemnost, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, odevzdána též těmto notářům, jejich notářským koncipientům, jejich notářským kandidátům nebo jiným jejich zaměstnancům.

(3) Ustanovení § 46 odst. 6 a § 48b odst. 3 platí obdobně.

(4) Při doručování písemnosti zástupci notáře nebo náhradníkovi notáře se postupuje přiměřeně podle odstavců 1 až 3.

§ 48d

Doručování obcím a vyšším územně samosprávným celkům

(1) Písemnost určená obcím a vyšším územně samosprávným celkům se doručuje na adresu sídla jejich orgánů. Jestliže o to požádají, doručuje se jim písemnost na adresu, kterou sdělily soudu.

(2) Za obec a vyšší územně samosprávný celek jsou oprávněny písemnost, včetně písemnosti doručované do vlastních rukou, převzít osoby uvedené v § 21b nebo jejich zaměstnanci, kteří byli pověřeni přijímat písemnosti.

⁶⁰⁾ § 13 zákona č. [85/1996 Sb.](#), o advokacii.

⁶¹⁾ § 13 odst. 1 zákona č. [358/1992 Sb.](#), ve znění zákona č. [30/2000 Sb.](#)“.

69. V § 49 odst. 1 větě první se slova „plnou mocí pro celé řízení“ nahrazují slovy „procesní plnou mocí“.

70. V § 49 odst. 2 se tečka na konci první věty nahrazuje středníkem a na konci textu věty se doplňují tato slova: „to neplatí, má-li být doručováno do ciziny.“.

71. V § 49 odst. 3 se slova „jedině ustanovenému opatrovníku“ nahrazují slovy „ostatním účastníkům řízení a ustanovenému opatrovníku a vyvěsí se na úřední desce soudu“.

72. V § 50 se za slovy „Odepře-li adresát“ vkládají slova „ , popřípadě osoba oprávněná za něj písemnost převzít,“ a za slova „musí být adresát“ se vkládají slova „(oprávněná osoba)“.

73. V § 50a se za slovo „věstníku“ vkládá odkaz na poznámku pod čarou č. 62) a slova „(§ 769 obchodního zákoníku)“ se zrušují.

Poznámka pod čarou č. 62) zní:

„⁶²⁾§ 769 obchodního zákoníku.“.

74. Za § 50a se vkládá nový § 50b, který zní:

„§ 50b

Pokud zákon stanoví, že rozhodnutí má být vyvěšeno na úřední desce soudu, platí, že patnáctým dnem po vyvěšení bylo rozhodnutí doručeno účastníkům, kteří nejsou soudu známi nebo jejichž pobyt není znám.“.

75. V § 51 se za slovo „jednání“ vkládají slova „nebo při jiném úkonu soudu“.
76. V § 52 se na konci odstavce 1 doplňuje tato věta: „O předvedení rozhodne usnesením, které se předvolanému doručí při předvedení.“.
77. V § 52 odst. 2 větě druhé se slovo „náčelníka“ nahrazuje slovy „velitele, popřípadě příslušný služební orgán“.
78. V § 52 se na konci odstavce 3 doplňuje tato věta: „Usnesením o tom rozhodne předseda senátu na návrh toho, kdo předvedení provedl.“.
79. V § 56 odst. 1 se za slovo „soudem“ vkládají slova „nebo u něhož bylo rozhodnuto, že musí být zastoupen svým zákonným zástupcem (§ 23)“.
80. V § 67 věta druhá zní: „Jestliže by věcně příslušný byl krajský soud, může provést smírčí řízení a schválení smíru i kterýkoli okresní soud.“.
81. V § 68 odstavec 1 zní:
„(1) Smírčí řízení ve věcech, v nichž jedná a rozhoduje senát, provádí předseda senátu.“.
82. V § 68 se odstavec 2 zrušuje.
Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.
83. V § 75 odst. 1 větě první se slovo „soud“ nahrazuje slovy „předseda senátu“.
84. V § 75 odst. 2 se slovo „soud“ nahrazuje slovy „předseda senátu“ a věta druhá se zrušuje.
85. V § 75 odstavec 4 zní:
„(4) O návrhu na předběžné opatření podle § 76a musí být rozhodnuto bezodkladně, nejpozději do 24 hodin poté, co byl podán. O návrhu na jiné předběžné opatření musí být rozhodnuto bezodkladně, nejpozději do 7 dnů poté, co byl podán, nestanoví-li zákon jinou lhůtu.“.
86. V § 75 se doplňuje odstavec 5, který zní:
„(5) Pro předběžné opatření je rozhodující stav v době vyhlášení (vydání) usnesení soudu prvního stupně.“.
87. Za § 75 se vkládá nový § 75a, který zní:

„§ 75a

(1) Návrh na předběžné opatření, který neobsahuje všechny náležitosti nebo který je nesrozumitelný anebo neurčitý, předseda senátu odmítne, jestliže pro tyto nedostatky nelze pokračovat v řízení; ustanovení § 43 se nepoužije.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí, jde-li o návrh na předběžné opatření podle § 76a.“.

88. V § 76 odst. 1 se slova „soud uložit účastníku“ nahrazují slovy „být účastníku uloženo“.

89. V § 76 odst. 3 věta první zní: „Předseda senátu při nařízení předběžného opatření uloží navrhovateli, aby ve lhůtě, kterou mu určí, podal u soudu návrh na zahájení řízení; to neplatí, může-li být řízení ve věci zahájeno i bez návrhu.“.

90. V § 78 se na konci odstavce 3 doplňuje tato věta: „Není-li tu nebezpečí z prodlení, mají účastníci ve věci samé právo být přítomni u zajištění důkazu.“.

91. Za § 78 se vkládá nový § 78a, který zní:

„§ 78a

Důkaz může být zajištěn také notářským zápisem o skutkovém ději nebo o stavu věci, jestliže se skutkový děj udál v přítomnosti notáře nebo jestliže notář osvědčil stav věci.“.

92. V § 79 odst. 1 větě druhé se slovo „povolání“ nahrazuje slovem „příjmení“ a do závorky za slovo „osoby“ se vkládá čárka a slova „označení státu a příslušného státního orgánu, který za stát před soudem vystupuje“.

93. V § 79 odst. 1 větě třetí se slova „popřípadě další údaje potřebné k její identifikaci a údaj o tom, zda některý z účastníků je zapsán v obchodním rejstříku“ nahrazují slovy „identifikační číslo fyzické osoby, která je podnikatelem, popřípadě další údaje potřebné k identifikaci účastníků řízení“.

94. V § 79 odst. 2 se slovo „Navrhovatel“ nahrazuje slovy „Žalobce (navrhovatel)“.

95. V § 79 odstavec 3 zní:

„(3) Žalobu (návrh na zahájení řízení) soud doručí ostatním účastníkům do vlastních rukou. Žalobce (navrhovatel) může obeznámit žalovaného (ostatní účastníky řízení) s obsahem návrhu tím, že vedle stejnopisu žaloby (návrhu) doručovaného soudem mu sám zašle další stejnopis.“.

96. V § 80 se slova „Návrhem na zahájení řízení“ nahrazují slovy „Žalobou (návrhem na zahájení řízení)“.

97. V § 81 odst. 1 se za slovo „dědictví“ vkládá čárka a slova „řízení o určení, zda tu manželství je či není,“.

98. V § 82 odst. 2 se slova „rozhodčí komise“ nahrazují slovy „jiného orgánu“ a slovo „také“ se zrušuje.

99. V § 84 se slovo „(odpůrce)“ nahrazuje slovem „(žalovaného)“.

100. § 85 a 85a znějí:

„§ 85

(1) Nestanoví-li zákon jinak, je obecným soudem fyzické osoby okresní soud, v jehož obvodu má bydliště, a nemá-li bydliště, okresní soud, v jehož obvodu se zdržuje. Má-li fyzická osoba bydliště na více místech, jsou jejím obecným soudem všechny okresní soudy, v jejichž obvodu bydlí s úmyslem zdržovat se tam trvale.

(2) Obecným soudem fyzické osoby, která je podnikatelem, je ve věcech vyplývajících z obchodních vztahů okresní soud, v jehož obvodu má místo podnikání;⁵⁹⁾ nemá-li místo podnikání, určuje se její obecný soud podle odstavce 1.

- (3) Obecným soudem právnické osoby je okresní soud, v jehož obvodu má sídlo.⁵⁹⁾
(4) Obecným soudem státu je okresní soud, v jehož obvodu nastala skutečnost, která zakládá uplatněné právo.
(5) Obecným soudem obce je okresní soud, v jehož obvodu má své území.
(6) Obecným soudem vyššího územně samosprávného celku je okresní soud, v jehož obvodu mají sídlo jeho orgány.

§ 85a

Je-li pro řízení v prvním stupni věcně příslušný krajský soud a místní příslušnost se řídí obecným soudem účastníka, je místně příslušným krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud účastníka.“.

101. V § 86 odstavec 1 zní:

„(1) Jestliže žalovaný, který je občanem České republiky, nemá obecný soud anebo nemá obecný soud v České republice, je příslušný soud, v jehož obvodu měl v České republice poslední známé bydliště.“.

102. V § 86 odstavec 3 zní:

„(3) Proti zahraniční osobě lze podat žalobu (návrh na zahájení řízení) i u soudu, v jehož obvodu je v České republice umístěn její podnik nebo organizační složka jejího podniku.“.

103. V § 87 se slovo „odpůrce“ nahrazuje slovy „žalovaného, popřípadě vedle soudu uvedeného v § 85a,“.

104. V § 87 písm. a) se slovo „odpůrce“ nahrazuje slovem „žalovaný“.

105. V § 87 písm. c) se za slovo „složka“ vkládají slova „podniku fyzické nebo“ a slovo „odpůrcem“ se nahrazuje slovem „žalovanou“.

106. V § 87 písm. e) se slova „směnky nebo šeku“ nahrazují slovy „směnky, šeku nebo jiného cenného papíru“.

107. V § 88 se slova „soudu odpůrce“ nahrazují slovy „soudu, popřípadě namísto soudu uvedeného v § 85a,“.

108. V § 88 písm. a) se slovo „odpůrce“ nahrazuje slovem „žalovaného“ a slovo „navrhovatele“ se nahrazuje slovem „žalobce“.

109. V § 88 písm. b) se slova „bezpodílového spoluvlastnictví“ nahrazují slovy „společného jmění“.

110. V § 88 písm. c) se za slovo „nezletilé,“ vkládají slova „o určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení,“.

111. V § 88 písm. d) se slovo „občana“ nahrazuje slovy „fyzické osoby“, slovo „jeho“ se nahrazuje slovem „její“ a slova „tento občan“ se nahrazují slovy „tato fyzická osoba“.

112. V § 88 se písmeno g) zrušuje.

Dosavadní písmena h) až n) se označují jako písmena g) až m).

113. V § 88 písm. ch) se za slovo „výši“ vkládá čárka a slovo „skupině“.

114. V § 88 písm. i) se za slovo „vyvolané,“ vkládají slova „ledaže jde o vypořádání společného jmění nebo jiného majetku manželů,“.
115. V § 88 písm. j) se slovo „odpůrce“ nahrazuje slovem „žalovaného“.
116. V § 88 písm. m) se slova „tuzemským peněžním ústavem“ nahrazují slovy „tuzemskou bankou“ a slova „tento peněžní ústav“ se nahrazují slovy „tato banka“.
117. V § 88 se tečka na konci písmena m) nahrazuje středníkem a doplňuje se písmeno n), které zní:
„n) u něhož probíhá řízení, jde-li o žalobu podle § 91a.“.
118. V § 89 se slovo „odpůrce“ nahrazuje slovem „žalovaného“.
119. V § 89a se věta druhá zrušuje a ve větě třetí se slova „návrhu na zahájení řízení“ nahrazují slovy „žalobě (návrhu na zahájení řízení)“.
120. § 90 včetně nadpisu zní:

„Účastníci

§ 90

Účastníky řízení jsou žalobce a žalovaný.“.

121. V § 91 odst. 1 se slova „navrhovatelů nebo odpůrců“ nahrazují slovy „žalobců nebo žalovaných“.
122. V § 91 odst. 2 se za slovo „zpět“ vkládá čárka a slova „k uznání nároku“.
123. Za § 91 se vkládá nový § 91a, který zní:

„§ 91a

Kdo si činí nárok zcela nebo částečně na věc nebo právo, o nichž probíhá řízení mezi jinými osobami, může až do pravomocného skončení tohoto řízení podat žalobu proti těmto účastníkům.“.

124. V § 92 odst. 1 větě první se slovo „účastníka“ nahrazuje slovem „žalobce“ a ve větě druhé se slovo „navrhovatele“ nahrazuje slovem „žalobce“.
125. V § 92 odst. 2 věta první zní: „Na návrh žalobce může soud se souhlasem žalovaného připustit, aby žalobce nebo žalovaný z řízení vystoupil a aby na jeho místo vstoupil někdo jiný.“. Ve větě druhé se slovo „navrhovatel“ nahrazuje slovem „žalobce“.
126. V § 92 se doplňuje odstavec 3, který zní:
„(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se nepoužije v případech uvedených v § 107a.“.
127. V § 93 odst. 1 se slova „navrhovatele nebo odpůrce“ nahrazují slovy „žalobce nebo žalovaného“.
128. V § 94 odst. 1 větě první se slova „i ti“ nahrazují slovy „navrhovatel a ti“ a ve větě druhé se za slovo „manželství“ vkládají slova „nebo o určení, zda tu manželství je či není“.

129. V § 94 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Účastníky řízení jsou také navrhovatel a ti, které zákon za účastníky označuje.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

130. V § 94 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Jestliže se řízení účastní ten, o jehož právech nebo povinnostech se v řízení nejedná, soud usnesením jeho účast v řízení ukončí.“.

131. V § 95 odst. 1 se slovo „Navrhovatel“ nahrazuje slovy „Žalobce (navrhovatel)“.

132. § 96 zní:

„§ 96

(1) Žalobce (navrhovatel) může vzít za řízení zpět návrh na jeho zahájení, a to zčásti nebo zcela.

(2) Je-li návrh vzat zpět, soud řízení zcela, popřípadě v rozsahu zpětvzetí návrhu, zastaví. Je-li návrh na zahájení řízení vzat zpět až po té, co již soud o věci rozhodl, avšak rozhodnutí není dosud v právní moci, soud rozhodne v rozsahu zpětvzetí návrhu též o zrušení rozhodnutí.

(3) Jestliže ostatní účastníci se zpětvzetím návrhu z vážných důvodů nesouhlasí, soud rozhodne, že zpětvzetí návrhu není účinné. Nebylo-li dosud o věci rozhodnuto, pokračuje soud po právní moci usnesení v řízení.

(4) Ustanovení odstavce 3 neplatí, dojde-li ke zpětvzetí návrhu dříve, než začalo jednání, nebo jde-li o zpětvzetí návrhu na rozvod, neplatnost manželství nebo určení, zda tu manželství je či není.

(5) Byl-li návrh na zahájení řízení vzat zpět až po té, co rozhodnutí o věci již nabylo právní moci, soud rozhodne, že zpětvzetí návrhu není účinné.“.

133. V § 97 odst. 1 se slovo „Odpůrce“ nahrazuje slovem „Žalovaný“ a slovo „navrhovatel“ se nahrazuje slovem „žalobci“.

134. V § 98 se slovo „odpůrce“ nahrazuje slovem „žalovaného“, slovo „navrhovatel“ se nahrazuje slovem „žalobci“ a slovo „navrhovatel“ se nahrazuje slovem „žalobce“.

135. V § 100 odst. 1 větě druhé se slova „a aby řízení působilo výchovně“ zrušují.

136. V § 100 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) V řízení, jehož účastníkem je nezletilé dítě, které je schopno formulovat své názory, soud postupuje tak, aby byl zjištěn jeho názor ve věci. Názor nezletilého dítěte soud zjistí buď prostřednictvím jeho zástupce nebo příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí, anebo výslechem dítěte; výslech lze provést i bez přítomnosti rodičů nebo jiných osob zodpovědných za výchovu dítěte. K názoru dítěte soud přihlíží s přihlédnutím k jeho věku a rozumové vyspělosti.“.

137. V § 101 odstavce 1 a 2 znějí:

„(1) K tomu, aby bylo dosaženo účelu řízení, jsou účastníci povinni zejména

- a) tvrdit všechny pro rozhodnutí věci významné skutečnosti; neobsahuje-li všechna potřebná tvrzení žaloba (návrh na zahájení řízení) nebo písemné vyjádření k ní, uvedou je v průběhu řízení,
- b) plnit důkazní povinnost (§ 120 odst. 1) a další procesní povinnosti uložené jim zákonem nebo soudem,

c) dbát pokynů soudu.

(2) Nestanoví-li zákon jinak, soud pokračuje v řízení, i když jsou účastníci nečinní.“.

138. V § 101 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Nedostaví-li se řádně předvolaný účastník k jednání a včas nepožádal z důležitého důvodu o odročení, může soud věc projednat a rozhodnout v nepřítomnosti takového účastníka; vychází přitom z obsahu spisu a z provedených důkazů.“.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

139. § 102 zní:

„§ 102

(1) Je-li třeba po zahájení řízení zatímně upravit poměry účastníků nebo je-li po zahájení řízení obava, že by výkon rozhodnutí v řízení posléze vydaného mohl být ohrožen, může soud nařídit předběžné opatření.

(2) Po zahájení řízení může soud i bez návrhu zajistit důkaz, je-li obava, že později jej nebude možné provést vůbec nebo jen s velkými obtížemi.

(3) Ve věcech příslušejících senátu nařídí předběžné opatření nebo zajistí důkaz senát; předseda senátu tak může učinit, jen je-li tu nebezpečí z prodlení. Ustanovení § 75 odst. 1, 3, 4 a 5, § 75a, 76, § 77 odst. 1 písm. b), c) a d), § 77 odst. 2 a 3 a § 78 odst. 3 zde platí obdobně.“.

140. V § 103 se slova „jednat ve věci“ nahrazují slovy „rozhodnout ve věci samé“.

141. V § 104 odst. 1 se slova „návrhu na zahájení řízení“ nahrazují slovy „žaloby (návrhu na zahájení řízení)“.

142. V § 104 odst. 2 větě druhé se slova „vydat rozhodnutí, kterým se řízení končí“ nahrazují slovy „rozhodnout o věci samé“.

143. § 104a zní:

„§ 104a

(1) Věcnou příslušnost zkoumá soud kdykoli za řízení.

(2) Má-li okresní nebo krajský soud za to, že není věcně příslušný, předloží věc se zprávou o tom svému nadřízenému vrchnímu soudu, jestliže věc podle jeho názoru náleží do věcné příslušnosti okresních, krajských nebo vrchních soudů, popřípadě soudů zřízených k projednávání a rozhodování věcí určitého druhu, nebo Nejvyššímu soudu, jestliže věc podle jeho názoru náleží do věcné příslušnosti Nejvyššího soudu. Účastníci řízení mají právo se k tomuto postupu a k soudem uváděným důvodům vyjádřit. Vrchní soud (Nejvyšší soud) pak rozhodne, které soudy jsou k projednání a rozhodnutí věci příslušné v prvním stupni, není-li sám věcně příslušný.

(3) Bylo-li řízení zahájeno u vrchního soudu a má-li za to, že není věcně příslušný, vrchní soud rozhodne, které soudy jsou k projednání a rozhodnutí věci příslušné v prvním stupni. To neplatí, dospěje-li vrchní soud k závěru, že věc patří do věcné příslušnosti Nejvyššího soudu; v takovém případě věc předloží se zprávou o tom Nejvyššímu soudu. Účastníci řízení mají právo se k otázce věcné příslušnosti vyjádřit.

(4) Bylo-li řízení zahájeno u Nejvyššího soudu nebo byla-li věc Nejvyššímu soudu předložena vrchním soudem, Nejvyšší soud rozhodne, které soudy jsou k projednání a rozhodnutí věci příslušné v prvním stupni, není-li sám věcně příslušný.

(5) Obdobně podle odstavců 2 až 4 se postupuje, namítne-li nedostatek věcné příslušnosti soudu účastník řízení.

(6) V usnesení, jímž bylo rozhodnuto, že k projednání a rozhodnutí věci jsou příslušné v prvním stupni jiné soudy, než u kterých bylo řízení zahájeno, se rovněž uvede soud, jemuž bude věc postoupena k dalšímu řízení; ustanovení § 105 tím není dotčeno.

(7) Usnesením vrchního nebo Nejvyššího soudu o věcné příslušnosti jsou účastníci řízení a soudy vázáni.“.

144. V § 105 odst. 1 se za větu první vkládá nová věta, která zní: „Rozhodl-li soud o věci samé bez jednání, zkoumá místní příslušnost jen před vydáním rozhodnutí; to neplatí, jde-li o platební rozkaz.“. Na konci odstavce 1 se doplňuje tato věta: „Při zkoumání místní příslušnosti se nepřihlíží k jednáním a k úkonům provedeným před věcně nepřislušným soudem a k rozhodnutím vydaným věcně nepřislušným soudem.“.

145. V § 105 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Namítne-li účastník řízení včas a důvodně nedostatek místní příslušnosti, postupuje soud obdobně podle odstavců 2 a 3; jinak námitku usnesením zamítne.“.

146. V § 106 odst. 1 se slovo „odpůrce“ nahrazuje slovem „žalovaného“.

147. § 107 včetně nadpisu zní:

„Překážky postupu řízení

§ 107

(1) Jestliže účastník ztratí po zahájení řízení způsobilost být účastníkem řízení dříve, než řízení bylo pravomocně skončeno, posoudí soud podle povahy věci, zda v řízení může pokračovat. Není-li možné v řízení ihned pokračovat, soud řízení přeruší. O tom, s kým bude v řízení pokračováno, soud rozhodne usnesením.

(2) Ztratí-li způsobilost být účastníkem řízení fyzická osoba a umožňuje-li povaha věci pokračovat v řízení, jsou procesním nástupcem, nestanoví-li zákon jinak, její dědici, popřípadě ti z nich, kteří podle výsledku dědického řízení převzali právo nebo povinnost, o něž v řízení jde.

(3) Ztratí-li způsobilost být účastníkem řízení právnická osoba a umožňuje-li povaha věci pokračovat v řízení, jsou jejím procesním nástupcem, nestanoví-li zákon jinak, ti, kteří po zániku právnické osoby vstoupili do jejích práv a povinností, popřípadě ti, kteří po zániku právnické osoby převzali práva a povinnosti, o něž v řízení jde.

(4) Ten, kdo nastupuje do řízení na místo dosavadního účastníka řízení, musí přijmout stav řízení, jaký tu je v době jeho nástupu do řízení.

(5) Neumožňuje-li povaha věci v řízení pokračovat, soud řízení zastaví. Řízení zastaví soud zejména tehdy, zemře-li manžel před pravomocným skončením řízení o rozvod, o neplatnost manželství nebo o určení, zda tu manželství je nebo není, pokud zákon nedovoluje, aby se v řízení pokračovalo; bylo-li již o věci rozhodnuto, soud současně toto rozhodnutí zruší.“.

148. Za § 107 se vkládá nový § 107a, který zní:

„§ 107a

(1) Má-li žalobce za to, že po zahájení řízení nastala právní skutečnost, s níž právní předpisy spojují převod nebo přechod práva nebo povinnosti účastníka řízení, o něž v řízení jde, může dříve, než soud o věci rozhodne, navrhnout, aby nabyvatel práva nebo povinnosti vstoupil do řízení na místo dosavadního účastníka; to neplatí v případech uvedených v § 107.

(2) Soud návrhu usnesením vyhoví, jestliže se prokáže, že po zahájení řízení nastala právní skutečnost uvedená v odstavci 1, a jestliže s tím souhlasí ten, kdo má vstoupit na místo žalobce; souhlas žalovaného nebo toho, kdo má vstoupit na jeho místo, se nevyžaduje. Právní účinky spojené s podáním žaloby zůstávají zachovány.

(3) Ustanovení § 107 odst. 4 platí obdobně.“.

149. V § 109 odst. 1 písm. a) se slova „plnou mocí pro celé řízení“ nahrazují slovy „procesní plnou mocí“.

150. V § 109 odst. 1 písm. b) větě první se za slovem „řešit“ tečka nahrazuje středníkem a věty druhá a třetí se zrušují.

151. V § 109 odst. 1 se doplňuje písmeno c), které zní:

„c) dospěl k závěru, že zákon, jehož má být při projednávání nebo rozhodování věci použito, nebo jeho jednotlivé ustanovení je v rozporu s ústavním zákonem nebo s mezinárodní smlouvou, která má přednost před zákonem,^{63a)} a podal-li u Ústavního soudu návrh na zrušení tohoto zákona nebo jeho jednotlivého ustanovení.“.

152. V § 110 se za slovo „jednání“ vkládají slova „anebo jestliže to alespoň jeden z účastníků navrhne a ostatní se nedostaví bez předchozí omluvy k jednání“.

153. Za § 113 se vkládá nový § 113a, který zní:

„§ 113a

S řízením o určení neplatnosti usnesení valné hromady obchodní společnosti nebo členské schůze družstva je spojeno řízení o náhradu škody, která vznikla z tohoto neplatného usnesení.“.

154. § 114 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 63) zní:

„Příprava jednání

§ 114

(1) Po zahájení řízení předseda senátu především zkoumá, zda jsou splněny podmínky řízení a zda byly odstraněny případné vady v žalobě (návrhu na zahájení řízení).

(2) Zastaví-li soud řízení proto, že je tu takový nedostatek podmínky řízení, který nelze odstranit (§ 104 odst. 1), nebo že se nedostatek podmínky řízení nepodařilo odstranit (§ 104 odst. 2), popřípadě z jiných důvodů stanovených zákonem,⁶³⁾ anebo odmítne-li návrh (§ 43 odst. 2), je tím řízení skončeno.

⁶³⁾ Například § 9 zákona č. [549/1991 Sb.](#), o soudních poplatcích, ve znění zákona č. [271/1992 Sb.](#)“.

155. Za § 114 se vkládají nové § 114a a 114b, které znějí:

„§ 114a

(1) Nebylo-li rozhodnuto podle § 114 odst. 2, připraví předseda senátu jednání tak, aby bylo možné věc rozhodnout zpravidla při jediném jednání.

(2) Za tím účelem předseda senátu

a) žalovaného, popřípadě ostatní účastníky, kteří nepodali návrh na zahájení řízení, vyzve, aby se ve věci písemně vyjádřili a aby soudu předložili listinné důkazy, jichž se dovolávají, ledaže se takový postup jeví s ohledem na povahu věci neúčelným;

- b) zpravidla se předběžně pokusí o smírné vyřízení věci;
- c) zajistí, aby bylo možno při jednání provést potřebné důkazy, a jestliže je to účelné, může provést důkaz prostřednictvím dožádaného soudu;
- d) činí jiná vhodná opatření.

§ 114b

(1) Vyžaduje-li to povaha věci nebo okolnosti případu, může předseda senátu, s výjimkou věcí, v nichž nelze uzavřít a schválit smír (§ 99 odst. 1 a 2), a věci uvedených v § 118b a § 120 odst. 2, místo výzvy podle § 114a odst. 2 písm. a), nebo nebylo-li takové výzvě řádně a včas vyhověno, žalovanému usnesením uložit, aby se ve věci písemně vyjádřil a aby v případě, že nárok uplatněný v žalobě zcela neuzná, ve vyjádření vylíčil rozhodující skutečnosti, na nichž staví svoji obranu, a k vyjádření připojil listinné důkazy, jichž se dovolává, popřípadě označil důkazy k prokázání svých tvrzení. K podání vyjádření určí lhůtu, která nesmí být kratší než 30 dnů od doručení usnesení.

(2) Usnesení podle odstavce 1 může být vydáno, i když soud rozhodl o věci platebním rozkazem. Lhůtu k podání vyjádření v tomto případě soud určí až ode dne podání odporu proti platebnímu rozkazu.

(3) Usnesení podle odstavce 1 nelze vydat nebo doručit po prvním jednání ve věci.

(4) Usnesení podle odstavců 1 a 2 musí být žalovanému doručeno do vlastních rukou, náhradní doručení je vyloučeno. Usnesení nesmí být žalovanému doručeno dříve než žaloba.

(5) Jestliže se žalovaný bez vážného důvodu na výzvu soudu podle odstavce 1 včas nevyjádří a ani ve stanovené lhůtě soudu nesdělí, jaký vážný důvod mu v tom brání, má se za to, že nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznává; o tomto následku (§ 153a odst. 3) musí být poučen.“.

156. V § 115 odst. 2 se slovo „pět“ nahrazuje slovy „deset dnů a ve věcech uvedených v § 118b nejméně třicet“.

157. Za § 115 se vkládá nový § 115a, který zní:

„§ 115a

K projednání věci samé není třeba nařizovat jednání, jestliže ve věci lze rozhodnout jen na základě účastníky předložených listinných důkazů a účastníci se práva účasti na projednání věci vzdali, popřípadě s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasí; to neplatí ve věcech uvedených v § 120 odst. 2.“.

158. V § 116 odstavec 2 zní:

„(2) Veřejnost může být pro celé jednání nebo pro jeho část vyloučena, jen kdyby veřejné projednání věci ohrozilo tajnost utajovaných skutečností chráněných zvláštním zákonem,⁵⁶⁾ obchodní tajemství, důležitý zájem účastníků nebo mravnost.“.

159. V § 116 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Jestliže byla veřejnost vyloučena, soud může povolit jednotlivým fyzickým osobám, aby byly při jednání nebo jeho části přítomny; současně je poučí, že jsou povinny zachovávat mlčenlivost o všem, co se při jednání o utajovaných skutečnostech, obchodním tajemství nebo zájmech účastníků dozvěděly.“.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

160. V § 116 odst. 4 se slovo „občanům“ nahrazuje slovy „fyzickým osobám“.

161. § 117 a 118 znějí:

„§ 117

(1) Předseda senátu zahajuje, řídí a končí jednání, uděluje a odnímá slovo, provádí dokazování, činí vhodná opatření, aby zajistil splnění účelu jednání, a vyhláší rozhodnutí. Dbá přitom, aby jednání probíhalo důstojně a nerušeně a aby věc mohla být úplně, spravedlivě a bez průtahů projednána.

(2) Ve věcech příslušejících senátu mohou jednotlivé úkony při dokazování provádět se souhlasem předsedy také členové senátu.

(3) Kdo ve věcech příslušejících senátu nesouhlasí s opatřením předsedy senátu, které učinil při jednání, může žádat, aby rozhodl senát.

§ 118

(1) Po zahájení jednání předseda senátu vyzve žalobce (navrhovatele), aby přednesl žalobu (návrh na zahájení řízení) nebo sdělil její obsah, a žalovaného (ostatní účastníky řízení), aby přednesl nebo sdělil obsah podaných písemných vyjádření ve věci; podání nepřítomných účastníků přečte nebo sdělí jejich obsah předseda senátu. Žalovaného (jiného účastníka), který dosud neučinil písemné podání, předseda senátu vyzve, aby se ve věci vyjádřil. Je-li to potřebné, předseda senátu účastníka též vyzve, aby svá tvrzení doplnil a aby navrhl k prokázání svých tvrzení důkazy.

(2) Po provedení úkonů podle odstavce 1 předseda senátu sdělí výsledky přípravy jednání.

(3) Nestanoví-li zákon jinak, určuje další průběh jednání předseda senátu podle okolností případu.“.

162. Za § 118 se vkládají nové § 118a až 118c, které znějí:

„§ 118a

(1) Ukáže-li se v průběhu jednání, že účastník nevylicil všechny rozhodné skutečnosti nebo že je uvedl neúplně, předseda senátu jej vyzve, aby svá tvrzení doplnil, a poučí jej, o čem má tvrzení doplnit a jaké by byly následky nesplnění této výzvy.

(2) Má-li předseda senátu za to, že věc je možné po právní stránce posoudit jinak než podle účastníkovy právního názoru, vyzve účastníka, aby v potřebném rozsahu doplnil vylíčení rozhodných skutečností; postupuje přitom obdobně podle odstavce 1.

(3) Zjistí-li předseda senátu v průběhu jednání, že účastník dosud nenavrhl důkazy potřebné k prokázání všech svých sporných tvrzení, vyzve jej, aby tyto důkazy označil bez zbytečného odkladu, a poučí jej o následcích nesplnění této výzvy.

(4) Při jednání předseda senátu poskytuje účastníkům poučení též o jiných jejich procesních právech a povinnostech; to neplatí, je-li účastník zastoupen advokátem nebo notářem v rozsahu jeho oprávnění stanoveného zvláštními předpisy.⁵⁷⁾

§ 118b

(1) Ve věcech ochrany osobnosti podle občanského zákoníku, ve věcech ochrany proti uveřejňování informací, které jsou zneužitím svobody projevu, slova a tisku, popřípadě ochrany práv třetích osob podle právních předpisů o hromadných informačních prostředcích, ve sporech vyvolaných konkursem a vyrovnáním, o základu věci ve sporech o ochranu hospodářské soutěže, o základu věci ve sporech o ochranu práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním, o základu věci ve sporech z porušení nebo ohrožení práva na obchodní tajemství a v dalších případech stanovených zákonem mohou účastníci uvést rozhodné skutečnosti o věci samé a označit důkazy k jejich prokázání nejpozději do skončení prvního jednání, které se v nich konalo; k později uvedeným

skutečností a důkazům se nepřihlíží. To neplatí, jde-li o skutečnosti nebo důkazy, jimiž má být zpochybněna věrohodnost provedených důkazních prostředků, které nastaly (vznikly) po prvním jednání nebo které účastník nemohl bez své viny včas uvést.

(2) O povinnostech podle odstavce 1 a o následcích nesplnění těchto povinností musí být účastníci poučeni v předvolání k prvnímu jednání ve věci.

§ 118c

(1) Dochází-li v projednání věci k průtahům proto, že účastník je nečinný nebo že přes výzvy soudu nevyličil všechny rozhodné skutečnosti nebo neoznačil potřebné důkazy, může soud, je-li to účelné a nejde-li o věci uvedené v § 120 odst. 2, na návrh jiného účastníka usnesením rozhodnout, že ve věci lze uvést rozhodné skutečnosti o věci samé a označit důkazy k jejich prokázání nejpozději ve lhůtě, kterou určí, a že k později uvedeným skutečnostem a důkazům nebude přihlíženo; lhůta nesmí být kratší než 15 dnů od doručení usnesení.

(2) Po lhůtě určené soudem mohou účastníci uvést další skutečnosti nebo označit důkazy, jen jestliže jimi má být zpochybněna věrohodnost provedených důkazních prostředků nebo jestliže účastník byl vyzván k doplnění vyličení rozhodných skutečností podle § 118a odst. 2, jakož i skutečnosti a důkazy, které nastaly (vznikly) po uplynutí lhůty nebo které účastník nemohl bez své viny včas uvést.

(3) Usnesení podle odstavce 1 se účastníkům doručuje do vlastních rukou.“.

163. V § 119 odst. 1 věta druhá zní: „Nebrání-li tomu okolnosti případu, oznámí předseda senátu při odročení jednání den, kdy se bude konat další jednání; ustanovení § 115a zde platí obdobně.“.

164. V § 119 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) K dalšímu jednání musí být účastníci předvoláni zpravidla nejméně pět dnů předem.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

165. V § 119 odstavec 3 zní:

„(3) Došlo-li ke změně v obsazení soudu, předseda senátu na začátku dalšího jednání sdělí obsah přednesů a provedených důkazů.“.

166. Za § 119 se vkládá nový § 119a, který zní:

„§ 119a

(1) Před skončením jednání je předseda senátu povinen, s výjimkou věcí uvedených v § 120 odst. 2, účastníky přítomné při jednání poučit, že všechny rozhodné skutečnosti musí uvést a že důkazy musí být označeny dříve, než ve věci vyhlásí rozhodnutí, neboť později uplatněné skutečnosti a důkazy jsou odvolacím důvodem jen za podmínek uvedených v § 205a. Ustanovení § 118b, 118c a § 175 odst. 4 část první věty za středníkem tím nejsou dotčena.

(2) Jestliže účastníci ani po poučení podle odstavce 1 nové skutečnosti a důkazy neuvědou, jestliže nové skutečnosti a důkazy byly uplatněny v rozporu s § 118b, 118c nebo § 175 odst. 4 část první věty za středníkem nebo jestliže soud rozhodl, že navrhované důkazy neprovede, předseda senátu účastníky vyzve, aby shrnuli své návrhy a aby se vyjádřili k dokazování a ke skutkové a k právní stránce věci.“.

167. V § 120 odst. 2 se slovo „otcovství,“ nahrazuje slovy „rodičovství, v řízení o určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení,“ a za slovo „rejstříku,“ se vkládají slova „v řízení o přivolení k výpovědi z nájmu bytu,“.

168. § 124 zní:

„§ 124

Dokazování je třeba provádět tak, aby byla šetřena povinnost zachovávat mlčenlivost o utajovaných skutečnostech chráněných zvláštním zákonem⁵⁶) a jiná zákonem stanovená nebo státem uznávaná povinnost mlčenlivosti. V těchto případech lze provést výslech jen tehdy, jestliže vyslýchaného zprostil povinnosti mlčenlivosti příslušný orgán nebo ten, v jehož zájmu má tuto povinnost; přiměřeně to platí i tam, kde se provádí důkaz jinak než výslechem.“.

169. V § 125 se za slovo „orgánů“ vkládá čárka a slovo „fyzických“ a před slovo „listiny“ se vkládají slova „notářské zápisy a jiné“.

170. V § 126 odst. 1 větě první se slova „Každý občan je povinen“ nahrazují slovy „Každá fyzická osoba, která není účastníkem řízení, je povinna“ a ve větě třetí se slovo „způsobil“ nahrazuje slovem „způsobila“.

171. V § 126 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Fyzická osoba, která je statutárním orgánem právnické osoby (členem tohoto orgánu), může být vyslechnuta v řízení, jehož účastníkem je tato právnická osoba, jen podle § 131.“.

172. V § 128 věta třetí zní: „Odmítnout soudu sdělit tyto skutečnosti může jen ten, kdo by tak mohl učinit jako svědek podle § 126 odst. 1.“.

173. V § 131 odstavec 1 zní:

„(1) Důkaz výslechem účastníků může soud nařídít, jestliže dokazovanou skutečnost nelze prokázat jinak a jestliže s tím souhlasí účastník, který má být vyslechnut; to neplatí v řízeních uvedených v § 120 odst. 2 a v řízení o rozvod manželství.“.

174. V § 131 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Nařídí-li soud jako důkaz výslech účastníků, jsou účastníci povinni dostavit se k výslechu. Při svém výslechu mají vypovědět pravdu a nic nezamlčovat; o tom musí být poučení.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

175. Za § 133 se vkládá nový § 133a, který zní:

„§ 133a

Skutečnosti tvrzené o tom, že účastník byl přímo nebo nepřímo diskriminován na základě svého pohlaví, má soud ve věcech pracovních za prokazané, pokud v řízení nevyšel najevo opak.“.

176. V § 137 se slova „ , je-li zástupcem advokát nebo komerční právník“ zrušují.

177. V § 137 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Odměna za zastupování patří k nákladům řízení, jen je-li zástupcem advokát nebo notář v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními předpisy.⁵⁷)“.

178. V § 139 odst. 2 větě první se za slovo „posudek“ vkládají slova „nebo proveden tlumočnický úkon“ a do závorčky se za slovo „znalečné“ vkládají slova „a tlumočné“. Věta druhá zní: „Zvláštní předpisy stanoví, komu a v jaké výši se znalečné a tlumočné vyplácí.“
179. V § 139 se doplňuje odstavec 4, který zní:
„(4) O právech podle odstavců 1 až 3 rozhoduje předseda senátu.“
180. V § 140 odst. 1 větě druhé se tečka nahrazuje středníkem a na konci věty se doplňují tato slova: „nelze-li poměr účastenství určit, platí je rovným dílem.“
181. V § 140 se na konci odstavce 1 doplňuje tato věta: „Účastníci uvedení v § 91 odst. 2 platí společně náklady společně a nerozdílně.“
182. V § 140 odst. 2 se v části věty za středníkem slova „jestliže je to důvodné, poskytně soud“ nahrazují slovy „v odůvodněných případech stát poskytně“.
183. V § 141 odst. 1 se slovo „Soud“ nahrazuje slovy „Předseda senátu“.
184. V § 141 odst. 2 se za slovo „mateřštině“ vkládají slova „nebo se dorozumívá znakovou řečí“.
185. V § 142 odst. 1 se věta druhá zrušuje.
186. V § 142 se doplňuje odstavec 4, který zní:
„(4) V řízení zahájeném na návrh nejvyššího státního zástupce nebo státního zastupitelství podle zvláštních předpisů⁵⁸) přízná soud žalovanému za podmínek uvedených v odstavcích 1 až 3 náhradu těchto nákladů proti státu.“
187. V § 143 se slovo „Odpůrce“ nahrazuje slovem „Žalovaný“ a slovo „navrhovatel“ se nahrazuje slovem „žalobci“.
188. V § 146 odst. 1 se na konci písmena a) doplňují tato slova: „to neplatí, odůvodňují-li okolnosti případu přiznání náhrady nákladů řízení;“.
189. V § 146 odst. 2 věta druhá zní: „Byl-li však pro chování žalovaného (jiného účastníka řízení) vzat zpět návrh, který byl podán důvodně, je povinen hradit náklady řízení žalovaný (jiný účastník řízení).“
190. V § 146 se doplňuje odstavec 3, který zní:
„(3) Odmítne-li soud žalobu nebo jiný návrh na zahájení řízení, je žalobce (navrhovatel) povinen nahradit ostatním účastníkům jejich náklady.“
191. V § 147 odst. 2 a v § 148 odst. 2 se za slovo „znalcům“ vkládá čárka a slovo „tlumočnickům“.
192. V § 149 odst. 2 se věta druhá včetně poznámky pod čarou č. 34) zrušuje.
193. V § 149 odst. 3 se slova „komerční právník v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními předpisy“ nahrazují slovy „notář v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními předpisy⁵⁷)“.

194. § 151 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 64) zní:

„Rozhodnutí o nákladech řízení

§ 151

(1) O povinnosti k náhradě nákladů řízení rozhodne soud bez návrhu v rozhodnutí, jímž se řízení u něho končí; u náhrady nákladů řízení podle § 147 a § 148 odst. 2 tak může učinit již v průběhu řízení, a to zpravidla tehdy, jakmile tyto náklady vzniknou.

(2) Při rozhodování o náhradě nákladů řízení soud určí výši odměny za zastupování advokátem nebo notářem v rámci jeho oprávnění stanoveného zvláštním právním předpisem⁵⁷⁾ podle sazeb stanovených paušálně pro řízení v jednom stupni zvláštním právním předpisem; jde-li však o přiznání náhrady nákladů řízení podle § 147 nebo odůvodňují-li to okolnosti případu, postupuje podle ustanovení zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně.⁶⁴⁾ Náhradu mzdy (platu) a náhradu hotových výdajů soud stanoví podle zvláštních právních předpisů. Jinak soud vychází z nákladů, které účastníku prokazatelně vznikly.

(3) Určit výši nákladů může předseda senátu až v písemném vyhotovení rozhodnutí.

(4) I když bylo o náhradě nákladů řízení rozhodnuto samostatným usnesením, běží lhůta k plnění vždy až od právní moci rozhodnutí, jímž byla náhrada nákladů řízení přiznána.

⁶⁴⁾ § 6 a následující vyhlášky č. [177/1996 Sb.](#), o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif).“.

195. V § 151a se slovo „zpravidla“ zrušuje.

196. V § 153 odst. 2 se za slovo „přisoudit“ vkládají slova „něco jiného nebo“.

197. V § 153a se doplňují odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Rozsudkem pro uznání rozhodne soud také tehdy, má-li se za to, že žalovaný nárok, který je proti němu žalobou uplatňován, uznal (§ 114b odst. 5).

(4) Jen pro vydání rozsudku pro uznání nemusí být nařízeno jednání.“.

198. V § 153b odst. 1 se slova „Zmešká-li žalovaný, kterému bylo řádně doručeno předvolání nejméně 5 dnů přede dnem, kdy se jednání má konat (§ 47)“ nahrazují slovy „Zmešká-li žalovaný, kterému byly řádně doručeny do jeho vlastních rukou (§ 45a) žaloba a předvolání k jednání nejméně deset dnů a ve věcech uvedených v § 118b nejméně třicet dnů přede dnem, kdy se jednání má konat“ a slova „bylo ve věci nařízeno“ se nahrazují slovy „se ve věci konalo“.

199. V § 153b odst. 2 se za slovo „žalovaných,“ vkládají slova „kteří mají takové společné povinnosti, že se rozsudek musí vztahovat na všechny (§ 91 odst. 2),“.

200. V § 153b odst. 5 se slova „soud prvního stupně návrhu na zrušení svého rozsudku vyhověl, platí, že odvolání bylo vzato zpět“ nahrazují slovy „návrhu na zrušení rozsudku bylo pravomocným usnesením vyhověno, k odvolání se nepřihlíží“.

201. V § 155 odst. 1 větě druhé se slova „řízení, pokud se o ní nerozhoduje samostatně“ nahrazují slovy „řízení; rozhodne-li jen o základu náhrady nákladů řízení, určí její výši v samostatném usnesení“.

202. V § 155 odstavec 2 včetně poznámek pod čarou č. 65), 66) a 67) zní:

„(2) Výrok rozsudku o plnění v penězích může být vyjádřen v cizí měně, neodporuje-li to okolnostem případu a jestliže

- a) plnění vychází z právního úkonu, v němž je vyjádřeno v cizí měně, žalobce (navrhovatel) požaduje plnění v cizí měně a devizové předpisy⁶⁵⁾ umožňují tuzemci,⁶⁶⁾ který má plnit, plnění v navrhované cizí měně poskytnout bez zvláštního povolení, nebo
- b) některý z účastníků je cizozemcem.⁶⁷⁾

⁶⁵⁾ Zákon č. [219/1995 Sb.](#), devizový zákon.

⁶⁶⁾ § 1 písm. b) zákona č. [219/1995 Sb.](#)

⁶⁷⁾ § 1 písm. c) zákona č. [219/1995 Sb.](#)“.

203. V § 155 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Nejsou-li splněny předpoklady pro přiznání plnění v cizí měně uvedené v odstavci 2, soud stanoví i bez návrhu plnění v měně České republiky.“.

204. V § 156 se na konci odstavce 1 doplňuje tato věta: „Po vyhlášení předseda senátu zpravidla účastníky vyzve, aby se vyjádřili, zda se vzdávají odvolání proti vyhlášenému rozsudku.“.

205. V § 156 odst. 2 větě druhé se za text „§ 119 odst. 2“ vkládá text „a 3“ a slovo „nepoužije“ se nahrazuje slovem „nepoužijí“.

206. § 157 zní:

„§ 157

(1) Není-li stanoveno jinak, v písemném vyhotovení rozsudku se po slovech „Jménem republiky“ uvede označení soudu, jména a příjmení soudců a přísedících, přesné označení účastníků a jejich zástupců, účast státního zastupitelství, označení projednávané věci, znění výroku, odůvodnění, poučení o tom, zda je přípustný opravný prostředek nepočítaje v to žalobu na obnovu řízení a pro zmatečnost, a o lhůtě a místě k jeho podání, poučení o možnosti výkonu rozhodnutí a den a místo vyhlášení. Je-li to možné, uvede se v označení účastníků též jejich datum narození (identifikační číslo).

(2) Není-li dále stanoveno jinak, soud v odůvodnění rozsudku uvede, čeho se žalobce (navrhovatel) domáhal a z jakých důvodů a jak se ve věci vyjádřil žalovaný (jiný účastník řízení), stručně a jasně vyloží, které skutečnosti má prokázány a které nikoliv, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, proč neprovedl i další důkazy, jaký učinil závěr o skutkovém stavu a jak věc posoudil po právní stránce; není přípustné ze spisu opisovat skutkové přednesy účastníků a provedené důkazy. Soud dbá o to, aby odůvodnění rozsudku bylo přesvědčivé.

(3) V odůvodnění rozsudku pro uznání nebo rozsudku pro zmeškání uvede soud pouze předmět řízení a stručně vyloží důvody, pro které rozhodl rozsudkem pro uznání nebo rozsudkem pro zmeškání.

(4) V odůvodnění rozsudku, proti němuž není odvolání přípustné nebo proti němuž se účastníci odvolání vzdali (§ 207 odst. 1), soud uvede pouze předmět řízení, závěr o skutkovém stavu a stručné právní posouzení věci; to neplatí ve správním soudnictví.“.

207. V § 158 odst. 1 se za slova „rozhodl-li samosoudce, jiný“ vkládají slova „předsedou soudu“.

208. V § 158 odst. 2 větě první se čárka za slovem „rukou“ nahrazuje tečkou a zbývající část odstavce se zrušuje.

209. V § 158 se doplňují odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Jestliže se účastníci vzdali odvolání po skončení jednání, které rozsudku předcházelo, doručí se zpravidla stejnopis rozsudku při skončení jednání.

(4) Jestliže stejnopis rozsudku nebyl doručen podle odstavce 3, je třeba jej účastníkům, popřípadě jejich zástupcům odeslat ve lhůtě třiceti dnů ode dne vyhlášení rozsudku. Předseda soudu je oprávněn tuto lhůtu prodloužit až o dalších šedesát dnů.“.

210. V § 159 odstavec 2 zní:

„(2) Výrok pravomocného rozsudku je závazný pro účastníky a pro všechny orgány; pro jiné osoby než účastníky je závazný jen v případech stanovených zákonem a v rozsahu v něm uvedeném. Výrok pravomocného rozsudku o osobním stavu je závazný pro každého.“.

211. V § 159 odst. 3 se za slovo „být“ vkládají slova „tataž věc v rozsahu závaznosti výroku rozsudku“.

212. V § 160 odst. 1 se za slova „právní moci rozsudku“ vkládají slova „nebo, jde-li o vyklizení bytu, do patnácti dnů od právní moci rozsudku“.

213. V § 160 odstavec 3 zní:

„(3) Uložil-li soud pravomocným rozsudkem povinnost vyklidit byt až po zajištění přiměřeného náhradního bytu, náhradního bytu, náhradního ubytování nebo přístřeší, běží lhůta k vyklizení bytu až ode dne zajištění stanovené bytové náhrady nebo přístřeší.“.

214. V § 160 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) U rozsudků předběžně vykonatelných soud určí lhůtu k plnění od jejich doručení tomu, kdo má plnit.“.

215. V § 162 se odstavec 1 zrušuje.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 1 a 2.

216. V § 163 odst. 1 věta druhá zní: „Nestanoví-li zákon jinak, je změna rozsudku přípustná od doby, kdy došlo ke změně poměrů.“.

217. V § 163 odst. 2 se slova „o omezení rodičovských práv“ nahrazují slovy „o přiznání, omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti nebo o pozastavení jejího výkonu“.

218. § 164 zní:

„§ 164

Předseda senátu opraví v rozsudku kdykoliv i bez návrhu chyby v psaní a v počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká-li se oprava výroku rozhodnutí nebo není-li možné provést opravu ve stejnopisech rozhodnutí, vydá o tom opravné usnesení, které doručí účastníkům; jde-li o opravu výroku rozhodnutí, může odložit vykonatelnost rozsudku na dobu, dokud opravné usnesení nenabude právní moci.“.

219. V § 165 odst. 3 věta první zní: „O opravě důvodů se rozhoduje usnesením; ve věcech příslušejících senátu tak učiní předseda senátu.“.

220. V § 166 odst. 2 věta první zní: „Doplnění o část předmětu řízení učiní soud rozsudkem, pro nějž platí obdobně ustanovení o rozsudku; jinak o doplnění rozhodne usnesením.“.

221. V § 167 odst. 1 větě druhé se za slova „přerušování řízení,“ vkládají slova „o odmítnutí návrhu,“.

222. V § 169 odstavec 1 zní:

„(1) Není-li stanoveno jinak, v písemném vyhotovení usnesení se uvede, který soud je vydal, jména a příjmení soudců a přísedících, označení účastníků, jejich zástupců a věci, výrok, odůvodnění, poučení o tom, zda je přípustný opravný prostředek nepočítaje v to žalobu na obnovu řízení a pro zmatečnost, a o lhůtě a místu k jeho podání, a den a místo vydání usnesení.“

223. V § 169 odst. 2 se za slova „vedení řízení,“ vkládají slova „anebo usnesení podle § 104a“.

224. V § 169 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Pro odůvodnění usnesení, jímž se rozhoduje ve věci samé, platí obdobně § 157 odst. 2 a 4.“

225. § 172 včetně nadpisu zní:

„Platební rozkaz

§ 172

(1) Soud může i bez výslovné žádosti žalobce a bez slyšení žalovaného vydat platební rozkaz, je-li v žalobě uplatněno právo na zaplacení peněžité částky a vyplývá-li uplatněné právo ze skutečností uvedených žalobcem. V platebním rozkazu žalovanému uloží, aby do 15 dnů od doručení platebního rozkazu žalobci zaplatil uplatněnou pohledávku a náklady řízení nebo aby v téže lhůtě podal odpor u soudu, který platební rozkaz vydal.

(2) Platební rozkaz nelze vydat,

- a) jde-li o věc, ve které má jednat a rozhodovat senát;
- b) není-li znám pobyt žalovaného;
- c) má-li být platební rozkaz doručen žalovanému do ciziny.

(3) Nevydá-li soud platební rozkaz, nařídí jednání.“

226. V § 173 odst. 1 se slovo „odpůrci“ nahrazuje slovem „žalovanému“.

227. V § 173 odst. 2 se slova „z odpůrců“ nahrazují slovy „ze žalovaných“.

228. V § 173 odst. 2, § 174 odst. 3, § 263 odst. 2, § 264 odst. 1, § 265 odst. 1, § 266 odst. 1 a 2, § 269 odst. 1, § 270 odst. 1, § 273a odst. 1, § 290 odst. 2, § 291 odst. 1, § 316 odst. 2, § 328a odst. 1, § 330 odst. 3 větě čtvrté, § 345 odst. 1, § 347 odst. 1, § 348 odst. 3, § 349 odst. 1 větě první a § 349 odst. 2 se slova „předseda senátu“ nahrazují slovem „soud“.

229. V § 174 odst. 2 se slova „z odpůrců“ nahrazují slovy „ze žalovaných“ a slova „předseda senátu“ se nahrazují slovem „soud“.

230. V § 174 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Při opravě chyb v psaní a v počtech, jakož i jiných zjevných nesprávnostech v platebním rozkazu se postupuje podle § 164.“

231. V § 175 odst. 1 se slovo „navrhovatel“ nahrazuje slovem „žalobce“, slova „předseda senátu krajského soudu činného v obchodních věcech“ se nahrazují slovem „soud“, slovo „odpůrci“ se nahrazuje slovem „žalovanému“, slovo „odpůrce“ se nahrazuje slovem „žalovaného“ a slova „předseda senátu“ se nahrazují slovem „soud“.

232. V § 175 odst. 2 se slova „se použije“ nahrazují slovy „a § 174 odst. 4 se použijí“.

233. V § 175 odst. 3 se slovo „odpůrce“ nahrazuje slovem „žalovaný“ a slova „předseda senátu“ se nahrazují slovem „soud“.

234. V § 175 odst. 4 se slovo „odpůrce“ nahrazuje slovem „žalovaný“ a slova „předseda senátu“ se nahrazují slovem „soud“.

235. V § 175 odst. 5 se slovo „odpůrce“ nahrazuje slovem „žalovaný“.

236. V § 175b větě třetí se text „odst. 2“ zrušuje.

237. § 175c zní:

„§ 175c

Soud zjistí, zda je v evidenci závětí vedené podle zvláštních předpisů evidována závět' zůstavitele, listina o vydědění nebo listina o odvolání těchto úkonů (dále jen „závěť“), a u kterého notáře nebo soudu je uložena.“.

238. V § 175h se na konci odstavce 3 zrušuje tečka a doplňují se slova „a není třeba je doručovat.“.

239. V § 175k odst. 2 se slova „o smír“ nahrazují slovy „o odstranění sporu dohodou účastníků“.

240. V § 175k odst. 3 se v části věty za středníkem slova „při výpočtu čistého majetku“ nahrazují slovy „při určení obvyklé ceny majetku, výše dluhů a čisté hodnoty dědictví, popřípadě výše jeho předlužení,“.

241. V § 175l odst. 1 a 2 se slova „v bezpodílovém spoluvlastnictví“ nahrazují slovy „ve společném jmění“ a v odstavci 1 se slova „obecné ceně“ nahrazují slovy „obvyklé ceně“.

242. V § 175o odst. 1 se slova „obecnou cenu“ nahrazují slovy „obvyklou cenu“.

243. V § 175s větě třetí se slovo „ústavy“ nahrazuje slovy „banky nebo jiné osoby“.

244. V § 175t odstavec 1 zní:

„(1) Je-li dědictví předloženo a nedojde-li k dohodě podle § 175p, soud na návrh usnesením nařídí likvidaci dědictví; stejně soud postupuje, jestliže stát navrhl likvidaci dědictví proto, že věřitel odmítl přijmout na úhradu své pohledávky věc z dědictví. O nařízení likvidace dědictví může soud rozhodnout i bez návrhu.“.

245. V § 175v odstavce 2 a 3 včetně poznámek pod čarou č. 68) a 69) znějí:

„(2) Z výtěžku uhradí soud postupně pohledávky podle těchto skupin:

- a) pohledávky nákladů řízení vzniklých státu v souvislosti se zpeněžením majetku,
- b) pohledávky nákladů zůstavitelovy nemoci a přiměřených nákladů jeho pohřbu,
- c) pohledávky zajištěné zástavním právem, zadržovacím právem, převodem práva⁶⁸⁾ nebo postoupením pohledávky,⁶⁹⁾
- d) pohledávky nedoplatků výživného,
- e) pohledávky daní a poplatků, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pokud nebyly uspokojeny podle písmena c),
- f) ostatní pohledávky.

(3) Nelze-li plně uspokojit pohledávky patřící do téže skupiny, uspokojí se poměrně; ve skupině c) se však pohledávky uspokojují podle jejich pořadí, přičemž pohledávky zajištěné zadržovacím právem se uhradí před ostatními pohledávkami. Pro pořadí je rozhodující den, kdy právo zajišťující pohledávku vzniklo.

⁶⁸⁾ § 553 občanského zákoníku.

⁶⁹⁾ § 554 občanského zákoníku.“.

246. V § 175y odst. 1 se za slova „podle § 175k odst. 3“ vkládají slova „nebo podle § 175l odst. 1 věty druhé“.

247. V § 175zb se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Odnětím věci zaniká právo notáře na odměnu za dosud jím provedené úkony.“.

248. V § 175zd se v odstavci 1 na konci věty druhé zrušuje tečka a doplňují se slova „nebo potřebné úkony provést sám.“.

249. V § 175zd se na konci odstavce 1 doplňuje tato věta: „Pokyny soudu jsou pro notáře závazné.“.

250. V § 176 odst. 1 větě první se za slovo „rodičů“ vkládá čárka a slova „prarodičů a sourozenců“.

251. V § 177 odst. 2 věta druhá zní: „Jestliže soud, na nějž byla příslušnost přenesena, s přenesením nesouhlasí, předloží věc k rozhodnutí, pokud otázka přenesení příslušnosti nebyla již rozhodnuta odvolacím soudem, svému nadřízenému soudu; rozhodnutím tohoto soudu je vázán i soud, který příslušnost přenesl.“.

252. V § 178 odst. 1 se slovo „opatrovníky“ nahrazuje slovem „poručníky“ a slovo „občanů“ se nahrazuje slovem „fyzických“.

253. V § 178 odst. 2 se věta druhá zrušuje.

254. V § 179 se slova „učinil zákonný zástupce“ nahrazují slovy „byl učiněn“.

255. V § 180 odst. 1 se slovo „opatrovník“ nahrazuje slovem „poručník“.

256. V § 180 odstavec 2 včetně poznámky pod čarou č. 70) zní:

„(2) Soud dohlíží na správu majetku nezletilého vykonávanou poručníkem nebo opatrovníkem; postupuje při tom podle zvláštního předpisu.⁷⁰⁾“

⁷⁰⁾ § 37b, 78 a následující zákona č. [94/1963 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.“.

257. V § 180 se odstavec 3 zrušuje.

258. Za § 180 se vkládají nové § 180a a 180b, které včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 71) znějí:

**„Řízení o určení, zda je třeba souhlasu rodičů
dítěte k jeho osvojení**

§ 180a

(1) Účastníky řízení jsou dítě a jeho rodiče, jsou-li jeho zákonnými zástupci; rodič dítěte, který je nezletilý, je účastníkem řízení, i když není zákonným zástupcem dítěte.

(2) Nezletilý rodič dítěte má v tomto řízení procesní způsobilost. Ustanovení § 23 lze použít jen tehdy, nedosáhl-li rodič věku 16 let.

(3) Zvláštní zákon stanoví, kdo je oprávněn podat návrh na zahájení tohoto řízení a z jakých důvodů souhlas rodičů k osvojení dítěte není potřebný.⁷¹⁾

§ 180b

(1) Pravomocný rozsudek, kterým bylo určeno, že k osvojení dítěte není třeba souhlasu rodičů, soud na návrh zruší, změní-li se poměry. Návrh lze podat nejdříve po uplynutí jednoho roku od právní moci rozsudku.

(2) Ustanovení odstavce 1 věty první neplatí, bylo-li dítě již osvojeno, nebo bylo-li zahájeno řízení o jeho osvojení, nebo bylo-li dítě svěřeno do péče budoucího osvojitele, anebo bylo-li zahájeno řízení o svěřeni dítěte do péče budoucího osvojitele.

⁷¹⁾ § 68 zákona č. [94/1963 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.“.

259. V § 181 se na konci odstavce 1 doplňuje tato věta: „Ustanovení § 180a odst. 2 zde platí obdobně.“.

260. V § 181 odstavec 2 zní:

„(2) Rodiče osvojovaného dítěte nejsou účastníky řízení o osvojení tehdy, jestliže

- a) jsou zbaveni rodičovské zodpovědnosti, nebo
 - b) byli zbaveni způsobilosti k právním úkonům, popřípadě byli v této způsobilosti omezeni, nebo
 - c) dali souhlas k osvojení předem bez vztahu k určitým osvojitelům,³⁸⁾ anebo
 - d) soud pravomocně rozhodl, že k osvojení dítěte není třeba jejich souhlasu.“.
- Dosavadní poznámka pod čarou č. 37) se zrušuje.

261. V § 181 se odstavec 3 zrušuje.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 3.

262. V § 182 odst. 1 věta první včetně poznámky pod čarou č. 72) zní: „Osvojované dítě soud vyslechně, jen jestliže je k osvojení třeba jeho souhlasu.“⁷²⁾

⁷²⁾ § 67 odst. 1 zákona č. [94/1963 Sb.](#), ve znění zákona č. [91/1998 Sb.](#)“.

263. § 183 se zrušuje.

264. § 185b zní:

„§ 185b

Účastníkem řízení je složitel. Po právní moci usnesení o přijetí do úschovy je účastníkem řízení také ten, pro koho jsou peníze, cenné papíry nebo jiné věci určeny, (dále jen „příjemce“) a ten, kdo uplatňuje právo na předmět úschovy.“.

265. V § 185e se slovo „rozhodnutím“ nahrazuje slovem „rozsudkem“.

266. V § 188 odst. 1 se za slovo „prostředků“ vkládají slova „(návykových látek)“.

267. § 193 zní:

„§ 193

(1) Soud dohlíží na správu majetku vykonávanou opatrovníkem a činí nutná a vhodná opatření ke zjištění a zajištění tohoto majetku.

(2) Opatrovník předloží soudu po skončení zastupování závěrečný účet ze správy majetku; soud mu může též uložit, aby mu během zastupování podával pravidelné zprávy o své činnosti.

(3) Ustanovení § 176 až 179 a § 180 odst. 1, pokud se vztahují na poručenství nad nezletilým, platí zde obdobně.“.

268. § 200 zní:

„§ 200

Je-li jisto, že fyzická osoba zemřela, ale její smrt nelze prokázat stanoveným způsobem, vydá soud rozhodnutí, kterým ji prohlásí za mrtvou.“.

269. § 200a až 200g včetně nadpisů a poznámek pod čarou č. 73), 74) a 75) znějí:

„Řízení ve věcech obchodního rejstříku

§ 200a

(1) K řízení je příslušný soud (dále jen „rejstříkový soud“), v jehož obvodu je obecný soud fyzické nebo právnické osoby, jíž se zápis v rejstříku týká, (dále jen „podnikatel“). Jde-li o zahraniční osobu, je k řízení příslušný soud, v jehož obvodu je umístěn její podnik nebo jeho organizační složka.

(2) Soud, který je příslušný k řízení o zápisu podle odstavce 1, je příslušný i k řízení o jiném zápisu, stanoví-li zvláštní předpisy, že o těchto zápisech musí být rozhodnuto společně.

(3) Změní-li se okolnosti, podle nichž se posuzuje místní příslušnost, soud usnesením přenesou svou příslušnost na soud nově příslušný; nesouhlasí-li tento soud s přenesením příslušnosti, rozhodne jeho nadřízený soud. Po právní moci usnesení o přenesení místní příslušnosti se příslušné zápisy převedou do obchodního rejstříku nově příslušného soudu.

§ 200b

(1) Řízení se zahajuje na návrh.

(2) Má-li být dosažena shoda mezi zápisem v obchodním rejstříku a skutečným stavem, lze řízení zahájit i bez návrhu.

(3) Zpětvzetí návrhu na zahájení řízení není účinné, má-li být zápisem dosažena shoda mezi zápisem v obchodním rejstříku a skutečným stavem.

§ 200c

(1) Účastníkem řízení je podnikatel; ve věcech zápisu osob, které se zapisují podle zvláštních předpisů do obchodního rejstříku v rámci zápisu podnikatele, jsou účastníky řízení také tyto osoby. Ustanovení § 94 odst. 1 věty první se nepoužije.

(2) Zvláštní předpisy stanoví, kteří podnikatelé a jaké skutečnosti jich se týkající se zapisují do obchodního rejstříku, kdo je oprávněn návrh na zápis podat a jak musí být návrh na zápis doložen.

(3) V řízení je soud povinen učinit do 15 dnů od podání návrhu úkony směřující k rozhodnutí věci.

§ 200d

(1) V řízení o provedení zápisu je soud povinen zkoumat, zda jsou splněny předpoklady k provedení zápisu vyžadované právními předpisy; ustanovení § 101 odst. 1 písm. a) tím není dotčeno.

(2) O obsahu zápisu lze rozhodnout bez nařízení jednání, jestliže soud plně vyhoví návrhu, kterému nikdo neodporoval, nebo jestliže o něm lze rozhodnout bez provádění důkazů na základě listin, jimiž se podle zvláštních předpisů dokládají zapisované skutečnosti. Soud vždy nařídí jednání, závisí-li rozhodnutí o zápisu na zjištění sporných skutečností nebo provádí-li se dokazování ke zjištění, zda jsou splněny předpoklady k provedení zápisu vyžadované právními předpisy.

(3) Soud rozhoduje o obsahu zápisu usnesením; ve výroku usnesení uvede též den zápisu. Není-li možné rozhodnout bez nařízení jednání o celém obsahu zápisu a neodporuje-li to povaze zápisu, může soud stanovit, že o zbývající části rozhodne samostatným usnesením.

(4) Zápis do obchodního rejstříku soud provede do deseti dnů od právní moci usnesení o obsahu zápisu. Má-li být rozhodnutím dosažena shoda se skutečným stavem, může soud rozhodnout, že zápis bude proveden již na základě vykonatelného usnesení.

(5) Předseda senátu může uložit pořádkovou pokutu podnikateli také tehdy, jestliže neuposlechne výzvy soudu, aby mu sdělil skutečnosti nebo předložil listiny potřebné k rozhodnutí o obsahu zápisu podle § 200b odst. 2 nebo aby mu předložil listiny, které podle zvláštních předpisů náleží do sbírky listin.⁷³⁾ Postupuje přitom obdobně podle § 53.

§ 200e

Řízení o některých otázkách obchodních společností, družstev a jiných právnických osob

(1) Pro řízení ve věcech uvedených v § 9 odst. 3 písm. b), d), e), f) a g) je příslušný krajský soud, u něhož je obchodní společnost, družstvo nebo jiná právnická osoba zapsána v obchodním rejstříku, v rejstříku obecně prospěšných společností nebo v nadačním rejstříku. Jde-li o osobu, která se do těchto rejstříků nezapisuje, je příslušný krajský soud, který rozhoduje v obchodních věcech, v jehož obvodu má tato osoba svůj obecný soud.

(2) Nestanoví-li zákon, že se řízení uvedená v odstavci 1 zahájí jen na návrh, lze je zahájit i bez návrhu.

(3) Účastenství ve věcech uvedených v odstavci 1 se řídí ustanovením § 94 odst. 1 větou první. Rozhoduje se usnesením.

(4) Ve věci lze rozhodnout bez nařízení jednání jen ve věcech uvedených v § 9 odst. 3 písm. b), d), e) a f) a jen tehdy, jestliže se neprovádí dokazování.

Řízení ve věcech kapitálového trhu

§ 200f

(1) Návrh ve věcech kapitálového trhu podle zvláštního zákona⁷⁴⁾ může podat jen Komise pro cenné papíry (dále jen „Komise“).

(2) Účastníky řízení jsou Komise jako žalobce a ti, koho Komise v návrhu označí jako žalované.

(3) K řízení je příslušný soud, v jehož obvodu je obecný soud žalobce.

(4) Rozhoduje se usnesením. Jednání není třeba nařizovat.

§ 200g

(1) Při rozhodování o věci soud vychází zejména z listin a dalších důkazů, které předloží žalobce. Účastníci nemusí být vyslechnuti.

(2) O návrhu musí být soudem prvního stupně rozhodnuto nejpozději do 10 dnů od zahájení řízení. Vyzval-li soud žalobce, aby odstranil vady podání (§ 43), běží tato lhůta znovu ode dne, kdy došlo k odstranění vad nebo kdy marně uplynula k tomu stanovená lhůta; totéž platí, uložil-li soud žalobci, aby mu předložil pro rozhodnutí významné listiny nebo jiné důkazy.

(3) Usnesení, kterým bylo návrhu vyhověno, zanikne dnem, kdy bylo příslušným orgánem pravomocně rozhodnuto ve věci podle zvláštního zákona.⁷³⁾ I před uplynutím této doby soud usnesení zruší, jestliže pominou důvody, pro které bylo návrhu vyhověno.

⁷³⁾ § 27a odst. 2 obchodního zákoníku.

⁷⁴⁾ § 11 zákona č. [15/1998 Sb.](#), o Komisi pro cenné papíry a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění zákona č. [30/2000 Sb.](#)

⁷⁵⁾ Zákon č. [15/1998 Sb.](#), ve znění zákona č. [30/2000 Sb.](#)“.

270. V § 200h odst. 4 věta první zní: „Soud rozhodne usnesením.“.

271. V § 200i věta první zní: „Soud rozhodne usnesením.“.

272. V § 200l odstavec 2 zní:

„(2) Účastníkem řízení je navrhovatel, člen zastupitelstva, jehož osvědčení o zvolení je stížností napadeno, a příslušný volební orgán.“.

273. V § 200n se odstavec 3 zrušuje.

274. V § 201 se slova „soudu prvního stupně“ nahrazují slovy „okresního soudu nebo rozhodnutí krajského soudu vydané v řízení v prvním stupni“.

275. V § 202 odstavce 1 a 2 znějí:

„(1) Odvolání není přípustné proti usnesení, jímž

- a) se upravuje vedení řízení;
- b) byl k řízení přibrán další účastník (§ 94 odst. 3);
- c) bylo zahájeno řízení bez návrhu;
- d) byl účastník vyzván, aby neúplné, nesrozumitelné nebo neurčité podání doplnil nebo opravil (§ 43 odst. 1);
- e) bylo prominuto zmeškání lhůty;
- f) byla nebo nebyla připuštěna změna návrhu;
- g) bylo rozhodnuto o svědečném nebo o nárocích podle § 139 odst. 3;
- h) byl schválen smír;
- i) bylo rozhodnuto o návrhu občana na provedení opravy nebo doplnění voličského seznamu;
- j) byl zamítnut návrh na přerušování řízení podle § 109 nebo podle § 110;
- k) byl žalovaný vyzván, aby se ve věci písemně vyjádřil (§ 114b);
- l) bylo opraveno rozhodnutí, netýká-li se oprava výroku rozhodnutí.

(2) Odvolání není přípustné proti rozsudku, jímž bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 2 000 Kč, k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží; to neplatí u rozsudku pro uznání a u rozsudku pro zmeškání.“.

276. § 203 až 205 včetně nadpisu znějí:

„§ 203

(1) Vedlejší účastník může podat odvolání jen tehdy, jestliže do řízení vstoupil nejpozději do patnácti dnů od doručení rozhodnutí účastníku, kterého v řízení podporuje. Odvolání vedlejšího účastníka není přípustné, jestliže se jím podporovaný účastník odvolání vzdal nebo jestliže s odvoláním vedlejšího účastníka nesouhlasí.

(2) Státní zastupitelství může podat odvolání jen ve věcech uvedených v § 35 odst. 1 a jen tehdy, jestliže do řízení vstoupilo dříve, než uplynula odvolací lhůta všem účastníkům řízení.

§ 204

(1) Odvolání se podává do patnácti dnů od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí u soudu, proti jehož rozhodnutí směřuje. Bylo-li vydáno opravné usnesení týkající se výroku rozhodnutí, běží tato lhůta znovu od právní moci opravného usnesení.

(2) Odvolání je podáno včas také tehdy, jestliže bylo podáno po uplynutí patnáctidenní lhůty proto, že se odvolatel řídil nesprávným poučením soudu o odvolání. Neobsahuje-li rozhodnutí poučení o odvolání, o lhůtě k odvolání nebo o soudu, u něhož se podává, nebo obsahuje-li nesprávné poučení o tom, že odvolání není přípustné, lze podat odvolání do tří měsíců od doručení.

(3) O prominutí zmeškání lhůty k odvolání rozhoduje soud prvního stupně. Prominutí zmeškání lhůty k odvolání není přípustné, jde-li o odvolání proti rozsudku, kterým bylo vysloveno, že se manželství rozvádí, že je neplatné nebo že není; v těchto případech také neplatí ustanovení odstavce 2 věty druhé.

Náležitosti odvolání

§ 205

(1) V odvolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu se napadá, v čem je spatřována nesprávnost tohoto rozhodnutí nebo postupu soudu (odvolací důvod) a čeho se odvolatel domáhá (odvolací návrh).

(2) Odvolání proti rozsudku nebo usnesení, jímž bylo rozhodnuto ve věci samé, lze odůvodnit jen tím, že

- a) nebyly splněny podmínky řízení, rozhodoval věcně nepřislušný soud prvního stupně, rozhodnutí soudu prvního stupně vydal vyloučený soudce (přisedící) nebo soud prvního stupně byl nesprávně obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát,
- b) soud prvního stupně nepřihlédl k odvolatelem tvrzeným skutečnostem nebo k jím označeným důkazům, ačkoliv k tomu nebyly splněny předpoklady podle § 118b nebo § 118c, popřípadě § 175 odst. 4 části první věty za středníkem,
- c) řízení je postiženo jinou vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci,
- d) soud prvního stupně neúplně zjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl navržené důkazy potřebné k prokázání rozhodných skutečností,
- e) soud prvního stupně dospěl na základě provedených důkazů k nesprávným skutkovým zjištěním,
- f) dosud zjištěný skutkový stav neobstojí, neboť tu jsou další skutečnosti nebo jiné důkazy, které nebyly dosud uplatněny (§ 205a),
- g) rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

(3) Odvolatel může bez souhlasu soudu měnit odvolací návrhy a odvolací důvody i po uplynutí lhůty k odvolání.

(4) Rozsah, v jakém se rozhodnutí napadá, může odvolatel měnit jen po dobu trvání lhůty k odvolání.“.

277. Za § 205 se vkládají nové § 205a a 205b, které znějí:

„§ 205a

(1) Skutečnosti nebo důkazy, které nebyly uplatněny před soudem prvního stupně, jsou u odvolání proti rozsudku nebo usnesení ve věci samé odvolacím důvodem jen tehdy, jestliže

- a) se týkají podmínek řízení, věcné příslušnosti soudu, vyloučení soudce (přísedícího) nebo obsazení soudu;
- b) jimi má být prokázáno, že v řízení došlo k vadám, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci;
- c) jimi má být zpochybněna věrohodnost důkazních prostředků, na nichž spočívá rozhodnutí soudu prvního stupně;
- d) odvolatel nebyl řádně poučen podle § 119a odst. 1;
- e) nastaly (vznikly) po vyhlášení (vydání) rozhodnutí soudu prvního stupně.

(2) Ve věcech uvedených v § 120 odst. 2 omezení podle odstavce 1 neplatí.

§ 205b

U odvolání proti rozsudku pro uznání nebo proti rozsudku pro zmeškání jsou odvolacím důvodem jen vady uvedené v § 205 odst. 2 písm. a) a skutečnosti nebo důkazy, jimiž má být prokázáno, že nebyly splněny předpoklady pro jejich vydání (§ 153a, 153b).“.

278. Nad § 206 se doplňuje nadpis „Účinky odvolání“.

279. V § 206 odst. 1 se za slovo „včas“ vkládá slovo „přípustné“.

280. V § 206 odst. 3 se slova „o její splatnosti“ nahrazují slovy „o lhůtě k plnění“.

281. V § 207 odst. 1 se za slovo „vyhlášení“ vkládá slovo „(vydání)“.

282. § 208 a 209 včetně nadpisu znějí:

„Úkony soudu prvního stupně

§ 208

(1) Opožděně podané odvolání předseda senátu soudu prvního stupně usnesením odmítne.

(2) Jako opožděné nemůže být odmítnuto odvolání, které bylo ve lhůtě podáno u odvolacího soudu nebo do protokolu u nepřislušného soudu. Totéž platí, bylo-li odvolání proti rozhodnutí o předběžném opatření podle § 76a podáno ve lhůtě u soudu příslušného podle § 88 písm. c).

§ 209

Předseda senátu soudu prvního stupně se postará o odstranění případných vad ve včas podaném odvolání (§ 43). Nezdaří-li se mu vady odstranit nebo má-li za to, že odvolání je podáno tím, kdo k němu není oprávněn, nebo že není přípustné, předloží věc po uplynutí odvolací lhůty se zprávou o tom odvolacímu soudu.“.

283. V § 210 odstavec 1 zní:

„(1) Nejde-li o případy uvedené v § 208 nebo v § 209, doručí předseda senátu odvolání, které směřuje proti rozsudku nebo proti usnesení ve věci samé, ostatním účastníkům.“.

284. V § 210 odst. 2 se slovo „dovolává“ nahrazuje slovy „nebo jiní účastníci dovolávají“.

285. V § 210 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje středníkem a doplňují se tato slova: „ve zprávě též uvede, že považuje odvolání za podané ve lhůtě.“.

286. V § 210a se za slova „pořádkové opatření (§ 53)“ vkládá čárka a slova „nebo usnesení o odmítnutí žaloby, popřípadě jiného návrhu na zahájení řízení (§ 43 odst. 2, § 75a odst. 1), nebo usnesení o odmítnutí odvolání (§ 208)“.

287. Za § 211 se vkládá nový § 211a, který zní:

„§ 211a

Jiní účastníci řízení než odvolatel mohou u odvolacího soudu namítat skutečnosti nebo důkazy, které nebyly uplatněny před soudem prvního stupně, jen za podmínek uvedených v § 205a nebo tehdy, neplatí-li pro odvolatele omezení odvolacích důvodů podle § 205a odst. 1.“.

288. V § 212 se odstavce 2 až 4 zrušují a zároveň se ruší označení odstavce 1.

289. Za § 212 se vkládá nový § 212a, který zní:

„§ 212a

(1) Není-li dále stanoveno jinak, rozhodnutí soudu prvního stupně lze přezkoumat i z důvodů, které nebyly v odvolání uplatněny (§ 205 odst. 2).

(2) Rozsudek nebo usnesení, jímž bylo rozhodnuto ve věci samé, nelze přezkoumat podle odstavce 1, neobsahuje-li odvolání přes výzvu soudu (§ 43 a 209) ve věcech neuvedených v § 120 odst. 2 žádné odvolací důvody.

(3) K novým skutečnostem nebo důkazům (§ 205a odst. 1 a § 211a) odvolací soud smí, s výjimkou věcí uvedených v § 120 odst. 2, přihlédnout, jen když byly uplatněny.

(4) Rozsudek pro uznání a rozsudek pro zmeškání odvolací soud přezkoumá jen z důvodů uvedených v § 205b.

(5) Odvolací soud též přihlédne k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3. K jiným vadám řízení před soudem prvního stupně přihlíží odvolací soud, jen když mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.“.

290. V § 213 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Při zjišťování skutkového stavu odvolací soud nepřihlíží ke skutečnostem nebo důkazům, které byly účastníky řízení uplatněny v rozporu s § 205a nebo § 211a.“.

291. V § 214 odstavec 2 zní:

„(2) Jednání není třeba nařizovat, jestliže

- a) se odmítá odvolání;
- b) se zastavuje nebo přerušuje odvolací řízení;
- c) odvolání směřuje proti usnesení soudu prvního stupně, které se podle zákona vydává bez nařízení jednání nebo kterým nebylo rozhodnuto ve věci samé;
- d) se zrušuje rozhodnutí podle § 221 odst. 1;
- e) odvolání se týká toliko nákladů řízení, lhůty k plnění nebo předběžné vykonatelnosti.“.

292. V § 214 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Jednání není třeba nařizovat také tehdy, bylo-li odvolání podáno jen z důvodu nesprávného právního posouzení věci a účastníci se práva účasti na projednání věci vzdali, popřípadě s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasí; to neplatí, jestliže odvolací soud postupuje podle § 213.“

293. V § 216 odst. 1 se za číslovku „92“ vkládá čárka a text „97 a 98“.

294. V § 216 odstavec 2 zní:

„(2) V odvolacím řízení nelze uplatnit nový nárok.“

295. V § 216 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Není důvodem pro přerušení řízení, jestliže se účastníci nebo některý z nich nedostaví k jednání u odvolacího soudu.“

296. V § 218 odst. 1 se písmeno a) zrušuje.

297. V § 218 se odstavec 2 zrušuje a zároveň se ruší označení odstavce 1.

298. Za § 218 se vkládá nový § 218a, který zní:

„§ 218a

Nerozhodl-li předseda senátu soudu prvního stupně podle § 208 odst. 1, ačkoliv odvolání bylo podáno opožděně, rozhodne o odmítnutí odvolání pro opožděnost odvolací soud. Je-li to třeba, provede potřebná šetření buď sám nebo prostřednictvím soudu prvního stupně anebo soudu dožádaného.“

299. V § 220 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Odvolací soud změni rozhodnutí také tehdy, jestliže schválí smír.“

300. V § 221 odst. 1 se na konci písmena a) čárka nahrazuje středníkem a na konci písmena se doplňují tato slova: „ustanovení § 213 odst. 3 tím nesmí být dotčeno,“.

301. V § 221 odst. 1 se na konci písmena b) doplňují tato slova: „ledaže místo samosoudce rozhodoval senát,“.

302. V § 221 odst. 1 se na konci písmena d) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno e), které zní:

„e) soud nepokračoval v řízení s tím, kdo je procesním nástupcem účastníka, který po zahájení řízení ztratil způsobilost být účastníkem řízení.“

303. V § 221 odstavec 2 zní:

„(2) Zruší-li odvolací soud rozhodnutí,

- a) vrátí věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení, nebo
- b) postoupí věc věcně příslušnému okresnímu nebo krajskému soudu, popřípadě soudu zřízenému k projednávání a rozhodování věcí určitého druhu, anebo
- c) rozhodne o zastavení řízení, jestliže je tu takový nedostatek podmínek řízení, který nelze odstranit (§ 104 odst. 1); není-li dána pravomoc soudů, rozhodne též o postoupení věci orgánu, do jehož pravomoci náleží.“

304. V § 221 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Zruší-li odvolací soud rozhodnutí proto, že nebyl dodržen závazný právní názor (§ 226 odst. 1, § 235h odst. 2 věta druhá a § 243d odst. 1) nebo že v řízení došlo k závažným

vadám, může nařídit, aby v dalším řízení věc projednal a rozhodl jiný senát (samosoudce), nebo přikázat věc k dalšímu řízení jinému soudu prvního stupně, kterému je nadřízen.“.

305. Za § 221 se vkládá nový § 221a, který zní:

„§ 221a

Odvolací soud může rozhodnutí soudu prvního stupně zrušit, i když je navrhována jeho změna, a naopak.“.

306. V § 222 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje středníkem a doplňují se tato slova: „to neplatí u rozsudku, kterým bylo vysloveno, že se manželství rozvádí, že je neplatné nebo že není.“.

307. V § 222 odstavec 2 zní:

„(2) Nerozhodl-li soud prvního stupně o některé části předmětu řízení, o nákladech řízení nebo o návrhu na předběžnou vykonatelnost, odvolací soud může ještě před rozhodnutím o odvolání nařídit, aby své rozhodnutí doplnil (§ 166).“.

308. Za § 222 se vkládá nový § 222a, který zní:

„§ 222a

(1) Vezme-li žalobce (navrhovatel) za odvolacího řízení zpět návrh na zahájení řízení, odvolací soud zcela, popřípadě v rozsahu zpětvzetí návrhu, zruší rozhodnutí soudu prvního stupně a řízení zastaví; to neplatí, bylo-li odvolání podáno opožděně nebo někým, kdo k odvolání nebyl oprávněn, anebo proti rozhodnutí, proti němuž není přípustné.

(2) Jestliže ostatní účastníci se zpětvzetím návrhu z vážných důvodů nesouhlasí, odvolací soud rozhodne, že zpětvzetí návrhu není účinné; v takovém případě po právní moci usnesení pokračuje v odvolacím řízení.

(3) Ustanovení odstavce 2 neplatí, jde-li o zpětvzetí návrhu na rozvod, neplatnost manželství nebo určení, zda tu manželství je či není.“.

309. V § 224 odst. 1 se za slovo „platí“ vkládá slovo „přiměřeně“.

310. V § 224 odst. 3 se za slovo „řízení“ vkládají slova „nebo věc postoupí věcně příslušnému soudu“.

311. § 226 zní:

„§ 226

(1) Bylo-li rozhodnutí zrušeno a byla-li věc vrácena k dalšímu řízení, je soud prvního stupně vázán právním názorem odvolacího soudu.

(2) Bylo-li rozhodnutí zrušeno a věc postoupena věcně příslušnému soudu, nepoužije se v dalším řízení § 104a. Z výsledků dosavadního řízení lze při novém projednání věci vycházet pouze z uznání žalovaného a ze shodných skutkových tvrzení účastníků; se souhlasem účastníků lze vycházet také z některých nebo ze všech provedených důkazů.“.

312. Nadpis části čtvrté hlavy druhé zní: „ŽALOBA NA OBNOVU ŘÍZENÍ A PRO ZMATEČNOST“.

313. § 228 až 235 včetně nadpisů znějí:

„**Přípustnost**

§ 228

(1) Žalobou na obnovu řízení účastník může napadnout pravomocný rozsudek nebo pravomocné usnesení, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé:

- a) jsou-li tu skutečnosti, rozhodnutí nebo důkazy, které bez své viny nemohl použít v původním řízení před soudem prvního stupně nebo za podmínek uvedených v ustanovení § 205a a 211a též před odvolacím soudem, pokud mohou přivodit pro něho příznivější rozhodnutí ve věci;
- b) lze-li provést důkazy, které nemohly být provedeny v původním řízení před soudem prvního stupně nebo za podmínek uvedených v ustanovení § 205a a 211a též před odvolacím soudem, pokud mohou přivodit pro něho příznivější rozhodnutí ve věci.

(2) Žalobou na obnovu řízení účastník může napadnout také pravomocné usnesení, kterým byl schválen smír, lze-li důvody obnovy podle odstavce 1 vztahovat i na předpoklady, za nichž byl smír schvalován; to platí obdobně pro pravomocný platební rozkaz, pravomocný rozsudek pro uznání a pravomocný rozsudek pro zmeškání.

§ 229

(1) Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout pravomocné rozhodnutí soudu prvního stupně nebo odvolacího soudu, kterým bylo řízení skončeno, jestliže

- a) bylo rozhodnuto ve věci, která nenáleží do pravomoci soudů,
- b) ten, kdo v řízení vystupoval jako účastník, neměl způsobilost být účastníkem řízení,
- c) účastník řízení neměl procesní způsobilost nebo nemohl před soudem vystupovat (§ 29 odst. 2) a nebyl řádně zastoupen,
- d) nebyl podán návrh na zahájení řízení, ačkoliv podle zákona ho bylo třeba,
- e) rozhodoval vyloučený soudce nebo přísedící,
- f) soud byl nesprávně obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát,
- g) bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce nebo přísedícího.

(2) Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout také pravomocný rozsudek soudu prvního stupně nebo odvolacího soudu nebo pravomocné usnesení těchto soudů, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, anebo pravomocný platební rozkaz (směnečný a šekový platební rozkaz), jestliže

- a) v téže věci bylo již dříve zahájeno řízení,
- b) v téže věci bylo dříve pravomocně rozhodnuto,
- c) odvolacím soudem byl pravomocně zamítnut návrh na nařízení výkonu těchto rozhodnutí z důvodu, že povinnosti rozsudkem, usnesením nebo platebním rozkazem uložené nelze vykonat (§ 261a).

(3) Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout též pravomocný rozsudek odvolacího soudu nebo jeho pravomocné usnesení, kterým bylo rozhodnuto ve věci samé, jestliže mu byla v průběhu řízení nesprávným postupem soudu odňata možnost jednat před soudem.

(4) Žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout rovněž pravomocné usnesení odvolacího soudu, kterým bylo odmítnuto odvolání nebo kterým bylo zastaveno odvolací řízení.

§ 230

(1) Žaloba není přípustná proti

- a) rozsudkům, kterými bylo vysloveno, že se manželství rozvádí, že je neplatné nebo že zde není;

b) jen proti výrokům rozhodnutí o nákladech řízení, o lhůtě k plnění a o předběžné vykonatelnosti;

c) jen proti důvodům rozhodnutí.

(2) Žaloba na obnovu řízení není přípustná též proti rozsudkům a usnesením, jejichž zrušení nebo změny lze dosáhnout jinak, nepočítaje v to dovolání.

(3) Žaloba pro zmatečnost není přípustná také proti usnesení, jímž bylo rozhodnuto o žalobě pro zmatečnost.

§ 231

(1) Žalobu může podat z důvodů uvedených v § 228 a 229 též vedlejší účastník, jestliže vstoupil do původního řízení. Žaloba je však nepřipustná, jestliže s ní jím podporovaný účastník nesouhlasí.

(2) Státní zastupitelství může podat z důvodů uvedených v § 229 žalobu pro zmatečnost jen ve věcech uvedených v § 35 odst. 1. Nevstoupilo-li státní zastupitelství do řízení, v němž bylo vydáno napadené rozhodnutí, může žalobu podat, dokud běží lhůta některému z účastníků, jestliže současně vstoupí do řízení (§ 35).

(3) Ustanovení § 230 zde platí obdobně.

Podání žaloby

§ 232

(1) Žaloba musí vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu je napadá, důvod žaloby (důvod obnovy řízení nebo zmatečnosti), vylíčení skutečností, které svědčí o tom, že je žaloba podána včas, označení důkazů, jimiž má být důvodnost žaloby prokázána, jakož i to, čeho se ten, kdo podal žalobu, domáhá.

(2) Rozsah, v jakém se rozhodnutí napadá, a důvod žaloby (důvod obnovy řízení nebo zmatečnosti) mohou být měněny jen po dobu trvání lhůt k žalobě.

§ 233

(1) Žaloba na obnovu řízení musí být podána ve lhůtě tří měsíců od té doby, kdy ten, kdo obnovu navrhuje, se dozvěděl o důvodu obnovy, nebo od té doby, kdy jej mohl uplatnit; běh této lhůty však neskončí před uplynutím tří měsíců od právní moci napadeného rozhodnutí.

(2) Po třech letech od právní moci napadeného rozhodnutí může být žaloba na obnovu řízení podána jen tehdy, jestliže trestní rozsudek nebo rozhodnutí o přestupku nebo jiném správním deliktu, na jejichž podkladě bylo v občanském soudním řízení přiznáno právo, byly později podle příslušných právních předpisů zrušeny.

§ 234

(1) Není-li dále stanoveno jinak, musí být žaloba pro zmatečnost podána ve lhůtě tří měsíců od doručení napadeného rozhodnutí.

(2) Z důvodu zmatečnosti uvedeného v § 229 odst. 1 písm. c) lze žalobu podat ve lhůtě tří měsíců, která počíná běžet dnem, kdy účastníku byl ustanoven zástupce nebo kdy odpadla překážka, pro kterou nemohl před soudem samostatně jednat nebo pro kterou nemohl před soudem vystupovat, nejpozději však do tří let od právní moci napadeného rozhodnutí.

(3) Z důvodu zmatečnosti uvedeného v § 229 odst. 1 písm. e) lze žalobu podat ve lhůtě tří měsíců od té doby, kdy se ten, kdo žalobu podává, o důvodu zmatečnosti dozvěděl, nejpozději však do tří let od právní moci napadeného rozhodnutí.

(4) Z důvodu zmatečnosti uvedeného v § 229 odst. 1 písm. g) lze žalobu podat ve lhůtě tří měsíců od té doby, kdy se ten, kdo žalobu podává, o důvodu zmatečnosti dozvěděl.

(5) Z důvodu zmatečnosti uvedeného v § 229 odst. 2 písm. c) lze žalobu podat ve lhůtě tří měsíců od právní moci usnesení odvolacího soudu o zamítnutí návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí.

§ 235

(1) Prominutí zmeškání lhůt k žalobě není přípustné.

(2) Bylo-li proti žalobou napadenému rozhodnutí podáno také dovolání, nepočítá se do běhu lhůt podle § 234 odst. 1 až 4 doba od právní moci napadeného rozhodnutí do právní moci rozhodnutí dovolacího soudu.“.

314. Za § 235 se vkládají nové § 235a až 235i, které včetně nadpisů znějí:

„Řízení a rozhodnutí o žalobě

§ 235a

(1) Žalobu projedná a rozhodne o ní soud, který o věci rozhodoval v prvním stupni. Žalobu pro zmatečnost podanou z důvodů uvedených v § 229 odst. 3 a 4 však projedná a rozhodne o ní soud, jehož rozhodnutí bylo napadeno; to neplatí ve věcech, v nichž je k řízení v prvním stupni příslušný krajský soud (§ 9 odst. 2 a 3).

(2) Pro řízení o žalobě platí přiměřeně ustanovení o řízení v prvním stupni, není-li dále stanoveno něco jiného.

§ 235b

(1) Byla-li proti stejnému rozhodnutí podána žaloba na obnovu řízení i pro zmatečnost, spojí soud věci ke společnému řízení.

(2) Ustanovení § 92, 97 a 98 pro řízení o žalobě neplatí. Pro řízení o žalobě pro zmatečnost neplatí též ustanovení § 107a.

(3) Bylo-li proti napadenému rozhodnutí podáno též dovolání, soud řízení o žalobě přerušuje až do rozhodnutí dovolacího soudu.

§ 235c

Je-li pravděpodobné, že žalobě bude vyhověno, může soud nařídit odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí o věci.

§ 235d

Soud projedná věc v mezích, ve kterých se ten, kdo podal žalobu, domáhá povolení obnovy řízení nebo zrušení napadeného rozhodnutí pro zmatečnost. Tímto rozsahem není vázán

- a) ve věcech, v nichž lze zahájit řízení bez návrhu,
- b) v případech, kdy na rozhodnutí o napadeném výroku je závislý výrok, který žalobou nebyl dotčen,
- c) v případech, kde jde o taková společná práva nebo povinnosti, že se rozhodnutí musí vztahovat na všechny účastníky, kteří vystupují na jedné straně, a kde platí úkony jednoho z nich i pro ostatní (§ 91 odst. 2),
- d) jestliže z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky.

§ 235e

(1) Žalobu na obnovu řízení soud usnesením buď zamítne nebo povolí obnovu řízení.

(2) Žalobu pro zmatečnost soud usnesením buď zamítne nebo napadené rozhodnutí zruší. Zruší-li rozhodnutí z důvodů uvedených v § 229 odst. 1 písm. a), b) a d) nebo v § 229 odst. 2 písm. a) a b), rozhodne též o zastavení řízení o věci, popřípadě o postoupení věci orgánu, do jehož pravomoci náleží. Platí-li důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zruší soud i toto rozhodnutí, i když nebylo žalobou napadeno.

(3) Bylo-li stejné rozhodnutí napadeno žalobou na obnovu řízení i pro zmatečnost, může soud povolit důvodně uplatněnou obnovu řízení, jen když žalobu pro zmatečnost zamítne, odmítne nebo o ní zastaví řízení.

(4) Bylo-li napadené rozhodnutí dovolacím soudem zrušeno, soud řízení o žalobě zastaví.

§ 235f

Zamítá-li soud žalobu proto, že není přípustná, nebo proto, že ji podal někdo, kdo k ní nebyl oprávněn, nebo proto, že byla podána po uplynutí lhůt počítaných od právní moci napadeného rozhodnutí, nemusí nařizovat jednání.

§ 235g

Povolením obnovy řízení odkládá se vykonatelnost napadeného rozhodnutí.

Řízení a rozhodnutí po povolení obnovy nebo po zrušení rozhodnutí

§ 235h

(1) Byla-li povolena obnova řízení, soud prvního stupně, jakmile usnesení **nabude** právní moci, věc znovu bez dalšího návrhu projedná; přihlédne přitom ke všemu, co vyšlo najevo v původním řízení nebo při projednávání žaloby. Shledá-li soud napadené rozhodnutí věcně správným, zamítne usnesením návrh na jeho změnu. Jestliže soud napadené rozhodnutí ve věci samé změní, nové rozhodnutí nahradí původní rozhodnutí.

(2) Bylo-li napadené rozhodnutí pro zmatečnost zrušeno, soud, o jehož rozhodnutí jde, věc, jakmile usnesení nabude právní moci, bez dalšího návrhu projedná a rozhodne; přihlédne přitom ke všemu, co vyšlo najevo v původním řízení nebo při projednávání žaloby. Právní názor obsažený ve zrušovací usnesení je pro nové projednání a rozhodnutí věci závazný.

(3) Odstavec 2 neplatí, bylo-li řízení ve věci zastaveno (§ 235e odst. 2 věta druhá).

§ 235i

(1) V novém rozhodnutí o věci rozhodne soud o náhradě nákladů původního řízení i řízení o žalobě; o náhradě nákladů původního řízení však nerozhodne, jestliže rozhodnutí po povolení obnovy nenahrazuje původní rozhodnutí.

(2) Zruší-li soud napadené rozhodnutí a zastaví-li též řízení o věci (§ 235e odst. 2 věta druhá), rozhodne i o náhradě nákladů původního řízení.

(3) Právní vztahy někoho jiného než účastníka řízení nemohou být novým rozhodnutím o věci dotčeny.“

315. § 237 až 239 znějí:

„§ 237

(1) Dovolání je přípustné proti rozsudku odvolacího soudu a proti usnesení odvolacího soudu,

- a) jimiž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé,
- b) jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak než v dřívějším rozsudku (usnesení) proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil,
- c) jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle písmena b) a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

(2) Dovolání podle odstavce 1 není přípustné

- a) ve věcech, v nichž dovoláním dotčeným výrokem bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 20 000 Kč a v obchodních věcech 50 000 Kč; k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží,
- b) ve věcech upravených zákonem o rodině, ledaže jde o rozsudek o omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti nebo pozastavení jejího výkonu, o určení (popření) rodičovství nebo o nezrušitelné osvojení.

(3) Rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam [odstavec 1 písm. c)] zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je odvolacími soudy nebo dovolacím soudem rozhodována rozdílně, nebo řeší-li právní otázku v rozporu s hmotným právem.

§ 238

(1) Dovolání je přípustné proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto

- a) o žalobě na obnovu řízení,
- b) o zamítnutí návrhu na změnu rozhodnutí (§ 235h odst. 1 věta druhá).

(2) Ustanovení § 237 platí obdobně.

§ 238a

(1) Dovolání je přípustné proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto

- a) ve věci konkursu a vyrovnání,
- b) o žalobě pro zmatečnost,
- c) o návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí,
- d) ve věci zastavení výkonu rozhodnutí,
- e) ve věci udělení příklepu ve výkonu rozhodnutí,
- f) o rozvrhu rozdělované podstaty ve výkonu rozhodnutí,
- g) o povinnostech vydražitele uvedeného v § 336m odst. 2 (§ 336n) a v § 338za odst. 2.

(2) Ustanovení § 237 odst. 1 a 3 platí obdobně.

§ 239

(1) Dovolání je přípustné proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo

- a) rozhodnutí soudu prvního stupně zrušeno a řízení zastaveno, popřípadě věc byla postoupena orgánu, do jehož pravomoci náleží,
- b) v průběhu odvolacího řízení rozhodnuto o tom, kdo je procesním nástupcem účastníka, o zastavení řízení podle § 107 odst. 5, o vstupu do řízení na místo dosavadního účastníka

(§ 107a), o přistoupení dalšího účastníka (§ 92 odst. 1) a o záměně účastníka (§ 92 odst. 2).

(2) Dovolání je rovněž přípustné proti usnesení odvolacího soudu, kterým bylo

- a) potvrzeno usnesení soudu prvního stupně o zastavení řízení podle § 104 odst. 1,
- b) potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně, jímž bylo rozhodnuto o tom, kdo je procesním nástupcem účastníka, o zastavení řízení podle § 107 odst. 5, o vstupu do řízení na místo dosavadního účastníka (§ 107a), o přistoupení dalšího účastníka (§ 92 odst. 1) a o záměně účastníka (§ 92 odst. 2).

(3) Dovolání je též přípustné proti usnesení odvolacího soudu, kterým bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně o odmítnutí návrhu (žaloby); to neplatí, jestliže byl odmítnut návrh na předběžné opatření (§ 75a).“.

316. V § 240 odst. 1 se slova „jednoho měsíce od právní moci“ nahrazují slovy „dvou měsíců od doručení“.

317. V § 240 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Lhůta je zachována také tehdy, jestliže dovolání bylo podáno po uplynutí dvouměsíční lhůty proto, že se dovolatel řídil nesprávným poučením soudu o dovolání. Neobsahuje-li rozhodnutí poučení o dovolání, o lhůtě k dovolání nebo o soudu, u něhož se podává, nebo obsahuje-li nesprávné poučení o tom, že dovolání není přípustné, lze podat dovolání do čtyř měsíců od doručení.“.

318. § 241 zní:

„§ 241

(1) Dovolatel musí být zastoupen advokátem nebo notářem; to neplatí, má-li dovolatel právnické vzdělání, popřípadě jedná-li za něj osoba uvedená v § 21 nebo v § 21a anebo v § 21b, která má právnické vzdělání. Notář může dovolatele zastupovat jen v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními předpisy.⁵⁷⁾

(2) Nemá-li dovolatel právnické vzdělání, musí být dovolání sepsáno advokátem, notářem nebo osobou uvedenou v § 21 nebo v § 21a anebo v § 21b, která má právnické vzdělání.“.

319. Za § 241 se vkládají nové § 241a a 241b, které včetně nadpisu znějí:

„§ 241a

(1) V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů se toto rozhodnutí napadá, popřípadě které důkazy by měly být provedeny k prokázání důvodu dovolání, a čeho se dovolatel domáhá (dovolací návrh).

(2) Dovolání lze podat jen z těchto důvodů:

- a) řízení je postíženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci,
- b) rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

(3) Je-li dovolání přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) a b), popřípadě podle obdobného užití těchto ustanovení (§ 238 a 238a), lze dovolání podat také z důvodu, že rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování.

(4) V dovolání nelze uplatnit nové skutečnosti nebo důkazy ve věci samé.

Úkony soudu prvního stupně

§ 241b

(1) Ustanovení § 208 odst. 1, § 209 a 210 platí obdobně.

(2) Není-li splněna podmínka uvedená v § 241, postupuje se obdobně podle § 104 odst. 2; to neplatí, bylo-li dovolání podáno opožděně, někým, kdo k dovolání není oprávněn, nebo směruje-li proti rozhodnutí, proti němuž není dovolání přípustné.

(3) Dovolání, které neobsahuje údaje o tom, v jakém rozsahu nebo z jakých důvodů se rozhodnutí odvolacího soudu napadá, může být o tyto náležitosti doplněno jen po dobu trvání lhůty k dovolání. Nebyla-li v době podání dovolání splněna podmínka uvedená v § 241, běží tato lhůta až do uplynutí lhůty, která byla dovolateli určena ke splnění této podmínky; požádal-li však dovolatel před uplynutím lhůty o ustanovení zástupce (§ 30), běží lhůta podle věty první znovu až od právní moci usnesení, kterým bylo o této žádosti rozhodnuto.“.

320. V § 242 odst. 3 věta druhá zní: „Je-li dovolání přípustné, dovolací soud přihlédně též k vadám uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3, jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, i když nebyly v dovolání uplatněny.“.

321. V § 243a odst. 3 se číslovka „2“ nahrazuje číslovkou „3“.

322. V § 243b se vkládá nový odstavec 1, který zní:

„(1) Dovolání přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) a b) nebo podle obdobného užití těchto ustanovení (§ 238 a 238a) anebo podle § 239 dovolací soud odmítne, je-li zjevně bezdůvodné.“.

Dosavadní odstavce 1 až 5 se označují jako odstavce 2 až 6.

323. V § 243b odst. 2 se slovo „Dovolací“ nahrazuje slovy „Nepostupoval-li podle odstavce 1, dovolací“.

324. V § 243b odst. 4 se slova „z důvodů uvedených v § 237 písm. a), b), d) a e)“ nahrazují slovy „pro vady uvedené v § 229 odst. 1 písm. a), b) a d) a v § 229 odst. 2 písm. a) a b)“.

325. V § 243b odst. 5 se text „§ 218 odst. 1, § 224 odst. 1“ nahrazuje textem „§ 218, 218a, § 221 odst. 3, § 224 odst. 1“.

326. V § 243c se za číslovku „99“ vkládá text „a 107a“.

327. V § 243c se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Usnesení, jímž bylo odmítnuto dovolání, protože nebylo shledáno přípustným podle § 237 odst. 1 písm. c) nebo podle obdobného užití tohoto ustanovení (§ 238 a 238a), nemusí být odůvodněno. Totéž platí, bylo-li dovolání odmítnuto podle § 243b odst. 1.“.

328. V § 243d odst. 1 větě první se tečka na konci nahrazuje středníkem a vkládají se tato slova: „ustanovení § 226 zde platí obdobně.“. Věta druhá se zrušuje.

329. V § 244 odstavec 1 zní:

„(1) Ve správním soudnictví přezkoumávají soudy na základě žalob nebo opravných prostředků zákonnost rozhodnutí orgánů veřejné správy, jimiž se zakládají, mění, ruší či závazně určují práva nebo povinnosti fyzických či právnických osob, jakož i rozhodnutí orgánů veřejné správy o osobním stavu.“.

330. V § 244 se odstavec 3 zrušuje.

331. V § 246 odst. 2 se slova „Vrchní soud je věcně příslušný k přezkoumávání rozhodnutí ústředních orgánů České republiky“ nahrazují slovy „Vrchní soudy jsou věcně příslušné k přezkoumávání rozhodnutí ústředních orgánů státní správy“.

332. V § 246a odstavec 2 zní:

„(2) V řízení podle hlavy třetí této části ve věcech důchodového pojištění, důchodového zabezpečení a nemocenského pojištění je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud navrhovatele.“.

333. V § 247 odstavec 2 zní:

„(2) Podmínkou řízení podle této hlavy je vyčerpání přípustných řádných opravných prostředků a nabytí právní moci rozhodnutí.“.

334. V § 248 odst. 2 písmeno e) zní:

„e) rozhodnutí správních orgánů předběžné nebo pořádkové povahy a rozhodnutí, jimiž se upravuje vedení správního řízení,“.

335. V § 250 odstavec 4 zní:

„(4) Žalovaným je správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na nějž jeho působnost přešla.“.

336. § 250a zní:

„§ 250a

(1) Žalobce musí být zastoupen advokátem nebo notářem; to neplatí, má-li právnické vzdělání, popřípadě jedná-li za něj osoba uvedená v § 21 nebo v § 21a odst. 2 anebo v § 21b, která má právnické vzdělání. Notář může žalobce zastupovat jen v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními předpisy.⁵⁷⁾

(2) Není-li splněna podmínka uvedená v odstavci 1, postupuje se přiměřeně podle § 104 odst. 2; to neplatí, byla-li žaloba podána opožděně, někým, kdo k ní zjevně není oprávněn, nebo směřuje-li proti rozhodnutí, jež nemůže být předmětem přezkoumávání soudem.

(3) Odstavce 1 a 2 se nepoužijí ve věcech, v nichž je dána věcná příslušnost okresního soudu, nebo jde-li o přezkoumání rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění, důchodového zabezpečení nebo nemocenského pojištění.“.

337. V § 250d odstavec 2 zní:

„(2) Shledá-li soud, že není věcně nebo místně příslušný, postoupí věc usnesením soudu příslušnému.“.

338. V § 250d odst. 3 se slova „Předseda senátu“ nahrazují slovem „Soud“ a před slovo „neoprávněnou“ se vkládá slovo „zjevně“.

339. V § 250g odst. 1 části věty před středníkem se slova „§ 250f, předvolá předseda senátu k jednání účastníky“ nahrazují slovy „§ 250d odst. 3, § 250f nebo § 250i odst. 2, nařídí soud jednání“.

340. V § 250i odstavec 2 zní:

„(2) Zjistí-li soud, že bylo zahájeno správní řízení, v němž má být napadené pravomocné rozhodnutí přezkoumáno, zpravidla řízení o žalobě přeruší a vyčká výsledku; bude-li napadené rozhodnutí pravomocně zrušeno, změněno nebo nahrazeno jiným, řízení zastaví.“.

341. V § 250l odst. 1 se odkaz na poznámku pod čarou č. 35), a to včetně poznámky pod čarou č. 35), zrušuje.

342. V § 250m odst. 2 větě třetí se za slovo „rozhodnutí“ vkládá slovo „řádné“ a na konci odstavce 3 se doplňuje tato věta: „Ve věcech důchodového pojištění a důchodového zabezpečení lze zmeškání lhůty prominout za podmínek stanovených v § 58 odst. 1.“.

343. V § 250q odst. 1 se text „§ 250f nebo § 250o“ nahrazuje textem „§ 250f, 250o nebo § 250p“.

344. § 250s zní:

„§ 250s

(1) Proti rozhodnutí soudu nejsou přípustné opravné prostředky, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Ve věcech důchodového pojištění a důchodového zabezpečení lze podat

- a) proti rozhodnutí krajského soudu odvolání, o němž rozhodne vrchní soud,
- b) proti pravomocnému rozhodnutí vrchního soudu dovolání, o němž rozhodne Nejvyšší soud,
- c) proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu nebo vrchního soudu žalobu pro zmatečnost, o níž rozhodne v prvním stupni krajský soud; o odvolání rozhodne vrchní soud a o dovolání Nejvyšší soud.

(3) V řízení o odvolání, žalobě pro zmatečnost a dovolání se postupuje podle části čtvrté hlavy první, druhé a třetí tohoto zákona. V odvolání lze uvádět nové skutečnosti a důkazy.“.

345. § 252 zní:

„§ 252

(1) Není-li stanoveno jinak, je příslušný k nařízení a provedení výkonu rozhodnutí, k činnosti soudu před nařízením výkonu rozhodnutí a k prohlášení o majetku obecný soud povinného.

(2) Nemá-li povinný obecný soud nebo jeho obecný soud není v České republice, je k nařízení a provedení výkonu rozhodnutí příslušný soud, v jehož obvodu povinný má majetek; jde-li o výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky, je příslušný obecný soud banky nebo jiného dlužníka povinného, popřípadě soud, v jehož obvodu má zahraniční dlužník povinného umístěn v České republice svůj podnik nebo organizační složku svého podniku.

(3) Namísto obecného soudu povinného je k nařízení a provedení výkonu rozhodnutí a k činnosti soudu před nařízením výkonu rozhodnutí příslušný soud, v jehož obvodu má nezletilý na základě dohody rodičů nebo rozhodnutí soudu, popřípadě jiných rozhodujících skutečností své bydliště, jde-li o výkon rozhodnutí pro vymožení výživného nezletilého dítěte.

(4) Namísto obecného soudu povinného a soudu uvedeného v odstavci 3 je k nařízení a provedení výkonu rozhodnutí příslušný soud,

- a) v jehož obvodu je podnik (část podniku), jde-li o výkon rozhodnutí prodejem podniku (jeho části);
- b) v jehož obvodu je nemovitost, týká-li se výkon rozhodnutí nemovitosti, není-li dána příslušnost podle písmena a).

(5) Soud příslušný podle odstavce 3 může po pravomocném nařízení výkonu rozhodnutí ze závažných důvodů přenést svou místní příslušnost na jiný soud, jestliže je to v zájmu nezletilého. Jestliže soud, na nějž byla příslušnost přenesena, s přenesením nesouhlasí, předloží věc k rozhodnutí, pokud otázka přenesení příslušnosti nebyla již rozhodnuta

odvolacím soudem, svému nadřízenému soudu; rozhodnutím tohoto soudu je vázán i soud, který příslušnost přenesl.“.

346. V § 253 odstavec 1 zní:

„(1) Výkon rozhodnutí soud nařídí zpravidla bez slyšení povinného. Případným slyšením povinného nesmí být zmařen účel výkonu rozhodnutí.“.

347. V § 253 odst. 2 se slova „Předseda senátu“ nahrazují slovem „Soud“.

348. V § 254 odstavec 2 zní:

„(2) Při výkonu rozhodnutí nelze přerušit řízení z důvodů uvedených v části třetí tohoto zákona a prominout zmeškání lhůty. Nelze také podat žalobu na obnovu výkonu rozhodnutí; žalobu pro zmatečnost lze podat pouze z důvodu uvedeného v § 229 odst. 4.“.

349. V § 254 se doplňují odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Při výkonu rozhodnutí soud poskytuje účastníkům, jakož i dalším osobám, kterých se výkon rozhodnutí týká, poučení o jejich procesních právech a povinnostech.

(4) V odvolání lze uvádět nové skutečnosti a důkazy.“.

350. V § 255 odst. 2 se slova „v bezpodílovém spoluvlastnictví“ nahrazují slovy „nebo práva patřící do společného jmění“ a slovo „věci“ se nahrazuje slovy „majetkové hodnoty“.

351. V § 256 odst. 2 se za slovo „orgánem“ vkládají slova „nebo notářem,⁷⁶⁾“.

Poznámka pod čarou č. 76) zní:

⁷⁶⁾ § 6 zákona č. [358/1992 Sb.](#)“.

352. V § 258 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se tato slova: „prodejem podniku a zřízením soudcovského zástavního práva k nemovitostem.“.

353. V § 258 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Výkon rozhodnutí o prodeji zástavy lze pro zajištěnou pohledávku provést prodejem zastavených movitých věcí a nemovitostí.“.

354. V § 259 se za slovy „ukládá rozhodnutí“ čárka nahrazuje tečkou a slova „ , a k prohlášení o svém majetku“ se zrušují.

355. V § 260 odst. 2 se slova „kterého peněžního ústavu má účet a jaké je číslo tohoto účtu“ nahrazují slovy „které banky, pobočky zahraniční banky nebo spořitelního a úvěrního družstva⁷⁷⁾ (dále jen „peněžní ústav“) má své účty a jaká jsou čísla těchto účtů“.

Poznámka pod čarou č. 77) zní:

⁷⁷⁾ Zákon č. [87/1995 Sb.](#), o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. [586/1992 Sb.](#), o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.“.

356. V § 260 odst. 3 se slovo „úmyslně“ zrušuje.

357. Za § 260 se vkládají nové § 260a až 260h, které včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 78) znějí:

„Prohlášení o majetku

§ 260a

(1) Kdo má vykonatelným rozhodnutím přiznanou peněžitou pohledávku, může soudu před podáním návrhu na výkon rozhodnutí navrhnout, aby předvolal povinného a vyzval ho k prohlášení o majetku.

(2) Nemá-li povinný způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu nebo jsou-li povinným obec, vyšší územně samosprávný celek nebo právnická osoba, označí oprávněný podle možnosti osoby, které je třeba předvolat (§ 260c).

§ 260b

(1) Soud návrhu na prohlášení o majetku vyhoví jen tehdy, připojí-li oprávněný k návrhu listiny osvědčující, že jeho pohledávka nebyla nebo nemohla být ani s pomocí soudu podle § 260 uspokojena výkonem rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu povinného u peněžního ústavu, a stejnopis rozhodnutí, opatřený potvrzením o jeho vykonatelnosti, nebo jinou listinu potřebnou k nařízení výkonu rozhodnutí; stejnopis rozhodnutí není třeba připojit, jestliže se návrh podává u soudu, který o věci rozhodoval jako soud prvního stupně.

(2) Návrhu na prohlášení majetku nelze vyhovět,

- a) byla-li povinnému povolena v rámci konkursního řízení ochranná lhůta,
- b) byl-li na majetek povinného prohlášen konkurs,
- c) byl-li u povinného podán návrh na vyrovnání,
- d) byla-li u povinného zavedena nucená správa podle zvláštního zákona.

§ 260c

(1) Nemá-li povinný způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu, soud místo povinného předvolá jeho zákonného zástupce.

(2) Je-li povinným obec nebo vyšší územně samosprávný celek, soud předvolá toho, komu přísluší podle zvláštního zákona je zastupovat navenek.

(3) Je-li povinnou právnická osoba, soud předvolá toho, kdo je jejím statutárním orgánem; vykonává-li působnost statutárního orgánu více osob vedle sebe, předvolá soud kteroukoliv z nich. Jestliže statutární orgán tvoří více osob, soud předvolá jeho předsedu; není-li to dobře možné, lze předvolat každého člena tohoto orgánu, který je oprávněn jednat jménem právnické osoby. U právnické osoby v likvidaci soud předvolá likvidátora.

(4) Ten, kdo byl k prohlášení o majetku předvolán, je povinen se dostavit k soudu osobně.

§ 260d

(1) Předvolání k prohlášení o majetku musí obsahovat účel výslechu a poučení o následcích, jestliže prohlášení bude odmítnuto nebo jestliže v něm budou uvedeny nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje.⁷⁸⁾ Považuje-li to soud za účelné, vyzve povinného, jeho zákonného zástupce nebo osobu činící prohlášení za obec, vyšší územně samosprávný celek nebo právnickou osobu (dále jen „předvolaný“), aby předložil seznam majetku povinného obsahující údaje uvedené v § 260e odst. 2, popřípadě též listiny dokládající tento majetek.

(2) Předvolání se doručuje předvolanému do vlastních rukou. Předvolání musí být doručeno nejméně deset dnů přede dnem konání výslechu.

(3) Jestliže se ten, kdo byl k soudu řádně předvolán, nedostaví bez včasné a důvodné omluvy, bude k soudu předveden; o tom musí být předvolaný poučen.

§ 260e

(1) Před zahájením výslechu soud předvolaného vyzve, aby uvedl úplné a pravdivé údaje o majetku povinného, a znovu ho poučí o následcích nesplnění této povinnosti a o následcích odepření prohlášení.⁷⁸⁾

(2) V prohlášení o majetku je předvolaný povinen uvést

- a) plátce mzdy nebo jiného příjmu postižitelného srážkami ze mzdy a výši tohoto nároku,
- b) peněžní ústavy, u nichž má účty, výši pohledávek a čísla účtů,
- c) dlužníky, u nichž má jiné peněžité pohledávky, důvod a výši těchto pohledávek,
- d) osoby, vůči nimž má jiná majetková práva nebo majetkové hodnoty, jejich důvod a hodnotu (§ 320),
- e) movité věci (spoluvlastnický podíl na nich) povinného a kde, popřípadě u koho se nacházejí; totéž platí o listinách uvedených v § 334 a o cenných papírech uvedených v § 334a,
- f) nemovitosti (spoluvlastnický podíl na nich) povinného,
- g) podnik povinného a jeho části a kde se nachází.

(3) O prohlášení o majetku podle odstavce 2 soud sepíše protokol; seznam majetku, který předloží předvolaný, tvoří přílohu protokolu, jestliže předvolaný prohlásí, že obsahuje úplné a pravdivé údaje, nebo jestliže tento seznam do protokolu doplní. V protokolu se dále uvede obsah poučení poskytnutého soudem (odstavec 1) a výslovné prohlášení předvolaného o tom, že v prohlášení uvedl jen úplné a pravdivé údaje o majetku povinného. Protokol podepíše soudce, zapisovatel a předvolaný.

(4) Úkony soudu podle tohoto ustanovení může učinit jen soudce.

§ 260f

(1) O výslechu předvolaného soud vyrozumí oprávněného; oprávněný může předvolanému klást otázky jen se souhlasem soudu.

(2) Každý, kdo má vůči povinnému vykonatelným rozhodnutím přiznanou peněžitou pohledávku, může nahlížet do spisu o prohlášení majetku povinného a činit si z něho výpisy a opisy.

§ 260g

(1) Soud upustí od prohlášení o majetku, jestliže povinný ještě před zahájením výslechu prokáže, že pohledávku oprávněného splnil (uspokojil), nebo jestliže oprávněný vzal ještě před zahájením výslechu svůj návrh zpět.

(2) Prohlásí-li oprávněný v průběhu výslechu, že netrvá na tom, aby předvolaný uváděl další majetek povinného, soud ve výslechu předvolaného dále nepokračuje; v protokolu uvede jen ten majetek povinného, který předvolaný uvedl do prohlášení oprávněného.

(3) Učinil-li povinný prohlášení o svém majetku v době 6 měsíců před podáním návrhu (§ 260a odst. 1), soud vyzve povinného k novému prohlášení jen tehdy, jestliže vyjde najevo, že se majetkové poměry povinného změnilly; to neplatí, jestliže byl výslech předvolaného skončen podle odstavce 2.

§ 260h

Právní úkony povinného týkající se jeho majetku, které učinil poté, co bylo předvolanému doručeno předvolání k prohlášení o majetku (§ 260d), jsou vůči oprávněnému neúčinné.

⁷⁸⁾ § 256 odst. 1 písm. d) zákona č. [140/1961 Sb.](#), trestní zákon, ve znění zákona č. [253/1997 Sb.](#)“.

358. V § 261 odst. 1 věta čtvrtá zní: „Navrhuje-li oprávněný výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, označí v návrhu peněžní ústav a číslo účtu, z něhož má být pohledávka odepsána; označí-li oprávněný více účtů povinného u téhož peněžního ústavu, uvede také pořadí, v jakém z nich má být pohledávka odepsána.“.

359. V § 261 se na konci odstavce 1 doplňuje tato věta: „Navrhuje-li oprávněný výkon rozhodnutí příkázáním jiné peněžité pohledávky, označí v návrhu osobu, vůči které má povinný pohledávku (dlužník povinného), a uvede důvod pohledávky.“.

360. Za § 261 se vkládá nový § 261a, který zní:

„§ 261a

(1) Výkon rozhodnutí lze nařídit jen tehdy, obsahuje-li rozhodnutí označení oprávněné a povinné osoby, vymezení rozsahu a obsahu povinností, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí navržen, a určení lhůty ke splnění povinnosti.

(2) Neobsahuje-li rozhodnutí soudu určení lhůty ke splnění povinnosti, má se za to, že povinnosti uložené rozhodnutím je třeba splnit do tří dnů a, jde-li o vyklizení bytu, do patnácti dnů od právní moci rozhodnutí.

(3) Má-li podle rozhodnutí splnit povinnost více povinných a jde-li o dělitelné plnění, platí, že povinnosti, nestanoví-li rozhodnutí jinak, jsou zavázáni splnit všichni povinní rovným dílem.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 neplatí, jde-li o rozhodnutí o prodeji zástavy. Výkon tohoto rozhodnutí lze nařídit tehdy, obsahuje-li označení oprávněné a povinné osoby, zástavy a výši zajištěné pohledávky a jejího příslušenství.“.

361. V § 262 odst. 1 se slova „její splnění alespoň zajistil“ nahrazují slovy „je připraven ji splnit“.

362. V § 262 odst. 2 se za slovo „orgánem“ vkládají slova „nebo notářem⁷⁶⁾“ a slova „splnil, popřípadě alespoň zajistil splnění své vzájemné povinnosti“ se nahrazují slovy „splnil svou vzájemnou povinnost, popřípadě je připraven ji splnit“.

363. Za § 262 se vkládá nový § 262a, který včetně poznámky pod čarou č. 79) zní:

„§ 262a

(1) Výkon rozhodnutí na majetek patřící do společného jmění manželů lze nařídit také tehdy, jde-li o vydobytí závazku, který vznikl za trvání manželství jen jednomu z manželů. Za majetek patřící do společného jmění povinného a jeho manžela se pro účely nařízení výkonu rozhodnutí považuje také majetek, který netvoří součást společného jmění manželů jen proto, že byl smlouvou zúžen zákonem stanovený rozsah společného jmění manželů nebo že byl smlouvou vyhrazen vznik společného jmění ke dni zániku manželství.⁷⁹⁾

(2) Při výkonu rozhodnutí se nepřihlíží ke smlouvě, kterou byl zúžen zákonem stanovený rozsah společného jmění manželů o majetek, který patřil do společného jmění v době vzniku vymáhané pohledávky. Totéž platí, byl-li zákonem stanovený rozsah společného jmění manželů smlouvou rozšířen o majetek povinného, který nepatřil do společného jmění v době vzniku vymáhané pohledávky.

⁷⁹⁾ § 143a občanského zákoníku.“.

364. V § 263 odst. 1 se slova „stačí k uspokojení oprávněného“ nahrazují slovy „oprávněný navrhl a jaký podle rozhodnutí stačí k jeho uspokojení“.

365. V § 264 odst. 2 se slova „Předseda senátu“ nahrazují slovem „Soud“.

366. V § 265 odst. 2 věta první zní: „Jednotlivé úkony při provádění výkonu rozhodnutí může činit zaměstnanec soudu (vykonavatel), stanoví-li tak zákon nebo zvláštní právní předpisy, nebo pověří-li ho tím předseda senátu; při své činnosti se řídí pokyny předsedy senátu.“.

367. V § 265 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Je-li třeba, aby vykonavatel v souvislosti s úkony provedení výkonu rozhodnutí podal žalobu nebo jiný návrh na zahájení řízení u soudu nebo jiného orgánu, učiní tak jménem státu.“.

368. V § 267 odst. 1 se slovo „věci“ nahrazuje slovem „majetku“.

369. V § 267 odstavec 2 zní:

„(2) Obdobně podle odstavce 1 se postupuje, byl-li nařízeným výkonem rozhodnutí postižen majetek patřící do společného jmění manželů nebo který se považuje za součást společného jmění manželů (§ 262a odst. 1), avšak vymáhaný závazek vznikl za trvání manželství jen jednomu z manželů při používání majetku, který

- a) podle smlouvy o zúžení zákonem stanoveného rozsahu společného jmění manželů nebo podle smlouvy o vyhrazení vzniku společného jmění ke dni zániku manželství⁷⁹⁾ nepatřil do společného jmění manželů, a oprávněnému byl v době vzniku vymáhané pohledávky znám obsah smlouvy,
- b) náležel výhradně povinnému proto, že jej nabyl před manželstvím, dědictvím, darem, za majetek náležející do jeho výlučného majetku nebo podle předpisů o restituci majetku, který měl ve vlastnictví před uzavřením manželství nebo který mu byl vydán jako právnímu nástupci původního vlastníka, anebo že slouží podle své povahy jen jeho osobní potřebě.“.

370. Za § 267 se vkládá nový § 267a, který zní:

„§ 267a

(1) Návrhem podle třetí části je třeba uplatnit vůči věřiteli popření pravosti, výše, skupiny nebo pořadí některé z pohledávek přihlášených k rozvrhu výtěžku nebo jinak uspokojovaných při výkonu rozhodnutí tam, kde byl nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, příkázáním pohledávky nebo jiných práv anebo prodejem movitých věcí, nemovitostí a podniku. Nejde-li o věc patřící do pravomoci soudu (§ 7 odst. 1), rozhodne o pravosti nebo výši pohledávky příslušný správní nebo jiný orgán.

(2) Rozhodnutí o návrhu podle odstavce 1 je účinné proti všem oprávněným, proti jiným věřitelům povinného, kteří se účastní řízení o výkon rozhodnutí, a proti povinnému.“.

371. V § 268 odst. 1 písm. f) se slova „věc, k níž“ nahrazují slovy „majetek, k němuž“.

372. V § 268 odst. 1 písm. h) se slova „byl soudem prohlášen za“ nahrazují slovem „je“.

373. V § 270 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Náklady provedení výkonu rozhodnutí platí stát. Oprávněnému, u něhož nejsou podmínky pro osvobození od soudních poplatků, může soud uložit, aby složil zálohu na náklady provedení výkonu rozhodnutí.“.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

374. V § 272 odst. 1 se slova „§ 252 až 271“ nahrazují slovy „§ 252 až 269“ a za číslovku „94“ se vkládají slova „odst. 1 věta první“.

375. V § 272 odst. 2 se slova „předseda senátu“ nahrazují slovem „soud“ a za slovo „písemně“ se vkládají slova „nebo ústně do protokolu“.

376. V § 272 odst. 3 se slova „Předseda senátu zpravidla požádá též příslušný orgán obce a orgán vykonávající sociálně-právní ochranu dětí, aby vedly“ nahrazují slovy „Soud může požádat též příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí, aby vedl“.

377. § 273 zní:

„§ 273

(1) Zůstane-li výzva podle § 272 odst. 2 bezvýsledná, nařídí soud výkon rozhodnutí, kterým

- a) tomu, kdo neplní dobrovolně soudní rozhodnutí nebo soudem schválenou dohodu o výchově nezletilých dětí, popřípadě o úpravě styku s nimi anebo rozhodnutí o navrácení dítěte, uloží pokutu; výkon rozhodnutí uložením pokuty lze nařídít opětovně, jednotlivé pokuty nesmějí přesahovat 50 000 Kč a připadají státu, nebo
- b) nařídí odnětí dítěte tomu, u koho podle rozhodnutí nebo dohody nemá být, a jeho předání tomu, komu bylo podle rozhodnutí nebo dohody svěřeno nebo má být navráceno, anebo tomu, komu rozhodnutí nebo dohoda přiznávají právo na styk s dítětem po omezenou dobu.

(2) Soud může nařídít výkon rozhodnutí podle odstavce 1 písm. b) i bez předchozí výzvy podle § 272 odst. 2, je-li nepochybné, že výzva nemůže vést povinného k dobrovolnému plnění soudního rozhodnutí nebo soudem schválené dohody o výchově nezletilých dětí a o úpravě styku s nimi anebo rozhodnutí o navrácení dítěte, nebo jestliže by tím bylo splnění soudního rozhodnutí nebo soudem schválené dohody o výchově nezletilých dětí nebo rozhodnutí o navrácení dítěte zmařeno.

(3) Nařízení výkonu rozhodnutí podle odstavce 1 písm. b) je závazné pro každého. Soud jej provede v součinnosti s příslušnými státními orgány.

(4) Vyžaduje-li to provedení výkonu rozhodnutí odnětím dítěte, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn učinit prohlídku bytu a jiných místností povinného nebo jiné osoby, jestliže je možné předpokládat, že se v nich dítě nachází; za tím účelem je oprávněn zjednat si přístup do bytu a jiné místnosti povinného nebo jiné osoby.

(5) Příslušný k výkonu soudního rozhodnutí nebo soudem schválené dohody o výchově nezletilých dětí a o úpravě styku s nimi anebo rozhodnutí o navrácení dítěte je soud uvedený v § 88 písm. c).“.

378. V § 273a odst. 2 se za číslovku „273“ vkládají slova „odst. 1 až 3 a 5“.

379. V § 274 se za slovo „použije“ vkládají slova „s výjimkou § 261a odst. 2 a 3“.

380. V § 274 se písmeno a) zrušuje.

Dosavadní písmena b) až h) se označují jako písmena a) až g).

381. V § 274 písmeno d) včetně poznámky pod čarou č. 80) zní:

„d) notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti sepsaných podle zvláštního zákona;⁸⁰⁾

⁸⁰⁾ § 71a až 71c zákona č. [358/1992 Sb.](#), ve znění zákona č. [30/2000 Sb.](#)“.

382. V § 274 písm. g) se spojka „a“ nahrazuje čárkou a za slovo „smírů“ se vkládají slova „a listin“.
383. V § 276 se slova „rozhodnutím přiznané“ nahrazují slovy „výkonem rozhodnutí vymáhané“.
384. V § 277 odst. 1 se slovo „všeobecné“ nahrazuje slovem „veřejné“.
385. V § 277 odst. 2 se slovo „pracovník“ nahrazuje slovem „zaměstnanec“.
386. V § 279 odst. 2 písm. d) se slova „pohledávky náhrady přeplatků na dávkách nemocenského pojištění a důchodového zabezpečení, jakož i pohledávky náhrady za příspěvek na výživu dítěte a příspěvek na náhradu potřeb dítěte svěřeného do pěstounské péče.“ zrušují.
387. V § 279 odst. 2 se doplňují písmena e), f) a g), která znějí:
- „e) pohledávky náhrady přeplatků na dávkách nemocenského pojištění, důchodového pojištění a důchodového zabezpečení,
 - f) pohledávky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pohledávky pojistného na veřejné zdravotní pojištění,
 - g) pohledávky náhrady za příspěvek na výživu dítěte a příspěvek na úhradu potřeb dítěte svěřeného do pěstounské péče.“.
388. V § 287 odst. 2 větě druhé se slova „Předseda senátu“ nahrazují slovem „Soud“.
389. V § 290 odst. 1 se slova „Předseda senátu“ nahrazují slovem „Soud“, za slovy „plátce mzdy“ se zrušují čárka a slovo „oprávněného“ a za slovo „mzdu“ se vkládají slova „buď vůbec nebo“.
390. V § 294 odst. 1 větě první se slovo „občana“ nahrazuje slovem „zaměstnanec“ a slovo „občan“ se zrušuje. Ve větě druhé se slovo „občanu“ nahrazuje slovem „zaměstnanci“.
391. V § 297 odst. 3 se slovo „občan“ nahrazuje slovem „povinný“.
392. V § 299 odst. 1 se za slova „na výkon rozhodnutí srážkami“ vkládají slova „z platu“.
393. V § 299 odst. 2 se slova „občana, který“ nahrazují slovy „fyzické osoby, která“.
394. § 303 a 304 včetně nadpisu znějí:
- „Přikázání pohledávky z účtu u peněžního ústavu**

§ 303

(1) Výkon rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu lze naříditi ohledně pohledávky povinného z běžného, vkladového nebo jiného účtu vedeného v jakémkoliv měně u peněžního ústavu působícího v tuzemsku, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Ustanovení o přikázání pohledávky z účtu nelze použít, jestliže jde o vklady na vkladních knížkách a vkladních listech nebo o jiné formy vkladů.

§ 304

(1) V nařízení výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu soud přikáže peněžnímu ústavu, aby od okamžiku, kdy mu bude usnesení doručeno, z účtu povinného až do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství nevyplácel peněžní prostředky, neprováděl na ně započtení a ani jinak s nimi nenakládal. Nařídí-li soud výkon rozhodnutí na více účtů povinného, uvede v usnesení také pořadí, v jakém z nich bude vymáhaná pohledávka odepsána.

(2) Soud doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí oprávněnému, povinnému a peněžnímu ústavu. Peněžnímu ústavu je doručí do vlastních rukou. Povinnému nesmí být usnesení doručeno dříve než peněžnímu ústavu.

(3) Povinný ztrácí okamžikem, kdy je peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, právo vybrat peněžní prostředky z účtu, použít tyto prostředky k platbám nebo s nimi jinak nakládat, a to do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství.“.

395. Za § 304 se vkládá nový § 304a, který zní:

„§ 304a

(1) Zákazy uvedené v § 304 odst. 1 a 3 neplatí, jde-li o peněžní prostředky, které jsou povinným určeny pro výplatu mezd (platů), náhrad mezd (platů) a dalších plnění, která nahrazují odměnu za práci, jeho zaměstnancům, splatných ve výplatním termínu nejbližší následujícím po dni, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí; mzdy (platy), náhrady mezd (platů) a plnění, která nahrazují odměnu za práci, splatné v dalších výplatních termínech již z pohledávky z účtu nelze do zániku výkonu rozhodnutí hradit.

(2) Peněžní prostředky uvedené v odstavci 1 peněžní ústav vyplatí povinnému, jestliže mu předloží své písemné prohlášení, v němž uvede účel platby, celkovou částku a jména zaměstnanců s uvedením výše mzdy (platu), náhrady mzdy (platů) nebo jiných plnění, která nahrazují odměnu za práci, jež jim mají být vyplaceny; podpis povinného na prohlášení musí být úředně ověřen.

(3) Výplatu peněžních prostředků povinnému peněžní ústav oznámí soudu. Povinný je povinen soudu vyplacení mezd (platů), náhrad mezd (platů) nebo jiných plnění, která nahrazují odměnu za práci, svým zaměstnancům vyúčtovat, jestliže mu to soud uloží.“.

396. § 305 až 309 včetně poznámky pod čarou č. 81) znějí:

„§ 305

O tom, že usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nabylo právní moci, soud vyrozumí oprávněného a peněžní ústav; peněžnímu ústavu vyrozumění doručí do vlastních rukou.

§ 306

(1) Nařízení výkonu rozhodnutí se vztahuje až do výše vymáhané pohledávky a jejího příslušenství na pohledávku povinného z účtu ve výši, v jaké byly na účtu peněžní prostředky v okamžiku, v němž bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí, jakož i na pohledávku z účtu, která vznikla tím, že na účet došly peněžní prostředky dodatečně, nejpozději však do šesti měsíců ode dne, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno vyrozumění podle § 305; povinnost peněžního ústavu provést opravné zúčtování podle zvláštního zákona⁸¹⁾ a ustanovení § 304a tím nejsou dotčeny.

(2) Provedením (§ 307, 308, § 309a odst. 1 a 3) výkon rozhodnutí zaniká.

§ 307

(1) Výkon rozhodnutí se provede odepsáním vymáhané pohledávky a jejího příslušenství z účtu a jejím vyplacením oprávněnému. Byl-li výkon rozhodnutí nařízen na více účtů povinného, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí z jednotlivých účtů podle pořadí uvedeného v usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

(2) Peněžní ústav provede výkon rozhodnutí ve dni, který následuje po doručení vyrozumění podle § 305; není-li však pohledávka povinného z účtu ještě splatná, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí ve dni, který následuje po její splatnosti. Výkon rozhodnutí se provede i tehdy, postačuje-li pohledávka povinného z účtu jen k částečnému uspokojení oprávněného.

(3) Nebyla-li podle odstavce 2 vymáhaná pohledávka a její příslušenství zcela uhrazena, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí také ve dni následujícím po dni, v němž na účet dojdou peněžní prostředky v takové výši, která je potřebná k plnému uspokojení oprávněného. Nedojde-li k tomu do šesti měsíců ode dne doručení vyrozumění podle § 305, provede peněžní ústav výkon rozhodnutí ohledně dodatečně došlých peněžních prostředků rovněž ve dni, který následuje po uplynutí uvedené doby, popřípadě oprávněnému sdělí, že na účtu povinného nebyly peněžní prostředky. Pohledávku z účtu peněžní ústav odepíše a oprávněnému ji vyplatí i tehdy, nepostačuje-li k jeho plnému uspokojení.

(4) Odepsanou pohledávku z účtu povinného je peněžní ústav povinen oprávněnému vyplatit, i když má vůči němu peněžitou pohledávku, kterou by jinak mohl započíst.

(5) Provedením výkonu rozhodnutí se peněžní ústav zproští v rozsahu plnění vyplaceného oprávněnému své povinnosti vůči povinnému.

§ 308

(1) Povolí-li soud odklad výkonu rozhodnutí (§ 266) a bylo-li peněžnímu ústavu doručeno usnesení o povolení odkladu před provedením výkonu, neprovede peněžní ústav výkon rozhodnutí, dokud mu nebude soudem doručeno vyrozumění, že odklad byl zrušen.

(2) Zastaví-li soud výkon rozhodnutí, zanikají dnem právní moci usnesení o zastavení výkonu povinnosti peněžního ústavu podle § 304 odst. 1 a účinky výkonu rozhodnutí uvedené v § 304 odst. 3, § 306 a 307; byl-li výkon rozhodnutí zastaven částečně, platí to obdobně o dotčené části pohledávky z účtu. O tom, že usnesení o zastavení (částečném zastavení) výkonu rozhodnutí nabylo právní moci, soud peněžní ústav vyrozumí.

§ 309

(1) Byl-li výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z téhož účtu nařízen k vydobytí více pohledávek, uspokojují se jednotlivé pohledávky podle svého pořadí.

(2) Pořadí pohledávek, pro něž byl nařízen výkon rozhodnutí, se řídí dnem, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí; byla-li mu téhož dne doručena usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí pro několik pohledávek, mají tyto pohledávky stejné pořadí. Nestačí-li pohledávka z účtu povinného k uspokojení všech vymáhaných pohledávek se stejným pořadím, uhradí se poměrně; ustanovení § 316 odst. 2 a 3 tu platí obdobně.

⁸¹⁾ § 20b zákona č. [21/1992 Sb.](#), o bankách, ve znění zákona č. [165/1998 Sb.](#)“.

397. Za § 309 se vkládá nový § 309a, který včetně poznámek pod čarou č. 82) až 84) zní:

„§ 309a

(1) Byla-li pohledávka z účtu povinného zastavena⁸²⁾ nebo postoupena k zajištění pohledávky věřitele povinného⁸³⁾ anebo převedena k zajištění závazku povinného ve prospěch jeho věřitele⁸⁴⁾ a mají-li tato práva dřívější pořadí než pohledávka, pro niž byl

nařízen výkon rozhodnutí, lze výkon rozhodnutí příkázáním těmito právy dotčené pohledávky z účtu, popřípadě její části, provést jen tehdy, jestliže práva zanikla, aniž by byly peněžní prostředky z účtu na jejich základě zcela vybrány. V takovém případě peněžní ústav výkon rozhodnutí provede podle § 307 odst. 2 a 3, popřípadě v den, který následuje po té, co se o tomto zániku dozvěděl.

(2) Mají-li práva uvedená v odstavci 1 pozdější pořadí než pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, při provedení výkonu rozhodnutí se k nim nepřihlíží.

(3) Mají-li práva uvedená v odstavci 1 stejné pořadí jako pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, a nestačí-li těmito právy nedotčená část pohledávky z účtu, na niž se vztahuje nařízení výkonu rozhodnutí (§ 306 odst. 1), k plnému uspokojení vymáhané pohledávky, uhradí se vymáhaná pohledávka, popřípadě její neuhrazená část, poměrně; ustanovení § 316 odst. 2 a 3 tu platí obdobně. Výkon rozhodnutí peněžní ústav provede obdobně podle § 307 odst. 3.

(4) Pro pořadí práv uvedených v odstavci 1 je rozhodující den jejich vzniku.

⁸²⁾ § 151h občanského zákoníku.

§ 72 zákona č. [337/1992 Sb.](#), ve znění zákona č. [255/1994 Sb.](#)

⁸³⁾ § 554 občanského zákoníku.

⁸⁴⁾ § 553 občanského zákoníku.“.

398. V § 310 se slova „právnických osob“ zrušují a slovo „ustanovením“ se nahrazuje slovem „ustanoveními“.

399. V § 311 se slova „ukládá ustanovení § 305, 308 a 309“ nahrazují slovy „ukládají ustanovení § 304 odst. 1 a § 307 až 309a“.

400. § 312 až 314 včetně nadpisu znějí:

„Příkázání jiných peněžitých pohledávek

§ 312

(1) Výkon rozhodnutí příkázáním jiné peněžité pohledávky povinného než pohledávky z účtu u peněžního ústavu nebo nároku uvedeného v § 299 lze nařídit i v případě, že pohledávka povinného se stane splatnou teprve v budoucnu, jakož i v případě, že povinnému budou dílčí pohledávky z téhož právního důvodu v budoucnu postupně vznikat.

(2) Výkon rozhodnutí postihuje pohledávku povinného do výše pohledávky oprávněného a jejího příslušenství, pro něž byl nařízen.

§ 313

(1) V nařízení výkonu rozhodnutí zakáže soud povinnému, aby se svou pohledávkou jakkoli nakládal. Dlužníkovi povinného soud zakáže, aby od okamžiku, kdy mu bylo doručeno nařízení výkonu rozhodnutí, povinnému jeho pohledávku vyplatil, provedl na ni započtení nebo s ní jinak nakládal.

(2) Soud doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí oprávněnému, povinnému a dlužníkovi povinného. Dlužníkovi povinného je doručí do vlastních rukou. Povinnému nesmí být doručeno dříve než dlužníkovi povinného.

(3) Povinný ztrácí právo na pohledávku okamžikem, kdy bylo dlužníkovi povinného doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

§ 314

Jakmile nabude usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí právní moci, vyrozumí o tom soud oprávněného a dlužníka povinného; dlužníku povinného soud doručí vyrozumění do vlastních rukou.“.

401. Za § 314 se vkládají nové § 314a a 314b, které znějí:

„§ 314a

(1) Výkon rozhodnutí se provede tak, že dlužník povinného po právní moci usnesení o nařízení výkonu vyplatí oprávněnému pohledávku v rozsahu, v jakém byla nařízením výkonu postižena.

(2) Dlužník povinného vyplatí pohledávku, jestliže je již splatná, oprávněnému v den, který následuje po doručení vyrozumění podle § 314; není-li pohledávka povinného v tento den dosud splatná, vyplatí ji oprávněnému, jakmile se stane splatnou.

(3) Výplatou oprávněnému se zproští dlužník povinného v rozsahu poskytnutého plnění své povinnosti vůči povinnému.

§ 314b

(1) Byla-li pohledávka povinného postoupena k zajištění pohledávky věřitele povinného⁸³) a má-li toto právo dřívější pořadí než pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, lze výkon rozhodnutí takto dotčené pohledávky, popřípadě její části, provést jen tehdy, jestliže právo zaniklo, aniž by pohledávka byla zcela vyplacena věřiteli povinného. V takovém případě dlužník povinného pohledávku (její část) vyplatí oprávněnému až poté, co se o zániku práva dozvěděl; ustanovení § 314a odst. 2 tím není dotčeno.

(2) Má-li právo uvedené v odstavci 1 pozdější pořadí než pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, při provedení výkonu rozhodnutí se k němu nepřihlíží.

(3) Má-li právo uvedené v odstavci 1 stejné pořadí jako pohledávka, pro niž byl nařízen výkon rozhodnutí, a nestačí-li tímto právem nedotčená část pohledávky, kterou postihuje nařízení výkonu rozhodnutí (§ 312 odst. 2), k plnému uspokojení vymáhané pohledávky, uhradí se vymáhaná pohledávka, popřípadě její neuhrazená část, poměrně.

(4) Pro pořadí práva uvedeného v odstavci 1 je rozhodující den jeho vzniku.“.

402. V § 315 odst. 1 věta první zní: „Nevyplatí-li dlužník povinného oprávněnému pohledávku podle § 314a odst. 2, popřípadě podle § 314b odst. 1 a 3, může se oprávněný domáhat vlastním jménem na dlužníka povinného vyplacení pohledávky v řízení podle části třetí, popřípadě v řízení podle zvláštního zákona.“.

403. V § 317 se na konci odstavce 2 tečka zrušuje a doplňují se tato slova: „a dávky státní sociální podpory vyplácené podle zvláštního zákona⁸⁵) jednorázově.“.

Poznámka pod čarou č. 85) zní:

⁸⁵) Zákon č. [117/1995 Sb.](#), o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.“.

404. V § 317 se odstavec 3 zrušuje.

405. § 318 zní:

„§ 318

Pohledávky fyzických osob, které jsou podnikateli, vzniklé při jejich podnikatelské činnosti, podléhají výkonu rozhodnutí jen dvěma pětinami; je-li však navrhován výkon rozhodnutí pro některou z přednostních pohledávek uvedených v § 279 odst. 2, podléhají

výkonu rozhodnutí třemi pětinami. Pro pořadí úhrady přednostních pohledávek se užije přiměřeně ustanovení § 280 odst. 2 a 3.“.

406. V § 319 odst. 1 věta první zní: „Pohledávky autorské odměny podléhají výkonu rozhodnutí, je-li povinným autor, jen dvěma pětinami; je-li však navrhován výkon rozhodnutí pro některou z přednostních pohledávek uvedených v § 279 odst. 2, podléhají výkonu rozhodnutí třemi pětinami.“.

407. V § 319 odst. 2 se slova „autorské“ zrušují.

408. V § 319 odstavec 3 zní:

„(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se použije obdobně na pohledávky z práv výkonných umělců a z práv původců předmětů průmyslového vlastnictví.“.

409. § 320 včetně nadpisu zní:

„Postižení jiných majetkových práv

§ 320

(1) Výkon rozhodnutí lze nařídit postižením jiného práva než mzdy, peněžité pohledávky nebo nároku uvedeného v § 299, jde-li o právo, které má majetkovou hodnotu a které není spojeno s osobou povinného a je převoditelné na jiného.

(2) Na tento výkon rozhodnutí se použijí přiměřeně ustanovení § 312 odst. 2, § 313 až 316, není-li stanoveno jinak.

(3) Spočívá-li právo povinného ve vydání nebo dodání movitých věcí, odevzdají se tyto věci vždy soudu; vydání a dodání věcí vymůže způsobem uvedeným v § 315 odst. 1 vykonavatel. Soud pak postupuje obdobně podle ustanovení § 326b a § 328 až 334a.“.

410. Za § 320 se vkládá nový § 320a, který včetně poznámky pod čarou č. 86) zní:

„§ 320a

(1) Zaniká-li nařízením výkonu rozhodnutí podle § 320 odst. 1 účast povinného v obchodní společnosti nebo v družstvu nebo zrušuje-li se tím obchodní společnost,⁸⁶⁾ postihuje výkon rozhodnutí pohledávku povinného z práva na vypořádací podíl, popřípadě z práva na podíl na likvidačním zůstatku.

(2) Na výkon rozhodnutí pro pohledávku z práva na vypořádací podíl, popřípadě z práva na podíl na likvidačním zůstatku se obdobně použijí ustanovení § 312 odst. 2, § 313 až 316.

⁸⁶⁾ § 88 odst. 1 písm. f), § 93 odst. 2, § 102 odst. 3, § 148 odst. 2 a § 231 odst. 1 obchodního zákoníku.“.

411. V § 322 odst. 1 se slova „nebo ke svému podnikání,“ zrušují.

412. V § 322 se doplňují odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Je-li povinný podnikatelem, nemůže se výkon rozhodnutí týkat těch věcí z jeho vlastnictví, které nezbytně nutně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti; to neplatí, vázne-li na těchto věcech zástavní právo a jde-li o vymožení pohledávky oprávněného, která je tímto zástavním právem zajištěna.

(4) Ustanovení odstavců 1 a 3 platí též na věci, jejichž je povinný spoluvlastníkem.“.

413. V § 323 odst. 2 se za slovo „byť“ vkládají slova „(sídlo, místo podnikání)“.

414. V § 325 odst. 1 větě první se slovo „Nařízení“ nahrazuje slovy „Usnesení o nařízení“ a ve větě druhé se slova „nařízení výkonu rozhodnutí“ nahrazují slovem „usnesení“.

415. § 325a zní:

„§ 325a

Vyžaduje-li to účel výkonu rozhodnutí, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn učinit osobní prohlídku povinného a prohlídku bytu (sídla, místa podnikání) a jiných místností povinného, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde má povinný svůj majetek; za tím účelem je oprávněn zjednat si do bytu nebo do jiné místnosti povinného přístup, popřípadě uzavřené skříně nebo jiné schránky otevřít.“

416. Za § 325a se vkládá nový § 325b, který zní:

„§ 325b

(1) Povinný umožní tomu, kdo provádí výkon rozhodnutí, přístup na všechna místa, kde má své movité věci umístěny.

(2) Každý, v jehož objektu má povinný svůj byt (sídlo, místo podnikání) nebo jiné své místnosti, je povinen strpět, aby ten, kdo provádí výkon rozhodnutí, provedl prohlídku bytu a jiných místností povinného. Nesplní-li tuto povinnost, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn zjednat si k bytu nebo jiné místnosti povinného přístup.“

417. § 326 zní:

„§ 326

(1) Soud v bytě (sídle, místu podnikání) povinného nebo na jiném místě, kde má povinný své věci umístěny, sepíše věci, které by mohly být prodány, a to v takovém rozsahu, aby výtěžek prodeje sepsaných věcí postačil k uspokojení vymáhané pohledávky oprávněného spolu s náklady výkonu rozhodnutí. Sepsány budou především věci, které povinný může nejspíše postrádat a které se nejsnáze prodají; věci, které se rychle kazí, budou sepsány, jen není-li tu dostatek jiných věcí a lze-li zajistit jejich rychlý prodej. Sepsány nemohou být movité věci, které tvoří příslušenství nemovitosti.

(2) Soud sepíše i věci povinného, které má u sebe někdo jiný, avšak jen tehdy, jestliže mu takové věci budou současně odevzdány.

(3) Byl-li výkon rozhodnutí nařízen stran určitých movitých věcí povinného, sepíší se jen věci uvedené v usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

(4) Oprávněný má právo být přítomen soupisu věcí. Do soupisu se neuvedou věci, o nichž oprávněný výslovně prohlásí, že nemají být sepsány.

(5) Soupis se doplní o další věci, jestliže výtěžek prodeje sepsaných věcí nestačí k uspokojení pohledávky oprávněného anebo jestliže je nařízen další výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí povinného.

(6) Je-li to potřebné, přibere ten, kdo provádí soupis, k úkonu vhodnou osobu, podle možnosti zástupce orgánu obce.“

418. Za § 326 se vkládají nové § 326a a 326b, které znějí:

„§ 326a

Nepodaří-li se v bytě (sídle, místu podnikání) povinného ani na jiném soudu známém místě sepsat žádnou věc, oznámí to soud oprávněnému a vyzve jej, aby soudu označil místo, kde jsou věci povinného, které by mohly být prodány. Jestliže oprávněný soudu ve stanovené lhůtě takové místo nesdělí nebo jestliže ani na jím označeném místě nebyly žádné věci sepsány, soud výkon rozhodnutí zastaví.

§ 326b

(1) Věci, které se rychle kazí, soud odebere povinnému a prodá mimo dražbu ihned po té, co byly sepsány.

(2) Nepodaří-li se prodat tyto věci a nepřevezme-li je oprávněný za cenu, kterou určil soud, vrátí je povinnému.“.

419. V § 327 odstavec 1 zní:

„(1) Na návrh oprávněného se soud postará o vhodné zajištění movitých věcí pojatých do soupisu.“.

420. V § 327 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Sepsané movité věci, které nebyly zajištěny, se ponechají na místě, kde byly sepsány, a označí se tak, aby bylo patrné, kterým soudem byly sepsány a v jaké věci výkonu rozhodnutí.“.

421. V § 328 věta druhá zní: „Odhad provede soud; znalce přibere, pokud v jednoduchých případech nestačí odhad provedený vykonavatelem při sepsání věci.“.

422. V § 328 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Odhad podle odstavce 1 není soudním rozhodnutím.“.

423. § 328b zní:

„§ 328b

(1) Sepsané věci se prodají v dražbě.

(2) Dražbu lze vykonat v místě, kde sepsané věci jsou, nebo u soudu anebo na jiném vhodném místě. Soud, je-li to třeba, zajistí, aby sepsané věci byly dopraveny do místa, kde se koná dražba. Jestliže nebyly zajištěny, je povinný povinen sepsané věci vydat k dražbě; neučiní-li tak dobrovolně, budou mu odebrány.

(3) Soud oznámí dražební rok povinnému, manželu povinného, oprávněnému a orgánu obce, v jejímž obvodu bude dražba konána a v jejímž obvodu má povinný bydliště. Kromě toho se dražební rok uveřejní způsobem v místě obvyklým.

(4) Dražbu provádí vykonavatel, který o dražbě sepíše protokol. Soudci, zaměstnanci soudů, povinný a manžel povinného nesmějí dražit.“.

424. V § 329 odst. 1 se slova „dvě třetiny“ nahrazují slovy „jednu třetinu“.

425. V § 329 odst. 2 větě druhé se za slovem „rozhodne“ vkládá čárka a slova „nedohodnou-li se tito dražitelé jinak,“.

426. V § 329 odst. 3 se za slovo „zanikají“ vkládají slova „zástavní a zadržovací práva a další“.

427. V § 330 odst. 1 se slovo „věřitelů“ nahrazuje slovy „všech oprávněných“.

428. V § 330 odst. 3 se slova „dvě třetiny“ nahrazují slovy „jednu třetinu“.

429. V § 330 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Věci, které byly pravomocně vyloučeny ze soupisu, se vrátí povinnému. Odmítne-li povinný tyto věci převzít nebo jeho pobyt není znám, postupuje soud přiměřeně podle §

185g; lhůta podle § 185g odst. 1 počíná běžet ode dne právní moci usnesení o vyloučení věci z výkonu.“.

430. § 331 zní:

„§ 331

(1) Byl-li výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí nařízen jen pro jednu pohledávku, soud po srážce nákladů prodeje vyplatí oprávněnému dosažený výtěžek.

(2) Byl-li výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí nařízen třeba postupně pro několik pohledávek, vyplatí soud po srážce nákladů prodeje každému z oprávněných výtěžek z těch věcí, které byly sepsány ve prospěch jeho pohledávky. Výtěžek z věcí, které byly sepsány ve prospěch více pohledávek, se vyplatí podle pořadí.

(3) Převyšuje-li dosažený výtěžek pohledávku, pro kterou byl výkon rozhodnutí nařízen, vyplatí se zbytek výtěžku povinnému. Jestliže povinný odmítne zbytek výtěžku převzít nebo jeho pobyt není znám, postupuje soud přiměřeně podle § 185g; lhůta podle § 185g odst. 1 počíná běžet ode dne, kdy povinný odmítl zbytek výtěžku převzít nebo kdy se zbytek výtěžku soudu vrátil jako nedoručitelný.“.

431. Za § 331 se vkládá nový § 331a, který včetně poznámek pod čarou č. 87) až 89) zní:

„§ 331a

(1) Byla-li v dražbě prodána movitá věc, která byla zastavena,⁸⁷⁾ zadržena⁸⁸⁾ nebo převedena k zajištění závazku povinného ve prospěch jeho věřitele,⁸⁴⁾ soud vyplatí výtěžek z prodeje věci nejprve věřiteli, jehož pohledávka byla zajištěna zadržovacím právem. Při výplatě výtěžku zástavnímu věřiteli, věřiteli, jehož pohledávka byla zajištěna převodem práva, a oprávněnému, v jehož prospěch byla věc sepsána, se postupuje podle pořadí.

(2) U movitých věcí, které byly samostatně zastaveny (vespolným zástavním právem) pro více pohledávek,⁸⁹⁾ se postupuje přiměřeně podle § 337d.

⁸⁷⁾ § 151a a následující občanského zákoníku.

§ 72 zákona č. [337/1992 Sb.](#), ve znění zákona č. [255/1994 Sb.](#)

⁸⁸⁾ § 151s a následující občanského zákoníku.

⁸⁹⁾ § 151f odst. 2 občanského zákoníku.

§ 72 zákona č. [337/1992 Sb.](#), ve znění zákona č. [255/1994 Sb.](#)“.

432. V § 332 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Pro pořadí zástavního práva a zajišťovacího převodu práva je rozhodující den jejich vzniku.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

433. V § 333 odst. 1 se za slovo „peněz“ vkládají slova „v měně České republiky“.

434. V § 333 odst. 2 věta první zní: „Naleznou-li se při výkonu rozhodnutí světově obchodovatelné zlato, peněžní prostředky v cizí měně nebo jiné devizové hodnoty,⁹⁰⁾ naloží se s nimi podle zvláštních předpisů.“.

Poznámka pod čarou č. 90) zní:

⁹⁰⁾ § 1 písm. d) zákona č. [219/1995 Sb.](#)“.

435. § 334 zní:

„§ 334

(1) Vkladní knížky, vkladní listy a jiné formy vkladů, akcie, směnky, šeky nebo jiné listinné cenné papíry anebo jiné listiny, jejichž předložení je třeba k uplatnění práva, sepíší se jako jiné věci, avšak odevzdají se vždy soudu.

(2) Vkladní knížku nebo jí obdobnou jinou formu vkladu předloží soud peněžnímu ústavu a vybere z ní částku, na kterou má povinný právo. Peněžní ústav provede výplatu vkladu, i když je tato výplata vázána.

(3) Jde-li o vkladní listy, akcie, směnky, šeky nebo jiné listinné cenné papíry anebo o jiné listiny, jejichž předložení je třeba k uplatnění práva, soud podle povahy cenného papíru nebo listiny buď vyzve toho, kdo má plnit, aby odpovídající plnění odevzdal soudu, nebo se postará o zpeněžení. Postupuje se přitom přiměřeně podle ustanovení o výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky, přičemž úkony potřebné k uplatnění práva, které přísluší podle zvláštních předpisů povinnému jako osobě oprávněné z cenných papírů nebo jiných listin, provádí místo povinného vykonavatel.

(4) Se získanou částkou se naloží jako s výtěžkem prodeje (§ 331 až 332).“.

436. Za § 334 se vkládá nový § 334a, který včetně poznámky pod čarou č. 91) zní:

„§ 334a

(1) Zaknihované a imobilizované cenné papíry se sepíší, jakmile se soud dozví, že pro povinného jsou takové cenné papíry evidovány u Střediska cenných papírů nebo v jiné zvláštním zákonem stanovené evidenci.⁹¹⁾ V případě potřeby nebo pochybností si vyžádá od Střediska cenných papírů nebo orgánu vedoucího jinou zvláštním zákonem stanovenou evidenci (dále jen „Středisko“) zprávu.

(2) Po sepsání soud sdělí Středisku, jaké zaknihované nebo imobilizované cenné papíry povinného byly sepsány, kdy k sepsání došlo a že povinný s nimi nesmí počínaje tímto dnem nakládat (§ 324). Středisko obsah sdělení zapíše do své evidence vedené podle zvláštního zákona.

(3) Sepsané zaknihované a imobilizované cenné papíry soud zpeněží v souladu se zvláštními předpisy. Potřebné úkony provede vykonavatel; má přitom všechna práva, která jinak přísluší povinnému jako majiteli účtu u Střediska nebo jako osobě oprávněné z těchto cenných papírů.

(4) Ustanovení § 334 odst. 4 zde platí obdobně.

⁹¹⁾ Zákon č. [591/1992 Sb.](#), o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.“.

437. § 335 a 335a včetně nadpisu znějí:

„Prodej nemovitostí

§ 335

(1) Výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí může být nařízen, jen když oprávněný označí nemovitost, jejíž prodej navrhuje, a jestliže listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány, popřípadě též veřejnými listinami notáře⁷⁶⁾ doloží, že nemovitost je ve vlastnictví povinného. O tom, že byl podán návrh na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí, soud vyrozumí příslušný katastrální úřad.

(2) Návrh dalšího oprávněného na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem téže nemovitosti podaný u příslušného soudu dříve, než soud pravomocně rozhodl o nařízení výkonu rozhodnutí, se považuje za přistoupení k řízení, a to ode dne podání návrhu. Návrh dalšího oprávněného, který byl podán u nepřísušného soudu, soud postoupí bez rozhodnutí příslušnému soudu; v takovém případě se návrh považuje za přistoupení k řízení ode dne, kdy návrh došel příslušnému soudu. Další oprávněný musí přijmout stav řízení, v němž je při jeho přistoupení.

(3) Oprávněný může vzít zpět svůj návrh až do právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí. Soud však řízení zastaví jen tehdy, souhlasí-li s tím všichni oprávnění, kteří přistoupili do řízení.

§ 335a

(1) Pro nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí je rozhodující stav v době zahájení řízení.

(2) Nařízení výkonu rozhodnutí se vztahuje na nemovitost se všemi jejími součástmi a příslušenstvím; to platí i o movitých věcech, které jsou příslušenstvím nemovitosti.“.

438. Za § 335a se vkládá nový § 335b, který zní:

„§ 335b

(1) V usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud povinnému

- a) zakáže, aby po doručení usnesení nemovitost převedl na někoho jiného nebo ji zatížil;
- b) uloží, aby soudu do 15 dnů od doručení usnesení oznámil, zda a kdo má k nemovitosti předkupní právo, s poučením, že při neoznámení povinný odpovídá za škodu tím způsobenou.

(2) Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí doručí soud oprávněnému, těm, kdo přistoupili do řízení jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného a příslušnému katastrálnímu úřadu.

(3) Po právní moci soud doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí osobám, o nichž je mu známo, že mají k nemovitosti předkupní právo, věcné právo nebo nájemní právo, finančnímu úřadu a obecnímu úřadu, v jejichž obvodu je nemovitost a v jejichž obvodu má povinný své bydliště (sídlo, místo podnikání), a vyvěsí je na úřední desce soudu. O tom, že usnesení nabylo právní moci, soud vyrozumí příslušný katastrální úřad.“.

439. § 336 až 336n včetně poznámky pod čarou č. 92) znějí:

„§ 336

(1) Po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud ustanoví znalce, kterému uloží, aby ocenil nemovitost a její příslušenství a aby ocenil jednotlivá práva a závady s nemovitostí spojené. Nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se při oceňování podle zvláštního předpisu.⁹²⁾

(2) Je-li to potřebné, provede soud ohledání nemovitosti a jejího příslušenství. O době a místě ohledání soud uvědomí oprávněného, ty, kdo přistoupili do řízení jako další oprávnění, povinného, znalce a osoby, o nichž je známo, že pro ně vážnou na nemovitosti práva nebo závady. Povinný, popřípadě i další osoby, jsou povinny umožnit prohlídku nemovitosti a jejího příslušenství, potřebnou k provedení ocenění a zjištění stavu práv a závad s nemovitostí spojených.

(3) Jestliže nemovitost a její příslušenství byly oceněny způsobem uvedeným v odstavcích 1 a 2 v době jednoho roku přede dnem, kdy usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nabylo právní moci, a jestliže se nezměnily okolnosti rozhodující pro ocenění, může soud od nového ocenění upustit.

§ 336a

(1) Podle výsledků ocenění a ohledání provedeného podle § 336 určí soud

- a) cenu nemovitosti a jejího příslušenství,
- b) cenu jednotlivých práv a závad s nemovitostí spojených,
- c) závady, které prodejem v dražbě nezaniknou,

d) výslednou cenu.

(2) Závadami ve smyslu odstavce 1 písm. c) jsou věcná břemena, o nichž to stanoví zvláštní předpisy, nájem bytů a další věcná břemena a nájemní práva, u nichž zájem společnosti vyžaduje, aby nemovitost zatěžovala i nadále.

(3) Při určení výsledné ceny se od ceny nemovitosti a jejího příslušenství a ceny práv spojených s nemovitostí odečtou závady podle odstavce 1 písm. c).

(4) Usnesení podle odstavce 1 soud doručí oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinnému a osobám, o nichž je mu známo, že pro ně vážnou na nemovitosti práva nebo závady. Jednání není třeba nařizovat.

§ 336b

(1) Po právní moci usnesení o ceně (§ 336a) soud nařídí dražební jednání (dražbu).

(2) Ve výroku usnesení o nařízení dražebního jednání (dražební vyhláše) soud uvede

- a) čas a místo dražebního jednání (§ 336d),
- b) označení nemovitosti a jejího příslušenství,
- c) výslednou cenu (§ 336a),
- d) výši nejnižšího podání (§ 336e odst. 1),
- e) výši jistoty a způsob jejího zaplacení (§ 336e odst. 2),
- f) práva a závady spojené s nemovitostí,
- g) závady, které prodejem nemovitosti v dražbě nezaniknou [§ 336a odst. 1 písm. c)],
- h) předpoklady, za kterých vydražitel může převzít vydraženou nemovitost a za kterých se stane jejím vlastníkem (§ 336l odst. 1 a 2),
- i) upozornění, že při rozvrhu podstaty se mohou oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a další věřitelé povinného domáhat uspokojení jiných vymahatelných pohledávek nebo pohledávek zajištěných zástavním právem, než pro které byl nařízen výkon rozhodnutí, jestliže je přihlásí nejpozději do zahájení dražebního jednání, jestliže v přihlášce uvedou výši pohledávky a jejího příslušenství a prokáží-li je příslušnými listinami, a poučení, že k přihláškám, v nichž výše pohledávky nebo jejího příslušenství nebude uvedena, se nepřihlíží (§ 336f),
- j) výzvu, aby oprávněný, ti, kdo přistoupili do řízení jako další oprávnění, a ostatní věřitelé povinného, kteří požadují uspokojení svých pohledávek při rozvrhu podstaty (§ 336f), soudu sdělili, zda žádají zaplacení svých pohledávek, s upozorněním, že nepožádají-li o zaplacení před zahájením dražebního jednání, může vydražitel dluh povinného vůči nim převzít (§ 336g),
- k) výzvu, aby každý, kdo má právo, které nepřipouští dražbu (§ 267), je uplatnil u soudu a aby takové uplatnění práva prokázal nejpozději před zahájením dražebního jednání, s upozorněním, že jinak k jeho právu nebude při provedení výkonu rozhodnutí přihlíženo,
- l) upozornění, že osoby, které mají k nemovitosti předkupní právo, je mohou uplatnit jen v dražbě jako dražitelé a že udělením příklepu předkupní právo zaniká.

§ 336c

(1) Dražební vyhlášku soud doručí:

- a) oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného, osobám, o nichž je mu známo, že mají k nemovitosti předkupní právo, věcné právo nebo nájemní právo, a osobám, které již přihlásily své vymahatelné pohledávky nebo pohledávky zajištěné zástavním právem za povinným a příslušnými listinami je prokázaly,
- b) finančnímu úřadu a obecnímu úřadu, v jejichž obvodu je nemovitost a v jejichž obvodu má povinný své bydliště (sídlo, místo podnikání),

- c) těm, kdo vybírají pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění,
- d) příslušnému katastrálnímu úřadu,
- e) okresnímu úřadu, v jehož obvodu je nemovitost.

(2) Osobám uvedeným v odstavci 1 písm. a) soud dražební vyhlášku doručí do jejich vlastních rukou.

(3) Soud vyvěsí v den jejího vydání dražební vyhlášku na úřední desce soudu a požádá obecní úřad, v jehož obvodu je nemovitost, aby vyhlášku nebo její podstatný obsah uveřejnil způsobem v místě obvyklým, a příslušný katastrální úřad, aby vyhlášku nebo její podstatný obsah uveřejnil na své úřední desce. Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí současně sejme z úřední desky soudu.

(4) V odůvodněných případech může soud dražební vyhlášku nebo její podstatný obsah uveřejnit v celostátním nebo místním tisku, popřípadě jiným vhodným způsobem.

(5) Proti dražební vyhlášce mohou podat odvolání jen oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinný a osoby, které mají k nemovitosti předkupní právo, věcné právo nebo nájemní právo. Odvolání jen proti výrokům uvedeným v § 336b odst. 2 písm. a), b), f), h) až l) není přípustné.

§ 336d

(1) Dražbu lze uskutečnit v místě, kde se nachází nemovitost, nebo u soudu anebo na jiném vhodném místě.

(2) Dražební jednání soud nařídí nejméně 30 dnů po dni vydání dražební vyhlášky.

§ 336e

(1) Nejnižší podání soud stanoví ve výši dvou třetin výsledné ceny [§ 336a odst. 1 písm. d)].

(2) Výši jistoty soud stanoví podle okolností případu, nejvýše však v částce nepřevyšující tři čtvrtiny nejnižšího podání. Jistotu lze zaplatit buď v hotovosti do pokladny soudu nebo platbou na účet soudu; k platbě na účet soudu lze přihlédnout jen tehdy, bylo-li před zahájením dražebního jednání zjištěno, že na účet soudu také došla.

(3) Ten, kdo hodlá uplatnit při dražbě své předkupní právo, musí je soudu prokázat nejpozději před zahájením dražebního jednání. Soud ještě před zahájením vlastní dražby rozhodne, zda předkupní právo je prokázáno; proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

§ 336f

(1) Věřitel, který má proti povinnému pohledávku přiznanou rozhodnutím, smírem nebo jiným titulem uvedeným v § 274 (vymahatelnou pohledávku) anebo pohledávku zajištěnou zástavním právem, může ji do řízení přihlásit nejpozději do zahájení dražebního jednání. Oprávněný a ten, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, mohou své pohledávky přihlásit, jen jestliže jim byly přiznány rozhodnutím, smírem nebo jiným titulem uvedeným v § 274 po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

(2) V přihlášce musí být uvedena výše pohledávky a jejího příslušenství, jejíhož uspokojení se věřitel povinného domáhá, jinak se k přihlášce nepřihlíží; o tomto následku musí být věřitel poučen v dražební vyhlášce. K přihlášce musí být připojeny listiny prokazující, že jde o vymahatelnou pohledávku nebo o pohledávku zajištěnou zástavním právem, ledaže tyto skutečnosti vyplývají z obsahu spisu.

(3) Opožděné přihlášky soud usnesením odmítne; proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

§ 336g

(1) Nesdělí-li oprávněný nebo ten, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, anebo věřitel povinného, který podal přihlášku (§ 336f), že žádá zaplacení své pohledávky, je vydražitel oprávněn dluh povinného vůči těmto věřitelům převzít.

(2) Převzetím dluhu podle odstavce 1 nastoupí vydražitel jako dlužník na místo povinného; souhlas věřitele se nevyžaduje.

(3) Je-li pohledávka, do níž nastoupil vydražitel místo povinného jako dlužník, zajištěna zástavním právem k vydražené nemovitosti, působí zástavní právo vůči vydražiteli.

§ 336h

(1) Dražební jednání může řídit jen soudce. Jednotlivé úkony při jednání, jimiž se nerozhoduje, může na základě pověření soudce provést vykonavatel nebo jiný zaměstnanec soudu; řídí se přitom pokyny soudce.

(2) Jako dražitel se může jednání zúčastnit pouze ten, kdo zaplatil do zahájení dražebního jednání jistotu (§ 336e odst. 2).

(3) Fyzická osoba může dražit jen osobně nebo prostřednictvím zástupce, jehož plná moc byla úředně ověřena. Za právnickou osobu, obec, vyšší územně samosprávný celek nebo stát draží osoby uvedené v § 21, 21a a 21b, které své oprávnění musí prokázat listinou, jež byla úředně ověřena, nebo jejich zástupce, jehož plná moc byla úředně ověřena.

(4) Jako dražitelé nesmí vystupovat soudci, zaměstnanci soudů, povinný, manžel povinného, vydražitel uvedený v § 336m odst. 2 a ti, jimž v nabytí věci brání zvláštní předpis.

§ 336i

(1) Bylo-li zjištěno, že byla podána žaloba na vyloučení prodávané nemovitosti z výkonu rozhodnutí (§ 267), soud dražební jednání odročí až do pravomocného rozhodnutí o žalobě.

(2) Po zahájení dražebního jednání soudce nejprve rozhodne, zda je prokázáno předkupní právo (§ 336e odst. 3), a oznámí, kteří věřitelé přihlásili své pohledávky a v jaké výši, kteří věřitelé požádali o zaplacení svých pohledávek a v jaké výši a které pohledávky může vydražitel převzít a jaká je výše těchto pohledávek.

(3) Po provedení úkonů podle odstavce 2 soudce vyzve ty, kdo mohou dražit, aby činili podání.

(4) Dražba se koná, dokud dražitelé činí podání; dražitelé jsou vázáni svými podáními, dokud soud neudělí příklep. Cena vydražené věci není omezena ustanoveními cenových předpisů.

§ 336j

(1) Příklep lze udělit tomu, kdo učinil nejvyšší podání a u něhož jsou splněny další podmínky stanovené zákonem. Učinilo-li více dražitelů stejné nejvyšší podání, udělí soud příklep nejprve tomu, komu svědčí předkupní právo, a poté, nedohodnou-li se jinak dražitelé, kteří učinili stejné nejvyšší podání, dražiteli, který byl určen losem.

(2) Před udělením příklepu se soudce dotáže osob přítomných při dražbě, zda mají námitky proti příklepu; námitky, které podali oprávněný, ten, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinný a dražitel, se uvedou do protokolu.

(3) Shledá-li soud námitky proti příklepu důvodnými, pokračuje se v dražbě vyvoláním předposledního podání; proti tomuto usnesení není odvolání přípustné. V opačném případě soud usnesením udělí příklep.

(4) V usnesení o příklepu soud stanoví lhůtu k zaplacení nejvyššího podání, která počíná dnem právní moci příklepu a nesmí být delší než dva měsíce. Na nejvyšší podání se započte vydražitelem složená jistota.

(5) Dražitelům, kterým nebyl udělen příklep, se vrátí zaplacená jistota po skončení dražebního jednání; jestliže však podali proti příklepu námitky, vrátí se jim po právní moci usnesení o příklepu.

§ 336k

(1) Usnesení o příklepu soud doručí oprávněnému, tomu, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinnému, vydražiteli a dražitelům, kteří proti udělení příklepu vnesli námitky.

(2) Proti usnesení o udělení příklepu mohou podat odvolání jen osoby uvedené v odstavci 1. Do 15 dnů ode dne dražebního jednání mohou podat odvolání též osoby uvedené v § 336c odst. 1 písm. a), kterým nebyla doručena dražební vyhláška, jestliže se z tohoto důvodu nezúčastnily dražebního jednání.

(3) Odvolací soud usnesení o příklepu změní tak, že se příklep neuděluje, jestliže v řízení došlo k takovým vadám, že se odvolatel nemohl zúčastnit dražby, nebo jestliže byl příklep udělen proto, že při nařízení dražebního jednání nebo při provedení dražby došlo k porušení zákona. Ustanovení § 221 se nepoužije.

(4) Usnesení odvolacího soudu se doručí osobám uvedeným v odstavci 1. Bylo-li usnesení o příklepu odvolacím soudem změněno, nařídí soud prvního stupně nové dražební jednání.

§ 336l

(1) Vydražitel je oprávněn převzít vydraženou nemovitost s příslušenstvím dnem následujícím po vydání usnesení o příklepu; o tom je vydražitel povinen vyrozumět soud.

(2) Vydražitel se stává vlastníkem vydražené nemovitosti s příslušenstvím, nabylo-li usnesení o příklepu právní moci a zaplatil-li nejvyšší podání, a to ke dni vydání usnesení o příklepu.

(3) Předkupní právo k vydražené nemovitosti zaniká dnem, kterým se stal vydražitel jejím vlastníkem.

(4) Vydražitel, který se nestal vlastníkem vydražené nemovitosti, je povinen vrátit ji povinnému, vydat mu užitky a nahradit škodu, kterou mu způsobil při hospodaření s nemovitostí a jejím příslušenstvím.

§ 336m

(1) Nebylo-li při dražbě učiněno ani nejnižší podání, soud dražební jednání skončí. Další dražební jednání soud nařídí na návrh oprávněného nebo toho, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, který lze podat nejdříve po uplynutí tří měsíců od bezúspěšné dražby; nebyl-li návrh podán do jednoho roku, soud výkon rozhodnutí zastaví.

(2) Nezaplatil-li vydražitel nejvyšší podání ani v dodatečně lhůtě, kterou mu určil soud a která nesmí být delší než jeden měsíc, usnesení o příklepu se marným uplynutím dodatečné lhůty zrušuje a soud nařídí další dražební jednání.

(3) Při dalším dražebním jednání podle odstavců 1 a 2 se nejnižší podání stanoví ve výši poloviny výsledné ceny [§ 336a odst. 1 písm. d)]; jinak o nařízení a provedení další dražby platí obdobně ustanovení § 336b až 336d, § 336e odst. 2, § 336g, 336h, § 336i odst. 3 a 4, § 336j až 336l.

§ 336n

(1) Vydražitel uvedený v § 336m odst. 2 je povinen nahradit náklady, které státu a účastníkům vznikly v souvislosti s dalším dražebním jednáním, škodu, která vznikla tím, že nezaplatil nejvyšší podání, a, bylo-li při dalším dražebním jednání dosaženo nižší nejvyšší podání, rozdíl na nejvyšším podání. Na tyto závazky se započítá jistota složená vydražitelem; převyšuje-li jistota tyto závazky, zbývající část se vrátí vydražiteli.

(2) O závazcích podle odstavce 1 rozhodne soud po jednání usnesením.

(3) Nepostačuje-li k úhradě závazků podle odstavce 1 složená jistota, podá vykonavatel podle vykonatelného usnesení uvedeného v odstavci 2 k vymožení potřebných částek návrh na nařízení výkonu rozhodnutí proti vydražiteli.

(4) Částky připadající na náhradu nákladů soud vyplatí státu nebo účastníkům, kterým byly přiznány. Ostatní náhrady připadají do rozdělované podstaty.

⁹²⁾ § 2 odst. 1 zákona č. [151/1997 Sb.](#), o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).“.

440. § 336o a 336p se zrušují.

441. § 337 až 337e znějí:

„§ 337

(1) Po právní moci usnesení o přiklepu a po zaplacení nejvyššího podání vydražitelem nařídí soud jednání o rozvrhu rozdělované podstaty.

(2) K jednání soud předvolá účastníky rozvrhu, kterými jsou oprávněný, ten, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinný, vydražitel, osoby, které podaly přihlášku, ledaže by jejich přihláška byla odmítnuta (§ 336f), a osoby, o nichž je známo, že v jejich prospěch vážnou na nemovitosti závady s výjimkou těch, o nichž bylo rozhodnuto, že prodejem v dražbě nezaniknou [§ 336a odst. 1 písm. c)].

(3) Předvolání k rozvrhovému jednání se rovněž vyvěsí na úřední desce soudu.

§ 337a

Rozdělovanou podstatu tvoří nejvyšší podání a úroky z něho, popřípadě náhrady, které do podstaty připadají podle § 336n odst. 4, a na tyto náhrady započítaná jistota vydražitele uvedeného v § 336m odst. 2.

§ 337b

(1) Při rozvrhovém jednání se projednají pohledávky, které mohou být uspokojeny z rozdělované podstaty.

(2) Každý z věřitelů, který je přítomen jednání, je povinen vyčíslit svou pohledávku a její příslušenství ke dni rozvrhového jednání a uvést, do jaké skupiny patří, a skutečnosti významné pro její pořadí. Pohledávky ostatních věřitelů a jejich příslušenství vyčíslí ke dni rozvrhového jednání a jejich skupinu a pořadí uvede soud podle údajů obsažených ve spisu. Po skončení rozvrhového jednání nelze přihlížet k té části pohledávek a jejich příslušenství, která nebyla vyčíslena.

(3) Každý z účastníků rozvrhu může popřít vyčíslené pohledávky co do jejich pravosti, výše, zařazení do skupiny a pořadí. K námitkám osob, které se k rozvrhovému jednání nedostavily, se nepřihlíží, ledaže by byly uplatněny a doloženy před jednáním.

(4) Vydražitel se vyjádří, zda přebírá pohledávky, o nichž věřitelé neprohlásili, že žádají jejich zaplacení (§ 336g). K vyjádření vydražitele učiněnému po skončení rozvrhového jednání se nepřihlíží.

(5) Osoby, kterým svědčí právo z věcného břemene nebo nájemní právo, se vyjádří, zda požadují vyplacení náhrady; jinak se má za to, že souhlasí s vyplacením náhrady vydražiteli. K vyjádření učiněnému po skončení rozvrhového jednání se nepřihlíží.

§ 337c

(1) Podle výsledků rozvrhového jednání se z rozdělované podstaty uspokojují postupně podle těchto skupin:

- a) pohledávky nákladů řízení vzniklých státu v souvislosti s prováděním dražby, nové dražby nebo další dražby,
- b) pohledávky z hypotečních úvěrů sloužící ke krytí jmenovité hodnoty hypotečních zástavních listů,
- c) pohledávka oprávněného, pohledávka toho, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, pohledávky zajištěné zástavním právem a náhrada za věcná břemena nebo nájemní práva s výjimkou těch, o nichž bylo rozhodnuto, že prodejem nemovitosti v dražbě nezaniknou [§ 336a odst. 1 písm. c)],
- d) pohledávky nedoplatků výživného,
- e) pohledávky daní a poplatků, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pokud nebyly uspokojeny podle písmena c),
- f) ostatní pohledávky.

(2) Nelze-li plně uspokojit všechny pohledávky patřící do téže skupiny, uspokojí se podle pořadí; pohledávky patřící do téže skupiny, které mají stejné pořadí, se uspokojí poměrně.

(3) Nesplacené pohledávky zajištěné zástavním právem se považují při rozvrhu za splacené.

(4) Úroky, úroky z prodlení nebo poplatek z prodlení za poslední tři roky před rozvrhovým jednáním, jakož i náhrada nákladů řízení se uspokojují v pořadí jistiny. Nestačili rozdělovaná podstata, uhradí se před jistinou.

(5) Pro pořadí je rozhodující

- a) u pohledávky oprávněného den, kdy k soudu výkonu došel jeho návrh na nařízení výkonu rozhodnutí,
- b) u pohledávky toho, jenž do řízení přistoupil jako další oprávněný, den, který se považuje za přistoupení k řízení,
- c) u přihlášené pohledávky den, kdy k soudu došla přihláška,
- d) u pohledávky zajištěné zástavním právem den vzniku zástavního práva,
- e) u náhrad za věcná břemena den vzniku věcného břemene,
- f) u náhrad za nájemní práva den vzniku nájemního práva.

Pořadí pohledávky se stanoví podle toho hlediska, které je pro ni výhodnější.

(6) Po úhradě všech pohledávek, které mají být uspokojeny, se zbytek rozdělované podstaty vyplatí povinnému.

§ 337d

(1) Byly-li v dražbě prodány všechny nemovitosti, na kterých váznou pohledávky zajištěné zástavním právem pro tutéž pohledávku⁸⁹⁾ (dále jen „vespolné zástavní právo“), uhradí se takové pohledávky při rozvrhu jednotlivých rozdělovaných podstat poměrně podle zbytků rozdělovaných podstat, které zůstávají u každé jednotlivé nemovitosti po uhrazení předcházejících nároků. Žádá-li věřitel uspokojení v jiném poměru, přikáže se osobám, které by v důsledku toho obdržely z rozdělované podstaty méně, částka, která by připadla na takovou pohledávku až do výše schodku z jednotlivých rozdělovaných podstat.

(2) Nebyly-li v dražbě prodány všechny nemovitosti, na nichž váznou pohledávky zajištěné vespolným zástavním právem, použije se za základ výpočtu úhrady hodnota všech

nemovitostí zjištěná podle zvláštního předpisu.⁹²⁾ Částky, o které by byli věřitelé s pozdějším pořadím zkráceni tím, že věřitel pohledávky zajištěné vespolečným zástavním právem dostal více, než kolik by na něj připadlo z výtěžku prodané nemovitosti, zajistí se na jejich návrh zástavním právem na neprodaných nemovitostech v pořadí, které příslušelo uspokojenému věřiteli.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se použije přiměřeně i na pohledávky, které zatěžují podíly několika spoluvlastníků téže nemovitosti.

§ 337e

(1) V rozvrhovém usnesení soud rozhodne též o pohledávkách, které byly při rozvrhovém jednání popřeny co do pravosti, výše, zařazení do skupiny nebo pořadí, jestliže lze o nich rozhodnout bez provádění důkazů; to neplatí u pohledávek, na které ani zčásti podle skupin nebo podle pořadí nepřipadá úhrada z rozdělované podstaty.

(2) Ty, o jejichž námitkách nemohlo být rozhodnuto podle odstavce 1, soud vyzve, aby do třiceti dnů od právní moci rozvrhového usnesení podali návrh podle § 267a odst. 1, jestliže na sporné pohledávky připadá alespoň zčásti úhrada z rozdělované podstaty; o částce připadající na sporné pohledávky soud rozhodne, že bude projednána při dalším rozvrhovém jednání.

(3) K námitkám, které nebyly včas uplatněny podle odstavce 2, se nepřihlíží; o tomto následku musí být ti, kdo byli vyzváni podat návrh podle § 267a odst. 1, poučeni.

(4) V návrhu podle § 267a odst. 1 mohou být uplatněny jen skutečnosti, které byly uvedeny při rozvrhovém jednání.“

442. Za § 337e se vkládají nové § 337f až 337h, které znějí:

„§ 337f

(1) Po právní moci rozhodnutí o návrhu podle § 267a odst. 1 soud nařídí jednání o rozvrhu zbytku rozdělované podstaty.

(2) K tomuto jednání soud nepředvolá účastníky rozvrhu, jejichž pohledávky byly podle předchozího rozvrhového usnesení zcela uspokojeny. Při rozvrhu zbytku rozdělované podstaty se jinak postupuje obdobně podle § 337 odst. 2 a 3, § 337a, 337c a 337d.

§ 337g

(1) V rozvrhovém usnesení soud přiznává pohledávky jejich věřitelům; úhrada pohledávek, které vydražitel převzal (§ 336g, § 337b odst. 4), se přiznává vydražiteli.

(2) Náhradu za věcné břemeno nebo nájemní právo soud přiznává vydražiteli, jestliže s tím souhlasí osoba, které svědčí právo z tohoto věcného břemene nebo nájemní právo (§ 337b odst. 5).

(3) Přiznané částky soud vyplatí po právní moci rozvrhového usnesení.

§ 337h

(1) Dnem právní moci rozvrhového usnesení zanikají zástavní práva váznoucí na nemovitosti; ustanovení § 336g odst. 3 tím není dotčeno.

(2) Dnem právní moci rozvrhového usnesení zanikají věcná břemena a nájemní práva na nemovitosti váznoucí; to neplatí u věcných břemen a nájemních práv, o nichž bylo rozhodnuto, že nezaniknou [§ 336a odst. 1 písm. c)], a u věcných břemen a nájemních práv, za něž byla poskytnuta vydražiteli náhrada (§ 337g odst. 2).

(3) Po právní moci rozvrhového usnesení soud vyrozumí příslušný katastrální úřad o tom, zda zástavní práva váznoucí na nemovitosti zanikla nebo zda působí proti vydražiteli, jakož i o tom, jaká věcná břemena zanikla a jaká i nadále nemovitost zatěžují.

(4) Byl-li výkon rozhodnutí zastaven, soud o tom vyrozumí po právní moci usnesení příslušný katastrální úřad.“.

443. § 338 až 338b včetně nadpisů znějí:

„Prodej spoluvlastnického podílu

§ 338

(1) Na výkon rozhodnutí prodejem spoluvlastnického podílu se užijí ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Jde-li o prodej spoluvlastnického podílu k movité věci, soud doručí spoluvlastníku povinného usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí při provedení soupisu, popřípadě po soupisu nebo poté, co zjistí, že věc je ve spoluvlastnictví, a oznámí mu dražební rok. Spoluvlastník povinného je povinen umožnit soupis věci ve spoluvlastnictví; povinnosti uložené povinnému v § 325b a 326b platí i pro něj. Zúčastní-li se spoluvlastník povinného dražby a učiní-li s jinými dražiteli stejné nejvyšší podání, udělí se mu příklep; ustanovení § 329 odst. 2 věty druhé se nepoužije.

(3) Jde-li o prodej spoluvlastnického podílu k nemovitosti, soud doručí spoluvlastníku povinného pravomocné usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí a dražební vyhlášku; spoluvlastník povinného může podat za podmínek uvedených v § 336c odst. 5 odvolání proti dražební vyhlášce. Zúčastní-li se spoluvlastník povinného dražby a učiní-li s jinými dražiteli stejné nejvyšší podání, udělí se mu příklep; ustanovení § 336j odst. 1 věty druhé se nepoužije. Spoluvlastník povinného je oprávněn podat za podmínek uvedených v § 336k odst. 2 větě druhé odvolání proti usnesení o příklepu.

Prodej zástavy

§ 338a

(1) Na výkon rozhodnutí prodejem zástavy se užijí ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí lze nařídit jen prodejem v rozhodnutí označené zástavy. Má-li zástavu u sebe zástavní věřitel nebo jiná osoba, které byla podle zástavní smlouvy odevzdána, jsou tyto osoby povinny umožnit soupis této věci a její ocenění a věc vydat soudu k dražbě; ustanovení § 325b a 326b pro ně platí obdobně.

(3) Při výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí se nepoužijí ustanovení § 335 odst. 2 a 3, ledaže jde o návrh dalšího oprávněného z rozhodnutí o prodeji zástavy, a ustanovení § 336f, ledaže by věřitel přihlásil pohledávku zajištěnou prodávanou zástavou.

(4) Výkon rozhodnutí prodejem zástavy bude kromě důvodů uvedených v § 268 zastaven také tehdy, jestliže zaniklo zástavní právo. Byla-li zajištěná pohledávka z části uspokojena nebo jinak zčásti zanikla, bude výkon rozhodnutí zastaven částečně.

HLAVA PÁTÁ ZŘÍZENÍ SOUDCOVSKÉHO ZÁSTAVNÍHO PRÁVA NA NEMOVITOSTECH

§ 338b

(1) Výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitosti může být nařízen, jen když oprávněný přesně označí nemovitost, k níž má být zástavní právo zřízeno, a jestliže listinami vydanými nebo ověřenými státními orgány nebo notářem⁷⁶⁾ doloží, že nemovitost je ve vlastnictví povinného. O tom, že byl podán návrh na nařízení výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitosti, soud vyrozumí příslušný katastrální úřad.

(2) Pro nařízení výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva je rozhodující stav v době zahájení řízení.“.

444. Za § 338b se vkládají nové § 338c až 338zq, které včetně nadpisů a poznámek pod čarou č. 93) až 95) znějí:

„§ 338c

(1) Nařízení výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva se vztahuje na nemovitost se všemi jejími součástmi a příslušenstvím.

(2) Zřízení soudcovského zástavního práva se zaznamenává podle zvláštních předpisů do katastru nemovitostí.

§ 338d

(1) Pro pořadí soudcovského zástavního práva k nemovitosti je rozhodující den, v němž k soudu došel návrh na zřízení soudcovského zástavního práva; došlo-li několik návrhů ve stejný den, mají zástavní práva stejné pořadí. Bylo-li však pro vymáhanou pohledávku již dříve zřízeno zákonné nebo smluvní zástavní právo, řídí se pořadí soudcovského zástavního práva pořadím tohoto zástavního práva.

(2) Pro pohledávky, pro něž bylo zřízeno soudcovské zástavní právo, lze vést výkon rozhodnutí prodejem nemovitosti přímo i proti každému pozdějšímu vlastníku nemovitosti, který ji nabyt smluvně.

§ 338e

(1) Při výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva k nemovitosti se nepoužijí ustanovení § 263 až 266, § 267a a § 268 odst. 1 písm. e). Ustanovení § 268 odst. 1 písm. g) lze použít jen tehdy, zaniklo-li právo rozhodnutím přiznané před podáním návrhu na nařízení tohoto výkonu rozhodnutí.

(2) Byl-li výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva pravomocně zastaven, zástavní právo tím od počátku zaniká. V případě, že byl pravomocně zastaven jen částečně, platí, že byl od počátku nařízen pro pohledávku jen v takové výši, kolik činí po zastavení výkonu rozhodnutí.

(3) Usnesení o zastavení nebo o částečném zastavení výkonu rozhodnutí soud zašle po právní moci příslušnému katastrálnímu úřadu.

HLAVA ŠESTÁ PRODEJ PODNIKU

Nařízení výkonu rozhodnutí

§ 338f

(1) Výkon rozhodnutí prodejem podniku⁹³⁾ může být nařízen, jen když oprávněný označí podnik, jehož prodej navrhuje, a jestliže doloží, že podnik je majetkem povinného.

(2) Návrh dalšího oprávněného na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem téhož podniku podaný u příslušného soudu dříve, než soud pravomocně rozhodl o nařízení výkonu rozhodnutí, se považuje za přistoupení k řízení, a to ode dne podání návrhu. Návrh dalšího oprávněného, který byl podán u nepříslušného soudu, soud postoupí bez rozhodnutí příslušnému soudu; v takovém případě se návrh považuje za přistoupení k řízení ode dne, kdy návrh došel příslušnému soudu. Další oprávněný musí přijmout stav řízení, v němž je při jeho přistoupení.

(3) Oprávněný může vzít zpět svůj návrh až do právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí. Soud však řízení zastaví jen tehdy, souhlasí-li s tím všichni oprávnění, kteří přistoupili do řízení.

§ 338g

(1) Pro nařízení výkonu rozhodnutí prodejem podniku je rozhodující stav v době zahájení řízení.

(2) Nařízení výkonu rozhodnutí se vztahuje na věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, a to podle stavu, jaký tu je v době příklepu.

(3) Výkonem rozhodnutí nemůže být postižen podnik, jedná-li se o banku.

§ 338h

(1) V usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud ustanoví správce podniku (dále jen „správce“) a povinnému

- a) zakáže, aby po doručení usnesení podnik nebo část podniku převedl na někoho jiného;
- b) uloží, aby soudu do 15 dnů od doručení usnesení oznámil, zda a kdo má k podniku, k jeho části nebo k věcem, právům nebo jiným hodnotám patřícím k podniku předkupní právo, s poučením, že při neoznámení povinný odpovídá za škodu tím způsobenou;
- c) zakáže, aby po doručení usnesení věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, převedl na jiného, zatížil je nebo s nimi jinak nakládal bez souhlasu správce;
- d) přikáže, aby správci umožnil kdykoliv nahlížet do účetní evidence a dalších písemností týkajících se podniku a bez omezení vstupovat do všech prostor podniku.

(2) Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí doručí soud oprávněnému, těm, kdo přistoupili do řízení jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného, správci a příslušnému rejstříkovému soudu nebo orgánu, který vede jiný rejstřík, v němž je povinný zapsán.

(3) Po právní moci soud doručí usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí osobám, o nichž je známo, že mají k podniku nebo k jednotlivým věcem, právům a jiným majetkovým hodnotám, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, předkupní, zástavní nebo zadržovací právo, osobám, kterým práva patřící k podniku byla postoupena k zajištění pohledávky věřitele povinného⁸³⁾ nebo byla převedena k zajištění závazku povinného ve prospěch jeho věřitele,⁸⁴⁾ a finančnímu a obecnímu úřadu, v jejichž obvodu je podnik a v jejichž obvodu má povinný své bydliště (sídlo, místo podnikání). Po právní moci se usnesení též vyvěsí na úřední desce soudu. O tom, že usnesení nabylo právní moci, soud vyrozumí příslušný rejstříkový soud nebo orgán, který vede jiný rejstřík, v němž je povinný zapsán.

Správce podniku

§ 338i

(1) Správcem soud ustanoví osobu zapsanou podle zvláštních předpisů v seznamu správců konkursní podstaty.⁹⁴⁾ Výjimečně může soud správcem ustanovit i osobu do tohoto seznamu nezapsanou, splňuje-li podmínky pro zapsání do seznamu, jestliže s ustanovením správcem souhlasí.

(2) Při výběru osoby správce soud přihlíží zejména k tomu, zda má správce s ohledem na povahu podniku potřebné předpoklady k řádnému výkonu správy. Osoby zapsané do seznamu správců konkursní podstaty mohou funkci správce odmítnout jen z důležitých důvodů, které posoudí soud.

(3) Správce je povinen vykonávat svou funkci s odbornou péčí a odpovídá za škodu, kterou způsobil zaviněným porušením svých povinností, které mu ukládá zákon nebo které mu uložil soud.

(4) Správce má nárok na odměnu a na náhradu hotových výdajů.

(5) Na úhradu hotových výdajů, vynakládaných zejména v souvislosti s přibráním znalce, soud poskytne správci na jeho žádost zálohu. Hotové výdaje hrazené z této zálohy se považují za náklady prodeje.

§ 338j

(1) Správce je z výkonu své funkce vyloučen, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jeho nepodjatosti.

(2) O tom, zda je správce vyloučen, rozhodne soud; před rozhodnutím si zpravidla vyžádá vyjádření správce. Proti jeho usnesení není přípustný opravný prostředek.

(3) Rozhodne-li soud, že správce je ze své funkce vyloučen, současně jej zproští funkce a ustanoví nového správce.

§ 338k

(1) Správce při výkonu své funkce postupuje podle zákona a dalších právních předpisů a podle pokynů soudu; dbá, aby po nařízení výkonu rozhodnutí nedošlo bezdůvodně ke zmenšení majetku prodáváného podniku, popřípadě aby se majetek podniku očekávaným způsobem zvýšil. K řádnému zajištění majetku podniku činí vhodná opatření, zejména vyrozumí peněžní ústav, že s prostředky na účtu povinného, které slouží k provozování podniku, může povinný nakládat jen s jeho souhlasem. Vyžadují-li to okolnosti případu, může správce vyzvat dlužníky povinného, aby plnění svých peněžitých dluhů skládali na účet povinného, který za tím účelem zřídil. Zjistí-li správce, že součástí podniku je nemovitost, vyrozumí bez zbytečného odkladu příslušný katastrální úřad, že byl nařízen výkon rozhodnutí prodejem podniku a že povinný nesmí bez jeho souhlasu nemovitost převést na jiného, zatížit ji nebo s ní jinak nakládat.

(2) Souhlas správce s úkony povinného musí být udělen písemně; u písemných úkonů musí být obsažen na téže listině. Právní úkony povinného, které učinil bez souhlasu správce, jsou neplatné.

(3) Vyzve-li správce dlužníka povinného, aby plnění svého peněžitého dluhu skládal na určitý účet, nesmí dlužník po doručení výzvy dluh plnit jinak. Nesplní-li dlužník povinného dluh v souladu s výzvou správce, je správce oprávněn domáhat se jako zástupce povinného řádného splnění dluhu.

(4) Neučiní-li povinný řádně a včas úkony potřebné k odvrácení hrozící škody na majetku podniku, je povinen tyto úkony provést správce jako zástupce povinného.

(5) Odmítne-li správce udělit povinnému souhlas k úkonu potřebnému k řádnému provozování podniku, může povinný soudu navrhnout, aby svým usnesením souhlas správce nahradil. Soud o návrhu rozhodne po slyšení správce a povinného; proti jeho usnesení není odvolání přípustné.

(6) Ve sporech a v jiných řízeních, v nichž je povinný účastníkem a které se týkají podniku, je správce oprávněn povinného zastupovat i bez jeho souhlasu; má přitom obdobné postavení jako zástupce účastníka na základě procesní plné moci (§ 28a odst. 1). Po dobu, po kterou správce podniku zastupuje povinného, nesmí jiné osoby povinného zastupovat nebo za něj jednat.

Dohled soudu

§ 338l

(1) Soud dohlíží, jak správce plní své povinnosti uložené mu zákonem a dalšími právními předpisy nebo soudem. Při výkonu dohlédací činnosti je soud oprávněn vyžádat si od správce zprávu o jeho činnosti, nahlížet do listin správce a povinného a provádět potřebná šetření. Zjistí-li v činnosti správce nedostatky, uloží správci, aby je odstranil; proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

(2) K přihrání znalce správcem [§ 338m odst. 1 písm. c)] není třeba souhlasu soudu.

(3) Za porušení povinností při výkonu funkce může soud uložit správci pořádkovou pokutu; postupuje přitom obdobně podle § 53.

(4) Neplní-li správce řádně své povinnosti nebo z jiných vážných důvodů, může soud na návrh některého z účastníků nebo správce anebo i bez návrhu zprostit správce funkce. Zproští-li soud správce funkce, ustanoví současně jiného správce. Správce, který byl funkce zproštěn, je povinen řádně předat funkci novému správci a poskytnout mu všechny potřebné informace a doklady.

Cena podniku

§ 338m

- (1) Po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud správci uloží, aby
- a) zjistil na základě údajů v účetní evidenci o podniku, jaké věci, práva a jiné majetkové hodnoty a jaké závazky slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit; neumožní-li povinný správci řádně nahlédnout do účetní evidence, zjedná soud správci na jeho návrh přístup k této evidenci, a to v odůvodněných případech i za součinnosti orgánů justiční stráže nebo Policie České republiky,
 - b) provedl soupis věcí, práv a jiných majetkových hodnot a závazků, o nichž se mu podařilo za součinnosti s povinným zjistit, že slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, není-li možné potřebné údaje zjistit postupem podle písmena a),
 - c) na základě zjištění podle písmena a) nebo podle písmena b) anebo jiných (dalších) rozhodných hledisek, popřípadě též na základě ocenění znalce, kterého si přibral, protože cenu nebylo možné stanovit jinak, podal soudu zprávu o ceně podniku.

(2) Nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se při oceňování podle zvláštního předpisu.⁹²⁾

(3) Nestanoví-li soud jinak, správce ve zprávě o ceně podniku uvede

- a) jaké věci, práva a jiné majetkové hodnoty patří k podniku a jakou mají cenu,
- b) kolik činí v podniku peněžní prostředky v hotovosti a uložené na účtu u peněžního ústavu v měně České republiky,
- c) jaké závazky patří k podniku a jakou mají cenu,
- d) jaké peněžité závazky patří k podniku a kolik činí celkem,
- e) kolik činí čisté jmění podniku.

(4) Stejnopis zprávy správce o ceně podniku soud doručí oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a povinnému a umožní jim, aby se k obsahu zprávy v

přiměřené lhůtě vyjádřili. K námitkám povinného týkajících se soupisu věcí, práv a jiných majetkových hodnot, který správci neposkytl součinnost podle odstavce 1 písm. b), se nepřihlíží.

(5) Soud může správci uložit, aby zprávu doplnil nebo aby podal soudu potřebná vysvětlení. K objasnění rozhodných skutečností může též provést potřebná šetření.

§ 338n

(1) Podle obsahu zprávy správce o ceně podniku, popřípadě zjištění podle § 338m odst. 5 soud určí

- a) cenu věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku,
- b) výši peněžních prostředků v hotovosti a uložených na účtu u peněžního ústavu v měně České republiky, patřících k podniku,
- c) cenu všech závazků patřících k podniku,
- d) výši peněžitých závazků patřících k podniku,
- e) zjištěnou cenu podniku.

(2) Zjištěnou cenu podniku soud určí ve výši čistého jmění podniku; k prostředkům uvedeným v odstavci 1 písm. b) se při tom nepřihlíží.

(3) Neprovádí-li se dokazování nebo souhlasí-li s tím osoby uvedené v § 338m odst. 4, není třeba nařizovat jednání.

(4) Usnesení podle odstavce 1 soud doručí oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a povinnému.

(5) Po právní moci usnesení podle odstavce 1 má každý právo nahlédnout do zprávy o ceně podniku.

(6) Zjistí-li soud, že cena věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku spolu s prostředky uvedenými v odstavci 1 písm. b) nepřesahuje výši splatných peněžitých závazků patřících k podniku, pohledávek oprávněného a těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, které nepatří k podniku, a předpokládané náklady prodeje, odměnu správce a náhradu jeho hotových výdajů, anebo že ji přesahuje jen nepatrně, výkon rozhodnutí zastaví.

Dražební vyhláška

§ 338o

(1) Po právní moci usnesení o ceně soud nařídí, nebyl-li výkon rozhodnutí pravomocně zastaven, dražební jednání (dražbu).

(2) Ve výroku usnesení o nařízení dražebního jednání (dražební vyhláše) soud uvede

- a) čas a místo dražebního jednání (§ 338q),
- b) označení prodávaného podniku,
- c) údaje uvedené v § 338n odst. 1,
- d) výši nejnižšího podání (§ 338r odst. 1),
- e) výši jistoty a způsob jejího zaplacení (§ 338r odst. 2),
- f) upozornění, že cena věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku, výše peněžních prostředků v hotovosti a uložených na účtu u peněžního ústavu v měně České republiky, patřících k podniku, cena závazků patřících k podniku, výše peněžitých závazků patřících k podniku, zjištěná cena podniku a výše nejnižšího podání mohou být změněny s přihlédnutím ke zvýšení nebo snížení jmění podniku, k němuž dojde do dražebního jednání (§ 338t odst. 1),
- g) předpoklady, za kterých vydražitel může převzít vydražený podnik a za kterých vydražený podnik přejde do jeho majetku (§ 338z odst. 1 a 2),

- h) upozornění, že při rozvrhu podstaty se mohou oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a další věřitelé povinného domáhat uspokojení jiných vymahatelných pohledávek nebo pohledávek zajištěných zástavním právem, zadržovacím právem, postoupením pohledávky⁸³⁾ nebo převodem práva,⁸⁴⁾ než pro které byl nařízen výkon rozhodnutí, jestliže patří k podniku, jestliže je přihlásí nejpozději do 5 dnů přede dnem dražebního jednání, jestliže v přihlášce uvedou výši pohledávky a jejího příslušenství a prokáží-li je příslušnými listinami, a poučení, že k přihláškám, v nichž výše pohledávky nebo jejího příslušenství nebude uvedena, se nepřihlíží (§ 338s a § 338zn odst. 2),
- i) upozornění, že závazky patřící k podniku, které nebudou při výkonu rozhodnutí uspokojeny, přecházejí na vydražitele (§ 338zk),
- j) výzvu, aby každý, kdo má právo, které nepřipouští dražbu (§ 267), je uplatnil u soudu a aby takové uplatnění práva prokázal nejpozději před zahájením dražebního jednání, s upozorněním, že jinak k jeho právu nebude při provedení výkonu rozhodnutí přihlíženo,
- k) upozornění, že osoby, které mají k podniku, k jeho části nebo k věcem, právům a jiným majetkovým hodnotám, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, předkupní právo, je mohou uplatnit jen v dražbě jako dražitelé a že udělením příklepu předkupní právo zaniká,
- l) upozornění, kde a kdy je možné nahlédnout do zprávy o ceně podniku (§ 338n odst. 5).

§ 338p

(1) Dražební vyhlášku soud doručí:

- a) oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného, osobám, o nichž je mu známo, že mají k podniku nebo k věcem, právům a jiným majetkovým hodnotám, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, předkupní právo nebo zástavní právo anebo zadržovací právo, osobám, kterým práva patřící k podniku byla postoupena k zajištění pohledávky věřitele povinného⁸³⁾ nebo byla převedena k zajištění závazku povinného ve prospěch jeho věřitele,⁸⁴⁾ osobám, které již přihlásily své vymahatelné pohledávky nebo pohledávky zajištěné zástavním právem, zadržovacím právem, postoupením pohledávky nebo převodem práva, jež patří k podniku, a příslušnými listinami je prokázaly, a osobám uvedeným v § 338zn odst. 1,
- b) finančnímu úřadu a obecnímu úřadu, v jejichž obvodu je podnik a v jejichž obvodu má povinný své bydliště (sídlo, místo podnikání),
- c) těm, kdo vybírají pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění,
- d) okresnímu úřadu, v jehož obvodu je podnik.

(2) Osobám uvedeným v odstavci 1 písm. a) soud dražební vyhlášku doručí do jejich vlastních rukou.

(3) Soud vyvěsí v den jejího vydání dražební vyhlášku na úřední desce soudu a požádá obecní úřad, v jehož obvodu je podnik, aby vyhlášku nebo její podstatný obsah uveřejnil způsobem v místě obvyklým. Usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí současně sejme z úřední desky soudu.

(4) V odůvodněných případech může soud dražební vyhlášku nebo její podstatný obsah uveřejnit v celostátním nebo místním tisku, popřípadě jiným vhodným způsobem.

(5) Proti dražební vyhlášce mohou podat odvolání jen oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinný a osoby, které mají k podniku nebo k věcem, právům a jiným majetkovým hodnotám, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit, předkupní právo. Odvolání jen proti výrokům uvedeným v § 338o odst. 2 písm. a), b), f) až l) není přípustné.

§ 338q

(1) Dražbu lze uskutečnit v místě, kde se nachází podnik, nebo u soudu anebo na jiném vhodném místě.

(2) Dražební jednání soud nařídí nejméně 30 dnů po dni vydání dražební vyhlášky.

§ 338r

(1) Nejnižší podání soud stanoví ve výši poloviny ceny věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku [§ 338n odst. 1 písm. a)], nejvýše však ve výši dvou třetin zjištěné ceny podniku [§ 338n odst. 1 písm. e)].

(2) Výši jistoty soud stanoví podle okolností případu, nejvýše však v částce nepřevyšující tři čtvrtiny nejnižšího podání. Jistotu lze zaplatit buď v hotovosti do pokladny soudu nebo platbou na účet soudu; k platbě na účet soudu lze přihlédnout jen tehdy, bylo-li před zahájením dražebního jednání zjištěno, že na účet soudu také došla.

(3) Ten, kdo hodlá uplatnit při dražbě své předkupní právo, musí je soudu prokázat nejpozději před zahájením dražebního jednání.

§ 338s

(1) Věřitel, který má proti povinnému pohledávku přiznanou rozhodnutím, smírem nebo jiným titulem uvedeným v § 274 (vymahatelnou pohledávku) anebo pohledávku zajištěnou zástavním právem, zadržovacím právem, postoupením pohledávky⁸³) nebo převodem práva,⁸⁴) která patří k podniku, může ji u soudu přihlásit nejpozději do 5 dnů přede dnem dražebního jednání. Oprávněný nebo ten, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, mohou své pohledávky přihlásit, jen jestliže jim byly přiznány rozhodnutím, smírem nebo jiným titulem uvedeným v § 274 po právní moci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

(2) V přihlášce musí být uvedena výše pohledávky a jejího příslušenství, jejíhož uspokojení se věřitel povinného domáhá, jinak se k přihlášce nepřihlíží; o tomto následku musí být věřitel poučen v dražební vyhlášce. K přihlášce musí být připojeny listiny prokazující, že jde o vymahatelnou pohledávku nebo o pohledávku zajištěnou zástavním právem, zadržovacím právem, postoupením pohledávky⁸³) nebo převodem práva⁸⁴) a že patří k podniku, ledaže tyto skutečnosti vyplývají z obsahu spisu.

(3) Opožděné přihlášky a přihlášky pohledávek, které nepatří k podniku, soud usnesením odmítne; proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

§ 338t

(1) Po vydání dražební vyhlášky soud správci uloží, aby mu podal před zahájením dražebního jednání zprávu, zda došlo oproti stavu, který byl rozhodný pro usnesení podle § 338n odst. 1, ke změně v okolnostech podle § 338m odst. 3, popřípadě jak se tyto okolnosti změnily.

(2) Nepodá-li správce soudu řádně a včas zprávu podle odstavce 1, soud mu uloží, aby státu nahradil náklady zmařené dražby, a na návrh účastníků dražby, aby jim nahradil náklady, které jim v souvislosti s účastí na této dražbě vznikly. O tomto následku musí být správce poučen.

Dražební jednání

§ 338u

(1) Dražební jednání může řídit jen soudce. Jednotlivé úkony při jednání, jimiž se nerozhoduje, může na základě pověření soudce provést vykonavatel nebo jiný zaměstnanec soudu; řídí se přitom pokyny soudce.

(2) Jako dražitel se může jednání zúčastnit pouze ten, kdo zaplatil do zahájení dražebního jednání jistotu (§ 338r odst. 2).

(3) Jako dražitelé nesmí vystupovat soudci, zaměstnanci soudů, povinný, manžel povinného, správce, vydražitel uvedený v § 338za odst. 2 a ti, jimž v nabytí podniku brání zvláštní předpis.

(4) Ustanovení § 336h odst. 3 platí obdobně.

§ 338v

(1) Bylo-li zjištěno, že byl podán návrh na vyloučení prodávaného podniku nebo jeho části z výkonu rozhodnutí (§ 267 odst. 1), soud dražební jednání odročí až do pravomocného rozhodnutí o návrhu.

(2) Byl-li podán návrh na vyloučení jednotlivých věcí, práv nebo jiných majetkových hodnot patřících k podniku, soud podle okolností případu posoudí, zda je třeba jednání odročit až do pravomocného rozhodnutí o návrhu nebo zda přistoupí k dražbě. V případě, že přistoupí k dražbě, soud upozorní dražitele na sporné věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Nepodal-li správce do zahájení dražebního jednání zprávu podle § 338t odst. 1, rozhodne soud o nárocích podle § 338t odst. 2 a dražební jednání odročí. Při nařízení nového dražebního jednání znovu postupuje podle § 338o až 338t.

§ 338w

(1) Po zahájení dražebního jednání soudce

- a) rozhodne, zda je prokázáno předkupní právo (§ 338r odst. 3),
- b) na základě zprávy správce podle § 338t odst. 1 usnesením určí novou cenu věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku, výši peněžních prostředků v hotovosti a uložených na účtu u peněžního ústavu v měně České republiky, patřících k podniku, cenu závazků patřících k podniku, výši peněžitých závazků patřících k podniku a výslednou cenu podniku,
- c) stanoví, kolik činí nejnižší podání,
- d) oznámí, kteří věřitelé přihlásili své pohledávky a v jaké výši, popřípadě kteří věřitelé mají právo na uspokojení svých pohledávek podle § 338zn odst. 1.

(2) Proti usnesením podle odstavce 1 písm. a), b) a c) není odvolání přípustné.

(3) Zjistí-li soud, že cena věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku spolu s prostředky uvedenými v § 338n odst. 1 písm. b) nepřesahuje výši splatných peněžitých závazků patřících k podniku, pohledávek oprávněného, těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a dalších přihlášených věřitelů, které nepatří k podniku, a předpokládané náklady prodeje, odměnu správce a náhradu jeho hotových výdajů, anebo že ji přesahuje jen nepatrně, výkon rozhodnutí zastaví.

(4) Nebude-li výkon rozhodnutí zastaven, soudce po provedení úkonů podle odstavce 1 vyzve ty, kdo mohou dražit, aby činili podání.

(5) Dražba se koná, dokud dražitelé činí podání; dražitelé jsou vázáni svými podáními, dokud soud neudělí příklep. Cena vydraženého podniku není omezena ustanoveními cenových předpisů.

§ 338x

(1) Příklep lze udělit tomu, kdo učinil nejvyšší podání a u něhož jsou splněny další podmínky stanovené zákonem. Učinilo-li více dražitelů stejné nejvyšší podání, udělí soud příklep nejprve tomu, komu svědčí předkupní právo k podniku, pak tomu, komu svědčí předkupní právo k části podniku nebo k jednotlivým věcem, právům nebo jiným majetkovým hodnotám, které patří k podniku, a poté, nedohodnou-li se jinak dražitelé, kteří učinili stejné nejvyšší podání, dražiteli, který byl určen losem.

(2) Před udělením příklepu se soudce dotáže osob přítomných při dražbě, zda mají námitky proti příklepu; námitky, které podali oprávněný, ten, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinný a dražitel, se uvedou do protokolu.

(3) Jestliže soud neudělí se zřetelem na vznesené námitky příklep, pokračuje se v dražbě vyvoláním předposledního podání; proti tomuto usnesení není odvolání přípustné. V opačném případě soud usnesením udělí příklep.

(4) V usnesení o příklepu soud stanoví lhůtu k zaplacení nejvyššího podání, která počíná dnem právní moci příklepu a nesmí být delší než dva měsíce. Na nejvyšší podání se započte vydražitelem složená jistota.

(5) Dražitelům, kterým nebyl udělen příklep, se vrátí zaplacená jistota po skončení dražebního jednání; jestliže však podali proti příklepu námitky, vrátí se jim po právní moci usnesení o příklepu.

§ 338y

(1) Usnesení o příklepu soud doručí oprávněnému, tomu, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, povinnému, manželu povinného, vydražiteli a dražitelům, kteří proti udělení příklepu vznesli námitky.

(2) Proti usnesení o udělení příklepu mohou podat odvolání osoby uvedené v odstavci 1. Do 15 dnů ode dne dražebního jednání mohou podat odvolání též osoby uvedené v § 338p odst. 1 písm. a), kterým nebyla doručena dražební vyhláška, jestliže se z tohoto důvodu nezúčastnily dražebního jednání.

(3) Ustanovení § 336k odst. 3 a 4 platí obdobně.

§ 338z

(1) Vydražitel je oprávněn převzít vydražený podnik již dnem následujícím po vydání usnesení o příklepu. Podnik předá vydražiteli na jeho žádost správce za součinnosti s povinným; o převzetí se sepíše zápis. O předání podniku správce vyrozumí soud.

(2) Vydražený podnik přechází do majetku vydražitele, nabylo-li usnesení o příklepu právní moci a zaplatil-li vydražitel nejvyšší podání, a to ke dni vydání usnesení o příklepu. K těmto dnem se vydražitel stává vlastníkem věcí a vstupuje do práv a závazků patřících k podniku.

(3) Předkupní právo k vydraženému podniku, k jeho částem nebo jednotlivým věcem, právům nebo jiným hodnotám zaniká dnem, kterým podnik přešel do majetku vydražitele.

(4) Jestliže vydražený podnik nepřešel do majetku vydražitele, je vydražitel povinen vrátit vydražený podnik povinnému, vydat mu užitky a nahradit škodu, kterou mu způsobil při hospodaření s podnikem.

§ 338za

(1) Nebylo-li při dražbě učiněno ani nejnižší podání, soud dražební jednání skončí. Další dražební jednání soud nařídí na návrh oprávněného nebo toho, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, který lze podat nejdříve po uplynutí tří měsíců od bezúspěšné dražby; nebyl-li návrh podán do šesti měsíců, soud výkon rozhodnutí zastaví.

(2) Nezaplatil-li vydražitel nejvyšší podání ani v dodatečné lhůtě, kterou mu určil soud a která nesmí být delší než jeden měsíc, usnesení o příklepu se marným uplynutím dodatečné lhůty zrušuje a soud nařídí další dražební jednání. O povinnostech a závazcích tohoto vydražitele a o rozhodování o nich platí obdobně ustanovení § 336n.

(3) Při dalším dražebním jednání podle odstavců 1 a 2 se nejnižší podání stanoví ve výši čtvrtiny ceny věci, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku [§ 338n odst. 1 písm. a)], nejvýše však ve výši třetiny zjištěné ceny podniku [§ 338n odst. 1 písm. e)]; jinak o nařízení a provedení další dražby platí obdobně ustanovení § 338p, 338q, § 338r odst. 2, § 338t, 338u, § 338v odst. 2, § 338w až 338z. Nebyl-li podnik prodán ani při dalším dražebním jednání z důvodu uvedeného v odstavci 1 větě první, soud výkon rozhodnutí zastaví.

Rozvrh

§ 338zb

(1) Po právní moci usnesení o příklepu a po zaplacení nejvyššího podání vydražitelem nařídí soud jednání o rozvrhu rozdělované podstaty.

(2) K jednání soud předvolá účastníky rozvrhu, kterými jsou oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinný, správce, vydražitel, osoby, které podaly přihlášku, ledaže by jejich přihláška byla odmítnuta (§ 338s odst. 3), a osoby uvedené v § 338zn odst. 1.

(3) Předvolání k rozvrhovému jednání se vyvěsí na úřední desce soudu.

§ 338zc

Rozdělovanou podstatu tvoří prostředky uvedené v § 338n odst. 1 písm. b), nejvyšší podání a úroky z něho, popřípadě náhrady, které do podstaty připadají podle § 338za odst. 2 věty druhé, a na tyto náhrady započítaná jistota vydražitele uvedeného v § 338za odst. 2.

§ 338zd

(1) Při rozvrhovém jednání se projednají pohledávky, které mohou být uspokojeny z rozdělované podstaty.

(2) Ustanovení § 337b odst. 2 a 3 platí obdobně; pohledávku vydražitele podle § 338zf však nelze popřít.

§ 338ze

(1) Podle výsledků rozvrhového jednání se z rozdělované podstaty uspokojují postupně podle těchto skupin:

- a) pohledávky nákladů prodeje vzniklých státu v souvislosti s prováděním dražby, nové dražby nebo další dražby a zaplacením zálohy podle § 338i odst. 5,
- b) pohledávka odměny správce a jeho hotových výdajů,
- c) pohledávka vydražitele podle § 338zf,
- d) pohledávky zajištěné zadržovacím právem,
- e) pohledávka oprávněného, pohledávka toho, kdo do řízení přistoupil jako další oprávněný, a pohledávky zajištěné zástavním právem, postoupením pohledávky⁸³⁾ nebo převodem práva,⁸⁴⁾
- f) pohledávky daní a poplatků, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pokud nebyly uspokojeny podle písmena e),

g) ostatní pohledávky.

(2) Nelze-li plně uspokojit pohledávky patřící do téže skupiny, uspokojí se podle pořadí; pohledávky patřící do téže skupiny, které mají stejné pořadí, se uspokojí poměrně.

(3) Nesplacené pohledávky zajištěné zástavním právem, postoupením pohledávky nebo převodem práva se považují při rozvrhu za splatné.

(4) Úroky, úroky z prodlení nebo poplatky z prodlení za poslední tři roky před rozvrhovým jednáním, jakož i náhrada nákladů řízení se uspokojují v pořadí jistiny. Nostačili rozdělovaná podstata, uhradí se před jistinou.

(5) Pro pořadí je rozhodující

- a) u pohledávky oprávněného den, kdy k soudu výkonu došel jeho návrh na nařízení výkonu rozhodnutí,
- b) u pohledávky toho, jenž do řízení přistoupil jako další oprávněný, den, který se považuje za přistoupení k řízení,
- c) u přihlášené pohledávky den, kdy k soudu došla přihláška,
- d) u pohledávky zajištěné zástavním právem, zadržovacím právem, postoupením pohledávky⁸³) nebo převodem práva⁸⁴) den vzniku těchto práv,
- e) u pohledávky věřitele uvedeného v § 338zn den, podle kterého se řídí pořadí pohledávky v řízení o výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky nebo prodejem movitých věcí anebo nemovitostí.

Pořadí pohledávky se stanoví podle toho hlediska, které je pro ni výhodnější.

(6) Po úhradě všech pohledávek, které mají být uspokojeny, se zbytek rozdělované podstaty vyplatí povinnému.

(7) Nebyla-li plně uspokojena pohledávka správce podle odstavce 1 písm. b), uloží soud usnesením tuto povinnost povinnému; oprávněný, ti, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a věřitelé, kteří přihlásili své pohledávky (§ 338s), za splnění této povinnosti společně a nerozdílně ručí.

§ 338zf

Vydražitel má pohledávku za podstatou, jestliže

- a) výše peněžitých závazků patřících k podniku spolu s pohledávkami oprávněného, těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a dalších přihlášených věřitelů, které nepatří k podniku a které mají být uhrazeny z podstaty, nepřesahuje rozdělovanou podstatu, a to ve výši tohoto rozdílu, nebo
- b) pohledávky oprávněného, těch, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, a dalších přihlášených věřitelů, které mají být uspokojeny z podstaty, nepřesahují rozdělovanou podstatu, a to ve výši tohoto rozdílu.

§ 338zg

(1) V rozvrhovém usnesení soud rozhodne též o pohledávkách, které byly při rozvrhovém jednání popřeny co do pravosti, výše, zařazení do skupiny nebo pořadí, jestliže lze o nich rozhodnout bez provádění důkazů; to neplatí u pohledávek, na které ani zčásti podle skupin nebo podle pořadí nepřipadá úhrada z rozdělované podstaty.

(2) Ustanovení § 337e odst. 2, 3 a 4 platí obdobně.

§ 338zh

(1) Po právní moci rozhodnutí o návrhu podle § 267a odst. 1 soud nařídí jednání o rozvrhu zbytku rozdělované podstaty.

(2) K tomuto jednání soud nepředvolá účastníky rozvrhu, jejichž pohledávky byly podle předchozího rozvrhového usnesení zcela uspokojeny. Při rozvrhu zbytku rozdělované podstaty se jinak postupuje obdobně podle § 338zb odst. 2 a 3, § 338zc, 338ze a 338zf.

§ 338zi

(1) V rozvrhovém usnesení soud přizná pohledávky jejich věřitelům; úhrada odměny a hotových výdajů se poskytne správci a úhrada pohledávky podle § 338zf se poskytne vydražiteli.

(2) Přiznané částky soud vyplatí po právní moci rozvrhového usnesení.

Zpráva o výkonu správy podniku

§ 338zj

(1) Poté, co vydražený podnik přešel do majetku vydražitele a správce mu předal podnik, podá správce soudu konečnou zprávu o výkonu své funkce a vyúčtuje odměnu a hotové výdaje.

(2) Soud zprávu doručí oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinnému, manželu povinného a vydražiteli.

(3) Soud zprávu přezkoumá a rozhodne o jejím schválení při jednání; jednání není třeba nařizovat, jestliže osoby uvedené v odstavci 2 v určené lhůtě nesdělí své námitky proti zprávě.

(4) Po schválení zprávy soud zproští správce jeho funkce.

Přechod práv a závazků na vydražitele

§ 338zk

(1) Na vydražitele, do jehož majetku přešel vydražený podnik, přechází

- a) věci, práva a jiné majetkové hodnoty, které slouží k provozování podniku nebo vzhledem ke své povaze mají tomuto účelu sloužit;
- b) práva vyplývající z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví týkající se podnikatelské činnosti vydraženého podniku, ledaže by to odporovalo smlouvě o poskytnutí těchto práv nebo jejich povaze;
- c) práva a povinnosti vyplývající z pracovněprávních vztahů zaměstnanců působících ve vydraženém podniku;
- d) závazky patřící k vydraženému podniku, které nebyly uspokojeny při rozvrhu, včetně jejich zajištění.

(2) Přechodem dluhu nebo jiného závazku povinného nastupuje vydražitel jako dlužník na jeho místo; k přechodu závazku se souhlas věřitele nevyžaduje.

(3) Je-li pro nabytí nebo zachování práv uvedených v odstavci 1 písm. b) rozhodné uskutečňování určité podnikatelské činnosti, započítá se do této činnosti vydražitele uskutečněné po příklepu i činnost uskutečněná při provozu podniku před jeho prodejem v dražbě.

(4) Nájemní nebo podnájemní smlouvu na nebytové prostory uzavřenou povinným jako nájemcem nebo jako pronajímatelem může vydražitel vypovědět ve lhůtě stanovené zákonem nebo smlouvou, a to i z jiných důvodů, než stanoví zvláštní zákon⁹⁵) nebo než byly dohodnuty; to platí také v případě, že nájem byl sjednán na dobu určitou. Právo druhé strany na náhradu škody tím vzniklé není dotčeno.

(5) Spolu se závazky, které byly uspokojeny při rozvrhu, zaniká i jejich zajištění.

Oznámení jiným orgánům

§ 338zl

(1) O tom, že vydražený podnik přešel do majetku vydražitele (§ 338z odst. 2), soud vyrozumí příslušný rejstříkový soud nebo orgán, který vede jiný rejstřík, v němž je povinný zapsán. Rejstříkový soud nebo jiný orgán poté provede zápis o prodeji podniku v příslušném rejstříku.

(2) Jestliže k podniku patří nemovitost, vyrozumí soud příslušný katastrální úřad, že vlastníkem nemovitosti se stal vydražitel; v případě, že k nemovitosti bylo zřízeno zástavní právo, současně uvede, zda působí proti vydražiteli nebo zda zaniklo.

(3) Byl-li výkon rozhodnutí zastaven, soud o tom vyrozumí po právní moci usnesení příslušný rejstříkový soud nebo orgán, který vede jiný rejstřík, v němž je povinný zapsán, popřípadě též příslušný katastrální úřad.

§ 338zm

(1) Žádný z věřitelů, jehož pohledávka přešla na vydražitele (§ 338zk odst. 2), nemůže namítat, že prodejem podniku v dražbě se zhoršila dobytost jeho pohledávky.

(2) Povinný neodpovídá za vady věcí, práv nebo jiných majetkových hodnot patřících k podniku, který byl prodán v dražbě.

Jiné výkony rozhodnutí

§ 338zn

(1) Nařízením výkonu rozhodnutí prodejem podniku se odkládá provedení již nařízených výkonů rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí patřících k podniku a výkonů rozhodnutí příkázáním k podniku patřících jiných pohledávek než z účtu u peněžního ústavu. Oprávnění z těchto výkonů rozhodnutí se považují za věřitele uvedené v § 338s, aniž by bylo potřebné pohledávku přihlásit; to platí i tehdy, jestliže vymáhaná pohledávka nepatří k podniku.

(2) Výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí a nemovitostí patřících k podniku nebo příkázáním k podniku patřících jiných pohledávek než z účtu u peněžního ústavu, který byl nařízen až po nařízení výkonu rozhodnutí prodejem podniku, se neprovede. Právo těchto oprávněných přihlásit vymáhanou pohledávku podle § 338s není dotčeno.

(3) Nebyla-li pohledávka věřitelů uvedených v odstavcích 1 a 2 uspokojena při rozvrhu rozdělované podstaty, pokračuje soud po skončení výkonu rozhodnutí prodejem podniku v řízení; v případě, že podnik byl prodán v dražbě a že jde o pohledávku patřící k podniku, nastupuje do řízení na místo povinného vydražitel.

Zastavení výkonu rozhodnutí

§ 338zo

(1) Byl-li výkon rozhodnutí prodejem podniku zastaven, soud vyzve správce, aby mu podal konečnou zprávu o výkonu své funkce a aby vyúčtoval odměnu a hotové výdaje.

(2) Soud zprávu doručí oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako další oprávnění, povinnému a manželu povinného.

(3) Ustanovení § 338zj odst. 3 a 4 platí obdobně.

(4) Povinnost zaplatit správci odměnu a náhradu hotových výdajů soud uloží buď povinnému nebo společně a nerozdílně oprávněnému, těm, kdo do řízení přistoupili jako

další oprávnění, a věřitelům, kteří přihlásili své pohledávky (§ 338s a 338zn), a to podle toho, z jakého důvodu k zastavení výkonu rozhodnutí došlo.

Prodej části podniku

§ 338zp

(1) Na výkon rozhodnutí prodejem části podniku tvořící samostatnou organizační složku se užijí ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem podniku, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Správa části podniku vykonávaná správcem se vztahuje i na úkony podniku, které se týkají jím spravované organizační složky podniku.

Prodej podílu spolumajitele podniku

§ 338zq

(1) Na výkon rozhodnutí prodejem podílu spolumajitele podniku se užijí ustanovení o výkonu rozhodnutí prodejem podniku, nestanoví-li zákon jinak.

(2) Spolumajiteli povinného soud doručí pravomocné usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem podniku a dražební vyhlášku; spolumajitel povinného může podat za podmínek uvedených v § 338p odst. 5 odvolání proti dražební vyhlášce.

(3) Povinnosti uložené povinnému v § 338m platí i pro spolumajitele podniku.

(4) Opatření správce podniku působí i proti spolumajiteli povinného.

(5) Pro spolumajitele povinného platí § 338k odst. 2 až 6.

(6) Zúčastní-li se spolumajitel povinného dražby a učiní-li s jinými dražiteli stejné nejvyšší podání, udělí se mu příklep; ustanovení § 338x odst. 1 věty druhé se nepoužije.

(7) Spolumajitel povinného je oprávněn podat za podmínek uvedených v § 338y odst. 2 větě druhé odvolání proti usnesení o příklepu.

⁹³⁾ § 5 obchodního zákoníku.

⁹⁴⁾ § 8 odst. 1 zákona č. [328/1991 Sb.](#)

⁹⁵⁾ Zákon č. [116/1990 Sb.](#), o nájmu a podnájmu nebytových prostor, ve znění pozdějších předpisů.“.

445. Dosavadní hlava šestá se označuje jako hlava sedmá.

446. § 340 až 344 včetně nadpisů znějí:

„Vyklizení a) bez náhrady

§ 340

(1) Ukládá-li rozhodnutí, jehož výkon se navrhuje, aby povinný vyklidil nemovitost, stavbu, byt nebo místnost, u nichž není třeba zajistit přiměřený náhradní byt, náhradní byt, náhradní ubytování nebo přístřeší, soud nařídí výkon rozhodnutí a po právní moci tohoto usnesení výkon rozhodnutí provede.

(2) Soud vyrozumí povinného nejméně pět dnů předem, kdy bude vyklizení provedeno. Vyrozumí o tom rovněž oprávněného a příslušný orgán obce.

§ 341

(1) Výkon rozhodnutí se provede tak, že soud učiní opatření, aby z vyklizovaného objektu

a) byly odstraněny věci patřící povinnému a příslušníkům jeho domácnosti, jakož i věci, které sice patří někomu jinému, ale jsou se souhlasem povinného umístěny ve vyklizovaném nebo na vyklizovaném objektu,

b) byli vykázáni povinný a všichni, kdo se tam zdržují na základě práva povinného.

(2) Věci odstraněné z vyklizovaného objektu odevzdají se povinnému nebo některému ze zletilých příslušníků jeho domácnosti.

(3) Není-li přítomen vyklizení nikdo, kdo by mohl věci převzít, nebo je-li převzetí věci odmítnuto, sepiší se věci a dají se na náklady povinného do úschovy obci nebo jinému vhodnému schovateli; není-li možné věci dát do úschovy, výkon rozhodnutí nelze provést. Soud vyrozumí povinného o tom, komu jeho věci byly dány do úschovy.

§ 342

(1) Nevyzvedl-li si povinný věci u obce nebo schovatele do šesti měsíců ode dne, kdy byly uschovány, budou prodány na návrh obce (schovatele) podle ustanovení o prodeji movitých věcí.

(2) Výtěžek prodeje vyplatí soud povinnému po srážce nákladů úschovy a nákladů prodeje. Jestliže povinný odmítne zbytek výtěžku převzít nebo jeho pobyt není znám, postupuje soud přiměřeně podle § 185g; lhůta podle § 185g odst. 1 počíná běžet ode dne, kdy povinný odmítl zbytek výtěžku převzít nebo kdy se zbytek výtěžku soudu vrátil jako nedoručitelný.

(3) Věci, které se nepodaří prodat, soud nabídne obci nebo schovateli na úhradu nákladů úschovy za dvě třetiny odhadní ceny; odmítnou-li věci převzít, připadají státu.

(4) Náklady úschovy, které nebudou uhrazeny z výtěžku prodeje ani převzatými věcmi, je povinen nahradit obci (schovateli) povinný; o této povinnosti soud rozhodne na návrh obce (schovatele).

b) se zajištěním bytové náhrady nebo přístřeší

§ 343

(1) Ukládá-li rozhodnutí, jehož výkon se navrhuje, aby povinný vyklidil byt nebo místnost, za které je nutno zajistit přiměřený náhradní byt, náhradní byt, náhradní ubytování nebo přístřeší, soud nařídí výkon rozhodnutí jen tehdy, jestliže bude prokázáno, že povinnému je zajištěna taková bytová náhrada, jaká byla určena ve vykonávaném rozhodnutí, nebo že povinnému je zajištěno přístřeší, stanoví-li vykonávané rozhodnutí, že mu při vyklizení bytu náleží přístřeší. Po právní moci tohoto usnesení soud výkon rozhodnutí provede.

(2) Zajištění bytové náhrady nebo přístřeší pro povinného je povinen prokázat oprávněný.

(3) Nebude-li prokázáno, že bytová náhrada byla pro povinného zajištěna a že odpovídá vykonávanému rozhodnutí, popřípadě že pro povinného bylo zajištěno přístřeší, listinou vydanou státním orgánem nebo orgánem obce anebo notářským zápisem, nařídí soud před rozhodnutím o nařízení výkonu rozhodnutí jednání. Při zjišťování, zda bytová náhrada byla pro povinného zajištěna a zda odpovídá vykonávanému rozhodnutí, popřípadě zda bylo pro povinného zajištěno přístřeší, soud provede i jiné důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu, než byly účastníky navrhovány.

§ 344

(1) Soud vyrozumí povinného nejméně pět dnů předem, kdy bude vyklizení provedeno. Vyrozumí o tom rovněž oprávněného a příslušný orgán obce. Jestliže to je potřebné, zejména není-li povinný přítomen, přibere vykonavatel provádějící vyklizení k tomuto úkonu vhodnou osobu, podle možnosti zástupce orgánu obce.

(2) Výkon rozhodnutí se provede způsobem uvedeným v § 341 odst. 1 s tím, že odstraněné věci se přestěhují do určené bytové náhrady (do přístřeší).

(3) Zjistí-li soud po nařízení výkonu rozhodnutí, popřípadě až při jeho provedení, že pro povinného ve skutečnosti nebyla určená bytová náhrada (přístřeší) zajištěna, výkon rozhodnutí zastaví.

(4) Po přestěhování vykonavatel provádějící vyklizení předá určenou bytovou náhradu povinnému nebo některému ze zletilých příslušníků jeho domácnosti; odmítnou-li bytovou náhradu převzít, uloží klíče u soudu nebo orgánu obce a povinného o tom vyrozumí. Nezačne-li povinný bytovou náhradu bez vážného důvodu do šesti měsíců od uložení užívat, práva povinného k bytové náhradě uplynutím této lhůty zanikají.

(5) Není-li možné věci nebo některé z nich přestěhovat do určené bytové náhrady (do přístřeší), postupuje se obdobně podle § 341 odst. 2 a 3 a § 342.“

447. V § 345 odst. 3 věta čtvrtá zní: „Ukazuje-li se to potřebné, vykonavatel provádějící odebrání věci přibere k tomu vhodnou osobu, podle možnosti zástupce orgánu obce.“

448. V § 345 odstavec 4 zní:

„(4) Vyžaduje-li to účel výkonu rozhodnutí, je ten, kdo provádí výkon, oprávněn učinit osobní prohlídku povinného a prohlídku bytu (sídla, místa podnikání) a jiných místností povinného, jakož i jeho skříní nebo jiných schránek v nich umístěných, kde je podle důvodného předpokladu věc, kterou má povinný vydat nebo dodat oprávněnému; za tím účelem je oprávněn zjednat si do bytu povinného nebo do jiné místnosti povinného přístup, popřípadě uzavřené skříně nebo jiné schránky otevřít.“

449. V § 347 odst. 2 větě druhé se slova „v první až čtvrté hlavě této části“ nahrazují slovy „v § 258 odst. 1“.

450. V § 348 odst. 1 se slovo „prodej“ nahrazuje slovy „výkon rozhodnutí přiměřeně“.

451. V § 348 odstavec 2 zní:

„(2) Spoluvlastníci mají pro účely rozvrhu výtěžku prodeje postavení oprávněných; výše pohledávek se stanoví podle výše jejich podílů na společné věci.“

452. V § 349 odst. 1 věta druhá zní: „Ukazuje-li se to potřebné, přibere se k provedení výkonu rozhodnutí vhodná osoba, podle možnosti zástupce orgánu obce.“

453. V § 350 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Oprávněný nebo ten, kým si oprávněný nechal práci provést, je při výkonu rozhodnutí oprávněn ke všemu, co je potřebné k provedení práce, o kterou jde.“

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

454. V § 351 odstavec 1 zní:

„(1) Ukládá-li vykonávané rozhodnutí jinou povinnost, uloží soud za porušení této povinnosti povinnému pokutu až do výše 100 000 Kč. Nesplní-li povinný ani poté vykonávané rozhodnutí, ukládá mu soud na návrh oprávněného další přiměřené pokuty, dokud výkon rozhodnutí nebude zastaven. Pokuty připadají státu.“

455. V § 351 se odstavec 3 zrušuje.

456. Za § 351 se vkládá nový § 351a, který zní:

„§ 351a

(1) Bylo-li vykonávané rozhodnutí splněno, avšak povinný následně způsobil porušením uložené mu povinnosti změnu stavu, který toto rozhodnutí předpokládá, (předešlého stavu), soud oprávněnému povolí, aby se na náklady povinného postaral o obnovení stavu předpokládaného tímto rozhodnutím. Způsob obnovení předešlého stavu soud uvede v usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí.

(2) Na žádost oprávněného soud pověří vykonavatele provedením jednotlivých úkonů při výkonu rozhodnutí nebo učiní jiná vhodná opatření, aby oprávněnému dopomohl k obnovení předešlého stavu.

(3) Povinnému může soud uložit, aby potřebné náklady zaplatil oprávněnému předem. Výkon tohoto rozhodnutí, jakož i rozhodnutí, kterým bylo povinnému uloženo zaplatit náklady uvedené v odstavci 1, se provede na návrh oprávněného některým ze způsobů určených k uspokojení peněžitých pohledávek.“

457. § 371 a 372 se zrušují.

458. V § 373 se slova „domovech mládeže“ nahrazují slovy „zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy“.

459. V § 374 odst. 1 se slovo „pracovníků“ nahrazuje slovem „zaměstnanců“.

460. V § 374 odst. 1 písm. a) se za slova „předsedovi senátu“ vkládá slovo „(samosoudci)“, slovo „pracovníci“ se nahrazuje slovem „zaměstnanci“ a slovo „pracovníky“ se nahrazuje slovem „zaměstnance“.

461. V § 374 odst. 1 písm. b) se slovo „pracovníci“ nahrazuje slovem „zaměstnanci“.

462. V § 374 odst. 2 se za slova „Předseda senátu“ vkládá slovo „(samosoudce)“ a slovo „pracovníkům“ se nahrazuje slovem „zaměstnancům“.

463. V § 374 odst. 3 se za slova „předseda senátu“ vkládá slovo „(samosoudce)“ a slovo „pracovník“ se nahrazuje slovem „zaměstnanec“.

464. § 374a zní:

„§ 374a

Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) výši a způsob určení odměny a náhrady hotových výdajů notářů jako soudních komisařů a odměny správců dědictví,
- b) případy, v nichž nelze povolit nahlédnutí do spisu, neboť jejich obsah musí zůstat utajen,
- c) paušální sazby výše odměny za zastupování účastníka advokátem nebo notářem v rámci jeho oprávnění stanoveného zvláštním předpisem,⁵⁷⁾ a to pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení,
- d) výši odměny správců podniku, způsobu jejího určení a určení náhrady jejich hotových výdajů.“

ČÁST DRUHÁ **Změna notářského řádu**

Čl. II

Zákon č. [358/1992 Sb.](#), o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění zákona č. [82/1998 Sb.](#), se mění takto:

1. V § 3 odst. 1 písm. b) se za slova „občanském soudním řízení“ vkládají slova „v řízeních podle části páté občanského soudního řádu a“ a za slova „s výjimkou“ se vkládají slova „řízení o určení, zda je třeba souhlasu rodičů dítěte k jeho osvojení“.
2. V § 13 odst. 1 se za slovo „sídle“ vkládají slova „a zapsané v evidenci notářů vedené příslušnou notářskou komorou“.
3. Za § 35 se vkládá nový § 35a, který zní:

„§ 35a

(1) Komora vede Centrální evidenci závětí, v níž se evidují závěti, listiny o vydědění a listiny o odvolání těchto úkonů (dále jen „závěť“), které byly sepsány notářským zápisem nebo které notář přijal do úschovy.

(2) Komora sdělí soudu nebo jinému státnímu orgánu, notáři, který byl jako soudní komisař pověřen provedením úkonů v řízení o dědictví, a osobě, která prokáže právní zájem, na jejich žádost, zda je evidována závěť zůstavitele a u koho je uložena; za podání zprávy soudu, jinému státnímu orgánu a notáři, který byl jako soudní komisař pověřen provedením úkonů v řízení o dědictví, jí nepřísluší odměna. Žádosti nelze vyhovět, byla-li podána za života pořizovatele nebo odvolatele závěti.

(3) Při vedení Centrální evidence závětí postupuje Komora podle předpisu přijatého sněmem komory [§ 37 odst. 3 písm. o)].“.

4. V § 37 odst. 3 se za písmeno n) vkládá nové písmeno o), které zní:
„o) stanoví postup při vedení, správě a provozu Centrální evidence závětí,“.
Dosavadní písmena o) a p) se označují jako písmena p) a q).
5. V § 37 odst. 4 se text „m) a n)“ nahrazuje textem „m), n) a o)“.
6. V § 48 odst. 1 se za slovo „zákonem“ vkládají slova „nebo právním předpisem vydaným na jeho základě anebo usnesením orgánu notářské samosprávy“.
7. V § 70 se slova „okresnímu soudu, v jehož obvodu má pořizovatel nebo odvolatel (dále jen „pořizovatel“) bydliště“ nahrazují slovem „Komoře“.
8. Za § 71 se vkládají nové § 71a až 71c, které včetně nadpisů znějí:

„ODDÍL DRUHÝ NOTÁŘSKÝ ZÁPIS SE SVOLENÍM K VYKONAVATELNOSTI

§ 71a

Notář sepíše na žádost notářský zápis o dohodě, kterou se účastník zaváže splnit pohledávku nebo jiný nárok druhého účastníka vyplývající ze závazkového právního vztahu, v níž svolí, aby podle tohoto zápisu byl nařízen a proveden výkon rozhodnutí (exekuce), jestliže svou povinnost řádně a včas nesplní.

§ 71b

- (1) Dohoda účastníků musí obsahovat
- označení osoby, která se zavázala ke splnění pohledávky nebo jiného nároku (osoby povinné),
 - označení osoby, jejíž pohledávka nebo jiný nárok mají být splněny (osoby oprávněné),
 - skutečnosti, na nichž se pohledávka nebo jiný nárok zakládá,
 - předmět plnění,
 - dobu plnění,
 - prohlášení povinné osoby o svolení k vykonatelnosti zápisu.
- (2) Dohoda účastníků může obsahovat též podmínky, popřípadě vzájemné povinnosti oprávněné osoby, na jejichž splnění je poskytnutí předmětu plnění vázáno.
- (3) Náležitosti dohody podle odstavců 1 a 2 notář v zápisu uvede podle shodného prohlášení účastníků.

§ 71c

Ustanovení § 62 odst. 2, § 63 až 69 a § 71 platí obdobně.“
V části šesté se dosavadní oddíly druhý, třetí a čtvrtý označují jako oddíly třetí, čtvrtý a pátý.

- V § 72 odst. 1 se za slova „pro uplatňování“ vkládají slova „nebo prokazování“.
- V § 72 odst. 1 písm. g) se za slovo „dějích“ vkládají tato slova: „a stavu věci“.
- V § 79 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:
„(2) Notář osvědčuje také skutkové děje a stav věci, například splnění dluhu, stav nemovitostí, bytů a nebytových prostor, jestliže jimi mohou být prokázány nároky v řízení před soudem nebo jiným státním orgánem a jestliže se skutkový děj udál v přítomnosti notáře nebo jestliže se notář přesvědčil o stavu věci.“
Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.
- V § 79 odst. 3 písm. a) se za slovo „děje“ vkládají tato slova: „nebo zjištění stavu věci“ a v písmenu b) se za slovo „děje“ vkládají tato slova: „nebo stavu věci“.
- V § 83 odst. 4 se slova „soudu, v jehož obvodu má pořizovatel bydliště“ nahrazují slovem „Komoře“.

ČÁST TŘETÍ Změna obchodního zákoníku

Čl. III

Zákon č. [513/1991 Sb.](#), obchodní zákoník, ve znění zákona č. [264/1992 Sb.](#), zákona č. [591/1992 Sb.](#), zákona č. [600/1992 Sb.](#), zákona č. [286/1993 Sb.](#), zákona č. [156/1994 Sb.](#), zákona č. [84/1995 Sb.](#), zákona č. [94/1996 Sb.](#), zákona č. [142/1996 Sb.](#), zákona č. [77/1997 Sb.](#), zákona č. [15/1998 Sb.](#), zákona č. [165/1998 Sb.](#), zákona č. [356/1999 Sb.](#), zákona č. [27/2000 Sb.](#) a zákona č. [29/2000 Sb.](#), se mění takto:

- V § 88 odst. 1 se za písmeno e) vkládá nové písmeno f), které zní:
„f) pravomocným nařízením výkonu rozhodnutí postižením podílu některého společníka ve společnosti,“
Dosavadní písmena f) a g) se označují jako písmena g) a h).

2. V § 88 odst. 2 se text „písm. a), c), d), e) a f)“ nahrazuje textem „písm. a), c), d), e), f) a g)“.
3. V § 88 se doplňují odstavce 3 a 4, které včetně poznámky pod čarou č. 1) znějí:

„(3) Jestliže byl poté, co se zbývající společníci dohodli na dalším trvání společnosti (odstavec 2), zrušen konkurs na majetek společníka z jiných důvodů než po splnění rozvrhového usnesení nebo pro nedostatek majetku,¹⁾ účast společníka ve společnosti se obnovuje; jestliže již společnost vyplatila jeho vypořádací podíl, musí jej do 2 měsíců od zrušení konkursu společnosti nahradit. To platí obdobně i v případě, že byl pravomocně zastaven výkon rozhodnutí postižením podílu společníka ve společnosti.

(4) Jestliže společnost, která byla zrušena podle odstavce 1 písm. e) nebo f), dosud nezankla, mohou se při splnění podmínek podle odstavce 3 společníci, včetně společníka, jehož účast se ve společnosti obnovila, dohodnout, že společnost nadále trvá.
- ¹⁾ § 44 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. [328/1991 Sb.](#), o konkursu a vyrovnání, ve znění zákona č. [94/1996 Sb.](#)“.
4. V § 102 odst. 1 se za slovo „majetku“ vkládají slova „popřípadě pravomocné nařízení výkonu rozhodnutí postižením podílu komanditisty ve společnosti“.
5. V § 102 odstavec 2 zní:

„(2) Prohlášením konkursu na majetek komanditisty nebo zamítnutím návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku anebo pravomocným nařízením výkonu rozhodnutí postižením podílu komanditisty ve společnosti zaniká jeho účast ve společnosti.“.
6. V § 102 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Jestliže byl zrušen konkurs na majetek komanditisty z jiných důvodů než po splnění rozvrhového usnesení nebo pro nedostatek majetku,¹⁾ jeho účast ve společnosti se obnovuje; jestliže již společnost vyplatila jeho vypořádací podíl, je komanditista, jehož účast se ve společnosti obnovila, povinen jej do 2 měsíců od zrušení konkursu společnosti nahradit. To platí obdobně i v případě, že byl pravomocně zastaven výkon rozhodnutí postižením podílu komanditisty ve společnosti.“.
7. V § 148 odst. 2 se za slova „jeho majetku“ vkládají slova „anebo pravomocné nařízení výkonu rozhodnutí postižením podílu společníka ve společnosti“.
8. V § 148 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Jestliže byl konkurs na majetek společníka, jehož účast ve společnosti zanikla podle odstavce 2, zrušen z jiných důvodů než po splnění rozvrhového usnesení nebo pro nedostatek majetku¹⁾ a společnost dosud nenaložila s uvolněným obchodním podílem podle § 113 odst. 5 a 6, účast společníka ve společnosti se obnovuje; jestliže již společnost vyplatila jeho vypořádací podíl, musí jej do 2 měsíců od zrušení konkursu společnosti nahradit. To platí obdobně i v případě, že byl pravomocně zastaven výkon rozhodnutí postižením podílu společníka ve společnosti.“.
9. V § 231 odst. 1 se za slovo „družstva“ vkládají slova „anebo pravomocným nařízením výkonu rozhodnutí postižením členských práv a povinností“.
10. V § 231 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Jestliže byl zrušen konkurs na majetek člena z jiných důvodů než po splnění rozvrhového usnesení nebo pro nedostatek majetku,¹⁾ jeho členství se obnovuje; jestliže již družstvo vyplatilo jeho vypořádací podíl, musí jej do 2 měsíců od zrušení konkursu družstvu

nahradit. To platí obdobně i v případě, že byl pravomocně zastaven výkon rozhodnutí postižením členských práv a povinností člena v družstvu.“
Dosavadní odstavce 2 až 4 se označují jako odstavce 3 až 5.

11. V § 254 odst. 2 písmeno b) zní:

„b) zrušením konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo zrušením konkursu z důvodu, že majetek úpadce nepostačuje k úhradě nákladů konkursu, anebo zamítnutím návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku.“

ČÁST ČTVRTÁ **Změna zákona o Komisi pro cenné papíry**

Čl. IV

Zákon č. [15/1998 Sb.](#), o Komisi pro cenné papíry a o změně a doplnění dalších zákonů, se mění takto:

1. V § 11 odst. 1 se věta druhá zrušuje.

2. V § 11 odstavec 2 zní:

- „(2) Předběžným opatřením může Komise uložit
- a) tomu, kdo vede pro osobu, vůči níž se přijímají opatření k nápravě nebo sankce, účet cenných papírů, aby neprováděl úkony směřující k převodu cenných papírů z tohoto účtu na jakýkoliv jiný účet téže nebo jiné osoby ani registraci zástavního práva,
 - b) tomu, kdo vede účet cenných papírů, aby neprováděl jakékoliv úkony směřující k převodu cenných papírů z tohoto účtu na jakýkoliv jiný účet téže nebo jiné osoby ani registraci zástavního práva, jde-li o účet, na který byly převedeny osobou, vůči níž se přijímají opatření k nápravě nebo sankce, nebo jiným účastníkem řízení, cenné papíry z jejich účtů,
 - c) tomu, kdo má v úschově nebo ve správě cenné papíry osoby, vůči níž se přijímají opatření k nápravě nebo sankce, nebo jiného účastníka řízení, aby neprováděl jakékoliv úkony směřující k převodu těchto cenných papírů na jiného,
 - d) bance, která vede pro osobu, vůči níž se přijímají opatření k nápravě nebo sankce, nebo pro jiného účastníka řízení běžný, vkladový nebo jiný účet, aby nevyplácela peněžní prostředky z tohoto účtu, neprováděla na ně započtení a ani jinak s nimi nenakládala,
 - e) bance, která vede běžný, vkladový nebo jiný účet, aby nevyplácela peněžní prostředky z tohoto účtu, neprováděla na ně započtení a ani jinak s nimi nenakládala, jde-li o účet, na který byly převedeny osobou, vůči níž se přijímají opatření k nápravě nebo sankce, nebo jiným účastníkem řízení peněžní prostředky z jejich účtů,
 - f) bance, která vede běžný, vkladový nebo jiný účet, aby z tohoto účtu převedla peněžní prostředky na účet uvedený v rozhodnutí, jde-li o účet, na který byly převedeny osobou, vůči níž se přijímají opatření k nápravě nebo sankce, nebo jiným účastníkem řízení peněžní prostředky z jejich účtů.“

3. V § 11 se doplňují odstavce 3 až 5, které znějí:

„(3) Rozhodnutí o předběžném opatření se doručuje účastníkům tohoto řízení; rozklad podaný proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.

(4) Předběžné opatření zanikne uplynutím pěti dnů od jeho nařízení. Nepominou-li důvody, pro které bylo nařízeno, podá Komise proti účastníkům návrh u soudu, aby uložil povinnosti podle odstavce 2, které byly uvedeny v rozhodnutí o předběžném opatření. Návrh musí být u soudu podán do pěti dnů od nařízení předběžného opatření; v takovém případě

předběžné opatření zanikne až dnem vykonatelnosti usnesení soudu, kterým bylo o tomto návrhu rozhodnuto.

(5) Rozhodnutí o předběžném opatření musí též obsahovat poučení o tom, kdy a za jakých podmínek předběžné opatření zaniká. Podá-li Komise u soudu návrh podle odstavce 4 věty třetí, zašle o tom tentýž den vyrozumění dotčeným účastníkům.“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem

Čl. V

Zákon č. [265/1992 Sb.](#), o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění zákona č. [210/1993 Sb.](#), zákona č. [90/1996 Sb.](#) a zákona č. [27/2000 Sb.](#), se mění takto:

1. V § 9 odst. 1 se za slovy „správce daně“ vkládá čárka a slova „správce podniku“.
2. V § 9 odst. 1 písm. a) se slova „usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí⁶⁾“ nahrazují slovy „návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitosti a zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitosti,⁶⁾ na základě usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitosti a o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem podniku,^{6a)} na základě usnesení o dražební vyhlášce o prodeji nemovitosti,^{6b)}“.

3. Poznámky pod čarou č. 6), 6a) a 6b) znějí:

⁶⁾ § 335 odst. 1 a § 338b odst. 1 zákona č. [99/1963 Sb.](#), občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

^{6a)} § 335b odst. 2 a 3 a § 338k odst. 1 občanského soudního řádu.

^{6b)} § 336c odst. 1 písm. d) občanského soudního řádu.“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o konkursu a vyrovnání

Čl. VI

Zákon č. [328/1991 Sb.](#), o konkursu a vyrovnání, ve znění zákona č. [122/1993 Sb.](#), zákona č. [42/1994 Sb.](#), zákona č. [74/1994 Sb.](#), zákona č. [117/1994 Sb.](#), zákona č. [156/1994 Sb.](#), zákona č. [224/1994 Sb.](#), zákona č. [84/1995 Sb.](#), zákona č. [94/1996 Sb.](#), zákona č. [151/1997 Sb.](#), zákona č. [12/1998 Sb.](#) a zákona č. [27/2000 Sb.](#), se mění takto:

1. Za § 4a se vkládá nový § 4b, který včetně poznámky pod čarou č. 1b) zní:

„§ 4b

Byl-li pravomocně zastaven výkon rozhodnutí prodejem podniku proto, že cena věcí, práv a jiných majetkových hodnot patřících k podniku nepřevyšuje výši splatných závazků patřících k podniku,^{1b)} je správce podniku povinen bez zbytečného odkladu podat návrh na prohlášení konkursu na majetek dlužníka; to neplatí, má-li dlužník ještě jiný podnik.

^{1b)} § 338n odst. 6 a § 338w odst. 3 zákona č. [99/1963 Sb.](#), ve znění zákona č. [30/2000 Sb.](#)“.

2. Za § 13a se vkládá nový § 13b, který zní:

„§ 13b

(1) Byl-li prohlášen konkurs po nařízení výkonu rozhodnutí prodejem podniku úpadce, správce podniku po dobu trvání konkursu nevykonává svou funkci.

(2) Správce podniku je povinen odevzdat správci všechny doklady týkající se podniku, které má k dispozici, a výsledky své činnosti vykonané v souvislosti se zjišťováním ceny podniku a na požádání mu poskytnout potřebnou součinnost. Za poskytnutou součinnost má správce podniku nárok na náhradu nutných nákladů a na přiměřenou odměnu, kterou určí správce se souhlasem soudu.

(3) Ustanovení odstavce 2 se nepoužije, byl-li správce podniku ustaven správcem konkursní podstaty téhož dlužníka.“.

3. V § 31 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Byla-li správcem ustavena stejná osoba, která v době prohlášení konkursu vykonávala funkci správce podniku v řízení o výkon rozhodnutí prodejem podniku téhož dlužníka, a její nárok na odměnu a na náhradu hotových výdajů za výkon této funkce dosud nebyl uspokojen, uhradí se v konkursu spolu s plněním podle odstavce 2 písm. a).“.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o soudech a soudcích

Čl. VII

Zákon č. [335/1991 Sb.](#), o soudech a soudcích, ve znění zákona č. [264/1992 Sb.](#), zákona č. [17/1993 Sb.](#), zákona č. [292/1993 Sb.](#) a zákona č. [239/1995 Sb.](#), se mění takto:

1. Za § 4 se vkládá nový § 4a, který zní:

„§ 4a

(1) Rozvrh práce u soudu určí, který senát nebo samosoudce věc projedná a rozhodne. V rozvrhu práce je třeba rovněž stanovit zastupování senátů (samosoudců) a který senát (samosoudce) věc projedná a rozhodne, nemůže-li rozvrhem práce stanovený senát (samosoudce) věc projednat a rozhodnout z důvodu dlouhodobé nepřítomnosti soudce nebo vyloučení soudce anebo z jiných důvodů stanovených zákonem.

(2) Rozvrh práce vydává předseda soudu na období kalendářního roku. V průběhu kalendářního roku může rozvrh práce změnit, jen jestliže to vyžaduje potřeba nového rozdělení prací u soudu.

(3) Nemůže-li věc projednat a rozhodnout žádný senát (samosoudce) určený rozvrhem práce podle odstavce 1, přidělí předseda soudu věc jinému senátu (samosoudci). Stejně postupuje, nemůže-li soudce z důvodu náhlé překážky provést jednotlivé úkony v řízení.

(4) Každý má právo nahlížet do vydaného rozvrhu práce a učinit si z něj výpisy nebo opisy.“.

2. § 27 zní:

„§ 27

(1) Nejvyšší soud rozhoduje v senátech nebo ve velkých senátech kolegií. Ve velkých senátech kolegií rozhoduje, jen jestliže jim byla věc postoupena podle § 27a.

(2) Senáty Nejvyššího soudu se skládají z předsedy senátu a dvou soudců.

(3) Velké senáty kolegií se skládají z devíti soudců příslušného kolegia Nejvyššího soudu. Tvoří-li však kolegium Nejvyššího soudu více než 27 soudců, skládá se velký senát tohoto kolegia z jedné třetiny všech soudců kolegia; nepředstavuje-li jedna třetina všech soudců kolegia celé liché číslo, skládá se velký senát z takového počtu soudců, který

odpovídá celému lichému číslu vyššímu než devět, které bezprostředně následuje po tomto podílu. Jeden z členů velkého senátu je jeho předsedou. V každém kolegiu se vytváří jen jeden velký senát.

(4) Složení senátů a velkých senátů kolegií se stanoví v rozvrhu práce. Podrobnosti upraví jednací řád Nejvyššího soudu.“.

3. Za § 27 se vkládá nový § 27a, který zní:

„§ 27a

(1) Dospěl-li senát Nejvyššího soudu při svém rozhodování k právnímu názoru, který je odlišný od právního názoru již vyjádřeného v rozhodnutí Nejvyššího soudu, postoupí věc k rozhodnutí velkému senátu kolegia. Při postoupení věci svůj odlišný právní názor náležitě zdůvodní.

(2) Jde-li o právní názor o procesním právu, ustanovení odstavce 1 neplatí, ledaže senát Nejvyššího soudu jednomyslně dospěl k závěru, že řešená procesní otázka má po právní stránce zásadní význam.“.

ČÁST OSMÁ

Změna zákona o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky

Čl. VIII

V § 3 zákona č. [555/1992 Sb.](#), o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky, se na konci odstavce 4 doplňuje tato věta: „Doručuje též soudní písemnosti a je oprávněna zjišťovat totožnost osob, vůči nimž se provádí soudní úkon nebo jimž se doručuje soudní písemnost.“.

ČÁST DEVÁTÁ

Změna zákona o ochraně utajovaných skutečností

Čl. IX

Zákon č. [148/1998 Sb.](#), o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. [164/1999 Sb.](#), zákona č. [18/2000 Sb.](#) a zákona č. [29/2000 Sb.](#), se mění takto:

1. V § 38 se doplňuje odstavec 7, který včetně poznámky pod čarou č. 11a) zní:
- „(7) Způsob určení osoby v rozsahu potřeby k seznámení s utajovanou skutečností v občanském soudním řízení stanoví zvláštní předpis.^{11a)}

^{11a)} § 40a zákona č. [99/1963 Sb.](#), občanský soudní řád, ve znění zákona č. [30/2000 Sb.](#)“.

2. V § 42 odst. 1 se slovo „obhájců“ nahrazuje slovem „advokátů“.

ČÁST DESÁTÁ

Změna zákona o státním podniku

Čl. X

V § 24 zákona č. [77/1997 Sb.](#), o státním podniku, se odstavec 2 zrušuje. Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Změna trestního řádu

Čl. XI

Zákon č. [141/1961 Sb.](#), o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění zákona č. [57/1965 Sb.](#), zákona č. [58/1969 Sb.](#), zákona č. [149/1969 Sb.](#), zákona č. [48/1973 Sb.](#), zákona č. [29/1978 Sb.](#), zákona č. [43/1980 Sb.](#), zákona č. [159/1989 Sb.](#), zákona č. [178/1990 Sb.](#), zákona č. [303/1990 Sb.](#), zákona č. [558/1991 Sb.](#), zákona č. [25/1993 Sb.](#), zákona č. [115/1993 Sb.](#), zákona č. [292/1993 Sb.](#), zákona č. [154/1994 Sb.](#), nálezu Ústavního soudu č. [214/1994 Sb.](#), nálezu Ústavního soudu č. [8/1995 Sb.](#), zákona č. [152/1995 Sb.](#), zákona č. [150/1997 Sb.](#), zákona č. [209/1997 Sb.](#), zákona č. [148/1998 Sb.](#), zákona č. [166/1998 Sb.](#), zákona č. [191/1999 Sb.](#) a zákona č. [29/2000 Sb.](#), se mění takto:

V § 272 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který zní:

„(2) Byla-li stížnost pro porušení zákona uvedená v odstavci 1 předložena do tří měsíců od jejího podání k rozhodnutí velkému senátu kolegia, může Nejvyšší soud postupovat podle § 269 odst. 2 až § 271 jen tehdy, rozhodl-li o této stížnosti do tří měsíců od jejího předání velkému senátu kolegia.“.

ČÁST DVANÁCTÁ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

HLAVA I PŘECHODNÁ USTANOVENÍ K ČÁSTI PRVNÍ

1. Není-li dále stanoveno jinak, platí tento zákon i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

2. Pro určení věcné a místní příslušnosti v řízeních, která byla zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí dosavadní právní předpisy.

3. Při rozhodování ve sporech o příslušnost se postupuje podle tohoto zákona i v řízeních, která byla zahájena přede dnem nabytí jeho účinnosti. Vznikl-li však spor o příslušnost přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, rozhodne se o něm podle dosavadních právních předpisů.

4. O návrzích na přikázání věci jinému soudu téhož stupně podaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se rozhodne podle dosavadních právních předpisů.

5. O návrzích na vyloučení soudců, zapisovatelů a jiných zaměstnanců soudu, znalců, tlumočnicků nebo notářů z úkonů soudního komisaře podaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se rozhodne podle dosavadních právních předpisů; totéž platí, byla-li věc přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona bez návrhu předložena nadřízenému soudu k rozhodnutí o vyloučení soudců.

6. Písemnosti, které byly soudem odeslány přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se adresátům doručí podle dosavadních právních předpisů.

7. Při rozhodování o zpětvzetí návrhu na zahájení řízení učiněném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se použijí dosavadní právní předpisy.

8. V řízení před soudem prvního stupně nelze užít nové ustanovení § 114b, bylo-li první jednání ve věci nařízeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

9. V řízení, které bylo zahájeno přede dnem účinnosti tohoto zákona, nelze užít nové ustanovení § 118b.

10. Odměna za zastupování advokátem nebo notářem v řízeních v jednom stupni, která byla zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se stanoví podle dosavadních právních předpisů.

11. Při opravě rozhodnutí vydaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaných po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se postupuje podle dosavadních právních předpisů.

12. Řízení ve věci dědictví po zůstaviteli, který zemřel přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se v prvním stupni řídí dosavadními právními předpisy.

13. Pro řízení ve věcech obchodního rejstříku a pro řízení o některých otázkách obchodních společností, družstev a jiných právnických osob zahájená na návrh, který byl podán přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se v prvním stupni použijí dosavadní právní předpisy.

14. Pro řízení o návrzích Komise pro cenné papíry podaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se použijí v prvním stupni dosavadní právní předpisy.

15. Odvolání proti rozhodnutím soudu prvního stupně vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů.

16. Návrhy na obnovu řízení proti rozhodnutím vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů.

17. Dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů.

18. Pro řízení v prvním stupni o výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu nebo jiné peněžité pohledávky, které bylo zahájeno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí dosavadní právní předpisy; totéž platí pro provedení těchto výkonů rozhodnutí.

19. Byl-li návrh na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitosti nebo zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitosti podán přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, vyrozumí soud příslušný katastrální úřad o tomto návrhu do 15 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

20. Návrh dalšího oprávněného na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem těže nemovitosti podaný přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dříve, než soud pravomocně rozhodl o nařízení výkonu rozhodnutí, se považuje za přistoupení k řízení dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Bylo-li o návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem těže nemovitosti pravomocně rozhodnuto přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, považuje se další oprávněný dnem nabytí účinnosti tohoto zákona za účastníka řízení.

21. Výkon rozhodnutí prodejem nemovitosti, který byl pravomocně nařízen přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se vztahuje na movité věci, jež jsou příslušenstvím nemovitosti, jen tehdy, nebylo-li přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona rozhodnuto o ceně nemovitosti.

22. Nebylo-li v dosud neskončeném řízení pravomocné usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí prodejem nemovitosti doručeno osobám a orgánům, kterým se doručuje podle tohoto zákona, přistoupí soud k doručení usnesení těmto osobám a orgánům do 15 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

23. Bylo-li rozhodnuto o ceně prodávané nemovitosti přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí se řízení o určení této ceny podle dosavadních právních předpisů.

24. Byla-li vydána dražební vyhláška přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, avšak dražba nemovitosti nebyla do té doby provedena, soud tuto vyhlášku zruší a vydá novou dražební vyhlášku podle tohoto zákona.

25. Byla-li nemovitost vydražena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí se řízení o výkon rozhodnutí podle dosavadních právních předpisů.

26. Pohledávky zajištěné omezením převodu nemovitosti se při rozvrhu rozdělované podstaty uspokojují ve stejné skupině jako pohledávky zajištěné zástavním právem; pro pořadí těchto pohledávek je rozhodující den vzniku práva omezení převodu nemovitosti. Věřitelé těchto pohledávek mají v řízení o výkon rozhodnutí prodejem nemovitosti stejná práva a povinnosti jako věřitelé pohledávek zajištěných zástavním právem.

27. Pro řízení o výkon rozhodnutí vyklizením nemovitosti, bytu nebo místnosti, za něž je třeba zajistit povinnému náhradu, se použijí dosavadní právní předpisy, byl-li výkon rozhodnutí vyklizením nařízen přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

28. Při rozhodování, zda lze výkonem rozhodnutí postihnout majetek patřící do bezpodílového spoluvlastnictví manželů, které zaniklo do 31. července 1998 a nebylo vypořádáno, se postupuje podle právních předpisů účinných do 31. července 1998.

29. Titulem pro výkon rozhodnutí jsou i nadále notářské zápisy sepsané ve smyslu dosavadního § 274 písm. e) do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, mají-li náležitosti stanovené dosavadními právními předpisy.

HLAVA II PŘECHODNÁ USTANOVENÍ K ČÁSTI DRUHÉ

1. Do Centrální evidence závětí vedené Notářskou komorou České republiky se zapíše závěti, listiny o vydědění a listiny o odvolání těchto úkonů sepsané notářskými zápisy státního notářství v době do 31. prosince 1992; tyto závěti nadále zůstávají uloženy u okresních soudů.

2. Do Centrální evidence závětí vedené Notářskou komorou České republiky se zapíše též závěti, které byly sepsány notářským zápisem nebo které notář převzal do úschovy před účinností tohoto zákona.

3. Okresní soudy předají Notářské komoře České republiky kopii své evidence neprohlášených závětí nejpozději do šesti měsíců od účinnosti tohoto zákona. Do doby předání budou provádět šetření v evidenci neprohlášených závětí pro účely řízení o dědictví okresní soudy podle dosavadních předpisů.

HLAVA III PŘECHODNÁ USTANOVENÍ K ČÁSTI TŘETÍ AŽ DESÁTÉ

1. Není-li dále stanoveno jinak, řídí se ustanoveními tohoto zákona i právní vztahy vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; vznik těchto právních vztahů, jakož i nároky z nich vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se však posuzují podle dosavadních právních předpisů.

2. Podle nového ustanovení § 27a zákona č. [335/1991 Sb.](#), o soudech a soudcích, se postupuje jen tehdy, dospěl-li senát Nejvyššího soudu k právnímu názoru odlišnému od právního názoru vyjádřeného v rozhodnutí Nejvyššího soudu, které bylo vyhlášeno (vydáno) po účinnosti tohoto zákona.

HLAVA IV ZMOCŇOVACÍ USTANOVENÍ

Předseda vlády se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásil úplné znění zákona č. [99/1963 Sb.](#), občanský soudní řád, jak vyplývá z pozdějších zákonů a nálezů Ústavního soudu.

ČÁST TŘINÁCTÁ ÚČINNOST

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

150

ZÁKON

ze dne 21. března 2002

soudní řád správní

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

HLAVA I OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Tento zákon upravuje

- a) pravomoc a příslušnost soudů jednajících a rozhodujících ve správním soudnictví a některé otázky organizace soudů a postavení soudců,
- b) postup soudů, účastníků řízení (dále jen „účastník“) a dalších osob ve správním soudnictví.

§ 2

Ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.

§ 3

(1) Ve správním soudnictví jednájí a rozhodují krajské soudy a Nejvyšší správní soud. U krajských soudů vykonávají správní soudnictví specializované senáty a specializovaní samosoudci.

(2) Nestanoví-li tento zákon jinak, vztahují se na organizaci soudů a postavení soudců, rozhodujících ve správním soudnictví, obecné právní předpisy.¹⁾

HLAVA II

PRAVOMOC A PŘÍSLUŠNOST SOUDŮ

Pravomoc soudů

§ 4

(1) Soudy ve správním soudnictví rozhodují o

- a) žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“),
- b) ochraně proti nečinnosti správního orgánu,
- c) ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu,
- d) kompetenčních žalobách.

(2) Ve správním soudnictví dále soudy rozhodují

- a) ve věcech volebních,
- b) ve věcech politických stran a politických hnutí.

§ 5

Nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon.

§ 6

Z rozhodování soudů ve správním soudnictví jsou vyloučeny věci, o nichž to stanoví tento nebo zvláštní zákon.

§ 7

Příslušnost soudů

(1) Nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení věcně příslušný krajský soud.

(2) Nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v posledním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany.

(3) Ve věcech důchodového pojištění a důchodového zabezpečení je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel bydliště, popřípadě v jehož obvodu se zdržuje.

(4) Ve věcech nemocenského pojištění, pojistného

¹⁾ Například zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění zákona č. 151/2002 Sb., zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců a státních zástupců, ve znění zákona č. 151/2002 Sb.

na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti je k řízení příslušný krajský soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(5) Byl-li návrh ve věci správního soudnictví podán u soudu, který není věcně příslušný k jeho vyřízení, postoupí jej tento soud k vyřízení soudu věcně a místně příslušnému. Byla-li věc nesprávně postoupena Nejvyššímu správnímu soudu, vrátí ji Nejvyšší správní soud krajskému soudu, který ji postoupil, nebo ji postoupí krajskému soudu věcně a místně příslušnému.

(6) Není-li soud, u něhož byl návrh podán, k jeho vyřízení místně příslušný, postoupí jej k vyřízení soudu příslušnému. Nesouhlasí-li tento soud s postoupením věci, předloží spisy k rozhodnutí o příslušnosti Nejvyššímu správnímu soudu. Rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o této otázce jsou soudy vázány.

HLAVA III

VYLOUČENÍ SOUDCŮ, PŘIKÁZÁNÍ VĚCI JINÉMU SOUDU, DOŽÁDÁNÍ

§ 8

Vyloučení soudců a dalších osob

(1) Soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

(2) Z obdobných důvodů je vyloučena i jiná osoba, která se bezprostředně podílí na výkonu pravomoci soudu, (dále jen „soudní osoba“) a též tlumočnick a znalec.

(3) Soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce, Nejvyššího správního soudu, jiný jeho senát.

(4) Soudní osoba, tlumočnick nebo znalec sdělí důvody své podjatosti předsedovi senátu. O vyloučení rozhoduje senát. Ustanovení odstavce 3 se užije přiměřeně.

(5) Účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočnicka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.

§ 9

Přikázání věci jinému soudu

(1) Nejvyšší správní soud přikáže věc jinému než místně příslušnému krajskému soudu, jestliže pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nelze sestavit senát.

(2) Nejvyšší správní soud může věc přikázat jinému než místně příslušnému krajskému soudu, je-li to pro rychlost nebo hospodárnost řízení nebo z jiného důležitého důvodu vhodné.

(3) Účastníci mají právo vyjádřit se k tomu, kterému soudu má být věc přikázána, a v případě odstavce 2 též k důvodu přikázání.

§ 10

Dožádání

Úkony, které by příslušný soud mohl provést jen s obtížemi nebo neúčelnými náklady anebo které v jeho obvodu provést nelze, provede podle jeho dožádání okresní soud nebo specializovaný senát krajského soudu.

ČÁST DRUHÁ

ORGANIZACE

HLAVA I

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD

§ 11

- (1) Zřizuje se Nejvyšší správní soud.
- (2) Sídlem Nejvyššího správního soudu je Brno.

§ 12

(1) Nejvyšší správní soud jako vrcholný soudní orgán ve věcech patřících do pravomoci soudů ve správním soudnictví zajišťuje jednotu a zákonnost rozhodování tím, že rozhoduje o kasačních stížnostech v případech stanovených tímto zákonem, a dále roz-

hoduje v dalších případech stanovených tímto nebo zvláštním zákonem.

(2) Nejvyšší správní soud sleduje a vyhodnocuje pravomocná rozhodnutí soudů ve správním soudnictví a na jejich základě v zájmu jednotného rozhodování soudů přijímá stanoviska k rozhodovací činnosti soudů ve věcech určitého druhu.

(3) V zájmu zákonného a jednotného rozhodování správních orgánů se Nejvyšší správní soud v případech a postupem v tomto zákoně stanoveným může při své rozhodovací činnosti usnést na zásadním usnesení.

§ 13

(1) Nejvyšší správní soud se skládá z předsedy soudu, místopředsedy soudu, předsedů kolegií, předsedů senátů a dalších soudců.

(2) Předsedu a místopředsedu Nejvyššího správního soudu jmenuje a odvolává z řad soudců tohoto soudu prezident republiky.

(3) Rozhodovací činnost Nejvyššího správního soudu vykonávají soudci. Předseda a místopředseda Nejvyššího správního soudu vykonávají kromě rozhodovací činnosti také státní správu Nejvyššího správního soudu v rozsahu stanoveném tímto zákonem. Předsedové kolegií kromě rozhodovací činnosti též organizují a řídí činnost kolegií. Předsedové senátů kromě rozhodovací činnosti též organizují a řídí činnost senátů.

§ 14

(1) Soudci Nejvyššího správního soudu je jmenován alespoň jeden asistent soudce. Pracovní poměr asistenta soudce vzniká jmenováním a řídí se zákoníkem práce, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Asistenta soudce jmenuje a odvolává předseda Nejvyššího správního soudu na návrh soudce, o jehož asistenta se jedná. Funkce asistenta soudce se považuje za zrušenou, zanikne-li funkce příslušného soudce.

(3) Asistentem soudce může být jmenován bezúhonný občan, který má vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti práva na vysoké škole v České republice. Podmínku bezúhonnosti nespĺňuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen za trestný čin, pokud se na něj nehledí, jako by odsouzen nebyl.

(4) Asistent soudce je povinen zachovávat mlčenlivost o věcech, o kterých se dozvěděl v souvislosti s výkonem své funkce, a to i po zániku funkce. Této povinnosti jej může zprostit předseda Nejvyššího správního soudu.

§ 15

(1) Soudci Nejvyššího správního soudu se zařazují rozvrhem práce do kolegií podle hlavních úseků své činnosti.

(2) O počtu kolegií rozhoduje plénum Nejvyššího správního soudu (dále jen „plénum“) na návrh předsedy Nejvyššího správního soudu.

§ 16

(1) Nejvyšší správní soud rozhoduje v senátech nebo v rozšířených senátech, nestanoví-li tento zákon, že rozhoduje a činí jednotlivé úkony předseda senátu.

(2) Senát se skládá

- a) z předsedy a šesti soudců ve věcech volebních, ve věcech politických stran a politických hnutí a v řízení o kompetenčních žalobách,
- b) z předsedy a dvou soudců v ostatních případech.

(3) Rozšířený senát se skládá

- a) z předsedy a šesti soudců, rozhoduje-li o věci postoupené mu senátem složeným podle odstavce 2 písm. b),
- b) z předsedy a osmi soudců v ostatních případech.

§ 17

(1) Dospěl-li senát Nejvyššího správního soudu při svém rozhodování k právnímu názoru, který je odlišný od právního názoru již vyjádřeného v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, postoupí věc k rozhodnutí rozšířenému senátu. Při postoupení svůj odlišný právní názor zdůvodní.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí, byl-li odlišný právní názor již vysloven ve stanovisku Nejvyššího správního soudu.

§ 18

(1) Dospěl-li senát Nejvyššího správního soudu při svém rozhodování opětovně k právnímu názoru, který je odlišný od právního názoru o téže právní otázce, o němž se opírá rozhodnutí správního orgánu, může předložit tuto právní otázku rozšířenému senátu k posouzení.

(2) Usnese-li se rozšířený senát na právním názoru shodném s dosavadní rozhodovací činností Nejvyššího správního soudu, přijme jej jako zásadní usnesení.

(3) Zásadní usnesení uveřejní předseda Nejvyššího správního soudu ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a zašle je správnímu orgánu, jehož se rozhodnutí uvedené v odstavci 1 týkalo, a příslušnému ústřednímu správnímu úřadu.

(4) Jednací řád Nejvyššího správního soudu (dále jen „jedenací řád“) stanoví, ve kterých dalších případech

může předseda Nejvyššího správního soudu předložit rozšířenému senátu k posouzení jiné právní otázky.

§ 19

(1) V zájmu jednotného rozhodování soudů může předseda Nejvyššího správního soudu nebo předseda kolegia Nejvyššího správního soudu nebo rozšířený senát na základě vyhodnocení pravomocných rozhodnutí soudů navrhnout příslušnému kolegiu zaujetí stanoviska. K zaujetí stanoviska je potřebný souhlas většiny všech členů kolegia.

(2) Jde-li o otázky týkající se více kolegií nebo mezi nimi sporné, může předseda Nejvyššího správního soudu v zájmu jednotného rozhodování soudů na základě vyhodnocení pravomocných rozhodnutí soudů navrhnout zaujetí stanoviska plénu.

(3) Před zaujetím stanoviska si Nejvyšší správní soud může vyžádat vyjádření správních úřadů a jiných orgánů, správních senátů krajských soudů a jiných osob.

§ 20

(1) Plénium se skládá ze všech soudců Nejvyššího správního soudu.

(2) Plénium se může platně usnášet za přítomnosti nejméně dvou třetin svých členů. K přijetí usnesení je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných členů; k zaujetí stanoviska, k rozhodnutí o počtu kolegií nebo k přijetí jednacího řádu je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů.

(3) Předseda Nejvyššího správního soudu svolává plénium, určuje jeho program a řídí jeho zasedání. Předseda Nejvyššího správního soudu je povinen do jednoho měsíce svolat plénium, požádá-li o to nejméně třetina všech soudců Nejvyššího správního soudu; v takovém případě předseda Nejvyššího správního soudu určí program pléna podle návrhu toho, kdo o svolání pléna požádal.

(4) Zasedání pléna jsou neveřejná.

(5) Ministr spravedlnosti a předseda Nejvyššího soudu mají právo zúčastnit se zasedání pléna. Na zasedání pléna je možné přizvat také další osoby.

§ 21

(1) Plénium se usnáší na jednacím řádu Nejvyššího správního soudu.

(2) V jednacím řádu Nejvyšší správní soud upraví zejména podrobněji postup při výkonu soudnictví, při jednání kolegií a pléna, při vytváření senátů a rozšířených senátů, při tvorbě rozvrhu práce, při prověrkách rozhodovací činnosti soudců Nejvyššího správního soudu, při sledování a vyhodnocování pravomocných rozhodnutí soudů, při přijímání zásadních usnesení, při

zaujímání stanovisek, při vydávání Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a vnitřní organizaci Nejvyššího správního soudu.

§ 22

Nejvyšší správní soud vydává Sbírku rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jen „Sbírka rozhodnutí“), ve které se uveřejňují zejména vybraná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a krajských soudů vydaná ve správním soudnictví a stanoviska a zásadní usnesení Nejvyššího správního soudu.

Soudcovská rada Nejvyššího správního soudu

§ 23

(1) Zřizuje se Soudcovská rada Nejvyššího správního soudu (dále jen „soudcovská rada“), která se skládá z pěti členů.

(2) Funkce člena soudcovské rady je neslučitelná s funkcí předsedy, místopředsedy a předsedy kolegia Nejvyššího správního soudu.

(3) Soudcovská rada je poradním orgánem předsedy Nejvyššího správního soudu.

§ 24

(1) Soudcovskou radu svolává, určuje její program a řídí její jednání předseda soudcovské rady. Předseda soudcovské rady je povinen do jednoho měsíce svolat soudcovskou radu, požádá-li o to její člen, předseda nebo místopředseda Nejvyššího správního soudu.

(2) Soudcovská rada se může platně usnášet za přítomnosti nadpoloviční většiny všech svých členů. K přijetí usnesení je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů soudcovské rady.

(3) Zasedání soudcovské rady jsou neveřejná.

(4) Předseda nebo místopředseda Nejvyššího správního soudu se mohou účastnit zasedání soudcovské rady, činit návrhy a vyjadřovat se k projednávaným otázkám. Na zasedání soudcovské rady mohou být přizvány další osoby.

§ 25

(1) Soudcovská rada

- a) vyjadřuje se ke kandidátům na jmenování do funkce předsedy kolegia a předsedy senátu Nejvyššího správního soudu,
- b) vyjadřuje se k soudcům, kteří mají být přiděleni nebo přeloženi k výkonu funkce u Nejvyššího správního soudu nebo kteří mají být přeloženi od Nejvyššího správního soudu k jinému soudu,
- c) projednává návrhy rozvrhu práce Nejvyššího správního soudu a jeho změn,

- d) vyjadřuje se k zásadním otázkám státní správy Nejvyššího správního soudu,
- e) může požádat předsedu Nejvyššího správního soudu o svolání pléna a navrhnout mu program zasedání pléna,
- f) vyjadřuje se k posudkům předsedy Nejvyššího správního soudu o rozhodovací a jiné činnosti soudců Nejvyššího správního soudu,
- g) doporučuje předsedovi Nejvyššího správního soudu členy senátu, který provádí prověrky rozhodovací činnosti soudců,
- h) plní i další úkoly, stanoví-li tak zvláštní zákon.

(2) Návrhy podle odstavce 1 písm. a) až d) předkládá soudcovské radě předseda Nejvyššího správního soudu; současně určí lhůtu, v níž má být návrh soudcovskou radou projednán, která nesmí být kratší než 3 týdny. Nevyjádří-li se soudcovská rada v této lhůtě, platí, že s návrhem souhlasí.

(3) K posudkům o rozhodovací a jiné činnosti soudců Nejvyššího správního soudu se soudcovská rada vyjadřuje na žádost předsedy Nejvyššího správního soudu nebo Rady pro odbornou způsobilost soudců (dále jen „Rada“).

(4) Členy senátu, který provádí prověrku rozhodovací činnosti soudců, soudcovská rada doporučí předsedovi Nejvyššího správního soudu na jeho žádost.

Státní správa Nejvyššího správního soudu

§ 26

(1) Ústředním orgánem státní správy Nejvyššího správního soudu je Ministerstvo spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“).

(2) Státní správu Nejvyššího správního soudu vykonává ministerstvo prostřednictvím předsedy Nejvyššího správního soudu.

(3) Ministerstvo a předseda Nejvyššího správního soudu vykonávají v případech stanovených tímto nebo zvláštním zákonem státní správu Nejvyššího správního soudu s přihlédnutím k vyjádření soudcovské rady.

§ 27

(1) Předseda Nejvyššího správního soudu vykonává státní správu Nejvyššího správního soudu v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

(2) Místopředseda Nejvyššího správního soudu se podílí na výkonu státní správy Nejvyššího správního soudu v rozsahu určeném jeho předsedou.

(3) Předseda Nejvyššího správního soudu může při zachování vlastní odpovědnosti pověřit jednotlivými úkony státní správy s jejich souhlasem předsedy senátů a ostatní soudce Nejvyššího správního soudu.

§ 28

Ministerstvo vykonává státní správu Nejvyššího správního soudu tím, že

- a) zajišťuje chod soudu po stránce organizační, zejména každoročně po dohodě s předsedou Nejvyššího správního soudu stanoví s ohledem na množství projednávaných věcí počty soudců, asistentů soudců a dalších zaměstnanců u něj působících,
- b) zajišťuje způsobem stanoveným tímto zákonem chod soudu po stránce personální,
- c) zajišťuje chod soudu po stránce finanční a hospodářské, zejména tím, že zajišťuje financování a materiální zabezpečení soudu a provádí revize hospodářské činnosti soudu,
- d) organizuje, řídí a kontroluje výkon státní správy Nejvyššího správního soudu prováděný jeho předsedou,
- e) organizuje a řídí odbornou přípravu zaměstnanců působících u Nejvyššího správního soudu,
- f) usměrňuje a řídí využívání informačních technologií,
- g) organizuje, řídí a kontroluje zabezpečení úkolů obranného a civilního nouzového plánování, ochrany utajovaných skutečností, bezpečnosti osob a majetku, požární ochrany a úkolů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- h) plní další úkoly, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.

§ 29

(1) Předseda Nejvyššího správního soudu vykonává státní správu Nejvyššího správního soudu tím, že

- a) zajišťuje chod soudu po stránce personální a organizační, zejména tím, že zajišťuje řádné obsazení Nejvyššího správního soudu asistenty soudců, odbornými a dalšími zaměstnanci a vyřizuje personální věci soudců a ostatních zaměstnanců působících u tohoto soudu,
- b) zajišťuje chod soudu po stránce hospodářské, materiální a finanční,
- c) zajišťuje odbornou výchovu asistentů soudců a ostatních zaměstnanců působících u Nejvyššího správního soudu,
- d) pečuje o další odbornou výchovu soudců,
- e) dohlíží na řádný chod soudních kanceláří,

- f) zajišťuje poskytování informací soudem podle zvláštního zákona,²⁾
- g) zajišťuje bezpečnost soudu a úkoly krizového řízení,
- h) plní další úkoly, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.

(2) Předseda Nejvyššího správního soudu dbá o důstojnost jednání, o dodržování zásad soudcovské etiky a o plynulost řízení vedených u Nejvyššího správního soudu. K tomu účelu

- a) provádí prověrky soudních spisů,
- b) dohlíží na úroveň soudního jednání,
- c) vyřizuje stížnosti.

(3) Předseda Nejvyššího správního soudu pečuje o odbornou způsobilost soudců Nejvyššího správního soudu. K tomu účelu

- a) hodnotí odbornou způsobilost soudců přidělených nebo přeložených k výkonu funkce k Nejvyššímu správnímu soudu,³⁾
- b) nařizuje provedení prověrky rozhodovací činnosti soudce Nejvyššího správního soudu,³⁾
- c) podává Radě návrh na posouzení odborné způsobilosti soudce Nejvyššího správního soudu,³⁾
- d) zpracovává posudek o rozhodovací a jiné činnosti soudců Nejvyššího správního soudu potřebný k hodnocení jejich odborné způsobilosti podle písmena a), nebo byl-li vyžádán Radou,
- e) vyžaduje od soudcovské rady vyjádření ke svému posudku o rozhodovací a jiné činnosti soudců Nejvyššího správního soudu a od Justiční akademie zprávy o výsledcích jejich odborného vzdělávání, potřebné k hodnocení jejich odborné způsobilosti podle písmena a).

§ 30

Stížnosti

(1) Předseda Nejvyššího správního soudu vyřizuje stížnosti na průtahy v řízení, na nevhodné chování nebo narušování důstojnosti řízení místopředsedou soudu, předsedy senátu, soudci, asistenty soudců a dalšími zaměstnanci působícími u Nejvyššího správního soudu.

(2) Podání, jejichž obsahem je nesouhlas se způsobem vyřízení stížnosti vyřizované předsedou Nejvyššího správního soudu, vyřizuje ministerstvo. Ministerstvo též vyřizuje stížnosti podle odstavce 1, jestliže si jejich vyřízení vyhradilo.

HLAVA II

KRAJSKÉ SOUDY

§ 31

(1) Krajský soud ve věcech správního soudnictví, nestanoví-li zákon jinak, rozhoduje ve specializovaných senátech složených z předsedy a dvou soudců.

(2) Ve věcech důchodového pojištění, důchodového zabezpečení, nemocenského pojištění, nemocenské péče v ozbrojených silách, uchazečů o zaměstnání a jejich hmotného zabezpečení podle předpisů o zaměstnanosti, sociální péče a státní sociální podpory, ve věcech přestupků, jakož i v dalších věcech, v nichž tak stanoví zvláštní zákon, rozhoduje specializovaný samosoudce.

(3) Stanoví-li tak tento zákon, rozhoduje a činí jednotlivé úkony předseda senátu. Práva a povinnosti předsedy senátu má i specializovaný samosoudce.

ČÁST TŘETÍ

ŘÍZENÍ VE SPRÁVNÍM SOUDNICTVÍ

HLAVA I

OBEČNÁ USTANOVENÍ O ŘÍZENÍ

§ 32

Zahájení řízení

Řízení je zahájeno dnem, kdy návrh došel soudu; týká-li se návrh věcí uvedených v § 4 odst. 1, nazývá se návrh žalobou.

§ 33

Účastníci řízení a jednání za ně

(1) Účastníky jsou navrhovatel (žalobce) a odpůrce (žalovaný) nebo ti, o nichž to stanoví tento zákon; odpůrcem (žalovaným) je ten, o němž to stanoví zákon.

(2) Způsobilost být účastníkem řízení má ten, kdo má způsobilost mít práva a povinnosti, a správní orgán; jinak i ten, komu ji zákon přiznává.

(3) Účastník je způsobilý samostatně činit v řízení úkony (dále jen „procesní způsobilost“), jen jestliže má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu. Procesní způsobilost má i správní orgán a také ten, kdo je podle zákona oprávněn podat návrh.

²⁾ Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Hlava III díl 5 zákona o soudech a soudcích.

(4) Za právnickou osobu jedná ten, kdo je k tomu oprávněn podle zvláštního zákona. Za právnickou osobu nemůže jednat ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy právnické osoby. Kdo jedná za právnickou osobu, musí své oprávnění na výzvu soudu prokázat. V téže věci může za právnickou osobu současně jednat pouze jediná osoba.

(5) Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, jedná za správní orgán jeho vedoucí, popřípadě jiná osoba k tomu oprávněná podle vnitřních předpisů.

(6) Je-li účastníkem stát, jedná za něj ten, o němž to stanoví zvláštní zákon.⁴⁾

(7) Je-li účastníkem soud, jedná za senát, jehož se věc týká, jeho předseda.

(8) Podá-li více osob společný návrh, jedná v řízení každý sám za sebe a s účinky jen pro svou osobu.

§ 34

Osoby zúčastněné na řízení

(1) Osobami zúčastněnými na řízení jsou osoby, které byly přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, nejsou-li účastníky a výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat.

(2) Navrhovatel je povinen v návrhu označit osoby, které přicházejí v úvahu jako osoby zúčastněné na řízení, jsou-li mu známy. Předseda senátu takové osoby vyrozumí o probíhajícím řízení a vyzve je, aby ve lhůtě, kterou jim k tomu současně stanoví, oznámily, zda v řízení budou uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení; takové oznámení lze učinit pouze v této lhůtě. Současně s vyrozuměním je poučí o jejich právech. Obdobně předseda senátu postupuje, zjistí-li se v průběhu řízení, že je tu další taková osoba. O osobních údajích, o těchto osobách uváděných, platí přiměřeně ustanovení § 37 odst. 3.

(3) Osoba zúčastněná na řízení má právo předkládat písemná vyjádření, nahlížet do spisu, být vyrozuměna o nařízeném jednání a žádat, aby jí bylo při jednání uděleno slovo. Doručuje se jí rozhodnutí, jímž se řízení u soudu končí. Osoba zúčastněná na řízení nemůže disponovat jeho předmětem.

(4) Soud usnesením vysloví, že ten, kdo se do-

máhá postavení osoby zúčastněné na řízení, a podmínky pro to nespĺňuje, není osobou zúčastněnou na řízení.

§ 35

Zastoupení

(1) Účastník, který nemá procesní způsobilost, musí být v řízení zastoupen zákonným zástupcem.

(2) Nestanoví-li tento zákon jinak, účastník může být zastoupen advokátem, popřípadě jinou osobou, která vykonává specializované právní poradenství podle zvláštních zákonů, týká-li se návrh oboru činnosti v nich uvedených.⁵⁾ Za zastupování náleží odměna; pro určení její výše, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, se užije obdobně zvláštní právní předpis, jímž jsou stanoveny odměny a náhrady advokátům za poskytování právních služeb.

(3) Navrhovatel může být zastoupen též odborovou organizací, jejímž je členem. Za odborovou organizací jedná k tomu pověřený její zaměstnanec nebo člen.

(4) Domáhá-li se soudní ochrany účastník, který tvrdí, že došlo správním orgánem k jeho diskriminaci z důvodu pohlaví, národního, sociálního nebo rasového původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, barvy pleti, jazyka, náboženství, víry, světového názoru, politického nebo jiného smýšlení, zdravotního postižení, věku, majetku, rodu nebo jiného postavení, anebo sexuální orientace, může být zastoupen též právnickou osobou, vzniklou na základě zvláštního zákona,⁶⁾ k jejímž činnostem, uvedeným ve stanovách, patří ochrana před takovou diskriminací. Za právnickou osobu jedná k tomu pověřený její zaměstnanec nebo člen.

(5) Účastník se může dát zastoupit také fyzickou osobou, která má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu. Soud takové zastoupení usnesením nepřipustí, není-li taková osoba zřejmě způsobilá k řádnému zastupování nebo zastupuje v různých věcech opětovně.

(6) V téže věci může mít účastník jen jednoho zástupce. Zástupce musí jednat osobně, nestanoví-li tak zvláštní zákon výslovně jinak.

(7) Navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát;

⁴⁾ § 7 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

⁵⁾ Například zákon č. 237/1991 Sb., o patentových zástupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky, zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát. Požadá-li navrhovatel od osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběžící lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení.

§ 36

Práva a povinnosti účastníků

(1) Účastníci mají v řízení rovné postavení. Soud je povinen poskytnout jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv a poskytnout jim poučení o jejich procesních právech a povinnostech v rozsahu nezbytném pro to, aby v řízení neutrpěli újmu.

(2) Náklady spojené s přibráním tlumočnicka⁷⁾ platí stát.

(3) Účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.

§ 37

Úkony účastníků a osob zúčastněných na řízení

(1) Účastníci a osoby zúčastněné na řízení mohou činit své úkony jakoukoli formou, pokud zákon pro některé úkony určitou formu nestanoví. Předseda senátu může vždy uložit, aby úkon byl proveden písemně nebo ústně do protokolu.

(2) Podání obsahující úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem, lze provést písemně, ústně do protokolu, popřípadě v elektronické formě podepsané elektronicky podle zvláštního zákona.⁸⁾ Bylo-li takové podání učiněno v jiné formě, musí být do tří dnů potvrzeno písemným podáním shodného obsahu nebo musí být předložen jeho originál, jinak se k němu nepřihlíží. Činí-li takový úkon kolektivní orgán nebo osoba, za niž podle zvláštního zákona nebo na jeho základě jedná kolektivní orgán, musí k němu být připojen opis usnesení takového orgánu, jímž byl s obsahem podání vysloven souhlas.

(3) Z každého podání musí být zřejmé, čeho se týká, kdo jej činí, proti komu směřuje, co navrhuje, a musí být podepsáno a datováno. Ten, kdo činí podání, (dále jen „podatel“) v podání uvede o své osobě osobní údaje jen v nezbytném rozsahu; vždy uvede

jméno, příjmení a adresu, na kterou mu lze doručovat. Jiné osobní údaje uvede jen tehdy, je-li toho třeba s ohledem na povahu věci, která má být soudem projednána. Podléhá-li podání soudnímu poplatku, musí být opatřeno kolkovou známkou v odpovídající hodnotě a musí k němu být připojeny listiny, jichž se podatel dovolává. Podání, které je třeba doručit ostatním účastníkům a osobám na řízení zúčastněným, musí být předloženo v potřebném počtu stejnopisů.

(4) Navrhovatel může vzít svůj návrh zcela nebo zčásti zpět, dokud o něm soud nerozhodl.

(5) Předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.

§ 38

Předběžné opatření

(1) Byl-li podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímně upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu, může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet. Ze stejných důvodů může soud uložit takovou povinnost i třetí osobě, lze-li to po ní spravedlivě žádat.

(2) K návrhu na předběžné opatření si soud podle potřeby vyžádá vyjádření ostatních účastníků.

(3) Návrh je nepřipustný, lze-li návrhu na zahájení řízení přiznat odkladný účinek nebo nastává-li tento účinek ze zákona.

(4) Soud může rozhodnutí o předběžném opatření zrušit nebo změnit, změní-li se poměry, a to i bez návrhu. Předběžné opatření zaniká nejpozději dnem, kdy se rozhodnutí soudu, jímž se řízení končí, stalo vykonatelným.

§ 39

Spojení a vyloučení věcí

(1) Samostatné žaloby směřující proti témuž rozhodnutí anebo proti rozhodnutím, která spolu skutkově souvisejí, může předseda senátu usnesením spojit ke společnému projednání.

(2) Směřuje-li jedna žaloba proti více rozhodnutím, může předseda senátu usnesením každé takové rozhodnutí vyloučit k samostatnému projednání, není-li společné řízení možné nebo vhodné.

⁷⁾ Čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

⁸⁾ Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu).

§ 40

Lhůty

(1) Lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. To neplatí o lhůtách stanovených podle hodin.

(2) Lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce.

(3) Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. To neplatí o lhůtách stanovených podle hodin.

(4) Lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak.

(5) Nestanoví-li zákon jinak, může předseda senátu z vážných omluvitelných důvodů na žádost zmeškání lhůty k provedení úkonu prominout. Žádost je třeba podat do dvou týdnů po odpadnutí překážky a je třeba s ní spojit zmeškaný úkon. Lhůtu určenou soudem může obdobně předseda senátu také prodloužit.

(6) Nemá-li zvláštní zákon, jímž se stanoví lhůty k podání návrhu k soudu, ustanovení o počítání a běhu lhůt, platí ustanovení odstavců 1 až 4 obdobně.

§ 41

Zvláštní ustanovení o běhu některých lhůt

Stanoví-li zvláštní zákon ve věcech přestupků, kárných nebo disciplinárních nebo jiných správních deliktů (dále jen „správní delikt“) lhůty pro zánik odpovědnosti, popřípadě pro výkon rozhodnutí, tyto lhůty po dobu řízení před soudem podle tohoto zákona neběží. To platí obdobně o lhůtách pro zánik práva ve věcech daní, poplatků, odvodů, záloh na tyto příjmy a odvodů za porušení rozpočtové kázně, které jsou příjmem státního rozpočtu České republiky, státních fondů a rozpočtů územních samosprávných celků.

§ 42

Doručování

(1) Soud doručuje písemnosti soudním doručovatelem, prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence nebo prostřednictvím veřejné datové sítě. Ukáže-li se toho potřeba, může soud požádat o doručení i jiný státní orgán.

(2) Má-li účastník nebo osoba zúčastněná na řízení zástupce, doručuje se pouze zástupci. Má-li však

účastník nebo osoba zúčastněná na řízení něco osobně vykonat, doručí se i jim.

(3) Jestliže doručování písemností zřejmě bude spojeno s průtahy nebo s obtížemi, může předseda senátu uložit tomu, jehož se to týká, aby si pro doručování zvolil zmocněnce, jemuž lze doručovat bez obtíží, a poučí jej, že jinak se písemnosti budou ukládat u soudu s účinky doručení. Ten, komu bylo doručeno uložením, má právo vyzvednout si rozsudek nebo usnesení anebo požádat, aby mu byl zaslán na udanou adresu.

(4) Je-li zřejmé, že doručování osobám zúčastněným na řízení bude neúměrně zdlouhavé, nákladné, administrativně náročné anebo nemožné, zejména pro jejich velký počet nebo proto, že je nelze jednotlivě určit, lze jim na základě opatření předsedy senátu doručit vyvěšením rozhodnutí nebo jiné písemnosti na úřední desce soudu. Soud může též uveřejnit své rozhodnutí nebo jinou písemnost způsobem umožňujícím dálkový přístup anebo na úřední desce obecního úřadu.

(5) Nestanoví-li tento zákon jinak, užijí se pro způsob doručování obdobně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení.

§ 43

Předvolání a předvedení

(1) Soud předvolává písemně nebo při jednání přítomné ústně. V naléhavých případech může předvolání učinit také telefonicky, telegraficky, popřípadě elektronickou cestou podepsané podle zvláštního zákona.⁸⁾

(2) Nedostavil-li se ten, kdo byl předvolán, bez řádné omluvy, může být na příkaz předsedy senátu předveden, byl-li o možnosti předvedení poučen. Předvedení zajistí na náklady předváděného podle žádosti předsedy senátu orgán Policie České republiky nebo, má-li být předveden příslušník ozbrojeného sboru, velitel nebo náčelník tohoto sboru.

§ 44

Pořádková pokuta

(1) Tomu, kdo neuposlechne výzvy soudu nebo učiní urážlivé podání či přednes, může být usnesením uložena jako pořádkové opatření pořádková pokuta do výše 50 000 Kč, která je příjmem státního rozpočtu. Pokuta může být uložena i opakovaně a může být na odůvodněnou žádost podanou do právní moci rozhodnutí, jímž se řízení končí, usnesením zčásti nebo zcela prominuta.

(2) Pořádkovou pokutu vybírá a vymáhá soud, který ji uložil.⁹⁾

§ 45

Nahlížení do spisu

(1) Účastníci, jejich zástupci a osoby zúčastněné na řízení mají právo nahlížet do soudního spisu a jeho příloh, s výjimkou protokolu o hlasování, a pořizovat si z něj výpisy a opisy nebo žádat, aby mu byl takový výpis nebo opis vydán.

(2) Jiným osobám může povolit nahlédnutí představa senátu, prokáží-li právní zájem nebo vážný důvod a není-li to v rozporu s právy nebo právem chráněnými zájmy některého z účastníků.

(3) Při předložení spisu správní orgán vždy označí ty části spisu, které obsahují utajované skutečnosti chráněné zvláštním zákonem¹⁰⁾ nebo jiné skutečnosti chráněné podle zvláštních zákonů. Předseda senátu tyto části spisu vyloučí z nahlížení. To platí přiměřeně i o spisech soudu.

(4) Z nahlížení nelze vyloučit části spisu uvedené v odstavci 3, jimiž byl nebo bude prováděn důkaz soudem. Z nahlížení nelze dále vyloučit ani ty části spisu, do nichž měl účastník právo nahlížet v řízení před správním orgánem.

(5) Do částí spisu uvedených v odstavci 3, které podle odstavce 4 z nahlížení nebyly vyloučeny, smí nahlížet pouze účastník a jeho zástupce, popřípadě též osoba, která se prokáže osvědčením pro příslušný stupeň utajení projednávaných skutečností chráněných zvláštním zákonem,¹⁰⁾ prokáže-li na nahlížení právní zájem.

(6) Před nahlédnutím do spisu, který obsahuje skutečnosti uvedené v odstavci 3, poučí předseda senátu nahlízející osoby podle zvláštního zákona¹¹⁾ a o trestních následcích porušení tajnosti utajovaných skutečností. Podpisem protokolu o tomto poučení se poučené osoby stávají osobami určenými v rozsahu potřeby k seznámení s utajovanou skutečností. Stejnopis protokolu po jeho vyhotovení zašle Národnímu bezpečnostnímu úřadu.

§ 46

Odmítnutí návrhu

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže

- a) soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat,
- b) návrh byl podán předčasně nebo opožděně,
- c) návrh byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou,
- d) návrh je podle tohoto zákona nepřijatelný.

(2) Soud návrh odmítne také tehdy, domáhá-li se navrhovatel rozhodnutí ve sporu nebo v jiné právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení, anebo domáhá-li se návrhem přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci.¹²⁾ V usnesení o odmítnutí návrhu musí být navrhovatel poučen o tom, že do jednoho měsíce od právní moci usnesení může podat žalobu a ke kterému věcně příslušnému soudu.

(3) Podle ustanovení odstavce 2 se nepostupuje, zastavil-li již dříve v téže věci soud v občanském soudním řízení pravomocně řízení proto, že věc má být vyřízena ve správním soudnictví.¹³⁾ V takovém případě soud navrhne senátu, zřízenému podle zvláštního zákona,¹⁴⁾ aby rozhodl kompetenční spor o věcnou příslušnost.

(4) Je-li mezi specializovaným senátem krajského soudu pro věci správního soudnictví a jiným senátem téhož krajského soudu sporné, zda jde o věc, kterou má soud projednat a rozhodnout o ní podle občanského soudního řádu, postupuje se podle zvláštního zákona,¹⁴⁾ ustanovení odstavce 2 se nepoužije.

(5) Podal-li navrhovatel návrh proto, že se řídil nesprávným poučením správního orgánu o tom, že proti jeho rozhodnutí není přípustný opravný prostředek, soud z tohoto důvodu tento návrh odmítne a věc postoupí k vyřízení opravného prostředku správnímu orgánu k tomu příslušnému. Byl-li návrh podán včas u soudu, platí, že opravný prostředek byl podán včas.

⁹⁾ § 1 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ § 15 odst. 3 zákona č. 148/1998 Sb.

¹²⁾ Část třetí a část pátá občanského soudního řádu.

¹³⁾ § 104b občanského soudního řádu.

¹⁴⁾ Zákon č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů.

§ 47

Zastavení řízení

Soud řízení usnesením zastaví,

- a) vzal-li návrhovatel svůj návrh zpět; šlo-li však o společný návrh více osob, vezme předseda senátu toliko zpětvzetí návrhu jedním z návrhova- telů usnesením na vědomí,
- b) prohlásí-li návrhovatel, že byl po podání návrhu postupem správního orgánu plně uspokojen (§ 62),
- c) stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon.¹⁵⁾

§ 48

Přerušení řízení

(1) Předseda senátu řízení usnesením přeruší, jestliže

- a) ve věci byl předložen Ústavnímu soudu návrh podle čl. 95 odst. 2 Ústavy,
- b) účastník ztratil procesní způsobilost a není zastoupen,
- c) nelze v řízení bez zbytečného odkladu pokračovat s právním nástupcem účastníka,
- d) rozhodnutí závisí na otázce, kterou není v tomto řízení soud oprávněn řešit,
- e) stanoví tak tento zákon.

(2) Předseda senátu řízení usnesením může přerušit, jestliže

- a) zjistí, že ve věci byl podán zákonem připouštěný podnět nebo návrh na změnu nebo zrušení rozhodnutí nebo takové řízení bylo zahájeno,
- b) zákonný zástupce návrhovatele zemřel nebo ztratil procesní způsobilost,
- c) návrhovatel je neznámého pobytu nebo sídla nebo se nemůže řízení účastnit pro překážku trvalejší povahy,
- d) senát nebo samosoudce, který má o návrhu rozhodnout, dospěl k závěru, že právní předpis nebo jednotlivé ustanovení, kterého má být ve věci použito, je v rozporu se zákonem, podal-li návrh na zrušení takového právního předpisu nebo jeho jednotlivého ustanovení,
- e) zjistí, že probíhá jiné řízení, jehož výsledek může mít vliv na rozhodování soudu o věci samé nebo takové řízení sám vyvolá.

(3) Je-li řízení přerušeno, nekonají se jednání a ne- běží lhůty podle tohoto zákona.

(4) Po odpadnutí překážky předseda senátu i bez návrhu usnesením vysloví, že se v řízení pokračuje.

§ 49

Jednání

(1) K projednání věci samé nařídí předseda senátu jednání a předvolá k němu účastníky tak, aby měli k přípravě alespoň deset pracovních dnů. O jednání vyrozumí osoby zúčastněné na řízení.

(2) Jednání je veřejné. Veřejnost může předseda senátu vyloučit, a to i pro určitou část jednání, jen z důvodu ochrany utajovaných skutečností, obchodního tajemství, mravnosti nebo veřejného pořádku. V takovém případě na žádost účastníka povolí účast na jednání dvěma jeho důvěrníkům, nemá-li tím být zjevně zmařen účel vyloučení veřejnosti, a poučí je o následcích porušení povinnosti mlčenlivosti. Mají-li být probírány utajované skutečnosti, musí se důvěrník prokázat osvědčením pro příslušný stupeň utajení projednávaných skutečností chráněných zvláštním zákonem.¹⁰⁾ Předseda senátu může také z jednací síně vykázat každého, kdo narušuje pořádek a důstojný průběh jednání.

(3) Neúčast řádně předvolaných účastníků nebrání projednání a skončení věci, nejsou-li důvody pro odročení podle § 50.

(4) Jednání zahajuje a řídí předseda senátu. O námitkách proti opatření předsedy senátu při řízení jednání rozhoduje usnesením senát. Předseda senátu vede účastníky k tomu, aby se vyjádřili i o těch skutkových a právních otázkách, které podle mínění soudu jsou pro rozhodnutí určující, i když v dřívějších podáních účastníků uplatněny nebyly.

(5) V průběhu jednání mohou soudci a se souhlasem předsedy senátu účastníci a osoby zúčastněné na řízení klást otázky účastníkům, popřípadě svědkům a znalcům anebo je vyzvat k vyjádření k věci.

(6) Jsou-li projednávány utajované skutečnosti, postupuje předseda senátu obdobně podle § 45 odst. 6.

(7) Zjistí-li soud při jednání, že tu jsou důvody pro přerušení nebo zastavení řízení, popřípadě odmítnutí návrhu, rozhodne o tom usnesením.

(8) Na závěr jednání musí být uděleno účastníkům slovo ke konečným návrhům.

(9) Rozsudek musí být vyhlášen jménem republiky a veřejně. Jakmile soud vyhlásí rozsudek, je jím vázán.

(10) Není-li možné vyhlásit rozsudek po skončení jednání, které mu předcházelo, oznámí předseda senátu účastníkům den a hodinu vyhlášení, kterou stanoví tak, aby se uskutečnilo nejpozději do jednoho měsíce, a jsou-li přítomni všichni účastníci, do deseti dnů po skončení tohoto jednání.

¹⁵⁾ Například zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

(11) Rozsudek se vyhláší ústně, proběhlo-li ve věci jednání a při vyhlášení je přítomen alespoň jeden účastník nebo osoba zúčastněná na řízení anebo veřejnost. Jsou-li při vyhlášení rozsudku přítomny pouze soudní osoby, rozsudek soud vyhlásí vyvěšením zkráceného písemného vyhotovení bez odůvodnění na úřední desce soudu po dobu čtrnácti dnů; den vyhlášení se na písemném vyhotovení poznamená.

(12) O jednání a dalších úkonech, při nichž soud jedná s účastníky nebo provádí dokazování, se sepisuje protokol. O osobních údajích, v protokolu uváděných, platí přiměřeně ustanovení § 37 odst. 3.

(13) Podrobnosti o průběhu jednání, porady, hlasování a sepisování protokolu stanoví jednací řád.

§ 50

Odročení jednání

Z důležitých důvodů může být jednání odročeno. Soud může odročit jednání též tehdy, jestliže to účastníci shodně navrhnou.

§ 51

Rozhodování bez nařízení jednání

(1) Soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.

(2) Stanoví-li tak tento zákon, rozhoduje soud bez jednání o věci samé i v dalších případech.

§ 52

Dokazování

(1) Soud rozhodne, které z navržených důkazů provede, a může provést i důkazy jiné.

(2) Soud je vázán rozhodnutím soudů o tom, že byl spáchán trestný čin a kdo jej spáchal, jakož i rozhodnutím soudu o osobním stavu. O jiných otázkách si soud učiní úsudek sám; je-li tu však rozhodnutí o nich, soud z něj vychází, popřípadě tam, kde o nich náleží rozhodovat soudu, může uložit účastníku řízení, aby takové rozhodnutí vlastním návrhem vyvolal.

§ 53

Rozhodnutí

(1) Ve věci samé rozhoduje soud rozsudkem; usnesením jen tam, kde to zákon stanoví.

(2) V jiných věcech soud rozhoduje usnesením tam, kde to zákon stanoví.

(3) Proti rozhodnutí soudu jsou opravné prostředky přípustné, jen stanoví-li tak tento zákon.

§ 54

Rozsudek

(1) Na rozsudku se usnáší senát nadpoloviční většinou hlasů v neveřejné poradě, při níž kromě členů senátu a zapisovatele nesmí být nikdo přítomen.

(2) Rozsudek musí být písemně vyhotoven, musí obsahovat označení soudu, jména všech soudců, kteří ve věci rozhodli, označení účastníků, jejich zástupců, projednávané věci, výrok, odůvodnění, poučení o opravném prostředku a den a místo vyhlášení. Rozsudek podepisuje předseda senátu, a nemůže-li tak učinit, jiný člen senátu. O osobních údajích, v rozsudku uváděných, platí přiměřeně ustanovení § 37 odst. 3.

(3) Soud vyhotoví rozsudek nejpozději do jednoho měsíce od vyhlášení a učiní potřebná opatření k doručení stejnopisu rozsudku účastníkům do vlastních rukou a k doručení osobám na řízení zúčastněným. Tuto lhůtu může předseda soudu ze závažných důvodů prodloužit, nejvýše však o dva měsíce.

(4) Předseda senátu opraví v rozsudku i bez návrhu chyby v psaní a počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká-li se oprava výroku, vydá o tom opravné usnesení a může odložit vykonatelnost rozsudku do doby, dokud opravné usnesení nenabude právní moci.

(5) Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

(6) Výrok pravomocného rozsudku je závazný pro účastníky, osoby na řízení zúčastněné a pro orgány veřejné moci.

(7) Rozsudek je vykonatelný, jakmile uplyne lhůta k plnění, kterou soud ve výroku stanovil, a není-li vyslovena povinnost k plnění, nebo není-li stanovena lhůta k plnění, jeho právní mocí.

§ 55

Usnesení

(1) Usnesení se vyhláší veřejně, je-li učiněno při jednání. Usnesení, které není třeba doručovat a není součástí protokolu o jednání, obsahuje pouze stručné označení věci, výrok a údaj o dni vydání.

(2) Soud je vázán usnesením, jakmile je vyhlásil, a nevyhláší-li se, doručením. Soud však není vázán usnesením, jímž se toliko upravuje vedení řízení.

(3) Písemné vyhotovení usnesení se doručuje účastníkům a osobám na řízení zúčastněným jen tehdy, končí-li se jím řízení, jinak jen tomu, komu se jím ukládá povinnost nebo je-li to nutné pro vedení řízení.

(4) Usnesení, jímž se řízení nekončí a jímž se nikomu neukládá povinnost, nemusí obsahovat odůvodnění.

(5) O usnesení platí přiměřeně ustanovení o rozsudku.

§ 56

Přednostní vyřizování věcí

(1) Soud mimo pořadí věcí, v jakém k němu došly, vyřizuje přednostně návrhy na přiznání odkladného účinku, návrhy na předběžná opatření, návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce.

(2) Přednostně dále vyřizuje návrhy a žaloby ve věcech azylu, rozhodnutí o zajištění cizince a rozhodnutí o ukončení zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením, jakož i v dalších případech, stanoví-li tak zvláštní zákon.

Náklady řízení

§ 57

Náklady řízení jsou zejména hotové výdaje účastníků a jejich zástupců, soudní poplatky, ušlý výdělek účastníků a jejich zákonných zástupců, náklady spojené s dokazováním, odměna zástupce, jeho hotové výdaje a tlumočné.

§ 58

(1) Svědek má právo na náhradu hotových výdajů a ušlého výdělku. Toto právo zaniká, není-li uplatněno do tří dnů od výsledku nebo ode dne, kdy bylo svědku oznámeno, že k výsledku nedojde. O tom musí soud svědka poučit. Stejná práva má také osoba, které soud při dokazování uložil povinnost.

(2) Znalec a tlumočník mají právo na náhradu hotových výdajů a odměny za znaleckou a tlumočnickou činnost. Výši této odměny stanoví zvláštní právní předpis.

(3) O náhradách podle odstavců 1 a 2 rozhoduje předseda senátu.

§ 59

Placení nákladů řízení

(1) Každý z účastníků a osob zúčastněných na řízení platí náklady, které vzniknou jemu nebo jeho zástupci.

(2) Stát platí náklady vynaložené na svědecké, znalečné, tlumočné a jiné náklady spojené s dokazováním. Předseda senátu však může účastníkovi, který nebyl osvobozen od soudních poplatků, usnesením uložit, aby složil zálohu na náklady provedení důkazu, který navrhl.

§ 60

Náhrada nákladů řízení

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.

(2) Ustanovení odstavce 1 neplatí, mělo-li by být právo přiznáno správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění, důchodového zabezpečení, nemocenského pojištění a nemocenské péče v ozbrojených silách a sociální péče.

(3) Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Vzal-li však navrhovatel podaný návrh zpět pro pozdější chování odpůrce nebo bylo-li řízení zastaveno pro uspokojení navrhovatele, má navrhovatel proti odpůrci právo na náhradu nákladů řízení.

(4) Stát má proti neúspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení, které platil, není-li tento účastník osvobozen od soudních poplatků.

(5) Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení.

(6) Soud může uložit účastníkovi, svědkovi, znalci, tlumočnickovi nebo osobě, která měla při dokazování nějakou povinnost, aby státu nebo druhému účastníkovi nahradila náklady, které vznikly jejím zavinením.

(7) Jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává.

(8) Jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud přiznat účastníkovi, který měl ve věci alespoň částečný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení i v těch případech, kdy tento zákon stanoví, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

§ 61

Výrok o náhradě nákladů řízení

(1) O povinnosti nahradit náklady řízení rozhodne soud zpravidla v rozsudku nebo usnesení, jímž se řízení končí.

(2) Určit výši nákladů může předseda senátu až v písemném vyhotovení rozsudku nebo usnesení.

§ 62

Uspokojení navrhovatele

(1) Dokud soud nerozhodl, může odpůrce vydat nové rozhodnutí nebo opatření, popřípadě provést jiný úkon, jimiž navrhovatele uspokojí, nezasáhne-li tímto postupem práva nebo povinnosti třetích osob. Svůj zájem navrhovatele uspokojit sdělí správní orgán soudu a vyžádá si správní spisy, pokud je již soudu předložil.

(2) Předseda senátu stanoví lhůtu, v níž je třeba rozhodnutí vydat, opatření nebo úkon provést a oznámit je navrhovateli i soudu; uplyne-li tato lhůta marně, pokračuje soud v řízení.

(3) Dojde-li oznámení odpůrce podle odstavce 2 soudu, vyzve předseda senátu navrhovatele, aby se ve stanovené lhůtě vyjádřil, zda je postupem správního orgánu uspokojen. Zmeškání této lhůty nelze promítnout.

(4) Soud řízení usnesením zastaví, sdělí-li navrhovatel, že je uspokojen. Soud řízení zastaví i tehdy, nevyjádří-li se takto navrhovatel ve stanovené lhůtě, jestliže ze všech okolností případu je zřejmé, že k jeho uspokojení došlo.

(5) Rozhodnutí, opatření nebo úkon podle odstavce 1 nabývá právní moci nebo obdobných právních účinků dnem právní moci rozhodnutí soudu o zastavení řízení.

§ 63

Výkon rozhodnutí

Při výkonu rozhodnutí soudu, které bylo vydáno podle tohoto zákona, platí, že je-li uložena povinnost správnímu orgánu, který je

- a) orgánem moci výkonné, je povinna ji splnit za stát jeho příslušná organizační složka,¹⁶⁾
- b) fyzickou nebo právnickou osobou, na kterou byl zákonem přenesen výkon státní správy, je povinna ji splnit tato osoba,
- c) orgánem veřejnoprávní korporace, je povinnou veřejnoprávní korporace.

§ 64

Použití občanského soudního řádu

Nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro řízení ve správním soudnictví přiměřeně ustanovení první a třetí části občanského soudního řádu.

HLAVA II

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O ŘÍZENÍ*Díl 1**Řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu*

§ 65

Žalobní legitimace

(1) Kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

(2) Žalobu proti rozhodnutí správního orgánu může podat i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odstavce 1, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí.

(3) Rozhodl-li správní orgán o uložení trestu za správní delikt, může se ten, jemuž byl takový trest uložen, žalobou domáhat též upuštění od něj nebo jeho snížení v mezích zákonem dovolených.

§ 66

Zvláštní žalobní legitimace k ochraně veřejného zájmu

(1) Za podmínek určených zákonem upravujícími řízení před správními orgány, může žalobu podat ten správní orgán, o němž to takový zákon stanoví.

(2) Žalobu je oprávněn podat nejvyšší státní zástupce, jestliže k jejímu podání shledá závažný veřejný zájem.

(3) Žalobu je oprávněn podat také ten, komu toto oprávnění výslovně svěřuje zvláštní zákon nebo mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu.

(4) Žaloba podle odstavců 1 až 3 je nepřipustná, pokud v ní uplatňované právní důvody byly uplatněny v téže věci v jiné žalobě již soudem zamítnuté.

(5) Žaloba podle odstavců 1 až 3 je dále nepřipustná, je-li podána další žaloba podle téhož odstavce, a to i tehdy, je-li podána jiným k tomu oprávněným, třebaže ten takovou žalobu ve věci dosud nepodal.

¹⁶⁾ § 3 zákona č. 219/2000 Sb.

§ 67

Žaloby ve věcech samosprávy

Ustanovení tohoto dílu se přiměřeně použijí též v případech, kdy zvláštní zákon¹⁷⁾ svěřuje

- a) správnímu úřadu pravomoc podat žalobu proti usnesení nebo opatření orgánu územního samosprávného celku v samostatné působnosti,
- b) orgánu územního samosprávného celku oprávnění podat žalobu proti rozhodnutí o rozpuštění zastupitelstva.

§ 68

Nepřípustnost žaloby

Žaloba je nepřipustná také tehdy,

- a) nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného,
- b) jde-li o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci, vydané v mezích zákonné pravomoci správního orgánu,¹⁸⁾
- c) je-li jediným jejím důvodem tvrzená nicotnost napadeného rozhodnutí, nedomáhal-li se žalobce vyslovení této nicotnosti v řízení před správním orgánem,
- d) směřuje-li jen proti důvodům rozhodnutí,
- e) domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno.

§ 69

Účastníci řízení

Žalovaným je správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla.

§ 70

Kompetenční vyluky

Ze soudního přezkoumání jsou vyloučeny úkony správního orgánu

- a) které nejsou rozhodnutími,
- b) předběžné povahy,
- c) jimiž se upravuje vedení řízení před správním orgánem,
- d) jejichž vydání závisí výlučně na posouzení zdra-

votního stavu osob nebo technického stavu věcí, pokud sama o sobě neznamenají právní překážku výkonu povolání, zaměstnání nebo podnikatelské, popřípadě jiné hospodářské činnosti, nestanoví-li zvláštní zákon jinak,

- e) o nepříznání nebo odnětí odborné způsobilosti fyzickým osobám, pokud sama o sobě neznamenají právní překážku výkonu povolání nebo zaměstnání nebo jiné činnosti,
- f) jejichž přezkoumání vylučuje zvláštní zákon.

§ 71

Náležitosti žaloby

(1) Žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) musí obsahovat

- a) označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci,
- b) označení osob na řízení zúčastněných, jsou-li žalobci známy,
- c) označení výroků rozhodnutí, které žalobce napadá,
- d) žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné,
- e) jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést,
- f) návrh výroku rozsudku.

(2) K žalobě žalobce připojí jeden opis napadeného rozhodnutí. Žalobce může kdykoli za řízení žalobní body omezit. Rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby.

§ 72

Lhůta pro podání žaloby

(1) Žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Lhůta je zachována, byla-li žaloba ve lhůtě podána u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje.

(2) Žalobu podle § 66 odst. 1 a 2 může oprávněný žalobce podat do tří let od právní moci rozhodnutí, nestanoví-li zvláštní zákon jinak, a nenabývá-li rozhodnutí právní moci od doručení rozhodnutí poslednímu účastníku, který proti němu mohl žalobu sám

¹⁷⁾ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸⁾ Část pátá občanského soudního řádu.

podat. Žalobu podle § 66 odst. 3 může oprávněný žalobce podat, dokud neuplynula lhůta pro podání žaloby všem účastníkům, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

(3) Jestliže soud rozhodující v občanském soudním řízení zastavil řízení proto, že šlo o věc, v níž měla být podána žaloba proti rozhodnutí správního orgánu, může ten, kdo takovou žalobu v občanském soudním řízení podal, podat u věcně a místně příslušného soudu žalobu ve správním soudnictví do jednoho měsíce od právní moci rozhodnutí o zastavení řízení. V takovém případě platí, že žaloba byla podána dnem, kdy došla soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení.

(4) Zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout.

§ 73

Odkladný účinek žaloby

(1) Podání žaloby nemá odkladný účinek, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak.

(2) Soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nenahraditelnou újmu, přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem.

(3) Přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.

(4) Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly.

§ 74

Projednání žaloby

(1) Předseda senátu doručí žalobu žalovanému do vlastních rukou a doručí ji těm osobám zúčastněným na řízení, jejichž okruh je ze žaloby zřejmý. Současně uloží žalovanému, aby nejdéle ve dvouměsíční lhůtě předložil správní spisy a své vyjádření k žalobě. Došlé vyjádření doručí žalobci a osobám zúčastněným na řízení; přitom může žalobci uložit, aby podal repliku. Předseda senátu může uložit i jiným osobám nebo úřadům, aby předložily své spisy k projednání věci potřebné, popřípadě také sdělily své stanovisko k věci.

(2) Zjistí-li soud kdykoli před nařízením jednání, že jsou tu ještě další osoby zúčastněné na řízení, vyrozumí je předseda senátu o probíhajícím řízení.

§ 75

Přezkoumání napadeného rozhodnutí

(1) Při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

(2) Soud přezkoumá v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí. Byl-li závazným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí jiný úkon správního orgánu, přezkoumá soud k žalobní námitce také jeho zákonnost, není-li jím sám vázán a neumožňuje-li tento zákon žalobci napadnout takový úkon samostatnou žalobou ve správním soudnictví.

§ 76

Rozhodování bez nařízení jednání

(1) Soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem

- a) pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí,
- b) proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění,
- c) pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

(2) Zjistí-li soud, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost, vysloví rozsudkem tuto nicotnost i bez návrhu. Pokud se důvody nicotnosti týkají jen části rozhodnutí, soud vysloví nicotnou jen tuto část rozhodnutí, jestliže z povahy věci nevyplývá, že ji nelze oddělit od ostatních částí rozhodnutí.

(3) Nejsou-li důvody pro postup podle ustanovení odstavců 1 a 2 nebo podle § 51, nařídí předseda senátu jednání. Z důvodů uvedených v odstavcích 1 a 2 soud napadené rozhodnutí zruší, popřípadě vysloví jeho nicotnost i tehdy, vyjdou-li tyto vady najevo při jednání.

§ 77

Dokazování

(1) Dokazování provádí soud při jednání.

(2) V rámci dokazování může soud zopakovat nebo doplnit důkazy provedené správním orgánem, neupraví-li zvláštní zákon rozsah a způsob dokazování jinak. Soud jím provedené důkazy hodnotí jednotlivě i v jejich souhrnu i s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem a ve svém rozhodnutí vyjde ze skutkového a právního stavu takto zjištěného.

§ 78

Rozsudek

(1) Je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Pro nezákonnost zruší soud napadené rozhodnutí i tehdy, zjistí-li, že správní orgán překročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo jej zneužil.

(2) Rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odstavce 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě.

(3) Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo.

(4) Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.

(5) Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.

(6) Zrušil-li soud rozhodnutí správního orgánu ve věci, v níž sám prováděl dokazování, zahrne správní orgán v dalším řízení tyto důkazy mezi podklady pro nové rozhodnutí.

(7) Soud zamítne žalobu, není-li důvodná.

*Díl 2**Ochrana proti nečinnosti správního orgánu*

§ 79

Žalobní legitimace a účastníci řízení

(1) Ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.

(2) Žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení.

§ 80

Lhůta pro podání žaloby a její náležitosti

(1) Žalobu lze podat nejpozději do jednoho roku

ode dne, kdy ve věci, v níž se žalobce domáhá ochrany, marně proběhla lhůta stanovená zvláštním zákonem pro vydání rozhodnutí nebo osvědčení, a není-li taková lhůta stanovena, ode dne, kdy byl žalobcem vůči správnímu orgánu nebo správním orgánem proti žalobci učiněn poslední úkon.

(2) Zmeškání lhůty nelze prominout.

(3) Žaloba kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat

- a) označení věci, v níž se žalobce ochrany proti nečinnosti domáhá,
- b) vylíčení rozhodujících skutečností,
- c) označení důkazů, jichž se žalobce dovolává,
- d) návrh výroku rozsudku.

§ 81

Rozsudek

(1) Soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí.

(2) Je-li návrh důvodný, soud uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu, ne však delší, než kterou určuje zvláštní zákon.

(3) Soud zamítne žalobu, není-li důvodná.

*Díl 3**Řízení o ochraně před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu*

§ 82

Žalobní legitimace

Každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu, trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování.

§ 83

Žalovaný

Žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah; jde-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, který není správním orgánem, anebo příslušníka takového sboru, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen, a u obecní policie obec.

§ 84

Lhůta pro podání žaloby a její náležitosti

(1) Žaloba musí být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo.

(2) Zmeškání lhůty nelze prominout.

(3) Žaloba mimo obecných náležitostí podání musí obsahovat

- a) označení zásahu, proti němuž se žalobce ochrany domáhá,
- b) vylíčení rozhodujících skutečností,
- c) označení důkazů, jichž se žalobce dovolává,
- d) návrh výroku rozsudku.

§ 85

Nepřípustnost žaloby

Žaloba je nepřipustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky nebo domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.

§ 86

Zastavení řízení

Soud zastaví řízení, zjistí-li, že po podání žaloby již zásah ani jeho důsledky netrvají a nehrozí opakování zásahu.

§ 87

Rozsudek

(1) Soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí.

(2) Soud rozsudkem zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem. Šlo-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, uloží soud tento zákaz nebo příkaz správnímu orgánu nebo obci, která takový sbor řídí nebo které je takový sbor podřízen.

(3) Soud zamítne žalobu, není-li důvodná.

Díl 4

Soudnictví ve věcech volebních

§ 88

Ochrana ve věcech seznamů voličů

(1) Jestliže správní orgán, který vede podle zvláštních zákonů stálý seznam voličů, neodstraní chyby nebo nedostatky ve stálém seznamu voličů a jeho dodatku,¹⁹⁾ může se osoba tím dotčená obrátit na soud příslušný podle sídla správního orgánu s návrhem na vydání rozhodnutí o provedení opravy nebo doplnění seznamu nebo jeho dodatku.

(2) Účastníky řízení jsou navrhovatel a správní orgán uvedený v odstavci 1.

(3) Soud rozhodne bez jednání usnesením, a to do tří dnů poté, kdy návrh došel soudu.

§ 89

Ochrana ve věcech registrace

(1) Soudní ochrany se lze domáhat ve věcech, v nichž správní orgán podle zvláštních zákonů²⁰⁾

- a) odmítl kandidátní listinu nebo odmítl přihlášku k registraci,
- b) škrtnl kandidáta na kandidátní listině,
- c) registroval kandidátní listinu nebo přihlášku k registraci.

(2) Návrhem podle odstavce 1 písm. a) se může politická strana, politické hnutí nebo jejich koalice (dále jen „politická strana“), nezávislý kandidát, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, jestliže podali kandidátní listinu, nebo u voleb do Senátu Parlamentu České republiky (dále jen „Senát“), nezávislý kandidát nebo politická strana, která podala přihlášku k registraci, domáhat vydání rozhodnutí o povinnosti správního orgánu kandidátní listinu nebo přihlášku k registraci registrovat. Účastníky jsou navrhovatel a správní orgán.

(3) Návrhem podle odstavce 1 písm. b) se může politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, které podalo kandidátní listinu, nebo ten, kdo byl rozhodnutím správního orgánu z této kandidátní listiny vyškrtnut, domáhat vydání rozhodnutí o ponechání kandidáta na kandidátní listině. Účastníky jsou navrhovatel a správní orgán.

¹⁹⁾ § 28 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů.

²⁰⁾ Zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 130/2000 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 491/2001 Sb.

(4) Návrhem podle odstavce 1 písm. c) se může politická strana, nezávislý kandidát, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, které podalo kandidátní listinu, nebo u voleb do Senátu nezávislý kandidát nebo politická strana, která podala přihlášku k registraci, domáhat vydání rozhodnutí o zrušení registrace kandidátní listiny jiné politické strany, nezávislého kandidáta, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, nebo zrušení registrace přihlášky jiného kandidáta. Účastníky jsou navrhovatel, správní orgán, který provedl registraci, a ten, o jehož registraci se jedná.

(5) Soud rozhodne usnesením, a to do patnácti dnů poté, kdy návrh došel soudu. Jednání není třeba nařizovat.

§ 90

Neplatnost voleb a hlasování

(1) Za podmínek stanovených zvláštními zákony²⁰⁾ může se občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.

(2) Účastníky jsou navrhovatel, příslušný volební orgán a ten, jehož volba byla napadena.

(3) Soud rozhodne usnesením, a to do dvaceti dnů poté, kdy návrh došel soudu. Jednání není třeba nařizovat.

§ 91

Ochrana ve věcech zániku mandátu

(1) Za podmínek stanovených zvláštními zákony²¹⁾ může se člen zastupitelstva, jehož mandát zanikl, nebo politická strana, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran a nezávislých kandidátů, na jejichž kandidátní listině byl člen zastupitelstva zařazen, domáhat zrušení usnesení zastupitelstva nebo zrušení rozhodnutí správního orgánu, který o zániku mandátu člena zastupitelstva rozhodl.

(2) Účastníky jsou navrhovatel a ten, kdo byl k podanému návrhu také oprávněn, územní samosprávný celek, o usnesení jehož zastupitelstva jde, popřípadě správní orgán, který rozhodnutí vydal.

(3) Soud rozhodne usnesením, a to do dvaceti dnů poté, kdy návrh došel soudu. Jednání není třeba nařizovat.

§ 92

Nepřípustnost návrhu

Návrh je nepřipustný též tehdy, byl-li podán u věcně nebo místně nepřislušného soudu.

§ 93

Zvláštní ustanovení o řízení

(1) Ustanovení tohoto zákona o povinném zastoupení se neužijí; to neplatí o zastoupení zákonným zástupcem.

(2) Návrh, jímž se řízení zahajuje, nebo úkony, jimiž se řízením nebo jeho předmětem disponuje, lze provést pouze písemně nebo ústně do protokolu u věcně a místně příslušného soudu.

(3) Zmeškání lhůty k podání návrhu nelze promítnout.

(4) Na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

(5) Usnesení soud doručí účastníkům a vyvěsí jej na úřední desce soudu. Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení.

Díl 5

Zvláštní řízení ve věcech politických stran a politických hnutí

§ 94

Návrh

(1) Návrhem se u soudu lze za podmínek stanovených zvláštním zákonem domáhat

- a) určení, že návrh na registraci, popřípadě návrh na registraci změny stanov nemá nedostatky,²²⁾
- b) rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti.²³⁾

(2) Návrh podle odstavce 1 písm. b), s výjimkou návrhu na znovuoobnovení činnosti, je nepřipustný, byl-li podán v době, o níž zvláštní zákon stanoví, že v ní nelze činnost politické strany nebo politického hnutí pozastavit nebo je rozpustit. Byl-li však návrh podán předtím, soud řízení na tuto dobu přeruší.

²¹⁾ Zákon č. 130/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 491/2001 Sb.

²²⁾ § 7 a 11 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.

²³⁾ § 14 a 15 zákona č. 424/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

(3) Účastníky jsou ti, o nichž to stanoví zvláštní zákon.

§ 95

Příslušnost

K řízení o návrhu podle ustanovení § 94 odst. 1 písm. b) je příslušný Nejvyšší správní soud.

§ 96

Rozsudek

O návrhu podle ustanovení § 94 odst. 1 písm. b) rozhoduje soud podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu.

Díl 6

Řízení o kompetenčních žalobách

§ 97

Kompetenční spor

(1) Soud rozhoduje kladný nebo záporný kompetenční spor, jehož stranami jsou

- a) správní úřad a orgán územní, zájmové nebo profesní samosprávy, nebo
- b) orgány územní, zájmové nebo profesní samosprávy navzájem, anebo
- c) ústřední správní úřady navzájem.

(2) Kladným kompetenčním sporem je spor, ve kterém si správní orgány osobují pravomoc vydat rozhodnutí o tomtéž právu nebo povinnosti téhož účastníka řízení před správním orgánem.

(3) Záporným kompetenčním sporem je spor, ve kterém správní orgány popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí o tomtéž právu nebo povinnosti téhož účastníka řízení před správním orgánem.

(4) K řízení je příslušný Nejvyšší správní soud.

§ 98

Žalobní legitimace a účastníci řízení

(1) Žalobu je oprávněn podat

- a) správní orgán, který si v kladném kompetenčním sporu osobuje pravomoc o věci vydat rozhodnutí a popírá pravomoc správního orgánu, který ve věci vede řízení nebo rozhodl,
- b) správní orgán, který v záporném kompetenčním sporu popírá svou pravomoc o věci vést řízení a rozhodovat a tvrdí, že tato pravomoc náleží jinému správnímu orgánu, který svou pravomoc popřel,
- c) ten, o jehož právech nebo povinnostech bylo nebo mělo být rozhodováno v řízení před správním orgánem.

(2) Žalovaným je správní orgán, který je druhou stranou kompetenčního sporu; je-li podána žaloba osobou uvedenou v odstavci 1 písm. c), jsou žalovanými správní orgány, mezi nimiž je pravomoc sporná.

(3) Má-li soud za to, že řízení a vydání rozhodnutí může být v pravomoci jiného správního orgánu než toho, který je označen žalobou za účastníka kompetenčního sporu, usnesením jej přibere do řízení jako dalšího žalovaného.

(4) Je-li stranou kompetenčního sporu správní úřad, jedná za něj ústřední orgán státní správy příslušný podle úseku státní správy; není-li jej nebo je-li sporná také tato jeho příslušnost, jedná v řízení správní úřad sám.

(5) Každý, kdo byl účastníkem řízení, v němž kompetenční spor vznikl, má postavení osoby zúčastněné na řízení, nepodal-li žalobu sám.

§ 99

Nepřípustnost

Žaloba je nepřipustná,

- a) nejde-li o kompetenční spor, nebo
- b) přísluší-li rozhodovat o kompetenčním sporu jinému orgánu podle zvláštního zákona, anebo
- c) lze-li na návrh žalobce kompetenční spor odstranit, a to i jako otázku předběžnou, v jiném řízení podle tohoto nebo zvláštního zákona, s výjimkou ústavní stížnosti.

§ 100

Rozhodnutí

(1) Soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu je v době jeho rozhodnutí.

(2) Neodmítne-li soud žalobu, nezastaví-li řízení nebo nerozhodne-li o postoupení věci, rozsudkem určí, který ze správních orgánů má pravomoc vydat rozhodnutí ve věci uvedené v žalobě. Současně vysloví nicotnost všech rozhodnutí správních orgánů nebo jejich jednotlivých výroků, pokud jsou v rozporu s určením pravomoci soudem; ustanovení § 76 odst. 2 platí obdobně.

§ 101

Náhrada nákladů řízení

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

HLAVA III

OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

Díl 1

Kasační stížnost

§ 102

Přípustnost

Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení soudního rozhodnutí. Kasační stížnost je přípustná proti každému takovému rozhodnutí, není-li dále stanoveno jinak.

§ 103

Důvody kasační stížnosti

(1) Kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené

- a) nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení,
- b) vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost,
- c) zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce,
- d) nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé,
- e) nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.

(2) Ustanovení odstavce 1 se užije přiměřeně také pro důvody kasační stížnosti směřující proti rozhodnutí krajského soudu o pořádkové pokutě.

§ 104

Nepřípustnost

(1) Kasační stížnost ve věcech volebních je nepřipustná.

(2) Kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, je nepřipustná.

(3) Kasační stížnost je dále nepřipustná proti rozhodnutí,

- a) jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu,
- b) jímž se pouze upravuje vedení řízení, nebo
- c) které je podle své povahy dočasné.

(4) Kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.

§ 105

Účastníci řízení o kasační stížnosti a jejich zastoupení

(1) Účastníky řízení o kasační stížnosti jsou stěžovatel a všichni, kdo byli účastníky původního řízení.

(2) Stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

§ 106

Náležitosti, místo a lhůta podání

(1) Kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, údaj o tom, kdy mu rozhodnutí bylo doručeno. Ustanovení § 37 platí obdobně.

(2) Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, a bylo-li vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta znovu od doručení tohoto usnesení. Osobě, která tvrdí, že o ní soud nesprávně vyslovil, že není osobou zúčastněnou na řízení, a osobě, která práva osoby zúčastněné na řízení uplatnila teprve po vydání napadeného rozhodnutí, běží lhůta k podání kasační stížnosti ode dne doručení rozhodnutí poslednímu z účastníků. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

(3) Nemá-li kasační stížnost všechny náležitosti již při jejím podání, musí být tyto náležitosti doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. Jen v této lhůtě může stěžovatel rozšířit kasační stížnost na výrok dosud nenapadené a rozšířit její důvody. Tuto lhůtu může soud na včasnou žádost stěžovatele z vážných důvodů prodloužit, nejdéle však o další měsíc.

(4) Kasační stížnost se podává u soudu, který napadené rozhodnutí vydal; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Nejvyššího správního soudu.

§ 107

Odkladný účinek

Kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 4 se užije přiměřeně.

§ 108

Postup krajského soudu po podání kasační stížnosti

(1) Má-li kasační stížnost vady, avšak není zjevně opožděná nebo podaná tím, kdo k jejímu podání zjevně není oprávněn, postará se předseda senátu o jejich odstranění. Nejsou-li důvody pro jiný postup, soud doručí kasační stížnost ostatním účastníkům řízení a osobám zúčastněným na řízení, poskytne jim možnost vyjádřit se k jejímu obsahu a vyžádá spisy správního orgánu, popřípadě opatří další podklady potřebné pro rozhodnutí. Poté předloží kasační stížnost se spisy Nejvyššímu správnímu soudu; při předložení sdělí své stanovisko k tomu, zda byla lhůta k podání kasační stížnosti dodržena a zda stížnost byla podána oprávněnou osobou.

(2) Byla-li kasační stížnost před předložením věci Nejvyššímu správnímu soudu vzata zpět, krajský soud usnesením řízení o kasační stížnosti zastaví.

§ 109

Řízení před Nejvyšším správním soudem

(1) O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání. Považuje-li to za vhodné nebo provádí-li dokazování, nařídí k projednání kasační stížnosti jednání.

(2) Nejvyšší správní soud je vázán rozsahem kasační stížnosti; to neplatí, je-li na napadeném výroku závislý výrok, který napaden nebyl, nebo je-li rozhodnutí správního orgánu nicotné.

(3) Nejvyšší správní soud je vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c)] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d)], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

(4) Ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží.

§ 110

Rozsudek

(1) Dospěje-li Nejvyšší správní soud k tomu, že kasační stížnost je důvodná, rozsudkem zruší rozhod-

nutí krajského soudu a věc mu vrátí k dalšímu řízení; jestliže již v řízení před krajským soudem byly důvody pro zastavení řízení, odmítnutí návrhu nebo postoupení věci, rozhodne o tom současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu Nejvyšší správní soud. Není-li kasační stížnost důvodná, Nejvyšší správní soud ji rozsudkem zamítne.

(2) Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti. Rozhodl-li Nejvyšší správní soud současně o odmítnutí návrhu, zastavení řízení nebo o postoupení věci, rozhodne i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu.

(3) Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

(4) Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu doručí účastníkům řízení a osobám zúčastněným na řízení krajský soud.

Díl 2

Obnova řízení

§ 111

Důvody obnovy

Řízení ukončené pravomocným rozsudkem se na návrh účastníka obnoví, jestliže vyšly najevo důkazy nebo skutečnosti, které bez jeho viny nebyly nebo nemohly být v původním řízení uplatněny, popřípadě bylo jinak rozhodnuto o předběžné otázce, jestliže výsledek obnoveného řízení může být pro něj příznivější.

§ 112

Účastníci řízení

Účastníkem řízení je ten, kdo podal návrh na obnovu řízení, a dále ti, kdo byli účastníky řízení před soudem, proti jehož rozhodnutí návrh na obnovu řízení směřuje.

§ 113

Příslušnost

K řízení je příslušný soud, který vydal rozhodnutí, proti němuž návrh na obnovu řízení směřuje.

§ 114

Připustnost návrhu

(1) Obnova řízení je přípustná jen proti rozsudku vydanému v řízení

a) o ochraně před zásahem správního orgánu,

b) ve věcech politických stran a politických hnutí.

(2) Obnova řízení není přípustná proti rozhodnutí o kasační stížnosti.

(3) Obnova řízení není dále přípustná, směřuje-li návrh jen proti důvodům rozhodnutí nebo proti výroku o nákladech řízení.

§ 115

Lhůta k podání návrhu

(1) Návrh na obnovu řízení lze podat ve lhůtě tři měsíců ode dne, kdy ten, kdo obnovu řízení navrhuje, se dozvěděl o důvodu obnovy.

(2) Po třech letech od právní moci napadeného rozhodnutí však může být návrh podán jen tehdy, jestliže byl zrušen trestní rozsudek, jímž byl soud při svém rozhodování vázán.

(3) Zmeškání lhůty nelze prominout.

§ 116

Náležitosti návrhu

Návrh musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu se napadá, zákonný důvod návrhu, vyličení skutečností, které svědčí o tom, že návrh je podán ve lhůtě, a návrh na provedení důkazů, jimiž má být důvodnost návrhu prokázána.

§ 117

Odkladný účinek návrhu

(1) Podaný návrh nemá odkladný účinek; soud jej však může na návrh přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 4 se užije přiměřeně.

(2) Právní mocí rozhodnutí o povolení obnovy se vykonatelnost obnovou dotčeného rozhodnutí odkládá do právní moci rozhodnutí v obnoveném řízení.

§ 118

Řízení o povolení obnovy

(1) Soud je vázán uplatněnými důvody návrhu. To neplatí, jestliže na napadeném výroku je závislý výrok, který napaden nebyl.

(2) Shledá-li soud důvody pro povolení obnovy řízení, usnesením ji povolí; jinak návrh usnesením zamítne.

§ 119

Řízení obnovené

(1) Byla-li obnova řízení pravomocně povolena, pokračuje soud v řízení o původním návrhu. K řádnému zjištění skutkového stavu, který tu byl v době jeho původního rozhodnutí, provede nově navržené důkazy a rozhodne o původním návrhu.

(2) Novým rozhodnutím se nahrazuje rozhodnutí původní. Ve výroku o nákladech řízení rozhodne soud současně také o nákladech řízení o povolení obnovy řízení.

Díl 3

Společné ustanovení

§ 120

Není-li v ustanoveních dílů 1 a 2 stanoveno jinak, užijí se přiměřeně ustanovení části třetí hlavy I.

ČÁST ČTVRTÁ

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ K POSTAVENÍ SOUDCŮ VE SPRÁVNÍM SOUDNICTVÍ

§ 121

Přidělování soudců

(1) K výkonu funkce ke krajskému soudu, v níž bude jednat a rozhodovat ve věcech správního soudnictví, lze soudce v souladu s jeho předchozím souhlasem přidělit, vykonával-li v oboru ústavního, správního nebo finančního práva po dobu nejméně pěti let právní praxi nebo vědeckou, popřípadě pedagogickou činnost nebo odůvodňují-li to výsledky jeho přípravné služby a justiční zkoušky.

(2) K výkonu funkce k Nejvyššímu správnímu soudu lze po předchozím souhlasu předsedy Nejvyššího správního soudu soudce v souladu s jeho předchozím souhlasem přidělit, vykonával-li v oboru ústavního, správního nebo finančního práva po dobu nejméně deseti let právní praxi nebo vědeckou, popřípadě pedagogickou činnost.

Překládání soudců

§ 122

K Nejvyššímu správnímu soudu může být se svým souhlasem nebo na svou žádost přeložen soudce, který má právní praxi po dobu nejméně deseti let a který svými odbornými znalostmi a zkušenostmi dává záruky řádného výkonu této funkce.

§ 123

Dojde-li zákonem ke změně v organizaci soudů působících ve správním soudnictví nebo ke změně obvodů soudů a nelze-li řádný výkon soudnictví zajistit jinak, lze soudce přiděleného nebo přeloženého k výkonu funkce ke krajskému soudu i bez jeho souhlasu nebo žádosti přeložit na jiný krajský soud nebo k Nejvyššímu správnímu soudu, jsou-li splněny podmínky podle § 122. Obdobně lze soudce přiděleného nebo přeloženého k výkonu funkce k Nejvyššímu správnímu soudu přeložit na krajský soud.

§ 124

K výkonu funkce k Nejvyššímu správnímu soudu lze soudce přeložit jen se souhlasem předsedy tohoto soudu.

ČÁST PÁTÁ USTANOVENÍ PŘECHODNÁ A ZMOCŇOVACÍ

§ 125

Přechodné ustanovení k odborné justiční zkoušce

Po dobu pěti let od účinnosti tohoto zákona může složit odbornou justiční zkoušku ten, kdo splňuje předpoklady pro funkci soudce, s výjimkou odborné justiční zkoušky, a vykonával v oboru ústavního, správního nebo finančního práva v délce nejméně šesti let právní praxi nebo vědeckou, popřípadě pedagogickou činnost; ministerstvo mu umožní vykonat odbornou justiční zkoušku do 6 měsíců od podání žádosti o složení zkoušky.

§ 126

Přechodná ustanovení k přidělení a přeložení soudců

(1) Soudci přidělení nebo přeložení k výkonu funkce k vrchním soudům, kteří ke dni účinnosti tohoto zákona podle rozvrhu práce rozhodují věci správního soudnictví, se dnem účinnosti tohoto zákona stávají soudci přeloženými k výkonu funkce k Nejvyššímu správnímu soudu, pokud s tím souhlasí.

(2) Soudci přidělení nebo přeložení k výkonu funkce ke krajským soudům, kteří ke dni účinnosti tohoto zákona podle rozvrhu práce rozhodují věci správního soudnictví, se dnem účinnosti tohoto zákona stávají soudci specializovaných senátů krajských soudů k vyřizování věcí správního soudnictví.

(3) Po dobu pěti let ode dne účinnosti tohoto zákona může být k výkonu funkce k Nejvyššímu správnímu soudu přeložen soudce, který svými znalostmi, zkušenostmi a dosavadním výkonem soudcovské funkce dává záruku řádného výkonu této funkce; ustanovení § 122 se neuzije.

(4) Po dobu pěti let ode dne účinnosti tohoto zákona může být k výkonu funkce ke krajskému soudu ve správním soudnictví přeložen soudce okresního soudu, který svými znalostmi, zkušenostmi a dosavadním výkonem soudcovské funkce dává záruku řádného výkonu této funkce; ustanovení zvláštního zákona o délce výkonu soudcovské funkce pro přeložení soudce ke krajskému soudu se neuzije.²⁴⁾

Přechodná ustanovení k soudcovské radě

§ 127

Do doby ustavení soudcovské rady se ustanovení § 25 nepoužije.

§ 128

První shromáždění soudců Nejvyššího správního soudu k volbě soudcovské rady svolá předseda Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 129

Přechodná ustanovení k opravným prostředkům proti rozhodnutí správního orgánu

(1) Ve věcech správního soudnictví, v nichž zvláštní zákon svěřuje soudu rozhodování o opravných prostředcích proti rozhodnutím správních orgánů podle části páté hlavy třetí občanského soudního řádu, ve znění účinném k 31. prosinci 2002, lze ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona podat ve lhůtě třiceti dnů od doručení rozhodnutí, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinak, žalobu podle části třetí hlavy druhé dílu prvního tohoto zákona, jsou-li splněny podmínky tam stanovené. Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, má podání žaloby odkladný účinek.

(2) Řízení o opravných prostředcích podaných přede dnem účinnosti tohoto zákona, o nichž soud nerozhodl do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí v řízení podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního tohoto zákona; jde-li o řízení ve věcech, o nichž má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení, soud postupuje podle § 68 písm. b). Účinky procesních úkonů v těchto řízeních učiněných zůstávají zachovány a posoudí se přiměřeně podle ustanovení tohoto zákona. Ustanovení § 46 odst. 2 až 4 se užijí obdobně.

(3) Bylo-li přede dnem účinnosti tohoto zákona podáno proti rozhodnutí soudu o opravném prostředku proti rozhodnutí správního orgánu odvolání ve věcech, v nichž to zákon připouštěl, a nebylo o něm rozhodnuto do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, zastavuje se řízení o odvolání dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Účastník tohoto řízení může do 31. ledna 2003 podat proti rozhodnutí soudu o opravném prostředku kasační stížnost podle tohoto zákona.

(4) Bylo-li přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona proti rozhodnutí vrchního soudu o odvolání proti rozhodnutí krajského soudu o opravném prostředku podáno dovolání, a nebylo o něm rozhodnuto do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí řízení Nejvyšší správní soud v řízení podle ustanovení části

²⁴⁾ § 71 odst. 3 zákona o soudech a soudcích.

třetí hlavy třetí dílu prvního tohoto zákona. Účinky procesních úkonů v těchto řízeních učiněných zůstávají zachovány a posoudí se přiměřeně podle ustanovení tohoto zákona.

§ 130

Přechodná ustanovení k ostatním neskončeným věcem

(1) Řízení podle části páté hlavy druhé občanského soudního řádu účinného přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, v nichž nebylo rozhodnuto do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního tohoto zákona; jde-li o řízení ve věcech, o nichž má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení, soud postupuje podle § 68 písm. b). Účinky procesních úkonů v těchto řízeních učiněných zůstávají zachovány a posoudí se přiměřeně podle ustanovení tohoto zákona. Ustanovení § 46 odst. 2 až 4 se užijí obdobně.

(2) Řízení ve věcech volebního soudnictví a ve věcech politických stran a politických hnutí zahájená podle občanského soudního řádu a neskončená do dne nabytí účinnosti tohoto zákona projedná a dokončí soud příslušný podle dosavadních právních předpisů.

§ 131

Přechodné ustanovení ke kasačním stížnostem

Kasační stížnost lze podat proti rozhodnutím krajských soudů vydaným po dni účinnosti tohoto zákona.

§ 132

Přechodné ustanovení k věcné příslušnosti soudů

Věci správního soudnictví, v nichž nebylo rozhodnuto do dne účinnosti tohoto zákona a v nichž byla dána věcná příslušnost k řízení okresním soudům, převezme a dokončí krajský soud věcně příslušný podle tohoto zákona. Nestanoví-li tento zákon jinak, věci správního soudnictví, v nichž nebylo rozhodnuto do dne účinnosti tohoto zákona a v nichž byla dána věcná příslušnost k řízení vrchním soudům nebo Nejvyššímu soudu, převezme a dokončí Nejvyšší správní soud.

§ 133

Přechodné ustanovení k odměně za zastoupení

Odměna za zastupování advokátem nebo notářem v řízeních, která byla zahájena přede dnem účinnosti tohoto zákona, se stanoví podle dosavadních právních předpisů.

§ 134

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo právním předpisem upraví podrobnosti pro vyřizování věcí správního soudnictví krajskými soudy, organizaci práce a úkoly jejich zaměstnanců při výkonu správního soudnictví.

ČÁST ŠESTÁ

ÚČINNOST

§ 135

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2003.

Klaus v. r.

Havel v. r.

v z. Rychetský v. r.

85

ZÁKON

ze dne 13. března 1996

o advokacii

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

(3) Ustanovením odstavce 2 není dotčeno omezení rozsahu oprávnění advokátů poskytovat právní služby stanovené tímto zákonem (§ 5 odst. 3).

ČÁST PRVNÍ ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Tento zákon upravuje podmínky, za nichž mohou být poskytovány právní služby, jakož i poskytování právních služeb advokáty (dále jen „výkon advokacie“).

(2) Poskytováním právních služeb se rozumí zastupování v řízení před soudy a jinými orgány, obhajoba v trestních věcech, udělování právních porad, sepisování listin, zpracovávání právních rozborů a další formy právní pomoci, jsou-li vykonávány soustavně a za úplatu.

§ 2

(1) Právní služby mohou poskytovat jen advokáti, a to za podmínek stanovených tímto zákonem a způsobem v něm uvedeným.

(2) Ustanovením odstavce 1 není dotčeno oprávnění

- a) notářů, patentových zástupců a daňových poradců,¹⁾ popřípadě dalších osob, jimž zvláštní zákon svěřuje poskytovat právní služby,
- b) zaměstnance právnické nebo fyzické osoby, popřípadě člena družstva poskytovat právní služby osobě, k níž je v pracovním nebo jiném obdobném poměru, pokud je poskytování právních služeb součástí povinností vyplývajících z tohoto poměru.

§ 3

(1) Advokát je při poskytování právních služeb nezávislý; je vázán právními předpisy a v jejich mezích příkazy klienta.

(2) Advokáti poskytují právní služby ve všech věcech.

ČÁST DRUHÁ ADVOKÁT

HLAVA PRVNÍ

Předpoklady pro výkon advokacie

§ 4

Advokátem je ten, kdo je zapsán v seznamu advokátů vedeném Českou advokátní komorou (dále jen „Komora“).

§ 5

(1) Komora zapíše na žádost do seznamu advokátů každého,

- a) kdo má plnou způsobilost k právním úkonům,
- b) kdo získal vysokoškolské vzdělání na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České republice,
- c) kdo vykonával po dobu alespoň tří let právní praxi jako advokátní koncipient,
- d) kdo je bezúhonný,
- e) komu nebylo uloženo kárné opatření vyškrtnutí ze seznamu advokátů, nebo bylo-li mu kárné opatření vyškrtnutí ze seznamu advokátů pravomocně uloženo, uplynula doba trvání vyškrtnutí kárným opatřením stanovená,
- f) kdo nebyl vyškrtnut ze seznamu advokátů podle § 8 odst. 1 písm. g), nebo uplynula-li od vyškrtnutí doba pěti let,
- g) kdo není v pracovním nebo jiném obdobném poměru, s výjimkou pracovního poměru vysokoškolského učitele, ani nevykonává jinou činnost neslučitelnou s výkonem advokacie,
- h) kdo složil advokátní zkoušku, a
- i) kdo po splnění podmínek uvedených pod písmeny a) až h) složil do rukou předsedy Komory tento

¹⁾ Zákon ČNR č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

Zákon č. 237/1991 Sb., o patentových zástupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon ČNR č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a o Komoře daňových poradců České republiky.

slib: „Slibuji na svou čest a svědomí, že budu ctít právo a etiku povolání advokáta a chránit lidská práva. Slibuji, že budu dodržovat povinnost mlčenlivosti a dbát důstojnosti advokátního stavu.“

(2) Do seznamu advokátů zapíše Komora po složení slibu též toho, kdo splňuje podmínky uvedené v odstavci 1 písm. a) a d) až g) a

- a) prokáže, že je oprávněn poskytovat právní služby způsobem uvedeným v § 3 v jiném státě, a
- b) složí uznávací zkoušku (§ 54 odst. 2).

(3) Advokát, který byl zapsán do seznamu advokátů podle odstavce 2, je oprávněn poskytovat právní služby pouze v oblasti práva státu, v němž získal oprávnění k poskytování právních služeb, a v oblasti práva mezinárodního.

(4) Komora po uhrazení poplatku ve výši stanovené Komorou a nepřevyšující částku 3000 Kč vydá advokátovi osvědčení o zápisu do seznamu advokátů; v osvědčení Komora vyznačí omezení rozsahu poskytování právních služeb podle odstavce 3.

§ 6

(1) Za advokátní zkoušku se pokládá též justiční zkouška, soudcovská zkouška, jednotná soudcovská zkouška, jednotná soudcovská a advokátní zkouška, prokurátorská zkouška, závěrečná zkouška státního zástupce, arbitrážní zkouška a notářská zkouška; Komora může uznat i jinou odbornou zkoušku v oblasti právní praxe za zkoušku advokátní.

(2) Za praxi advokátního koncipienta se pokládá též praxe soudce, prokurátora, státního zástupce, státního arbitra, státního notáře, notáře, justičního čekatele, právního čekatele prokuratury, arbitrážního čekatele, právního čekatele státního zastupitelství a notářského koncipienta; Komora může uznat za právní praxi advokátního koncipienta i jinou právní praxi.

(3) O uznání jiné zkoušky podle odstavce 1 rozhoduje Komora pouze v souvislosti se žádostí o zápis do seznamu advokátů; o uznání jiné praxe podle odstavce 2 rozhoduje Komora pouze v souvislosti se žádostí o umožnění vykonání advokátní zkoušky nebo se žádostí o zápis do seznamu advokátů.

§ 7

(1) Komora umožní do devíti měsíců od doručení písemné žádosti konat advokátní zkoušku každému, kdo prokáže, že splňuje podmínky uvedené v § 5 odst. 1 písm. a) až d) a uhradil přiměřený poplatek za zkoušku ve výši stanovené Komorou; ve stejné lhůtě po uhrazení poplatku za zkoušku umožní Komora konat uznávací zkoušku každému, kdo splňuje podmínky uvedené v § 5 odst. 1 písm. a) a d) až g) a § 5 odst. 2 písm. a).

(2) Komora umožní do jednoho měsíce od doručení písemné žádosti o složení slibu a zápis do seznamu advokátů složení slibu každému, kdo prokáže, že splňuje podmínky uvedené v § 5 odst. 1 písm. a) až h) nebo v § 5 odst. 2. Komora zapíše žadatele do seznamu advokátů ke dni složení slibu nebo k pozdějšímu dni uvedenému v žádosti, nepřesahuje-li doba mezi složením slibu a tímto dnem tři měsíce; jinak Komora žádost zamítne s tím, že rozhodnutí o uznání jiné zkoušky nebo o uznání jiné praxe učiněná podle § 6 pozbývají platnosti.

§ 8

- (1) Ze seznamu advokátů vyškrtně Komora toho,
- a) kdo zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého,
 - b) kdo byl podle § 5 zapsán do seznamu advokátů, ačkoliv nesplňoval některou z podmínek v zákoně uvedených,
 - c) kdo byl zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jehož způsobilost k právním úkonům byla omezena,
 - d) kdo byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za úmyslný trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem advokacie,
 - e) kdo byl pravomocně odsouzen za jiný úmyslný trestný čin, než je uveden v písmenu d), nebo kdo byl za trestný čin uvedený v písmenu d) odsouzen k jinému trestu než nepodmíněnému trestu odnětí svobody, pokud tato trestná činnost ohrožuje důvěru v řádný výkon advokacie,
 - f) komu bylo Komorou uloženo kárné opatření vyškrtnutí ze seznamu advokátů,
 - g) vůči komu byl prohlášen konkurz, povoleno vyrovnání nebo zamítnut návrh na konkurz pro nedostatek majetku, nebo toho, kdo je společníkem právnické osoby zřízené k výkonu advokacie (§ 15), vůči níž byl prohlášen konkurz, povoleno vyrovnání nebo zamítnut návrh na konkurz pro nedostatek majetku, pokud některá z těchto skutečností ohrožuje důvěru v řádný výkon advokacie,
 - h) kdo požádal Komoru o vyškrtnutí ze seznamu advokátů.

(2) Nejde-li o nesplňování podmínek uvedených v § 5 odst. 1 písm. a), b) nebo d) nebo o důvod uvedený v odstavci 1 písm. c) po dobu, po níž trvá, může Komora rozhodnout o vyškrtnutí ze seznamu advokátů podle odstavce 1 písm. b) pouze do jednoho roku ode dne, kdy se o nesplňování podmínky dozvěděla; vyškrtnutí z důvodu uvedeného v odstavci 1 písm. g) nelze provést, uplynula-li ode dne právní moci rozhodnutí, jímž byl prohlášen konkurz, povoleno vyrovnání nebo zamítnut návrh na konkurz pro nedostatek majetku, doba delší než pět roků.

§ 9

(1) Komora pozastaví advokátovi výkon advokacie

- a) vznikl-li mu pracovní nebo jiný obdobný poměr, s výjimkou pracovního poměru vysokoškolského učitele, anebo začal-li vykonávat jinou činnost neslučitelnou s výkonem advokacie,
- b) nastoupil-li výkon trestu odnětí svobody, byl-li vzat do vazby nebo započal-li výkon trestu zá- kazu činnosti vykonávat advokacii, nebo
- c) na základě jeho písemné žádosti, prokáže-li, je-li to třeba, že ustanovil zástupce v souladu s § 27.

(2) Komora může pozastavit advokátovi výkon advokacie,

- a) bylo-li proti němu zahájeno trestní řízení pro úmyslný trestný čin, a to nejdéle do dne, kdy nabude právní moci rozhodnutí, kterým se toto řízení končí,
- b) bylo-li zahájeno řízení o jeho způsobilosti k právním úkonům, a to nejdéle do dne, kdy nabude právní moci rozhodnutí, kterým se toto řízení končí,
- c) bylo-li proti němu nebo právnické osobě zřízené k výkonu advokacie (§ 15), již je společníkem, zahájeno řízení o prohlášení konkurzu nebo povolení vyrovnání.

(3) Pozastavení zapíše Komora do seznamu advokátů. Pomínou-li důvody pro pozastavení výkonu advokacie, Komora pozastavení výkonu advokacie zruší.

§ 10

Dojde-li u advokáta zapsaného do seznamu advokátů podle § 5 odst. 2 k pozastavení či zániku oprávnění poskytovat právní služby v cizině, pozastaví mu Komora výkon advokacie podle tohoto zákona, popřípadě jej ze seznamu advokátů vyškrtne.

HLAVA DRUHÁ

Způsob výkonu advokacie

§ 11

(1) Advokát vykonává advokacii samostatně, ve sdružení (§ 14) anebo jako společník ve veřejné obchodní společnosti (§ 15).

(2) Komora vede seznam sdružení a veřejných ob-

chodních společností vykonávajících advokacii; ustanovení zvláštních předpisů²⁾ tím nejsou dotčena.

§ 12

Při výkonu advokacie je advokát povinen používat označení „advokát“; za podmínek stanovených stavovským předpisem je advokát oprávněn používat i jiných označení nebo dodatků označujících jeho odborné zaměření.

§ 13

(1) Místem podnikání advokáta podle zvláštních předpisů³⁾ je jeho místo podnikání zapsané v seznamu advokátů (dále jen „sídlo“).

(2) Sídlo advokáta musí být na území České republiky.

Společný výkon advokacie

§ 14

Sdružení

(1) Vykonávají-li advokáti advokacii společně a nejde-li o výkon advokacie ve veřejné obchodní společnosti (§ 15), upraví si vzájemné vztahy písemnou smlouvou podle zvláštních předpisů⁴⁾ (dále jen „sdružení“). Účastníky sdružení mohou být pouze advokáti a jsou povinni vykonávat advokacii pod společným jménem.

(2) Na používání společného jména se přiměřeně vztahuje § 12.

(3) Advokáti, kteří jsou účastníky sdružení, musí mít společně sídlo; dojde-li k porušení této povinnosti, nastávají účinky doručení i tehdy, když písemnost určená některému z účastníků sdružení je doručena kterémukoliv jinému účastníku sdružení.

(4) Advokát, který je účastníkem sdružení, nemůže současně vykonávat advokacii samostatně, jako společník veřejné obchodní společnosti (§ 15) ani v jiném sdružení.

(5) Ustanovení předchozích odstavců se nepoužijí, dohodli-li se advokáti o dočasném společném poskytování právních služeb v jednom nebo více předem vymezených případech.

§ 15

Veřejná obchodní společnost

(1) Advokáti mohou vykonávat advokacii jako společníci veřejné obchodní společnosti, pokud před-

²⁾ § 27 a násl. obchodního zákoníku.

³⁾ § 2 odst. 3 obchodního zákoníku.

⁴⁾ § 829 a násl. občanského zákoníku.

mětem jejího podnikání je pouze výkon advokacie a jejími společníky jsou pouze advokáti (dále jen „společnost“).

(2) Jako účastník právních vztahů, založených v souvislosti s poskytováním právních služeb ve společnosti, vystupuje vůči klientovi společnost; tyto právní vztahy, včetně odpovědnosti společnosti za škodu způsobenou v souvislosti s výkonem advokacie, se řídí s výjimkami stanovenými tímto zákonem zvláštními předpisy.⁵⁾

(3) Na výkon advokacie se nevztahuje § 85 věta druhá obchodního zákoníku.

(4) Nezaniká-li smrtí společníka společnost, může se dědic přihlásit o svoji účast ve společnosti za podmínek stanovených zvláštními předpisy,⁶⁾ jen je-li advokátem. Není-li dědic advokátem nebo se nepřihlásil o účast ve společnosti, má právo na vyplacení vyřádacího podílu podle zvláštního předpisu.⁷⁾

(5) Ustanovení zvláštních předpisů o ručení společníků za závazky společnosti nejsou dotčena.

(6) Účinky doručení nastávají i tehdy, když písemnost určená advokátovi, který je společníkem společnosti, byla doručena společnosti.

(7) Advokát, který vykonává advokacii ve společnosti, nemůže současně vykonávat advokacii samostatně, ve sdružení ani jako společník jiné společnosti.

(8) Ustanovení § 16 až 18, § 19 písm. a) a c), § 20, § 21 odst. 4, § 22 odst. 1, § 23, § 24 odst. 1 a 2, § 25, § 26 odst. 2, § 27, 28 a § 29 odst. 1 se použijí pro společnost přiměřeně.

HLAVA TŘETÍ

Práva a povinnosti advokátů

§ 16

(1) Advokát je povinen chránit a prosazovat práva a oprávněné zájmy klienta a řídit se jeho pokyny. Pokyny klienta však není vázán, jsou-li v rozporu se zákonem nebo stavovským předpisem; o tom je advokát povinen klienta přiměřeně poučit.

(2) Při výkonu advokacie je advokát povinen jednat čestně a svědomitě; je povinen využívat důsledně všechny zákonné prostředky a v jejich rámci uplatnit v zájmu klienta vše, co podle svého přesvědčení pokládá za prospěšné.

§ 17

Advokát postupuje při výkonu advokacie tak, aby nesnižoval důstojnost advokátního stavu; za tím účelem je zejména povinen dodržovat pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže. Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže stanoví stavovský předpis.

§ 18

(1) Advokát je oprávněn poskytnutí právních služeb odmítnout, pokud nebyl podle zvláštních předpisů ustanoven nebo Komorou k poskytnutí právních služeb podle odstavce 2 určen; ustanovení § 19 tím není dotčeno.

(2) Nemůže-li se někdo poskytnutí právních služeb podle tohoto zákona domoci, je oprávněn požádat Komoru, aby mu advokáta určila. Nejsou-li dány důvody pro odmítnutí uvedené v § 19, je Komorou určený advokát povinen právní služby poskytnout za podmínek v určení stanovených.

§ 19

Advokát je povinen poskytnutí právních služeb odmítnout, jestliže

- a) v téže věci nebo ve věci související již poskytl právní služby jinému, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy toho, kdo o poskytnutí právních služeb žádá,
- b) osobě, jejíž zájmy jsou v rozporu se zájmy toho, kdo o právní služby žádá, poskytl již v téže věci nebo věci související právní služby advokát, s nímž vykonává advokacii ve sdružení nebo společnosti,
- c) by informace, kterou má o jiném klientovi nebo o bývalém klientovi, mohla toho, kdo o poskytnutí právních služeb žádá, neoprávněně zvýhodnit,
- d) projednání věci se zúčastnil advokát, případně osoba advokátovi blízká,⁸⁾
- e) zájmy toho, kdo o poskytnutí právních služeb žádá, jsou v rozporu se zájmy advokáta nebo osoby advokátovi blízké.

§ 20

(1) Advokát je povinen od smlouvy o poskytování právních služeb odstoupit, popřípadě požádat o zrušení ustanovení či požádat Komoru o určení jiného advokáta (§ 18 odst. 2), zjistí-li dodatečně skutečnosti uvedené v § 19.

⁵⁾ Např. obchodní zákoník.

⁶⁾ § 91 odst. 1 obchodního zákoníku.

⁷⁾ § 89 obchodního zákoníku.

⁸⁾ § 116 občanského zákoníku.

(2) Advokát je oprávněn odstoupit od smlouvy o poskytování právních služeb, popřípadě požádat o zrušení ustanovení či požádat Komoru o určení jiného advokáta (§ 18 odst. 2), dojde-li k narušení nezbytné důvěry mezi ním a klientem nebo neposkytuje-li klient potřebnou součinnost.

(3) Advokát je oprávněn odstoupit od smlouvy o poskytování právních služeb, nesložil-li klient přiměřenou zálohu na odměnu za poskytnutí právních služeb, ačkoliv byl o to advokátem požádán.

(4) Nedohodne-li se advokát s klientem jinak nebo neučiní-li klient jiné opatření, je advokát povinen po dobu 15 dnů ode dne, kdy podle odstavců 1 až 3 odstoupil od smlouvy o poskytování právních služeb, činit veškeré neodkladné úkony tak, aby klient neutrpěl na svých právech nebo oprávněných zájmech újmu. To neplatí, pokud klient advokátovi sdělí, že na splnění této povinnosti netrvá.

§ 21

(1) Advokát je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s poskytováním právních služeb.

(2) Povinnosti mlčenlivosti může advokáta zprostit pouze klient a po jeho smrti či zániku právní nástupce; i poté je však advokát povinen zachovávat mlčenlivost, je-li z okolností případu zřejmé, že jej klient nebo jeho právní nástupce této povinnosti zprostil pod nátlakem nebo v tísní.

(3) Advokát nemá povinnost mlčenlivosti ve vztahu k osobě, kterou pověřuje provedením jednotlivých úkonů právních služeb, pokud je tato osoba povinna sama tuto povinnost zachovávat.

(4) Povinností mlčenlivosti není advokát vázán v rozsahu nezbytném pro řízení před soudem nebo jiným orgánem, je-li předmětem řízení spor mezi ním a klientem nebo jeho právním nástupcem.

(5) Povinností mlčenlivosti advokáta nejsou dotčeny povinnosti stanovené zvláštními předpisy o správě daní a poplatků;⁹⁾ i v tomto případě je však advokát povinen zachovávat mlčenlivost o totožnosti klienta, jakož i o povaze věci, ve které právní služby poskytl nebo poskytuje.

(6) Povinnosti mlčenlivosti se advokát nemůže dovolat v kárném řízení podle tohoto zákona; podrobnosti stanoví kárný řád.

(7) Povinností mlčenlivosti není dotčena zákonem uložená povinnost překaziti spáchání trestného činu.¹⁰⁾

(8) Povinnost mlčenlivosti trvá i po vyškrtnutí ze seznamu advokátů.

(9) Povinnost mlčenlivosti v rozsahu stanoveném v odstavcích 1 až 8 se obdobně vztahuje i na zaměstnance advokáta nebo společnosti, na jiné osoby, které se podílejí na poskytování právních služeb, na členy orgánů Komory a její zaměstnance, jakož i na všechny osoby, které se účastní kárného řízení podle tohoto zákona.

§ 22

(1) Advokacie se vykonává zpravidla za odměnu; od klienta lze žádat přiměřenou zálohu.

(2) Způsob určení odměny a náhrad advokáta, popřípadě i její výši stanoví Ministerstvo spravedlnosti právním předpisem.

§ 23

Byl-li advokát ustanoven, hradí jeho odměnu stát.

§ 24

(1) Advokát odpovídá klientovi za škodu, kterou mu způsobil v souvislosti s výkonem advokacie. Advokát odpovídá za škodu způsobenou klientovi i tehdy, byla-li škoda způsobena v souvislosti s výkonem advokacie jeho zástupcem nebo jeho zaměstnancem; případná odpovědnost těchto osob podle zvláštních předpisů tím není dotčena.

(2) Advokát se odpovědnosti podle odstavce 1 zprostit, prokáže-li, že škodě nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze na něm požadovat.

(3) Advokát musí být pojištěn pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou poskytováním právních služeb, a to v rozsahu, v jakém lze rozumně předpokládat, že by jej mohla taková odpovědnost postihnout; vykonává-li advokát advokacii ve společnosti, vztahuje se tato povinnost na společnost.

§ 25

(1) O poskytování právních služeb je advokát povinen vést přiměřenou dokumentaci.

(2) Ustanovením odstavce 1 nejsou dotčeny zvláštní předpisy o účetnictví.¹¹⁾

§ 26

(1) Advokát se v rámci svého pověření může dát zastoupit jiným advokátem.

⁹⁾ Zákon ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ § 167 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ Zejména zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Nestanoví-li zvláštní předpis jinak,¹²⁾ může advokát při jednotlivých úkonech právní pomoci zastoupit i jeho advokátní koncipient nebo jeho jiný zaměstnanec.

§ 27

(1) Brání-li advokátovi, který vykonává advokacii samostatně, jakákoliv překážka ve vykonávání advokacie, je povinen ustanovit bez odkladu jiného advokáta po dohodě s ním svým zástupcem; poruší-li advokát tuto povinnost, ustanoví zástupce Komora s tím, že podle okolností případu určí i výši náhrady, kterou je advokát povinen zástupci poskytnout.

(2) Nedohodne-li se zástupce s klientem do jednoho týdne ode dne, kdy byl klient o ustanovení zástupce vyrozuměn, jinak nebo neučiní-li klient v této lhůtě jiné opatření, přecházejí práva a povinnosti zastoupeného advokáta, související s poskytováním právních služeb, na zástupce.

§ 28

(1) Advokát je v zájmu zachování cti a vážnosti advokátního stavu povinen před tím, než proti jinému advokátovi zahájí soudní nebo jiné obdobné řízení ve věci související s výkonem advokacie, využít smířčího řízení před orgány Komory; to neplatí, je-li alespoň jedním z účastníků sporu třetí osoba.

(2) Smířčí řízení je zpravidla vedeno před předsdou Komory nebo jiným členem jejího představenstva; jeho účelem je vést účastníky sporu k jeho vyřešení smírem.

(3) Podrobnosti o smířčím řízení stanoví stavovský předpis.

§ 29

(1) Advokát je povinen oznámit Komoře bez odkladu po zahájení výkonu advokacie své sídlo, způsob, jakým vykonává advokacii, jakož i další skutečnosti nezbytné pro vedení seznamu advokátů stanovené stavovským předpisem; advokát je povinen oznámit Komoře bez odkladu i změny těchto skutečností, a to do jednoho týdne poté, co nastaly.

(2) Advokát je povinen oznámit Komoře ve lhůtě uvedené v odstavci 1 veškeré skutečnosti, které by mohly být důvodem k pozastavení výkonu advokacie nebo k vyškrtnutí ze seznamu advokátů.

§ 30

Advokát je povinen platit příspěvky na činnost Komory, popřípadě provádět další platby stanovené stavovským předpisem nebo usnesením sněmu.

§ 31

Advokát nebo společnost, která zaměstnává advokátního koncipienta, jsou povinny vytvářet takové pracovní podmínky, které advokátnímu koncipientovi umožní řádnou přípravu na povolání advokáta; advokátnímu koncipientovi musí být zejména umožněna účast na školeních pořádaných Komorou, řádná příprava na advokátní zkoušku, jakož i účast u advokátní zkoušky.

HLAVA ČTVRTÁ

Kárná odpovědnost

§ 32

(1) Za závažné nebo opětovné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo stavovským předpisem (dále jen „kárné provinění“) může být advokátovi uloženo některé z těchto kárných opatření:

- a) písemné napomenutí,
- b) písemné napomenutí oznámené ostatním advokátům,
- c) pokuta až do výše stonásobku minimální měsíční mzdy stanovené zvláštním předpisem,¹³⁾
- d) vyškrtnutí ze seznamu advokátů až na dobu pěti let.

(2) Výnos pokut připadá Komoře.

§ 33

(1) O uložení kárného opatření rozhoduje v kárném řízení zahájeném na základě návrhu kárného žalobce (§ 46 odst. 3, § 51) tříčlenný senát kárné komise Komory.

(2) Návrh na zahájení kárného řízení musí být podán do šesti měsíců ode dne, kdy se kárný žalobce o kárném provinění dozvěděl, nejpozději však do dvou let ode dne, kdy ke kárnému provinění došlo.

(3) Advokát, vůči němuž bylo kárné řízení zahájeno, má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které jsou mu kladeny za vinu; má právo hájit se a navrhopvat

¹²⁾ § 35 odst. 1 trestního řádu.

§ 25 odst. 3 občanského soudního řádu.

§ 31 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu.

¹³⁾ Nařízení vlády ČSFR č. 53/1992 Sb., o minimální mzdě, ve znění nařízení vlády ČR č. 615/1992 Sb. a nařízení vlády č. 303/1995 Sb.

důkazy, které by měly být v kárném řízení provedeny. Advokát může být v kárném řízení zastoupen jiným advokátem.

(4) V kárném řízení lze vyslyšet svědky, znalce a účastníky, jen když se dobrovolně dostaví a poskytnou výpověď. Také jiné důkazy lze provádět jen tehdy, jsou-li jim poskytnuty. Procesní úkony, které v kárném řízení nemůže senát kárné komise sám provést, provede na jeho dožádání a na náklady Komory soud; soud je povinen dožádání vyhovět, nejde-li o procesní úkon podle zákona nepřípustný. Soud přitom učiní všechna rozhodnutí, která jsou k provedení dožádání potřebná.

(5) Má-li v kárném řízení vystupovat jako kárný žalobce předseda kontrolní rady, je oprávněn pověřit jiného advokáta po dohodě s ním provedením přípravných úkonů před zahájením kárného řízení; na takto pověřeného advokáta se vztahuje ustanovení § 48.

(6) Podrobnosti o kárném řízení stanoví kárný řád (§ 51 odst. 1).

§ 34

Rozhodnutí kárného senátu vydané v kárném řízení, kterým se toto řízení před kárným senátem končí (dále jen „rozhodnutí“), musí být písemné a musí obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o opravném prostředku; pro doručování jeho písemného vyhotovení se použijí přiměřeně ustanovení zvláštních předpisů o doručování rozhodnutí vydaných ve správním řízení.¹⁴⁾

§ 35

(1) Proti rozhodnutí může advokát nebo kárný žalobce podat do 15 dnů od jeho doručení odvolání; odvolání má odkladný účinek.

(2) O odvolání rozhoduje tříčlenný senát ustanovený představenstvem Komory z členů, případně náhradníků představenstva (dále jen „odvolací senát“).

(3) Odvolací senát Komory v odvolacím řízení rozhodnutí zruší nebo odvolání zamítne a rozhodnutí potvrdí. Zruší-li odvolací senát Komory odvoláním napadené rozhodnutí, rozhodne ve věci samé nebo ji vrátí kárnému senátu k dalšímu řízení a rozhodnutí; kárný senát je v tomto případě vázán právním názorem odvolacího senátu.

ČÁST TŘETÍ ADVOKÁTNÍ KONCIPIENT

§ 36

Advokátním koncipientem je ten, kdo je zapsán

v seznamu advokátních koncipientů vedeném Komorou.

§ 37

(1) Komora zapíše do seznamu advokátních koncipientů každého, kdo

- a) má plnou způsobilost k právním úkonům,
- b) získal vysokoškolské vzdělání na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České republice,
- c) je bezúhonný [§ 5 odst. 1 písm. d)], a
- d) je k advokátovi nebo ke společnosti v pracovním poměru, vyjma pracovního poměru vedlejšího.

(2) Splňuje-li podmínky uvedené v odstavci 1, Komora zapíše žadatele do seznamu advokátních koncipientů na základě jeho písemné žádosti, a to ke dni uvedenému v této žádosti. Není-li takový den v žádosti o zápis do seznamu advokátních koncipientů uveden, zapíše Komora žadatele do seznamu koncipientů nejpozději do dvou měsíců od jejího doručení.

(3) Komora advokátního koncipienta ze seznamu advokátních koncipientů vyškrtne, zjistí-li, že nesplňuje některou z podmínek uvedených v odstavci 1.

(4) Komora pozastaví advokátnímu koncipientovi výkon právní praxe z důvodů uvedených v § 9 odst. 1 písm. b) nebo na základě jeho písemné žádosti; Komora může pozastavit advokátnímu koncipientovi výkon právní praxe z důvodů uvedených v § 9 odst. 2.

§ 38

(1) Advokátní koncipient vykonává u advokáta nebo u společnosti právní praxi, jejímž cílem je získat pod vedením a dohledem advokáta znalosti a osvojit si zkušenosti potřebné k výkonu advokacie.

(2) Při výkonu právní praxe je koncipient povinen postupovat v souladu s tímto zákonem a stavovskými předpisy.

§ 39

Ustanovení § 9 odst. 3, § 16, 17, 21, § 32 odst. 1 písm. a) až c) a § 33 až 35 se použijí pro advokátního koncipienta přiměřeně.

ČÁST ČTVRTÁ ČESKÁ ADVOKÁTNÍ KOMORA

§ 40

(1) Zřizuje se Česká advokátní komora se sídlem v Praze.

¹⁴⁾ § 24 a 25 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

(2) Komora je samosprávnou stavovskou organizací všech advokátů.

(3) Komora je právnickou osobou.

§ 41

(1) Komora má tyto orgány:

- a) sněm,
- b) představenstvo,
- c) předsedu Komory,
- d) kontrolní radu,
- e) kárnou komisi,
- f) zkušební komisi pro advokátní zkoušky a uznávací zkoušky.

(2) Komora může zřizovat poradní orgány.

§ 42

Sněm

(1) Nejvyšším orgánem Komory je sněm.

(2) Právo účastnit se sněmu mají všichni advokáti.

(3) Sněm svolává představenstvo nejméně jednou za tři roky. Představenstvo však svolá sněm kdykoliv, požádá-li o to písemně v průběhu dvou kalendářních měsíců alespoň třetina všech advokátů nebo požádá-li o to kontrolní rada; představenstvo je povinno svolat o těchto případech sněm nejpozději do dvou měsíců.

(4) Sněm je schopný usnášení, je-li přítomna alespoň třetina všech advokátů.

(5) Není-li sněm schopný usnášení, svolá představenstvo do dvou měsíců sněm nový; takto svolaný sněm je schopný usnášení, pokud je přítomna alespoň desetina všech advokátů.

§ 43

Sněmu přísluší

- a) volit z advokátů přímou a tajnou volbou na dobu tří let členy a náhradníky představenstva, kontrolní rady a kárné komise. Členy těchto orgánů Komory sněm také tajným hlasováním odvolává,
- b) přijímat organizační řád Komory a volební řád,
- c) zřizovat sociální fond Komory. Sněm může zřídit i jiné fondy Komory a stanovit pravidla jejich tvorby a čerpání,
- d) schvalovat výši příspěvků na činnost Komory, jakož i jiných plateb předvídaných tímto zákonem, popřípadě stanovit zásady pro určení jejich výše (§ 30),
- e) schvalovat výši náhrad za ztrátu času stráveného výkonem funkcí v orgánech Komory, popřípadě stanovit zásady pro určení jejich výše,

f) projednávat a schvalovat zprávu o činnosti ostatních orgánů Komory,

g) rušit nebo měnit rozhodnutí představenstva, vyjma rozhodnutí podle § 44 odst. 3 písm. a) až c). Práva, která ze zrušeného rozhodnutí představenstva vznikla advokátům nebo jiným osobám, však nemohou být dotčena,

h) schvalovat stavovské předpisy přijaté představenstvem v případech, které si vyhradí, a

i) usnášet se ve všech dalších věcech, které si vyhradí, s výjimkou rozhodování v kárném řízení.

§ 44

Představenstvo

(1) Představenstvo je výkonným orgánem Komory.

(2) Představenstvo má jedenáct členů a pět náhradníků; klesne-li počet členů představenstva pod počet stanovený tímto zákonem, je představenstvo oprávněno doplnit z řad náhradníků členy nové.

(3) Představenstvu přísluší rozhodovat

- a) o určení advokáta podle § 18 odst. 2,
- b) o ustanovení zástupce advokáta podle § 27 odst. 1,
- c) o ustanovení odvolacího senátu podle § 35 odst. 2,
- d) ve všech dalších věcech podle tohoto zákona, pokud rozhodování o nich není svěřeno jinému orgánu Komory.

(4) Představenstvu dále přísluší

- a) volit ze svých členů a odvolávat předsedu a místopředsedy Komory. Počet místopředsedů Komory určí organizační řád,
- b) přijímat stavovské předpisy, vyjma stavovských předpisů, jejichž schválení podle tohoto zákona nebo usnesení sněmu přísluší sněmu. Pokud si však sněm vyhradil schválení stavovského předpisu přijatého představenstvem [§ 43 písm. h)], pozbude tento stavovský předpis platnosti, neschválí-li jej nejbližší sněm; práva, která z tohoto stavovského předpisu vznikla, však nemohou být dotčena,
- c) provádět zápisy v seznamu advokátů a v seznamu advokátních koncipientů a dohlížet na vedení těchto seznamů, jakož i na vedení seznamu sdružení a společností vykonávajících advokacii (§ 11 odst. 2),
- d) hospodařit s prostředky sociálního fondu Komory, popřípadě dalších fondů Komory,
- e) svolávat sněm,
- f) vyjadřovat se ke zkušebním řádům pro advokátní zkoušky a uznávací zkoušky,
- g) vyjadřovat se ke kárnému řádu,
- h) spravovat majetek Komory,

- i) zajišťovat publikační, dokumentační a studijní činnost Komory,
- j) činit veškerá opatření nezbytná k zajištění řádné činnosti Komory, jakož i provádět další činnost podle tohoto zákona, pokud nepřísluší jiným orgánům Komory.

(5) Představenstvo je povinno informovat pravidelně advokáty o činnosti orgánů Komory.

(6) Představenstvo se schází zpravidla jednou měsíčně; zasedání představenstva svolává předseda Komory.

§ 45

Předseda Komory

(1) Předseda jedná jménem Komory ve všech věcech.

(2) Předseda Komory je oprávněn činit v době mezi zasedáními představenstva veškerá opatření a rozhodnutí nezbytná k zajištění řádné činnosti orgánů Komory, která nejsou tímto zákonem nebo stavovským předpisem vyhrazena jinému orgánu Komory.

§ 46

Kontrolní rada

(1) Kontrolní rada je kontrolním orgánem Komory.

(2) Počet členů a náhradníků kontrolní rady stanoví organizační řád; klesne-li počet členů kontrolní rady pod počet takto stanovený, je kontrolní rada oprávněna doplnit z řad náhradníků členy nové.

(3) Kontrolní rada volí ze svých členů a odvolává předsedu kontrolní rady, a stanoví-li tak organizační řád, i místopředsedy kontrolní rady. Předseda kontrolní rady je oprávněn vystupovat v kárném řízení podle tohoto zákona jako kárný žalobce.

(4) Kontrolní radě přísluší dohlížet na dodržování tohoto zákona a stavovských předpisů jinými orgány Komory a advokáty; členům kontrolní rady musí být umožněn přístup ke všem písemnostem, jakož i jiným dokumentům advokátů a Komory.

(5) Má-li kontrolní rada za to, že rozhodnutí, vyjma rozhodnutí podle § 35 odst. 3, nebo jiné opatření představenstva, včetně jím přijatého stavovského předpisu, je v rozporu s právním předpisem nebo usnesením sněmu, je oprávněna jeho výkon pozastavit; pozastavení však pozbude platnosti, pokud představenstvo pozastavené rozhodnutí potvrdí dvoutřetinovou většinou všech svých členů. Kontrolní rada je oprávněna pozastavit i výkon potvrzeného rozhodnutí; pozastaví-li takto potvrzené rozhodnutí, je povinna požádat současně představenstvo o svolání sněmu k rozhodnutí podle § 43 písm. g).

§ 47

Kárná komise

(1) Kárná komise vykonává působnost stanovenou tímto zákonem a kárným řádem v kárném řízení.

(2) Počet členů kárné komise stanoví organizační řád.

(3) Kárná komise volí ze svých členů a odvolává předsedu kárné komise, a stanoví-li tak organizační řád, i místopředsedy kárné komise. Předseda kárné komise jmenuje z členů kárné komise členy kárných senátů (§ 33 odst. 1).

Společná ustanovení o orgánech Komory

§ 48

Funkce v orgánech Komory jsou čestné; za jejich výkon přísluší jen náhrada hotových výdajů a náhrada za ztrátu času.

§ 49

(1) Podrobnosti o organizaci Komory a jejích orgánů stanoví organizační řád a další stavovské předpisy.

(2) Podrobnosti o volbách do orgánů Komory, jakož i o odvolání jejich členů stanoví volební řád.

ČÁST PÁTÁ

PŮSOBNOST

MINISTERSTVA SPRAVEDLNOSTI

§ 50

(1) Komora je povinna do 30 dnů předložit Ministerstvu spravedlnosti veškeré stavovské předpisy přijaté jejími orgány.

(2) Má-li ministr spravedlnosti za to, že stavovský předpis Komory je v rozporu se zákonem, je oprávněn podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho přijetí návrh na jeho přezkoumání soudem; ustanovení § 247 až 250k občanského soudního řádu se použijí přiměřeně.

§ 51

(1) Ministerstvo spravedlnosti vydává právním předpisem po předchozím vyjádření Komory kárný řád.

(2) Ministr spravedlnosti je oprávněn vystupovat v kárném řízení podle tohoto zákona jako kárný žalobce.

(3) Ministr spravedlnosti je oprávněn podat návrh na vyškrtnutí advokáta ze seznamu advokátů (§ 8) a na pozastavení výkonu advokacie (§ 9).

§ 52

(1) Ministerstvo spravedlnosti vydává právním předpisem po předchozím vyjádření Komory zkušební řád pro advokátní zkoušky a uznávací zkoušky.

(2) Ministr spravedlnosti jmenuje členy zkušební komise pro advokátní zkoušky a uznávací zkoušky; nejméně jednu třetinu členů zkušební komise jmenuje ministr spravedlnosti na návrh Komory a jednu třetinu členů na návrh Nejvyššího soudu.

ČÁST ŠESTÁ USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

Společná ustanovení

§ 53

Stavovský předpis přijatý v souladu s tímto zákonem je závazný pro advokáty a advokátní koncipienty.

§ 54

(1) Advokátní zkouškou se prověřují znalosti z ústavních předpisů České republiky, z práva veřejného a soukromého, včetně schopností výkladu a použití právních předpisů na konkrétní případ, jakož i znalosti stavovských předpisů. Advokátní zkoušku lze složit pouze v jazyce českém nebo slovenském.

(2) Uznávací zkouškou se ověřují znalosti právních předpisů o poskytování právních služeb a základní znalosti o právním řádu České republiky; účelem uznávací zkoušky je i ověření znalostí stavovských předpisů. Uznávací zkoušku lze složit i v některém z cizích jazyků používaných běžně v mezinárodním styku.

(3) Podrobnosti o advokátní zkoušce a uznávací zkoušce stanoví zkušební řády (§ 52 odst. 1).

§ 55

(1) Proti rozhodnutí Komory o vyškrtnutí ze seznamu advokátů nebo ze seznamu advokátních koncipientů a proti rozhodnutí Komory o pozastavení výkonu advokacie nebo výkonu právní praxe advokátního koncipienta lze podat podle zvláštních předpisů¹⁵⁾ opravný prostředek k soudu, nejde-li o vyškrtnutí

nebo pozastavení na základě vlastní žádosti; právo domáhat se žalobou podle zvláštních předpisů¹⁶⁾ u soudu přezkoumání ostatních rozhodnutí (§ 44 odst. 3) tím není dotčeno.

(2) Ten,

- a) kdo nebyl zapsán do seznamu advokátů nebo seznamu advokátních koncipientů,
- b) komu nebylo vydáno osvědčení o zápisu do seznamu advokátů (§ 5 odst. 4),
- c) komu ve lhůtě stanovené tímto zákonem nebylo umožněno vykonat advokátní nebo uznávací zkoušku, anebo
- d) komu nebylo ve lhůtě stanovené tímto zákonem umožněno složení slibu,

má právo domáhat se ochrany u soudu.

(3) Proti rozhodnutí orgánu Komory, proti němuž tento zákon nepřipouští opravný prostředek k soudu nebo k jinému orgánu Komory, a proti rozhodnutí orgánu Komory o opravném prostředku nejsou přípustné žádné opravné prostředky.

§ 56

Ustanovení hlavy druhé a třetí části druhé tohoto zákona se použijí přiměřeně pro další činnosti advokátů vykonávané podle zvláštních předpisů.¹⁷⁾

Přechodná ustanovení

§ 57

(1) Advokáti zapsaní v seznamu advokátů vedeném podle dosavadních předpisů se dnem účinnosti tohoto zákona stávají advokáty podle tohoto zákona; Komora je zapíše do seznamu advokátů bez žádosti.

(2) Komerční právníci zapsaní v seznamu komerčních právníků vedeném podle dosavadních předpisů se dnem účinnosti tohoto zákona stávají advokáty podle tohoto zákona; Komora je zapíše do seznamu advokátů bez žádosti.

§ 58

(1) Advokátní koncipienti zapsaní v seznamu advokátních koncipientů vedeném podle dosavadních předpisů se dnem účinnosti tohoto zákona stávají advokátními koncipienty podle tohoto zákona; Komora je zapíše do seznamu advokátních koncipientů bez žádosti.

¹⁵⁾ § 250l až 250s občanského soudního řádu.

¹⁶⁾ § 247 až 250k občanského soudního řádu.

¹⁷⁾ Např. § 13 odst. 1 písm. d) zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 70 odst. 3 obchodního zákoníku, § 15 odst. 1 písm. b) zákona č. 111/1990 Sb., o státním podniku, § 8 a § 50 odst. 3 a 4 zákona č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání, § 28 a 29 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Právní čekatelé komerčního právníka zapsaní v seznamu právních čekatelů vedeném podle dosavadních předpisů se dnem účinnosti tohoto zákona stávají advokátními koncipienty podle tohoto zákona; Komora je zapíše do seznamu advokátních koncipientů bez žádosti.

(3) Praxe vykonaná advokátními koncipienty a čekateli komerčního právníka podle dosavadních předpisů se považuje za právní praxi advokátního koncipienta podle tohoto zákona.

§ 59

(1) Advokátní zkouška složená do dne účinnosti tohoto zákona podle dosavadních předpisů se považuje za advokátní zkoušku podle tohoto zákona.

(2) Zkouška komerčního právníka složená do dne účinnosti tohoto zákona podle dosavadních předpisů se považuje za advokátní zkoušku podle tohoto zákona.

(3) Advokátní zkouška složená do 31. prosince 1992 podle zákona Slovenské národní rady č. 132/1990 Sb., o advokacii, se považuje za advokátní zkoušku podle tohoto zákona.

§ 60

Pozastavení výkonu advokacie podle § 9 odst. 1 písm. a) se nepoužije v případě pracovního poměru vědeckého pracovníka v oboru právo,¹⁸⁾ byl-li advokát zapsán do seznamu advokátů podle § 57 a trval-li tento pracovní poměr v den účinnosti tohoto zákona.

§ 61

Za vysokoškolské vzdělání podle § 5 odst. 1 písm. b) a § 37 odst. 1 písm. b) se považuje též vysokoškolské vzdělání získané na právnické fakultě vysoké školy se sídlem na území České a Slovenské Federativní Republiky nebo jejích právních předchůdců.

§ 62

(1) Kárné opatření vyškrtnutí ze seznamu advokátů a disciplinární opatření vyškrtnutí ze seznamu komerčních právníků uložena podle dosavadních předpisů se považují za kárné opatření vyškrtnutí ze seznamu advokátů podle § 5 odst. 1 písm. e) a § 8 odst. 1 písm. f).

(2) Návrh na zahájení kárného řízení podle tohoto zákona, došlo-li ke skutku, který by mohl být považován za kárné provinění nebo disciplinární provinění podle dosavadních předpisů, přede dnem účinnosti zákona, je oprávněn jako kárný žalobce podat pouze předseda kontrolní rady, a to ve lhůtách stanovených

k podání návrhu na zahájení kárného řízení nebo disciplinárního řízení těmito předpisy.

(3) Kárné řízení nebo disciplinární řízení zahájené přede dnem účinnosti zákona podle dosavadních předpisů se dokončí podle těchto předpisů; působnost kárných orgánů podle dosavadních předpisů vykonávají v tomto řízení příslušné orgány Komory.

§ 63

Právo toho, kdo nebyl podle dosavadních předpisů zapsán do seznamu advokátů nebo seznamu komerčních právníků, kdo byl z těchto seznamů podle dosavadních předpisů vyškrtnut nebo komu byl podle dosavadních předpisů pozastaven výkon advokacie nebo výkon činnosti komerčního právníka, domáhat se ochrany u soudu, není tímto zákonem dotčeno.

§ 64

Do dob nebo lhůt uvedených v § 5 odst. 1 písm. e), § 7, § 8 odst. 2 a § 37 odst. 2 se započítávají doby nebo lhůty, které počaly běžet za účinnosti nebo podle dosavadních předpisů.

§ 65

(1) Do zvolení představenstva podle tohoto zákona vykonává jeho působnost představenstvo složené z členů představenstva České advokátní komory a členů představenstva Komory komerčních právníků České republiky zvolených podle dosavadních předpisů.

(2) Představenstvo uvedené v odstavci 1 zvolí ze svých členů předsedu a popřípadě i místopředsedy Komory.

(3) Do dne konání prvního sněmu (§ 68) přísluší představenstvu vedle jeho působnosti stanovené tímto zákonem i působnost sněmu podle § 43 písm. b) až f).

§ 66

(1) Do zvolení kontrolní rady podle tohoto zákona vykonává její působnost kontrolní rada složená z členů revizní komise České advokátní komory a členů dozorčí rady Komory komerčních právníků České republiky zvolených podle dosavadních předpisů.

(2) Kontrolní rada uvedená v odstavci 1 zvolí ze svých členů předsedu a popřípadě i místopředsedy kontrolní rady.

§ 67

(1) Do zvolení kárné komise podle tohoto zákona vykonává její působnost kárná komise složená z členů

¹⁸⁾ Zákon č. 39/1977 Sb., o výchově nových vědeckých pracovníků a o dalším zvyšování kvalifikace vědeckých pracovníků.

kárné komise České advokátní komory a členů disciplinární komise Komory komerčních právníků České republiky zvolených podle dosavadních předpisů.

(2) Kárná komise uvedená v odstavci 1 zvolí ze svých členů předsedu a popřípadě i místopředsedy kárné komise.

§ 68

Představenstvo uvedené v § 65 svolá první sněm podle tohoto zákona do tří měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona.

§ 69

Dnem účinnosti tohoto zákona přecházejí práva a povinnosti České advokátní komory zřízené zákonem České národní rady č. 128/1990 Sb., o advokacii, a Komory komerčních právníků zřízené zákonem České národní rady č. 209/1990 Sb., o komerčních právnících a právní pomoci jimi poskytované, na Komoru.

Závěrečná ustanovení

§ 70

(1) Živnostenská oprávnění k poskytování práv-

ních služeb vzniklá podle zvláštních předpisů¹⁹⁾ zanikají dnem účinnosti tohoto zákona.

(2) Společníci (členové) nebo orgány obchodních společností a družstev, jejichž předmět podnikání (činnosti) zahrnuje poskytování právních služeb, jsou povinni přizpůsobit společenskou smlouvu nebo stanovky a právní poměry obchodní společnosti (družstva) tomuto zákonu do šesti měsíců ode dne jeho účinnosti a podat v téže lhůtě návrh na příslušný zápis v obchodním rejstříku; neučiní-li tak, použije se přiměřeně ustanovení § 764 odst. 2 věta druhá a třetí obchodního zákoníku.

§ 71

Zrušují se:

1. zákon České národní rady č. 128/1990 Sb., o advokacii,
2. zákon České národní rady č. 209/1990 Sb., o komerčních právnících a právní pomoci jimi poskytované.

§ 72

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1996.

Uhde v. r.

Havel v. r.

Klaus v. r.

¹⁹⁾ Zákon č. 455/1991 Sb.

177

VYHLÁŠKA

Ministerstva spravedlnosti

ze dne 4. června 1996

o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)

Ministerstvo spravedlnosti stanoví podle § 22 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii:

ČÁST PRVNÍ OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Odměna advokáta za poskytování právních služeb (dále jen „odměna advokáta“) se řídí jeho smlouvou s klientem (dále jen „smluvní odměna“); není-li odměna advokáta takto určena, řídí se ustanoveními této vyhlášky o mimosmluvní odměně.

(2) Při stanovení nákladů řízení, jejichž náhrada se klientovi přiznává rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu, se výše odměny advokáta určí podle ustanovení o mimosmluvní odměně; § 12 odst. 2 a 5 se neuplatní. Na to je advokát povinen upozornit klienta, jedná-li s ním o smluvní odměně.

(3) Ustanovením odstavce 2 věty první se řídí i určení výše odměny advokáta ustanoveného soudem.

§ 2

(1) Advokát má vedle nároku na odměnu advokáta též nárok na náhradu hotových výdajů a na náhradu za promeškaný čas za podmínek a ve výši stanovené touto vyhláškou.

(2) Jiné náklady advokáta, zejména náklady na běžné administrativní práce, jsou zahrnuty v odměně advokáta.

ČÁST DRUHÁ ODMĚNA ADVOKÁTA

Oddíl první

Smluvní odměna

§ 3

(1) Smluvní odměna je ujednáním mezi advokátem a klientem o částce, za niž bude právní služba poskytnuta, anebo o způsobu jejího určení.

(2) Ujednání o smluvní odměně je buď součástí smlouvy, na jejímž základě se právní služba poskytuje, nebo je sjednáno samostatně.

§ 4

(1) Je-li sjednána smluvní odměna podle počtu hodin nebo jiných časových jednotek (dále jen „časová odměna“), náleží dohodnutá sazba časové odměny za každou započatou časovou jednotku, není-li

dohodnuto jinak. Na požádání klienta je advokát povinen při vyúčtování odměny advokáta předložit klientovi časovou specifikaci poskytnutých právních služeb.

(2) Jestliže advokát ve smlouvě o časové odměně provedl odhad její celkové výše, je povinen předem písemně upozornit klienta na podstatné překročení původně odhadnuté výše odměny advokáta; jinak se nemůže domáhat zaplacení té části odměny advokáta, o kterou byl původní odhad její výše překročen.

§ 5

Neposkytuje-li advokát právní služby ve sjednaném rozsahu, přísluší mu poměrná část smluvní odměny, není-li dohodnuto jinak.

Oddíl druhý

Mimosmluvní odměna

§ 6

Výše mimosmluvní odměny

(1) Výše mimosmluvní odměny se stanoví podle sazby mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby a podle počtu úkonů právní služby, které advokát ve věci vykonal.

(2) Za správu majetku náleží odměna ve výši 10 % ročního příjmu ze spravovaného majetku, nejmeně 1000 Kč ročně.

§ 7

Sazba mimosmluvní odměny

Sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby činí z tarifní hodnoty:

do 500 Kč.....	250 Kč
přes 500 Kč do 1000 Kč.....	500 Kč
přes 1000 Kč do 5000 Kč.....	750 Kč
přes 5000 Kč do 10 000 Kč.....	1000 Kč
přes 10 000 Kč do 200 000 Kč	1000 Kč a 25 Kč za každých započatých 1000 Kč, o které hodnota převyšuje 10 000 Kč
přes 200 000 Kč.....	5750 Kč a 25 Kč za každých započatých 10 000 Kč, o které hodnota převyšuje 200 000 Kč
přes 10 000 000 Kč.....	30 250 Kč a 25 Kč za každých započatých 100 000 Kč, o které hodnota převyšuje 10 000 000 Kč.

Tarifní hodnota**§ 8**

(1) Není-li stanoveno jinak, považuje se za tarifní hodnotu výše peněžitého plnění nebo cena věci anebo práva a jejich příslušenství v době započetí úkonu právní služby, jichž se právní služba týká; za cenu práva se považuje jak hodnota pohledávky, tak i závazku.

(2) Je-li předmětem právní služby opětující se plnění, stanoví se tarifní hodnota součtem hodnot těchto plnění; jde-li však o plnění na dobu delší než pět let nebo na dobu neurčitou, stanoví se jen pětinásobkem hodnoty ročního plnění.

(3) Je-li zákonem stanoveno spojení dvou nebo více věcí ke společnému projednání, považuje se za tarifní hodnotu hodnota věci, která je nejvyšší.

(4) Při výkonu rozhodnutí pro opětující se plnění je pro stanovení tarifní hodnoty rozhodná jen hodnota splátek, které jsou v době nařízení výkonu rozhodnutí již splatné.

(5) Ve věcech zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví se vychází z ceny celé věci po odečtení ceny podílu klienta, směřuje-li návrh na přikázání věci klientovi nebo v případě návrhu na prodej věci. Směřuje-li návrh na přikázání věci ostatním spoluvlastníkům, vychází se z ceny celé věci po odečtení ceny podílu ostatních spoluvlastníků. V případě návrhu na reálné rozdělení věci se vychází z ceny celé věci.

(6) Ve věcech vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů se vychází z poloviny hodnoty všech jednotlivých věcí, pohledávek a závazků, které strany učinily předmětem vypořádání.

§ 9

(1) Nelze-li hodnotu věci nebo práva vyjádřit v penězích nebo lze-li ji zjistit jen s nepoměrnými obtížemi a není-li dále stanoveno jinak, považuje se za tarifní hodnotu částka 1000 Kč.

(2) Ve věcech péče o nezletilé, osvojení, pěstounské péče, způsobilosti k právním úkonům, věcech opatrovnických, věcech prohlášení za mrtvého a ve věcech nároků fyzických osob v oblasti sociálního zabezpečení, důchodového, nemocenského a všeobecného zdravotního pojištění se považuje za tarifní hodnotu částka 500 Kč.

(3) Částka 10 000 Kč se považuje za tarifní hodnotu ve věcech:

- a) určení, zda tu je právní vztah nebo právo, neplatnosti právního úkonu, nejde-li o určení práva k věci penězi ocenitelné nebo nejde-li o určení neplatnosti právního úkonu, jehož předmětem je věc nebo plnění penězi ocenitelné,
- b) žalob na projev vůle, nejde-li o předmět právního úkonu, k jehož vzniku, změně nebo zániku má projev vůle směřovat, penězi ocenitelný,
- c) zřízení nebo zrušení věcného břemene a dalších práv a povinností z věcných břemen,

- d) ochrany osobnosti, osobních autorských práv, věcí podle zákona o periodickém tisku a ostatních informačních prostředcích bez návrhu na náhradu nemajetkové újmy,
- e) nájmu nebytových prostor, staveb a pozemků, nejde-li o peněžité plnění,
- f) žalob nebo opravných prostředků proti rozhodnutím správních orgánů projednávaných podle části páté občanského soudního řádu, s výjimkou věcí podle odstavce 2, a
- g) ústavních stížností, s výjimkou věcí podle odstavce 2.

(4) Ve věcech ochrany osobnosti, osobních autorských práv, věcí podle zákona o periodickém tisku a ostatních informačních prostředcích s návrhem na náhradu nemajetkové újmy se považuje za tarifní hodnotu částka 30 000 Kč.

§ 10

(1) Při zastupování v řízení o přestupcích se považuje za tarifní hodnotu částka 1000 Kč.

(2) Při obhajobě v trestním řízení ve věcech, ve kterých soud prvního stupně rozhoduje v neveřejném zasedání, se považuje za tarifní hodnotu částka 500 Kč.

(3) Při obhajobě v trestním řízení, nejde-li o věci podle odstavce 2, se považuje za tarifní hodnotu

- a) částka 1000 Kč, jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje jeden rok,
- b) částka 10 000 Kč, jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje jeden rok a nepřevyšuje pět let,
- c) částka 30 000 Kč, jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let a nepřevyšuje deset let,
- d) částka 50 000 Kč, jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody převyšující deset let anebo za který lze uložit výjimečný trest.

(4) K zákonnému snížení sazby u mladistvých se nepřihlíží.

§ 11**Úkony právní služby**

(1) Mimosmluvní odměna náleží za každý z těchto úkonů právní služby:

- a) převzetí a příprava zastoupení nebo obhajoby na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb,
- b) první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem,
- c) další porada s klientem přesahující jednu hodinu,
- d) písemné podání soudu nebo jinému orgánu týkající se věci samé,
- e) účast při vyšetřovacích úkonech v přípravném řízení, a to každé započaté dvě hodiny,
- f) prostudování spisu při skončení vyšetřování, a to každé započaté dvě hodiny,

- g) účast při úkonu správního nebo jiného orgánu, účast na jednání před soudem nebo jiným orgánem, a to každé započaté dvě hodiny,
- h) sepsání právního rozboru věci,
- i) jednání s protistranou, a to každé dvě započaté hodiny,
- j) návrh na předběžné opatření, dojde-li k němu před zahájením řízení, odvolání proti rozhodnutí o předběžném opatření a vyjádření k nim,
- k) odvolání, dovolání, návrh na obnovu řízení, popřípadě stížnost proti rozhodnutí o návrhu na obnovu řízení a vyjádření k nim,
- l) podnět k podání stížnosti pro porušení zákona a vyjádření ke stížnosti pro porušení zákona,
- m) sepsání listiny o právním úkonu.

(2) Mimosmluvní odměna ve výši jedné poloviny náleží za každý z těchto úkonů právní služby:

- a) návrh na předběžné opatření, dojde-li k němu po zahájení řízení, návrh na zajištění důkazu nebo dědictví,
- b) návrh na opravu odůvodnění rozhodnutí, na odstranění následků zmeškání lhůty a na změnu rozhodnutí odsuzujícího k plnění v budoucnu splatných dávek nebo k plnění ve splátkách,
- c) odvolání proti rozhodnutí, pokud nejde o rozhodnutí ve věci samé, a vyjádření k takovému odvolání,
- d) návrhy a stížnosti ve věcech, ve kterých se rozhoduje ve veřejném zasedání, a vyjádření k nim, s výjimkou odvolání, návrhu na obnovu řízení a podnětu ke stížnosti pro porušení zákona,
- e) jde-li o výkon rozhodnutí, za první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, za sepsání návrhu na zahájení řízení, vyjádření k návrhu, zastupování při jednání a sepsání odvolání proti rozhodnutí,
- f) účast při jednání, při kterém došlo pouze k vyhlášení rozhodnutí.

(3) Za úkony právní služby neuvedené v odstavcích 1 a 2 náleží odměna jako za úkony, jimž jsou svou povahou a účelem nejbližší.

§ 12

Zvýšení nebo snížení mimosmluvní odměny

(1) U úkonů právní služby mimořádně obtížných, zejména je-li k nim třeba použití cizího práva nebo cizího jazyka, nebo u úkonů právní služby časově náročných může advokát zvýšit mimosmluvní odměnu až na trojnásobek.

(2) Advokát může snížit mimosmluvní odměnu až o polovinu.

(3) Při spojení dvou nebo více věcí, pro něž spojení ke společnému projednání není stanoveno zákonem, se zvyšuje mimosmluvní odměna náležející ve

věci s nejvyšší tarifní hodnotou o polovinu mimosmluvní odměny, jež by jinak náležela v ostatních spojených věcech.

(4) Jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob anebo jde-li o obhajobu v trestním řízení vedeném pro trestné činy spáchané ve vícečinném souběhu, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu nebo za každý takto stíhaný trestný čin mimosmluvní odměna snížená o 20 %.

(5) Určila-li Česká advokátní komora advokáta tomu, kdo se nemůže poskytnutí právní služby domoci a odůvodňují-li to jeho sociální a majetkové poměry, může Česká advokátní komora v podmínkách poskytnutí této právní služby stanovit, že se mimosmluvní odměna přiměřeně sníží, popřípadě bude poskytnuta bezplatně.

ČÁST TŘETÍ

NÁHRADA HOTOVÝCH VÝDAJŮ A NÁHRADA ZA PROMEŠKANÝ ČAS

§ 13

Náhrada hotových výdajů

(1) Advokátu náleží náhrada hotových výdajů účelně vynaložených v souvislosti s poskytnutím právní služby, zejména na soudní a jiné poplatky, cestovní výdaje, poštovné, telekomunikační poplatky, znalecké posudky a odborná vyjádření, překlady, opisy a fotokopie.

(2) Advokát se může s klientem dohodnout na přiměřené paušální částce jako náhradě veškerých nebo některých hotových výdajů, jejichž vynaložení se předpokládá v souvislosti s poskytnutím právní služby. Klient pak při vyúčtování nemůže požadovat specifikaci těchto hotových výdajů a advokát nemůže požadovat náhradu těch hotových výdajů, o něž byla dohodnutá paušální částka překročena.

(3) Nedohodl-li se advokát s klientem na jině paušální částce jako náhradě výdajů na vnitrostátní poštovné, místní hovorné a přepravné, činí tato částka 75 Kč na jeden úkon právní služby.

(4) Není-li o výši náhrady cestovních výdajů dohodnuto jinak, řídí se výše této náhrady právními předpisy o cestovních náhradách.¹⁾

§ 14

Náhrada za promeškaný čas

(1) Advokátu náleží náhrada za čas promeškaný v souvislosti s poskytnutím právní služby

- a) při úkonech prováděných v místě, které není síd-

1) Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění zákona č. 44/1994 Sb.

lem nebo bydlištěm advokáta, za čas strávený cestou do tohoto místa a zpět,

- b) za čas promeškaný v důsledku zpoždění zahájení jednání před soudem nebo jiným orgánem, jestliže toto zpoždění činí více než 30 minut.

(2) Advokátu náleží náhrada za čas promeškaný v souvislosti s poskytnutím právní služby ve výši jedné poloviny mimosmluvní odměny za účast při jednání, které bylo odročeno bez projednání věci, a za dostavení se k jednání, které se nekonalo, aniž byl o tom advokát včas předem vyzooměn; bylo-li jednání odročeno nebo se nekonalo z důvodů spočívajících na straně klienta advokáta a byly-li tyto důvody advokátovi známy nejméně dva dny před termínem jednání, náleží mu náhrada ve výši jedné čtvrtiny mimosmluvní odměny.

(3) Není-li dohodnuto jinak, náhrada podle odstavce 1 činí 50 Kč za každou i jen započatou půlhodinu.

ČÁST ČTVRTÁ

USTANOVENÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 15

Za právní služby poskytnuté přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky přísluší advokátu nebo komerčnímu právníkovi odměna podle dosavadních předpisů.

§ 16

Zrušuje se vyhláška Ministerstva spravedlnosti České republiky č. 270/1990 Sb., o odměnách advokátů a komerčních právníků za poskytování právní pomoci, ve znění vyhlášky č. 573/1990 Sb.

§ 17

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1996.

Ministr:

JUDr. Novák v. r.

178

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 7. října 1994 byla v Bejrútu podepsána Obchodní dohoda mezi vládou České republiky a vládou Libanonské republiky.

Dohoda na základě svého článku 12 odst. a) vstoupila v platnost dnem 19. dubna 1996. Tímto dnem pozbyla platnosti ve vztazích mezi Českou republikou a Libanonskou republikou Obchodní dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Libanonské republiky ze dne 28. srpna 1980.

Český překlad dohody se vyhláší současně.

OBCHODNÍ DOHODA

mezi vládou České republiky a vládou Libanonské republiky

Vláda České republiky a vláda Libanonské republiky (dále nazývané „Smluvní strany“),

přejíce si posílení a rozvíjení hospodářských a obchodních vztahů mezi oběma státy na základě rovnosti a vzájemné výhodnosti,

se dohodly o následujícím:

Článek 1

Smluvní strany přijmou všechna vhodná opatření k podpoře, usnadnění a rozvoji hospodářské a obchodní spolupráce mezi oběma státy v souladu s jejich příslušnými zákony a právními předpisy.

Článek 2

a) Smluvní strany si navzájem poskytnou doložku